

Urząd Miasta Szczecinek
Wydział Planowania Przestrzennego

Prognoza oddziaływania na środowisko

Planu ogólnego miasta Szczecinek

Autor: mgr inż. Małgorzata Gębska
Załącznik kartograficzny: mgr Seweryn Lecki

Szczecinek, kwiecień (aktualizacja: czerwiec, lipiec) 2026 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
2. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami .	4
2.1. Ustalenia projektu planu ogólnego	4
2.2. Główne cele projektowanego dokumentu	9
2.3. Powiązania projektu planu ogólnego z innymi dokumentami.....	9
3. Metody oraz materiały źródłowe wykorzystane do sporządzenia prognozy	28
4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	31
5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	32
6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	32
6.1. Położenie geograficzne	32
6.2. Budowa geologiczna	34
6.3. Ukształtowanie powierzchni terenu	35
6.4. Złoża kopalin	36
6.5. Gleby	41
6.6. Klimat.....	44
6.7. Szata roślinna	45
6.8. Fauna.....	53
6.9. Wartości kulturowe	55
6.10. Wody powierzchniowe	60
6.11. Wody podziemne	63
6.12. Powietrze atmosferyczne	65
6.13. Klimat akustyczny.....	68
6.14. Pole elektromagnetyczne (PEM).....	71
6.12. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	73
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	74
7.1. Problemy z dotrzymaniem standardów jakości powietrza atmosferycznego	74
7.2. Problemy z dotrzymaniem standardów jakości wód powierzchniowych	77
7.3. Problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	78
8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakie te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	87
9. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	90
9.1. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną	92
9.2. Oddziaływanie na ludzi.....	96
9.3. Oddziaływanie na wodę.....	96
9.4. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	97
9.5. Oddziaływanie na klimat lokalny	98
9.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	99
9.7. Oddziaływanie na krajobraz	99
9.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	100
9.9. Oddziaływanie na zabytki	102
9.10. Oddziaływanie na dobra materialne	105
9.11. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność ...	105
10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	106

1. Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu *Planu ogólnego miasta Szczecinek*, obejmującego obszar administracyjny miasta z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu. Prace nad projektem *Planu ogólnego* zainicjowane zostały uchwałą Nr LXVI/617/2023 Rady Miasta Szczecinek z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu ogólnego miasta Szczecinek. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest jednym z elementów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego. Obowiązek jej przeprowadzenia wynika z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670). Celem przeprowadzanej procedury jest zidentyfikowanie potencjalnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu planu oraz przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Zawartość sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko zgodna jest z zakresem określonym w art. 51 ust. 2 ww. ustawy. Ponadto na podstawie art. 53 powyższej ustawy, zakres i stopień szczegółowości wymaganych w prognozie informacji uzgodniony został z właściwymi organami, tj. z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie – pismo z dnia 20 lutego 2024 r., znak: WOPN.411.142.2023.AM,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinku – pismo z dnia 20 grudnia 2023 r., znak: PS.N.NZ.9011.1.29.2023.

2. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.1. Ustalenia projektu planu ogólnego

Zgodnie z art. 13a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) *Plan ogólny miasta Szczecinek* jest dokumentem planistycznym sporządzanym obowiązkowo i obejmuje obszar w granicach administracyjnych miasta z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu. Plan ogólny sporządza się w formie danych przestrzennych. Obszar nim objęty dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne spośród trzynastu rodzajów wymienionych w art. 13c ust. 2 ww. ustawy, różniących się profilem funkcjonalnym (podstawowym i dodatkowym) oraz minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Możliwe przeznaczenie oraz wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów w strefach planistycznych określone są w stopniu ogólnym – jako zakres dopuszczalnych profili funkcjonalnych podstawowych, a w zależności od potrzeb również dodatkowych oraz maksymalne wartości wskaźników (minimalne – w przypadku udziału powierzchni biologicznie czynnej). Wraz z projektem planu ogólnego opracowywane jest uzasadnienie, składające się z części tekstowej i graficznej.

W *Planie ogólnym miasta Szczecinek* na podstawie art. 13a ust. 4 ww. ustawy określono strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne, obszary uzupełnienia zabudowy oraz obszar zabudowy śródmiejskiej. W przedmiotowym dokumencie nie określono natomiast gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej, o których mowa w art. 13f ust. 1 ww. ustawy.

Ustalenia *Planu ogólnego* określono uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta, w szczególności:

- politykę przestrzenną określoną w *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*,

- ustalenia *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego*,
- znajdujące się na terenie miasta:
 - formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,
 - obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
 - obszary gruntów zmeliorowanych,
 - strefy ochronne ujęć wody,
 - tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi,
 - udokumentowane złoża kopalin,
 - zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej,
 - tereny zamknięte i ich strefy ochronne,
 - obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
 - obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,
 - grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne,
 - zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu,
- rekomendacje i wnioski zawarte w *Audycie krajobrazowym województwa zachodniopomorskiego*,
- *Opracowanie ekofizjograficzne* sporządzone na potrzeby *Planu ogólnego miasta Szczecinek*,
- zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w mieście.

W granicach administracyjnych miasta nie występują inne obiekty lub obszary, których istnienie mogłoby mieć wpływ na strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne określone w *Planie ogólnym*, tj.:

- wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału,
- tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,
- obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,
- kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,
- obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej,
- obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,
- obszary ograniczonego użytkowania,
- obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją,
- obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego.

Strefy planistyczne w *Planie ogólnym* wyznaczono w celu odzwierciedlenia faktycznej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i zapewnienia czytelnego podziału na obszary o dominujących funkcjach i kierunkach zagospodarowania. Wyznaczono łącznie 941 stref planistycznych, w tym:

- 257 stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), wyznaczonych w pierwszej kolejności na terenach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, w obszarach uzupełnienia zabudowy oraz w obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej; obejmują przede wszystkim istniejącą zabudowę, w tym zabudowę o charakterze mieszkaniowo-usługowym w centrum miasta oraz osiedla mieszkaniowe zlokalizowane w jego różnych częściach; w drugiej kolejności objęto nimi obszary, które w obowiązujących planach miejscowych nie są przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, a są położone w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy – do tej kategorii

terenów zaliczają się obszary istniejącej zabudowy o charakterze usługowym i biurowym oraz luki w tego rodzaju zabudowie (tereny przedszkoli, szkół podstawowych oraz niektórych obiektów usługowych zlokalizowanych w różnych częściach miasta); ponadto w celu zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania na obszary inwestycyjne pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wskazano tego rodzaju strefy na terenach niezabudowanych i niezagospodarowanych, które zostały objęte obszarami uzupełnienia zabudowy, w miejscach o najlepszej dostępności do infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej, w zdecydowanej większości stanowiących luki w istniejącej zabudowie miasta;

- 156 stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), wyznaczonych w pierwszej kolejności na obszarach, dla których w obowiązujących planach miejscowych określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, a następnie na obszarach uzupełnienia zabudowy i obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej;
- 10 stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (SZ), wyznaczonych dla istniejącej zabudowy zagrodowej oraz planowanej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, położonych na obrzeżach miasta przy ulicach: Rybackiej, Sosnowej, Trzesieckiej i Wierzbowej; nie wyznaczono nowych terenów pod zabudowę zagrodową; w zakresie dodatkowego profilu funkcjonalnego dla każdej ze stref ustalono: teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, ponadto w zależności od potrzeb i uwarunkowań dla niektórych stref ustalono: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód; wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu określono przede wszystkim w oparciu o ustalenia obowiązujących planów miejscowych, przy czym uwzględniono również charakter i intensywność planowanej do realizacji zabudowy w ramach tych stref;
- 127 stref usługowych (SU), obejmujących istniejące oraz planowane tereny usług publicznych i komercyjnych, których lokalizacja na terenie miasta ma charakter rozproszony, w szczególności miejsca świadczenia usług publicznych (administracji, bezpieczeństwa i porządku publicznego, edukacji, kultury, nauki, pomocy społecznej, rozrywki, zdrowia itp.); część terenów usług, w tym te znajdujące się w budynkach o funkcji mieszkalnej lub mieszanej, włączono do stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną lub wielorodzinną, stref zieleni i rekreacji z profilem funkcjonalnym dodatkowym związanym z usługami oraz stref gospodarczych; zdecydowaną większość stref usługowych wyznaczono zgodnie z istniejącym użytkowaniem terenu oraz ustaleniami obowiązujących planów miejscowych; zakres profilu funkcjonalnego dodatkowego określono dla niespełna połowy stref usługowych – w zależności od potrzeb i uwarunkowań ustalono jedno lub kilka przeznaczeń spośród następujących: teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód; wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu wyznaczono przede wszystkim w oparciu o ustalenia obowiązujących planów miejscowych, przy czym uwzględniono również aktualną skalę i charakter istniejącej zabudowy oraz politykę przestrzenną wyrażoną w *Strategii Rozwoju Miasta*;
- 7 stref handlu wielkopowierzchniowego (SH), obejmujących istniejące obiekty wielkopowierzchniowe oraz planowane w obowiązujących planach miejscowych; w dodatkowym profilu funkcjonalnym w zależności od potrzeb określono: teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej; dla strefy planistycznej oznaczonej symbolem 6SH w profilu funkcjonalnym dodatkowym dopuszczono teren zieleni naturalnej i teren lasu, jeśli zostanie utrzymany dotychczasowy sposób użytkowania;
- 38 stref gospodarczych (SP), obejmujących obszary istniejącej i planowanej zabudowy produkcyjno-usługowej, które zostały ustalone w obowiązujących planach miejscowych oraz w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*;

w ramach tych stref przewiduje się rozwój funkcji produkcyjnej, magazynowej oraz odnawialnych źródeł energii; zlokalizowane są one głównie w północnej części miasta (m.in. w rejonie ulic: Bugno, G. Narutowicza, Koszalińskiej i drogi krajowej nr S11) oraz w jego południowej części (m.in. w rejonie ulic: Armii Krajowej, Ignacego Łukasiewicza, Piłskiej, Waryńskiego, Wiśniowej i drogi krajowej nr S11); dla wszystkich stref w dodatkowym profilu funkcjonalnym określono teren usług, a pozostałe przeznaczenia (teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód) określono dla poszczególnych stref w zależności od potrzeb i uwarunkowań przestrzennych; dla każdej strefy gospodarczej w zależności od potrzeb określono parametry standardów urbanistycznych, przy czym minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi oraz lokalnymi uwarunkowaniami przestrzennymi;

- 6 stref produkcji rolniczej (SR), zlokalizowanych przy ulicach: Sosnowej, Stanisława Staszica i Żeglarskiej, stanowiących odzwierciedlenie przeznaczeń tych nieruchomości w obowiązujących planach miejscowych jako tereny rolnicze i tereny obsługi produkcji w gospodarstwach hodowlanych, leśnych, ogrodniczych lub rolnych; dla każdej strefy określono również profil dodatkowy, który w zależności od potrzeb obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej, teren lasu i teren wód;
- 161 stref infrastrukturalnych (SI), obejmujących przede wszystkim istniejące obiekty infrastrukturalne istotne z punktu widzenia funkcjonowania miasta, związane z odprowadzaniem ścieków, dostarczaniem wody, zasilaniem w ciepło i energię elektryczną, gaz oraz zagospodarowaniem odpadów; strefy te zawierają zarówno tereny z istniejącymi obiektami infrastrukturalnymi, jak również obszary wskazane do rozwoju systemu infrastruktury technicznej, zaliczono do nich także niektóre elementy układu komunikacyjnego miasta (wybrane miejskie drogi publiczne) oraz tereny obsługi komunikacji (tereny garaży i parkingów); profil dodatkowy określono w zależności od potrzeb dla około połowy stref infrastrukturalnych, w większości przypadków jest to (łącznie lub oddzielnie): teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód; dla każdej strefy infrastrukturalnej w zależności od potrzeb określono wybrane parametry standardów urbanistycznych, przy czym minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi oraz lokalnymi uwarunkowaniami przestrzennymi;
- 95 stref zieleni i rekreacji (SN), wyznaczonych przede wszystkim dla terenów o dużym udziale zieleni, wykorzystywanych rekreacyjnie lub sportowo, a także terenów usługowych o profilu funkcjonalnym usług sportu i rekreacji oraz turystyki z dużym udziałem zieleni; w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego określono: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej; profil funkcjonalny dodatkowy dla każdej strefy wyznaczono indywidualnie w zależności od potrzeb, przy czym może on obejmować: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej ustalono w większości stref na poziomie 50 %, chyba że z ustaleń obowiązujących planów miejscowych wynika jego niższa wartość; strefami zieleni i rekreacji objęto również otwarte tereny niezabudowane w zachodniej części miasta na północ od drogi wojewódzkiej nr 172, wojskowe tereny po zlikwidowanym poligonie przy ulicy Kołobrzeszkiej, tereny rolnicze przy rzece Nizicy (Niezdobnej) oraz jezioro Trzesiecko, dla których wyznaczono kierunek zagospodarowania zgodny z profilem funkcjonalnym podstawowym i dodatkowym przyporządkowanym dla tej strefy planistycznej;

Tabela 1. Strefy funkcjonalne wyznaczone w projekcie *Planu ogólnego miasta Szczecinek*.

Lp.	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny podstawowy	Liczba stref
1	SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	257
2	SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	156
3	SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	10
4	SU – strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	127
5	SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	7
6	SP – strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	38
7	SR – strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	6
8	SI – strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	161
9	SN – strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	95
10	SC – strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	4
11	SG – strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	2
12	SO – strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	59
13	SK – strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	19
			SUMA: 941

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Planu ogólnego miasta Szczecinek*

- 4 strefy cmentarzy (SC), obejmujące położone na terenie miasta: nieczynny cmentarz ewangelicki z II połowy XIX w. oraz Cmentarz Komunalny przy ulicy Władysława Cieślaka wraz z nową częścią

przy ulicy Bolesława Prusa; granice stref wyznaczono zgodnie z ustaleniami planów miejscowych; dla stref obejmujących Cmentarz Komunalny ustalono dodatkowy profil funkcjonalny: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej i teren wód (w zależności od potrzeb);

- 2 strefy górnictwa (SG), wyznaczone w celu ochrony i możliwości wykorzystania udokumentowanych złóż kopalin stwierdzonych w granicach administracyjnych miasta: „Szczecinek-Leśna” – strefa górnictwa 1SG, „Kwieciszewo” – strefa górnictwa 2SG;
- 59 stref otwartych (SO), obejmujących tereny: lasów, rolnicze, wód powierzchniowych (jeziora i ciek) oraz zieleni naturalnej, w tym użytków ekologicznych; podstawowy profil funkcjonalny stref obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych i teren infrastruktury technicznej, dodatkowy profil funkcjonalny obejmuje: teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej; w zależności od potrzeb oraz uwarunkowań przestrzennych dla części stref otwartych określono dodatkowy profil funkcjonalny: teren elektrowni słonecznej i teren zieleni urządzonej;
- 19 stref komunikacyjnych (SK), uwzględniających aktualne zagospodarowanie nieruchomości jako tereny komunikacji kolejowej oraz drogowej; wyznaczone strefy obejmują w ramach podstawowego profilu funkcjonalnego: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych i teren infrastruktury technicznej; dodatkowy profil funkcjonalny dla poszczególnych stref komunikacyjnych został określony w zależności od potrzeb i uwarunkowań.

2.2 Główne cele projektowanego dokumentu

Przystąpienie do sporządzenia *Planu ogólnego miasta Szczecinek* jest następstwem nowelizacji ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie w dniu 24 września 2023 r. Zgodnie z zapisami ww. nowelizacji sporządzenie planu ogólnego jest obligatoryjne dla wszystkich gmin. *Plan ogólny miasta Szczecinek* jest aktem prawa miejscowego, który zastąpi obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*. Uwzględnia się go przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz stanowi on podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

2.3. Powiązania projektu planu ogólnego z innymi dokumentami

Zgodnie z art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu ogólnego określa się uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności:

- politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego,
- ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
- rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe,
- opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Strategia Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032

Uchwałą nr XX/162/2025 z dnia 29 maja 2025 r. Rada Miasta Szczecinek przyjęła *Strategię Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*. Zgodnie z art. 10e ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie

gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.) strategia powyższa określa m.in. cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym; kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych; oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia; model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, rozumiany jako docelowy układ elementów składowych przestrzeni; ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. *Strategia Rozwoju* stanowi długookresowy plan działania, określający kluczowe cele rozwoju i kierunki działań, których realizacja jest niezbędna do osiągnięcia pozytywnych i trwałych zmian w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej miasta. Opracowanie strategii wynika z potrzeby rozwoju konkurencyjności miasta pod kątem osiedleńczym i gospodarczym, co jest możliwe dzięki wdrożeniu odpowiednich działań niwelujących bariery rozwojowe oraz wykorzystaniu istniejących potencjałów miasta. Biorąc pod uwagę wnioski z przeprowadzonej diagnozy strategicznej oraz kwestie poruszone podczas spotkań warsztatowych, a także uwzględniając deklaracje strategiczne, które przedstawiono w misji i wizji, zidentyfikowano trzy cele strategiczne. Każdy z celów został przyporządkowanych do wymiarów (sfer) planowania strategicznego: społecznego, gospodarczego i przestrzennego, biorąc pod uwagę dominujący zakres planowanych działań. W sferze przestrzennej wyznaczono **Cel strategiczny 3: Zrównoważony rozwój i kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni do życia**, dla którego określono poniższe działania:

Kierunek działania 3.1: Budowanie odporności na zmiany klimatyczne i dbałość o stan środowiska

Możliwe/pożądane działania:

- opracowanie planu adaptacji do zmian klimatu dla miasta Szczecinek,
- prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza i redukcji emisji zanieczyszczeń,
- wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła,
- wzmocnienie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej,
- termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i mieszkalnych wielorodzinnych,
- rozwój energetyki opartej o zielony wodór w Szczecinku,
- budowa farmy fotowoltaicznej (z magazynem energii) o mocy około 1 MW z możliwością dalszej rozbudowy (do 2 MW),
- budowa ogrodów deszczowych i obiektów małej retencji wodnej,
- zakup zeroemisyjnych, elektrycznych pojazdów komunalnych (zamiatarki, polewarki, pługi odśnieżne, posypywarki, podnośniki, śmieciarki itp.),
- poprawa jakości wód powierzchniowych w mieście,
- zwiększenie powierzchni terenów zielonych i udziału powierzchni przepuszczalnych w przestrzeniach publicznych,
- zwiększenie liczby nasadzeń drzew i krzewów na terenie miasta,
- racjonalne udostępnianie terenów atrakcyjnych przyrodniczo,
- prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych na rzecz kształtowania świadomości ekologicznej wśród mieszkańców.

Kierunek działania 3.2: Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej

Możliwe/pożądane działania:

- utrzymanie bieżącej infrastruktury technicznej i jej bieżąca modernizacja,
- modernizacja i rozwój sieci kanalizacyjnej i wodociągowej,

- rozwój i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej,
- przygotowanie modelu hydrodynamicznego sieci deszczowej wraz z wymianą separatorów,
- montaż czujników monitorujących poziom odpadów w półpodziemnych "gniazdach" na odpady segregowane,
- poprawa efektywności systemu gospodarowania odpadami,
- prowadzenie działań na rzecz zmniejszenia ilości odpadów zmieszanych,
- modernizacja i rozwój monitoringu wizyjnego miasta,
- rozbudowa, modernizacja i poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego,
- prowadzenie działań na rzecz rozwoju szybkiego internetu szerokopasmowego.

Kierunek działania 3.3: Zwiększenie dostępności komunikacyjnej i poprawa skomunikowania

Możliwe/pożądane działania:

- lobbing na rzecz zwiększenia poziomu skomunikowania ze stolicą województwa i innymi dużymi ośrodkami,
- zwiększenie poziomu skomunikowania z gminami sąsiednimi,
- budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury drogowej i okołodrogowej,
- budowa wielopoziomowego parkingu centralnego,
- budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w obszarze miasta,
- promowanie elektrycznych środków transportu,
- wymiana autobusów taboru Komunikacji Miejskiej na zeroemisyjne pojazdy elektryczne wraz z ładowarkami,
- zakup i wymiana baterii zasilających autobusy elektryczne wraz z ładowarkami,
- rozbudowa zaplecza technicznego do obsługi taboru wraz z modernizacją zajezdni autobusowej oraz infrastrukturą do ładowania zeroemisyjnych pojazdów transportu publicznego,
- modernizacja infrastruktury przystankowej i budowa nowych wiat przystankowych w mieście wraz z rozbudową dynamicznego systemu informacji pasażerskiej,
- rozbudowa sieci dróg rowerowych,
- rozwój systemu wypożyczania rowerów – Szczecinecki System Wypożyczalni Rowerów Miejskich (SWRM),
- prowadzenie wśród mieszkańców działań mających na celu zmianę zachowań komunikacyjnych i ograniczenie wykorzystania indywidualnych środków transportu.

Kierunek działania 3.4: Zrównoważone planowanie przestrzenne i atrakcyjne przestrzenie publiczne

Możliwe/pożądane działania:

- kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego,
- ograniczenie zjawiska rozlewania i rozpraszania zabudowy,
- opracowanie i uchwalenie planu ogólnego,
- aktualizacja aktów planowania przestrzennego,
- analiza możliwości i opracowanie koncepcji związanej z poszerzeniem granic miasta,
- działania na rzecz poprawy estetyki przestrzeni publicznych w mieście,
- doposażanie przestrzeni publicznych w obiekty małej architektury,
- rewitalizacja oraz fizyczna odnowa przestrzeni publicznych w mieście.

W *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032* w rozdziale 2.6 wskazano również ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w mieście Szczecinek, dotyczące:

1. zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu:
 - należy dążyć do zachowania ciągłości naturalnej korytarzy ekologicznych, w tym dolin cieków (m.in. zachowania funkcjonowania cieku Wilczy Kanał),
 - utrzymanie i wzmocnienie istniejących powiązań między terenami przyrodniczymi, takimi jak obszary chronione, korytarze ekologiczne, tereny otwarte, leśne, wodne oraz tereny zieleni urządzonej,
 - grunty leśne posiadające status lasów ochronnych podlegają bezwzględnej ochronie przed zmianą ich przeznaczenia na cele nieleśne,
 - ochrona obszarów leśnych wykorzystywanych rekreacyjnie polegać powinna na kierowaniu ruchem rekreacyjnym po wyznaczonych drogach leśnych, szlakach turystycznych oraz rekreacyjnych, a także na tworzeniu odpowiedniej infrastruktury, w tym parkingów leśnych i nowych szlaków turystycznych, wspierających rekreację i wypoczynek,
 - dążenie do harmonizowania rozwoju przestrzennego z walorami środowiska naturalnego,
 - w celu ochrony wód przed zanieczyszczaniem pochodzącymi ze źródeł rolniczych należy stosować się do zapisów „kodeksu dobrej praktyki rolniczej”,
 - na terenach otwartych i nieurbanizowanych zakazuje się lokalizowania budynków (wyjątek to zabudowa zagrodowa), natomiast dopuszczalne jest zalesienie tych terenów,
 - w celu ochrony środowiska należy stosować się do obowiązujących ustaleń i przepisów odrębnych, ustanawiających formy ochrony przyrody na terenie miasta Szczecinek,
 - dążenie do zachowania jak największej powierzchni biologicznie czynnej,
 - stosowanie układów umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych do ziemi,
 - rozwój błękitno-zielonej infrastruktury przestrzeni miejskiej,
 - należy dążyć do ochrony brzegów jezior, rzek i cieków wodnych przed groźbą groźbą i zabudową, zachowując pas terenu – bufor zieleni,
 - należy dążyć do utrzymania funkcjonującego systemu melioracyjnego oraz zachowania walorów przyrodniczych wilgotnych łąk w bliskości Wilczego Kanału;
2. zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:
 - w przypadku bunkrów, będących relikami umocnień Wału Pomorskiego nakazuje się zachowanie ich gabarytów oraz formy zewnętrznej, bez możliwości rozbudowy i nadbudowy,
 - uwzględnienie wytycznych wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w polityce przestrzennej,
 - należy mieć na uwadze możliwość rewaloryzacji zdewastowanych obiektów budowlanych cennych kulturowo,
 - ochrona obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz odpowiednie kształtowanie ich otoczenia w sposób, który nie wpłynie negatywnie na ich wartość historyczną i kulturową,
 - zwiększanie atrakcyjności turystycznej miasta w oparciu o posiadane zasoby i walory kulturowe oraz przyrodnicze;
3. kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej:
 - wykorzystanie terenów rezerwowych pod rozwój przemysłu, usług i budownictwa mieszkaniowego,
 - wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych w mieście,
 - wyznaczanie terenów pod rozwój dla instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – energii słonecznej,

- rozwijanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych w jednostkach pomocniczych i integralnych częściach miasta, w szczególności: Bugno, Trzesieka, Marcein, Świątki i Pilska-Raciborki,
 - dalsze rozwijanie usług komercyjnych i publicznych w strefie śródmiejskiej oraz jej kompleksowa rewitalizacja,
 - planuje się kontynuowanie działań mających na celu uporządkowanie istniejącego zagospodarowania, szczególnie w obszarach, w których występuje przemieszanie funkcji produkcyjnych z mieszkaniowymi,
 - należy dążyć do rozwijania przestrzeni publicznych, w szczególności pl. Wolności oraz przyjeziornego pasa zieleni urządzonej w granicach miasta wraz z istniejącą tam infrastrukturą sportowo-rekreacyjną;
4. zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:
- preferowaną lokalizacją tego rodzaju obiektów są tereny o wysokiej dostępności komunikacyjnej, szczególnie przy planowanych węzłach drogi ekspresowej S11 oraz tereny koncentracji funkcji produkcyjno-usługowej,
 - szczegółowa lokalizacja określana będzie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu ogólnego;
5. zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego:
- inwestycje tego rodzaju powinny mieć zapewniony dostęp do terenów komunikacji oraz zespołów parkingowych,
 - wskazane inwestycje obecnie są trudne do przewidzenia, dlatego też szczegółowa lokalizacja dokonywana będzie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - inwestycje powinny być realizowane zgodnie z zapisami dokumentów nadrzędnych: Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 oraz Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek, planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
6. kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej:
- realizacja II etapu budowy obwodnicy Szczecinka w ciągu drogi wojewódzkiej nr 172,
 - dążenie do poprawy powiązań Szczecinka ze Szczecinem i Koszalinem, poprzez rozwój i modernizację sieci drogowej oraz modernizację linii kolejowych,
 - zwiększenie dostępu do internetu, rozwój publicznych punktów dostępowych,
 - modernizacja i rozbudowa sieci infrastruktury technicznej, szczególnie w zachodniej części miasta,
 - planowana jest przebudowa i budowa dwutorowej napowietrznej linii WN 110kV,
 - tereny oferujące usługi turystyczne i sportowo-rekreacyjne powinny mieć zapewnioną dostępność do zespołów parkingowych,
 - planuje się dalszą rozbudowę i budowę dróg rowerowych, w celu utworzenia zwartego ciągu ruchu pieszo-rowerowego;
7. zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500kW:
- urządzenia te powinny być lokalizowane na terenach zagospodarowanych, na których dominuje zabudowa produkcyjno-usługowa,
 - dodatkowo dopuszcza się lokalizację urządzeń o mocy przekraczającej 500kW na terenach otwartych i nieurbanizowanych, na terenach wskazanych do dominacji zabudowy usługowej wraz z zielenią towarzyszącą,

- preferowaną lokalizacją tego rodzaju urządzeń będzie teren po składowisku odpadów,
 - dopuszcza się również lokalizację na terenie ujęć wody oraz w granicach oczyszczalni ścieków;
8. zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:
- nie powinno się lokalizować przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenach objętych prawnymi formami ochrony; możliwości dotyczące podejmowania jakichkolwiek przedsięwzięć na obszarach objętych ochroną prawną regulowane są w aktach prawnych dotyczących ustanawiania form ochrony,
 - nie należy prowadzić inwestycji i dążyć do zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów podtopień, wzdłuż dolin rzecznych, terenach przebiegu korytarzy ekologicznych, jak również na obszarach, które są uznane za cenne przyrodniczo, jednakże nie są objęte prawną ochroną;
9. zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:
- dążenie do ograniczenia rolniczego użytkowania gruntów w granicach administracyjnych miasta, poprzez przekształcanie tych terenów w obszary produkcyjno-usługowe, zabudowy mieszkaniowej czy zabudowy usługowej,
 - planuje się zachowanie użytkowania rolniczego w północnej oraz południowej części miasta oraz zachowanie użytków zielonych bądź pozostawienie ich w stanie odłogowym,
 - gleby na terenach wykorzystywanych do produkcji rolniczej powinny być chronione zgodnie z zasadami zawartymi w „kodeksie dobrej praktyki rolniczej”,
 - gleby zdegradowane powinny zostać uwzględnione w planach zagospodarowania przyrodniczego, poprzez realizację działań z zakresu zalesień i zadrzewień,
 - zakłada się zachowanie istniejących i powiększanie areалу lasów na pełnienie funkcji ekologicznych oraz turystycznych;
10. zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji:
- preferuje się, aby tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji były kształtowane poprzez rozwój turystyki; przekształcenia przestrzenne powinny się skupić przede wszystkim na uporządkowaniu elementów przestrzeni miejskiej, które są istotne z punktu widzenia turystyczno-kulturowego;
 - należy dążyć do zintensyfikowania działań, które mają na celu przywrócenie pełnej funkcjonalności obszarom wymagającym przekształceń i rehabilitacji oraz ich adaptacji na pełnienie nowych funkcji; tereny powojenne powinny być zagospodarowane na pełnienie funkcji społecznych, gospodarczych i rekreacyjnych;
 - proces rekultywacji wyeksploatowanych złóż piasków i żwirów powinien być prowadzony zgodnie z wyznaczonymi zasadami, na podstawie koncesji udzielonej przez starostę.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest elementem regionalnego planowania strategicznego i stanowi podstawowe narzędzie koordynacji zamierzeń organizacyjnych, społecznych, gospodarczych i innych, będących przedmiotem zainteresowania samorządu wojewódzkiego w przestrzeni, a jednocześnie służy przestrzennej konkretyzacji celów sformułowanych w strategii rozwoju województwa i w innych dokumentach programowych. Plan nie jest aktem prawa miejscowego i nie narusza uprawnień gmin w zakresie planowania miejscowego oraz nie stanowi podstawy prawnej wydawania decyzji administracyjnych. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą

nr 2171/23 z dnia 28 grudnia 2023 r. złożył wniosek do planu ogólnego miasta Szczecinek w zakresie ustaleń *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego*, przyjętego uchwałą nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3564). Zawnioskowano o uwzględnienie w *Planie ogólnym* zapisów:

1. w zakresie Celu II.: Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

Kierunek 2. Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery

Ustalenia:

- zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych,
- zwiększanie retencji wód na obszarach zurbanizowanych przez:
 - ustanowienie zwiększania retencji, jako priorytetu projektowania systemów kanalizacji deszczowej,
 - wykorzystywanie zagłębień i oczek wodnych do retencji,
 - zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej, przeciwdziałanie zasklepianiu gruntu, w tym poprzez zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej działek budowlanych,
 - wprowadzenie wtórnego wykorzystania wód w celach gospodarczych, zwłaszcza na terenach przeznaczonych pod funkcje usługowe i produkcyjne.

Kierunek 3. Ochrona i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych

Ustalenie: Ochrona udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr: 126.

Kierunek 6. Wykorzystanie kopalin uwzględniające potrzeby gospodarcze oraz ochronę środowiska

Ustalenie: Ochrona udokumentowanych złóż kopalin niezagospodarowanych, służąca potrzebom ich przyszłej eksploatacji.

Zalecenie: Projektowanie kopalni odkrywkowych z uwzględnieniem minimalizacji wpływu na krajobraz.

Kierunek 7. Ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych

Zalecenia:

- stopniowa przebudowa drzewostanu w celu dostosowania struktury lasu do istniejących warunków siedliskowych,
- wprowadzanie drzewostanów mieszanych,
- zapewnienie nienaruszalności lasów ochronnych.

2. w zakresie Celu V: Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

Kierunek 2. Obszarowa ochrona obiektów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

Ustalenie: Ochrona walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych (OKK 10 „Dolina Parsęty”, OKK 27 „Wał Pomorski”), w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego poprzez:

- ochronę historycznego układu siatki ulic, przestrzeni publicznych, linii zabudowy, gabarytów i formy obiektów budowlanych,
- odpowiednie utrzymanie, zagospodarowanie, oznakowanie i wyeksponowanie obiektów historycznych,

- ochronę otoczenia zabytków w celu właściwego wyeksponowania obiektu,
- uszanowanie lokalnych tradycji budowlanych, w zakresie używanych materiałów, technik i tradycji budowlanych, podczas remontów, renowacji, adaptacji, rozbudowy itp.,
- kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej,
- poprzedzanie lokalizacji obiektów wielokubaturowych i dominant wysokościowych analizami wpływu tych inwestycji na krajobraz, w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania,
- ujednolicenie i dostosowanie elementów małej architektury, płotów, ogrodzeń, nawierzchni ciągów pieszych do lokalnej tradycji budowlanej,
- porządkowanie, utrzymywanie i uzupełnianie zespołów zieleni, ochrona obsadzeń alejowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz uzupełnianie ich brakujących fragmentów,
- zastosowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych – zwłaszcza głównych wjazdów do miejscowości, w przypadku lokalizacji obiektów związanych z funkcją produkcyjną, magazynową itp.,
- ochronę sylwet miejscowości,
- odpowiednie ogrodzenie, uporządkowanie i oznakowanie cmentarzy,
- zachowanie układu topograficznego w obrębie obszarów występowania reliktyw osadnictwa pradziejowego, ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się dzikiej zieleni, odpowiednie oznakowanie, okresowe monitorowanie stanu,
- ograniczenie zabudowy brzegów jezior i zbiorników wodnych poza miejscowościami oraz zapewnienie publicznego dostępu do ich brzegów,
- przywrócenie miejscowościom związków z wodą: rewitalizacja nabrzeży oraz kształtowanie nowej zabudowy nadwodnej,
- ochronę i utrzymanie historycznych elementów technicznej infrastruktury wodnej.

Ponadto:

- w OKK 10 – Ochrona krajobrazu krawędzi dolin, punktów widokowych i innych elementów krajobrazu rzeczno-terenowego, ochrona i rewitalizacja rzecznych budowli hydrotechnicznych wraz z dopuszczeniem w nich nowych funkcji, tworzenie nowych szlaków turystyczno-historycznych obejmujących zasób budowli hydrotechnicznych;
- w OKK 27 – Ochrona obiektów militarnych i ich ekspozycji, z dopuszczeniem zagospodarowania na funkcje turystyczne.

3. w zakresie Celu VII. Wzrost i rozwój gospodarczy

Kierunek 4. Wspieranie wzrostu gospodarczego poprzez rozwój turystycznego potencjału endogenicznego województwa

Ustalenie: Budowa Sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego.

4. w zakresie Celu VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego

Kierunek 2. Usprawnianie systemu dróg wojewódzkich, spójnego przestrzennie z systemem dróg krajowych

Ustalenie: Budowa obejścia miasta Szczecinek, etap II.

Kierunek 3. Kształtowanie systemu zewnętrznych i wewnętrznych kolejowych powiązań transportowych

Ustalenia:

- rewitalizacja linii kolejowej nr 210 granica województwa - Szczecinek - Runowo Pomorskie,
- modernizacja linii kolejowej nr 405 (odcinek Szczecinek - granica województwa),

Zalecenie: Modernizacja linii kolejowej nr 404 Szczecinek - Kołobrzeg.

Kierunek 7. Rozwój i zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania transportu lotniczego

Zalecenie: Uwzględnienie w polityce przestrzennej gmin niezakłóconego funkcjonowania lotniczych urządzeń naziemnych (LUN), w tym służących temu celowi powierzchni ograniczających zabudowę (BRA); obowiązek uzgadniania z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) miejscowych planów zagospodarowania oraz studiów dla gmin, w granicach których zlokalizowane są lotniska, znajdują się lotnicze urządzenia naziemne lub wyznaczono BRA.

5. w zakresie Celu IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej

Kierunek 2. Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń elektroenergetycznych

Ustalenie: Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej wysokiego napięcia 110 kV:

- budowa dwutorowej linii Grzmiąca - Szczecinek Marcein / Szczecinek Leśna,
- modernizacja linii Żydowo - Szczecinek Marcein,
- modernizacja linii Szczecinek Leśna - Okonek.

Kierunek 4. Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz rozwój systemu rozproszonych źródeł energii

Zalecenia:

- rozwój energetyki wiatrowej przy poszanowaniu wartości krajobrazowych,
- rozwój mikro- i małych instalacji solarnych wykorzystujących konwersję energii słonecznej w energię ciepłą lub elektryczną,
- budowa farm fotowoltaicznych.

Kierunek 9. Zahamowanie wzrostu i obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego oraz przeciwdziałanie skutkom suszy

Zalecenia:

- realizacja planów i programów przeciwdziałania skutkom suszy,
- zwiększenie dyspozycyjności zasobów wód powierzchniowych województwa przez realizację programu małej retencji,
- zwiększenie stopnia retencji gruntowej poprzez stosowanie nowoczesnych systemów zagospodarowania wód opadowych.

Kierunek 10. Usprawnienie systemu gospodarki odpadami

Zalecenie: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa zachodniopomorskiego.

6. w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- zadania rządowe:
 - S11 Koszalin - Szczecinek: odcinek Bobolice - Szczecinek,
 - rewitalizacja linii kolejowej nr 405 odcinek Szczecinek - granica województwa;
- zadania samorządowe:
 - budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego: Trasa Pojezierzy Zachodnich,
 - budowa obejścia miasta Szczecinek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 172,
 - rewitalizacja linii kolejowej nr 210 na odcinku Szczecinek - Runowo Pomorskie,
 - rewitalizacja linii kolejowych nr 403 i 405 odcinek Szczecinek - granica województwa (zadanie rządowe realizowane na podstawie KT przez samorząd województwa ze środków RPO WZ).

Ponadto *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego* wskazuje w zakresie Celu XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych, Kierunku 4. Rozwój obszaru funkcjonalnego Szczecinka jako miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania:

Ustalenia:

- budowa obwodnicy Szczecinka w ciągu DK11 (w klasie S),
- modernizacja linii kolejowej nr 210 na odcinku Szczecinek - Runowo Pomorskie,
- modernizacja linii kolejowej nr 405 Szczecinek - Ustka wraz z elektryfikacją na odcinku Szczecinek - Słupsk,
- usprawnienie funkcjonowania wewnętrznych połączeń komunikacyjnych,
- uzupełnienie sieci dróg rowerowych prowadzących do miejsc pracy i szkół w mieście Szczecinek,
- dostosowanie bazy dydaktycznej, w tym szkolnictwa zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy,
- wzrost atrakcyjności miejscowości przez rewitalizację i tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych.

Zalecenia:

- budowa S11 Koszalin - Piła: odcinki na terenie województwa zachodniopomorskiego,
- zabezpieczenie rezerwy terenu na budowę łącznika Obwodnicy Szczecinka z drogą wojewódzką DW 172,
- modernizacja drogi krajowej nr 20,
- poprawa powiązań komunikacyjnych Szczecinka ze Szczecinem i Koszalinem,
- rozwój usług publicznych w celu wsparcia funkcji miejskich i poprawy obsługi ludności,
- wspieranie rozwoju subregionalnych centrów innowacyjności i inkubatorów przedsiębiorczości,
- tworzenie warunków do rozwoju kluczowych sektorów, w tym przemysłu drzewno-meblarskiego w ramach regionalnej specjalizacji,
- rozwój instytucji otoczenia biznesu i wsparcie kooperacji w gospodarce.

Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego

Audyt krajobrazowy jest nowym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej w województwie, służącym ochronie, gospodarowaniu i planowaniu przestrzeni w ujęciu krajobrazowym. Dokument ten identyfikuje, charakteryzuje i ocenia krajobrazy regionu, wskazuje te o najwyższych wartościach oraz określa zagrożenia dla zachowania ich wartości wraz rekomendacjami i wnioskami dotyczącymi ich ochrony. Stanowi kluczową podstawę planowania przestrzennego na szczeblu wojewódzkim i gminnym, wspierając jednostki samorządu terytorialnego i administrację publiczną w podejmowaniu decyzji dotyczących zagospodarowania przestrzeni z poszanowaniem walorów krajobrazu. Uchwałą nr XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego przyjęto powyższy dokument. Celem jego opracowania była identyfikacja i ocena krajobrazów występujących na obszarze województwa. W ramach audytu wyznaczono krajobrazy priorytetowe, szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe i jako takie wymagające zachowania. Na terenie miasta wyodrębniono 8 typów krajobrazu: wód powierzchniowych, bagienno-łukowe – głównie bezleśne, leśne, wiejskie, mozaikowe, podmiejskie i osadnicze, wielkomiejskie, przemysłowe i energetyczne. Nie wyznaczono krajobrazów priorytetowych.

Tabela 2. Typy i podtypy krajobrazu na terenie miasta Szczecinek

Lp.	Typ, podtyp krajobrazu	Rzeźba terenu	Kod krajobrazu
1	1. Wód powierzchniowych	rynna	32-314.66-27
2	1a. Jeziora	rynna	32-314.66-31
3	2. Bagienno-łąkowe - głównie bezleśne 2a. Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	równinny	32-314.66-5
4	2. Bagienno-łąkowe - głównie bezleśne 2d. Z dominacją torfowisk niskich	falisty	32-314.45-74
5	3. Leśne 3a. Z przewagą siedlisk borowych	pagórkowaty	32-314.45-115
6	3. Leśne	pagórkowaty	32-314.66-10
7	3b. Z przewagą siedlisk lasowych	pagórkowaty	32-314.66-29
8	6. Wiejskie	falisty	32-314.45-134
9	6d. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych	pagórkowaty	32-314.66-28
10	tworzących pola średniej wielkości	falisty	32-314.66-51
11	6. Wiejskie	pagórkowaty	32-314.45-41
12	6e. Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk	równinny	32-314.45-54
13	7. Mozaikowe	równinny	32-314.61-6
14	7a. Z przewagą terenów porolnych	falisty	32-314.66-3
15	8. Podmiejskie i osadnicze 8d. Zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych	falisty	32-314.45-51
16	10. Wielkomiejskie 10a. Zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych	równinny	32-314.66-9
17	10. Wielkomiejskie 10c. Obszary zabudowy mieszkaniowej	równinny	32-314.66-8
18	10. Wielkomiejskie 10d. Wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe	równinny	32-314.66-6
19	10. Wielkomiejskie 10e. Tereny sportowo-rekreacyjne	pagórkowaty	32-314.66-50
20	12. Przemysłowe i energetyczne 12a. Duże kompleksy przemysłowe	równinny	32-314.66-45

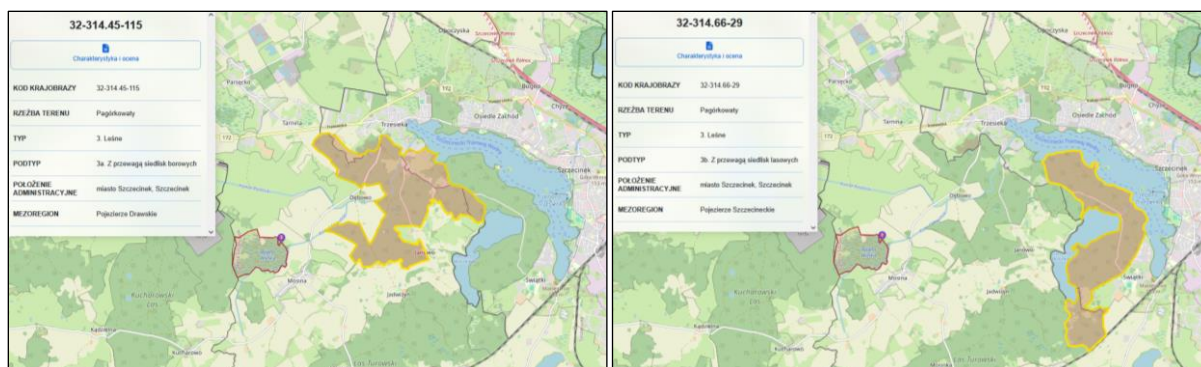
Źródło: opracowanie własne na podstawie Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego

Szczecinek położony jest w granicach dwóch obszarów chronionego krajobrazu: „Pojezierze Drawskie” oraz „Jeziora Szczecineckie”. W Audycie krajobrazowym województwa zachodniopomorskiego określono zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” dla następujących stref typologicznych zlokalizowanych na terenie miasta:

- 1) strefa typologiczna: obszary wodne (podtyp 1a), kod krajobrazu: 32-314.66-27 (jezioro Wilczkowo), 32-314.66-31 (jezioro Trzesiecko):
 - identyfikacja zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów:
 - nasilenie rekreacyjnego wykorzystania jezior;
 - wzrost antropopresji, niszczenie mechaniczne roślinności, wydeptywanie, zaśmiecanie;
 - presja urbanizacyjna;

- przekształcanie gruntów rolniczych w bezpośrednim sąsiedztwie jezior na tereny pod zabudowę rekreacyjną i mieszkaniową, co wiąże się ze zwielokrotnionym dopływem ścieków do jezior i utratą terenów żerowiskowych dla ptaków wędrownych;
- niszczenie spójności i ciągłości ekosystemów, fragmentacja siedlisk;
- likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych oraz strefy buforowej wokół jezior;
- nadmierna eutrofizacja wody na skutek spływów powierzchniowych z użytkowanych rolniczo obszarów;
- potencjalne i rzeczywiste wahania poziomu wód gruntowych lub powierzchniowych, w bezpośrednim sąsiedztwie lub w zlewni, powodujące przesuszenie torfowisk;
- rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:
 - wyłączenie z zabudowy obszarów znajdujących się w odległości 100 m od brzegów jezior za wyjątkiem obszarów, dla których w dniu wejścia w życie audytu krajobrazowego miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszczały mniejszą odległość;
 - uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowościach położonych w zlewni jezior;
 - ograniczenie rozwoju turystyki wodnej do wyznaczonych stref w obrębie jezior;
 - zachowanie terenów otwartych leżących w bezpośrednim sąsiedztwie jezior – nieprzekształcanie terenów rolniczych na działki rekreacyjne oraz ograniczenie obszarów pod zabudowę do już istniejących obszarów zabudowanych;
 - likwidacja nielegalnych elementów przekształcenia brzegów, szczególnie: pomostów, dojsć wędkarskich, ogrodzeń;
 - ochrona stref brzegowych jezior przed zanieczyszczaniem odpadami poprzez egzekwowanie utrzymania czystości w obrębie stanowisk wędkarskich;
 - uprzątnięcie zaśmieceń wzdłuż brzegów jezior;
 - zachowanie i kształtowanie naturalnego pasa zieleni przybrzeżnej i brzegowej z roślinnością szuwarową, krzewiastą i drzewiastą, tworzącego strefę buforową;
 - monitoring ciągłości strefy buforowej jeziora w zakresie wycinania roślinności oraz występowania samowoli budowlanych;
 - utrzymanie ekstensywnej gospodarki rolnej w sąsiedztwie jezior;
 - zapewnianie swobodnej migracji fauny w ciekach;
 - zakaz zabudowy i wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających strome brzegi jezior;
- 2) strefa typologiczna: obszary leśne (podtyp: 3a, 3b, 3c), kod: 32-314.45-115, 32-314.66-29:
 - identyfikacja zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów:
 - intensyfikacja gospodarki leśnej (nadmierne użytkowanie rębne, niedostateczna ilość lub brak martwego drewna);
 - zanik roślinności torfowiskowej, sukcesja naturalna lub ekspansja drzew i krzewów na przesuszone torfowisko, neofityzacja na obszarach leśnych, czyli wnikanie obcych gatunkowo, siedliskowo i geograficznie gatunków na tereny rezerwatu;
 - presja urbanizacyjna wzdłuż zewnętrznej granicy lasu;
 - zawężanie stref ekotonowych;
 - nadmierna lub niekontrolowana penetracja terenów leśnych przez ludność podczas zbioru owoców runa leśnego oraz związane z tym wydeptywanie roślinności i zaśmiecianie obiektu;
 - niszczenie spójności i ciągłości ekosystemów, fragmentacja siedlisk;
 - wprowadzanie nowej zabudowy nie związanej z gospodarką leśną;

- dewastacja historycznych obiektów militarnych (Wał Pomorski);
- postępująca degradacja budowli hydrotechnicznych;
- rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:
 - modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie:
 - zwiększania zasobów martwego drewna, starych drzew i pozostawianie drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu,
 - kształtowania wokół śródleśnych oczek wodnych, mokradeł i wzdłuż cieków barier biogeochemicznych w postaci naturalnych pasów roślinności,
 - kształtowania stref ekotonowych w trakcie cięć pielęgnacyjnych na granicy między lasem a zewnętrznymi terenami otwartymi,
 - ograniczenie stosowania rębni zupełnych i zastąpienie ich rębniami stopniowymi z długim okresem odnowienia,
 - należy zapobiegać całkowitym wyrębom drzewostanów w tej strefie w tym w rejonie jezioro Przytonko i Komorze ze względu na występowanie podwodnych łąk ramienic;
 - ograniczyć nasadzenia drzew liściastych (szczególnie topoli) w bezpośredniej strefie brzegowej twardowodnych oligo- i mezotroficznych zbiorników wodnych – jezioro Przytonko;
 - utrzymanie terenów otwartych w strukturze lasu; wyłączenie z zabudowy i zalesiania;
 - ochrona naturalnej retencji lasu;
 - utrzymanie właściwych dla siedlisk bagiennych stosunków wodnych;
 - dążenie do utrzymania naturalnego charakteru cieków oraz procesów kształtujących ich koryto i brzegi;
 - wyłączenie z użytkowania rębnego pasa drzewostanu o szerokości ok. 50 m wokół jezior w celu umożliwienia kształtowania się w tym miejscu strefy buforowej;
 - wyłączenie siedlisk borów i lasów bagiennych (91D0) oraz łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) z użytkowania gospodarczego i pozostawienie drzewostanów do naturalnego rozwoju;
 - zabezpieczenie i oznakowanie historycznych obiektów militarnych;
 - podjęcie działań ratunkowych związanych z poprawą stanu technicznego budowli hydrotechnicznych;
 - utrzymywanie w czystości wszystkich zewidencjonowanych punktów postojowych i miejsc odpoczynku;
 - regularne prace porządkowe wokół obiektów fortyfikacyjnych (bunkry);
 - regularne odnawianie oznaczeń szlaków turystycznych;

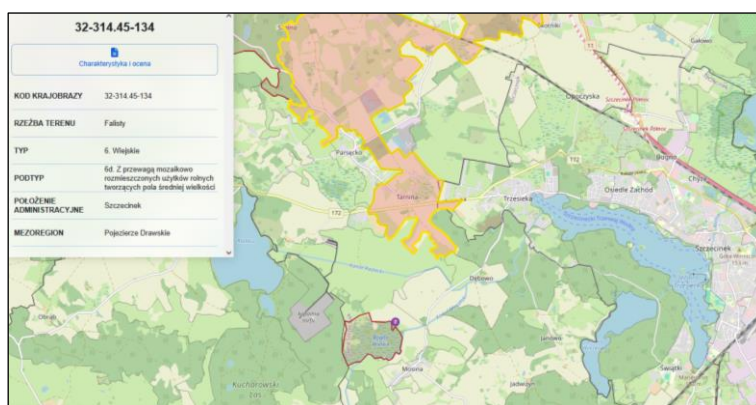
Ryc. 1. Położenie krajobrazów o kodach 32-314.45-115 oraz 32-314.66-29 na tle miasta Szczecinek.

Źródło: *Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego – zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Pojezierze Drawskie.*

3) strefa typologiczna: obszary rolnicze (podtyp: 6c, 6d, 6e, 6g), kod krajobrazu: 32-314.45-134:

- identyfikacja zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów:
 - niekontrolowany rozwój zabudowy;
 - nasilenie rekreacyjnego wykorzystania jezior;
 - ograniczanie dostępu do jezior poprzez grodzenie działek przylegających do jezior;
 - przekształcanie gruntów rolnych w bezpośrednim sąsiedztwie jezior na tereny pod zabudowę rekreacyjną i mieszkaniową;
 - wzrost zagęszczenia barier ekologicznych;
 - niszczenie spójności i ciągłości ekosystemów, fragmentacja siedlisk;
 - likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych;
 - fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych;
 - zaprzestanie użytkowania rolnego;
 - zasypywanie lub osuszanie terenów podmokłych;
 - przestrzenny chaos urbanistyczny i wizualny;
 - przypadkowość form zabudowy terenu;
 - niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą;
 - zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje;
 - zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń);
 - degradacja walorów widokowych krajobrazu;
 - zanikanie lub brak konserwacji cennych kulturowo form inżynieryjno-technicznych – świadectw dawnych technologii;
 - dewastacja obiektów i zespołów religijnych mniejszościowych wyznań;
 - lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych;
- rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:
 - ograniczenie i kontrolowanie urbanizacji otoczenia jeziora;
 - egzekwowanie przepisów o swobodnym dostępie do brzegów jezior;
 - zachowanie terenów otwartych leżących w bezpośrednim sąsiedztwie jezior – nieprzekształcanie terenów rolniczych na działki rekreacyjne oraz ograniczanie obszarów pod zabudowę do już istniejących obszarów zabudowanych;
 - wyłączenie z zabudowy obszarów znajdujących się w odległości 100 m od brzegów jezior za wyjątkiem obszarów, dla których w dniu wejścia w życie audytu krajobrazowego miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszczały jej realizację;
 - ochrona stref brzegowych jezior przed zanieczyszczeniem odpadami poprzez uprzątnięcie zaśmieceń i egzekwowanie utrzymania czystości w ogólnodostępnych miejscach rekreacyjno-wypoczynkowych;
 - przeciwdziałanie rozlewaniu się jednostek osadniczych, pozostawienie terenów otwartych w celu zachowania ciągłości powiązań ekologicznych pomiędzy obszarami cennymi przyrodniczo;
 - zachowanie niezabudowanych terenów otwartych w strefach ochrony krajobrazu;
 - zakaz zasypywania terenów podmokłych: łąk, torfowisk, oczek wodnych i miejsc z okresowo stagnującą wodą (zbiorników astatycznych);

- zakaz zabudowy obszarów podmokłych;
- utrzymanie gospodarki rolnej;
- utrzymanie ekstensywnego użytkowania rolnego łąk; wyłączenie z zabudowy oraz przekształcania w grunty orne i zalesienia;
- zachowanie lub przywracanie zadrzewień śródpolnych, zakrzewień i miedz oraz alei drzew i krzewów wzdłuż dróg;
- wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej oraz propagowanie wśród rolników programów rolno-środowiskowo-klimatycznych, ograniczanie do niezbędnego minimum ilości stosowanych nawozów mineralnych i środków ochrony roślin;
- ograniczenie zabudowy do terenów istniejących wsi;
- ochrona historycznego układu ruralistycznego wsi, utrzymanie historycznego układu ulic i placów, utrzymanie historycznej zasady podziałów;
- ochrona historycznych gabarytów, kształtów dachów, elewacji i układu okien budynków przed przekształceniami;

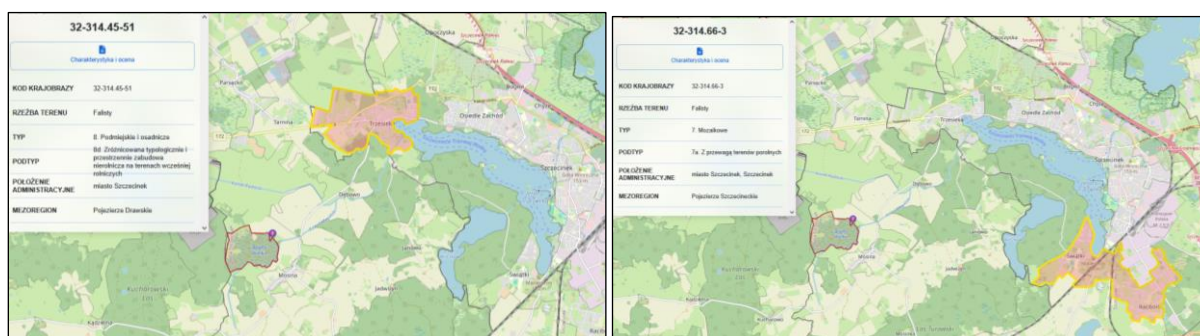

Ryc. 2. Położenie krajobrazu o kodzie 32-314.45-134 na tle miasta Szczecinek.

Źródło: Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego – zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Pojezierze Drawskie.

- strefa typologiczna: obszary podmiejskie osadnicze (podtyp: 7a, 7b, 8a, 8d), kod krajobrazu: 32-314.45-51, 32-314.66-3:
 - identyfikacja zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów:
 - presja urbanizacyjna;
 - wzrost zagęszczenia barier ekologicznych;
 - zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie;
 - zasypywanie, osuszanie terenów podmokłych;
 - chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu;
 - obecność naruszających walory krajobrazowe obiektów związanych z prowadzoną działalnością produkcyjną i magazynowo-składową;
 - wprowadzanie do zespołów architektoniczno-krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu;
 - rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:
 - niedopuszczenie do zmiany warunków wodnych; zakaz osuszania, zasypywania i przekształcania obszarów podmokłych;
 - zakaz zabudowy obszarów podmokłych;
 - zwiększanie zasobów zieleni naturalnej w obszarze zurbanizowanym oraz zachowanie ciągłości ekologicznej pomiędzy obszarami cennymi przyrodniczo;

- tworzenie strefy buforowej między ścianą lasu a zabudową;
- nowa zabudowa powinna nawiązywać do lokalnych, historycznych form zabudowy, w zakresie: lokalizacji zabudowy, form zabudowy, proporcji bryły budynku, geometrii dachów budynków, charakterystycznych cech elewacji budynków;
- opracowanie katalogu rodzajów i dopuszczalnych form nośników reklamowych oraz przyjęcie uchwały krajobrazowej w zakresie małej architektury i nośników reklamowych;
- ujednolicenie formy zabudowy w zakresie wysokości, geometrii dachów oraz kolorystyki budynków;

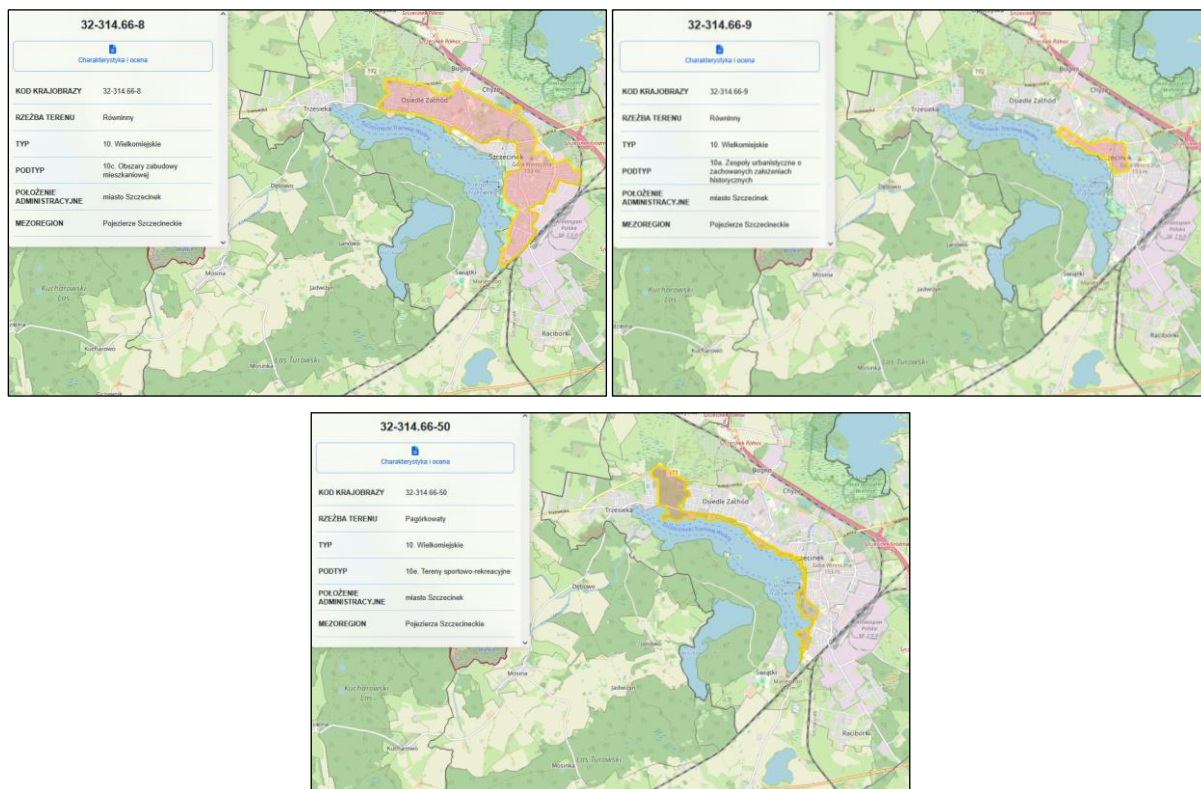

Ryc. 3. Położenie krajobrazów o kodach 32-314.45-51 oraz 32-314.66-3 na tle miasta Szczecinek.

Źródło: Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego – zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Pojezierze Drawskie.

- 5) strefa typologiczna: obszary miejskie (podtyp: 9a, 9b, 10a, 10c, 10e), kod krajobrazu: 32-314.66-8, 32-314.66-9, 32-314.66-50:
 - identyfikacja zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów:
 - zanik cech architektury regionalnej;
 - niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą;
 - hałas komunikacyjny;
 - degradacja walorów krajobrazowych oraz naruszenie ładu przestrzennego poprzez:
 - chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy w przestrzeni publicznej;
 - przypadkową i niewłaściwą stylizację i kolorystykę budynków poddawanych termomodernizacji;
 - obecność materiałów i elementów dysharmonijnych degradujących walory stylistyczne przestrzeni publicznej;
 - niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą;
 - rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:
 - zwiększanie zasobów zieleni naturalnej w obszarze zurbanizowanym oraz utrzymanie ciągłości powiązań ekologicznych pomiędzy różnymi ekosystemami;
 - tworzenie strefy buforowej między ścianą lasu a zabudową;
 - ochrona historycznych układów urbanistycznych Czaplinka i Szczecinka;
 - opracowanie katalogu rodzajów i dopuszczalnych form nośników reklamowych oraz przyjęcie uchwały krajobrazowej w zakresie małej architektury i nośników reklamowych;
 - usuwanie nieestetycznych obiektów handlowych (wolnostojących kiosków);
 - nowe budownictwo swą formą powinno nawiązywać do tradycyjnej zabudowy;

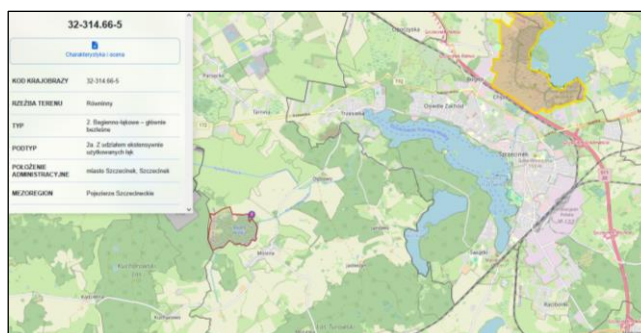
- ochrona historycznych gabarytów, kształtów dachów, elewacji i układu okien budynków przed przekształceniami.

Ryc. 4. Położenie krajobrazów o kodach: 32-314.66-8, 32-314.66-9 oraz 32-314.66-50 na tle miasta Szczecinek.
 Źródło: Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego – zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Pojezierze Drawskie.

W Audycie krajobrazowym województwa zachodniopomorskiego określono zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecińskie” dla następujących stref typologicznych zlokalizowanych na terenie miasta Szczecinek:

- 1) strefa typologiczna: obszary bagienno-łąkowe (podtyp: 2a, 2d), kod krajobrazu: 32-314.66-5:
 - identyfikacja zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów:
 - zaniechanie użytkowania rolnego łąk, przyspieszenie sukcesji;
 - przekształcanie łąk na tereny pod zabudowę;
 - zasypywanie lub osuszanie terenów podmokłych;
 - intensyfikacja rolnictwa (m.in. przeorywanie, dosiewanie tzw. szlachetnych gatunków traw);
 - rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:
 - utrzymanie ekstensywnego użytkowania rolnego łąk;
 - ochrona łąk przed przekształceniami, zasypywaniem, zagospodarowywaniem na inne cele;
 - zakaz osuszania, zasypywania oraz przekształcania obszarów podmokłych;
 - wykluczenie możliwości zabudowy na terenach podmokłych;
 - kształtowanie pasów buforowych z roślinności naturalnej wzdłuż rzek;

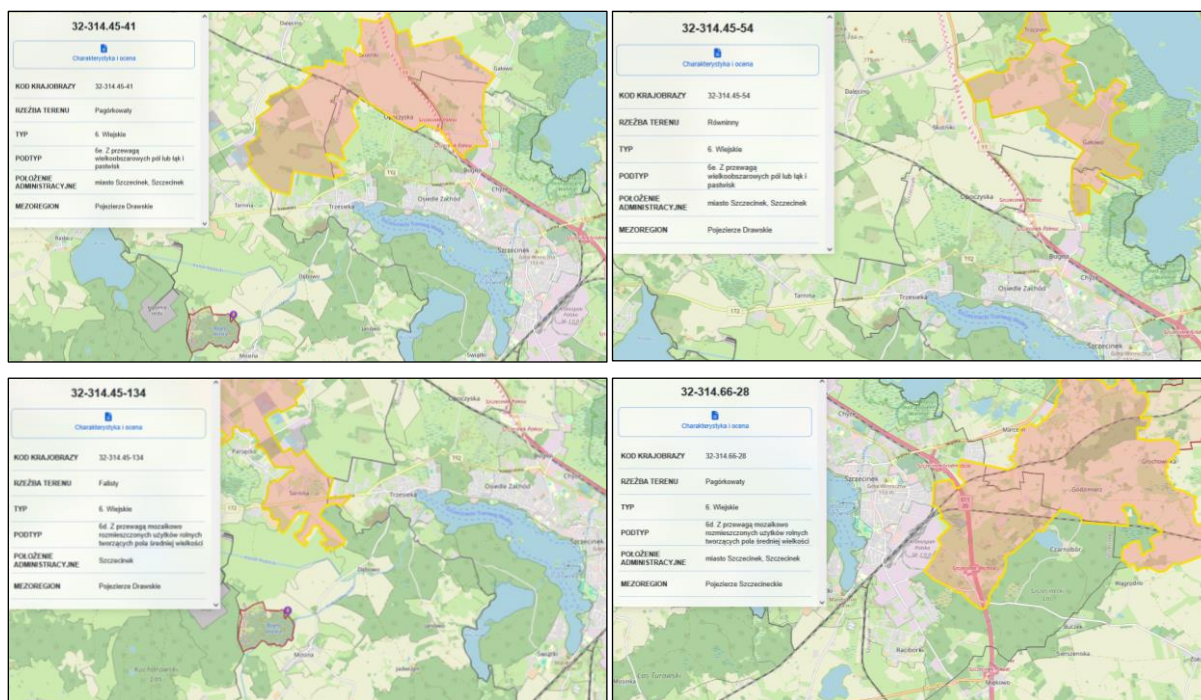

Ryc. 5. Położenie krajobrazu o kodzie 32-314.66-5 na tle miasta Szczecinek.

Źródło: Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego – zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Jeziora Szczecineckie.

2) strefa typologiczna: obszary rolnicze (podtyp: 6c, 6d, 6e), kod krajobrazu: 32-314.45-41, 32-314.45-54, 32-314.45-134, 32-314.66-28:

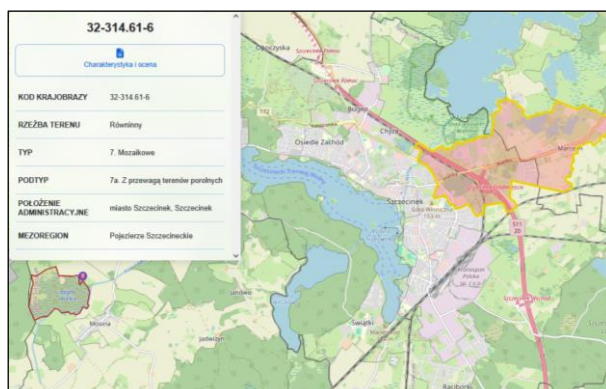
- identyfikacja zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów:
 - presja urbanizacyjna, w szczególności w sąsiedztwie jezior;
 - przekształcanie gruntów rolnych na tereny pod zabudowę;
 - rozwój zabudowy wzdłuż zewnętrznej granicy lasu;
 - zawężanie stref buforowych / ekotonowych;
 - wzrost zagęszczenia barier ekologicznych;
 - niszczenie spójności i ciągłości ekosystemów, fragmentacja siedlisk;
 - lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych;
- rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:
 - zahamowanie narastającej presji urbanizacyjnej wokół jezior;
 - wyłączenie z zabudowy obszarów znajdujących się w odległości 100 m od brzegów jezior Wierzchowo, Wielimie, Dołgie i Spore za wyjątkiem obszarów, dla których w dniu wejścia w życie audytu krajobrazowego miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszczały jej realizację;
 - planowanie nowej zabudowy w sposób uwzględniający zachowanie ciągłości powiązań ekologicznych pomiędzy różnymi ekosystemami;
 - maksymalne ograniczenie zmian przekształcania gruntów rolnych na cele nierolnicze;
 - wykluczenie możliwości zabudowy i wygradzania terenu w pasie o szerokości ok. 15 m wzdłuż zewnętrznej granicą lasu;
 - zakaz osuszania, zasypywania oraz przekształcania obszarów podmokłych;
 - kształtowanie pasów buforowych z roślinności naturalnej wzdłuż rzek;
 - ograniczenie lokalizacji masztów telefonii komórkowej; współpraca z innymi podmiotami w zakresie ich lokalizowania i maskowania;

Ryc. 6. Położenie krajobrazów o kodach: 32-314.45-41, 32-314.45-54, 32-314.45-134, 32-314.66-28 na tle miasta Szczecinek.

Źródło: Audyty krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego – zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Jeziora Szczecińskie.

- 3) strefa typologiczna: obszary podmiejskie osadnicze (podtyp: 7a), kod krajobrazu: 32-314.61-6:
 - identyfikacja zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazów:
 - zasypywanie, osuszanie lub przekształcanie terenów podmokłych;
 - potencjalnie niekontrolowany rozwój zabudowy;
 - rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:
 - wyłączenie z zabudowy obszarów znajdujących się w odległości 100 m od brzegu jeziora Wielimie;
 - zakaz osuszania, zasypywania oraz przekształcania obszarów podmokłych;
 - wykluczenie możliwości zabudowy na terenach podmokłych.

Ryc. 7. Położenie krajobrazu o kodzie 32-314.61-6 na tle miasta Szczecinek.

Źródło: Audyty krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego – zagrożenia, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazów w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Jeziora Szczecińskie.

Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby Planu ogólnego miasta Szczecinek

Zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.), określając ustalenia planu ogólnego gminy zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;
- uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Wymagania, o których mowa powyżej, określa się na podstawie opracowań ekofizjograficznych. W tym celu wykorzystano informacje zawarte w *Opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby Planu ogólnego miasta Szczecinek*, gdzie określone zostały przyrodnicze predyspozycje funkcjonalno-przestrzenne poszczególnych fragmentów miasta oraz rekomendacje do *Planu ogólnego*. Przeanalizowano w nim stan i funkcjonowanie środowiska, a także scharakteryzowano lokalne uwarunkowania środowiskowe ze szczególnym uwzględnieniem obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną lub proponowanych do ochrony. Ponadto wskazano istniejące i potencjalne ograniczenia oraz zagrożenia, zarówno pochodzenia naturalnego, jak i antropogenicznego. Rezultatem analiz było nakreślenie tła środowiskowego dla ustaleń *Planu ogólnego* oraz sformułowanie wniosków i zaleceń, uwzględniających dążenie do utrzymania równowagi przyrodniczej i ciągłości systemu przyrodniczego. Określając strefy planistyczne w *Planie ogólnym* wzięto pod uwagę ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowania ekofizjograficzne przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych.

3. Metody oraz materiały źródłowe wykorzystane do sporządzenia prognozy

Prace nad sporządzeniem niniejszego opracowania rozpoczęto od analizy dostępnych materiałów w postaci: map tematycznych (z zakresu m.in. geologii, hydrogeologii, PEM), waloryzacji przyrodniczych, dokumentów planistycznych i opracowań ekofizjograficznych, obowiązujących aktów prawnych, programów oraz raportów dotyczących stanu środowiska opracowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Uzyskane na podstawie powyższych źródeł informacje zostały następnie zweryfikowane w trakcie wizyt w terenie oraz uzupełnione o dokumentację fotograficzną. Analizie poddano również sposób uwzględnienia w projekcie planu ogólnego zagadnień związanych z ochroną środowiska zawartych w programach i strategiach lokalnych, regionalnych oraz ponadregionalnych. Następnie oceniono czy określone strefy planistyczne wraz z wyznaczonymi dla nich profilami funkcjonalnymi oraz wskaźnikami zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Materiały źródłowe oraz prace terenowe pozwoliły określić stan i funkcjonowanie środowiska na obszarze objętym opracowaniem i w jego otoczeniu, przedstawić potencjalne zagrożenia środowiska oraz wpływ ustaleń projektowanego planu ogólnego na jego funkcjonowanie. Ocena stanu środowiska

na badanym obszarze oparta została na metodach analitycznych i waloryzacyjnych, dotyczących poszczególnych komponentów przyrodniczych oraz inwentaryzacji terenowej.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy korzystano z poniższych materiałów źródłowych:

- *Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecinek*, Biuro Konserwacji Przyrody S.C., Szczecin 2020,
- *Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego*, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2010,
- *Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030*, przyjęty uchwałą Nr XXIX/339/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2021 r.,
- *Program ochrony środowiska powiatu szczecineckiego 2030*, przyjęty uchwałą Nr LXXVI/556/2024 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 3 kwietnia 2024 r.,
- *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szczecinek na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032*, przyjęty uchwałą Nr XXVIII/216/2025 Rady Miasta Szczecinek z dnia 17 grudnia 2025 r.,
- publikacje dotyczące stanu środowiska, zawierające dane uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska:
 - *Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim* (w roku: 2016, 2017 i 2018), Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie,
 - *Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim* (raport wojewódzki za rok 2020, 2021, 2022, 2023, 2024),
- rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, zamieszczony na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (<https://www.gios.gov.pl/pl/rejestry>),
- baza danych SI2PEM prowadzona przez Ministra Cyfryzacji (<https://si2pem.gov.pl/>),
- wyniki Generalnych Pomiarów Ruchu opublikowane na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (<https://www.gov.pl/web/gddkia/przeprowadzone-pomiary>),
- *Mapa akustyczna miasta Szczecinek w otoczeniu badanych odcinków dróg krajowych*, WIOŚ w Szczecinie, Szczecin 2010,
- *Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa zachodniopomorskiego*, GDDKiA, Świątchłowice 2018,
- *Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego*, uchwała nr III/33/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 stycznia 2019 r.,
- *Klimat województwa zachodniopomorskiego*, red. Koźmiński Cz., Michalska B., Czarnecka M., Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007,
- *Informator PSH. Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce*, Mikołajków J., Sadurski A. (red. naukowa), Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017, s. 101-102,
- *Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.*, Państwowa Służba Geologiczna PIG-PIB, Warszawa 2025 (<http://surowce.pgi.gov.pl>),
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* – załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 335),
- *Aktualizacja Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej*, przyjęta uchwałą Nr XLV/540/23 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5048),
- *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*, Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B.,

- Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R., Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011; <http://mapa.korytarze.pl/>
- *Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA*, Liro A. (red.), Warszawa 1998,
 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1652 z późn. zm.),
 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno i Jezioro Ciemino PLH320036 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1650, z późn. zm.),
 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 września 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4790),
 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo PLH320042 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 1653 z późn. zm.),
 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2674 z późn. zm.),
 - *Potencjalna roślinność naturalna Polski*, Matuszkiewicz J. M., IGiPZ PAN, Warszawa 2008 – mapa dostępna on-line na stronie Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk (<https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>),
 - *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, Matuszkiewicz J. M., IGiPZ PAN, Warszawa 2008 – mapa dostępna on-line na stronie Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk (<https://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html>),
 - *Program opieki nad zabytkami Miasta Szczecinek na lata 2025-2028*, przyjęty uchwałą Nr XVI/118/2025 Rady Miasta Szczecinek z dnia 27 lutego 2025 r.,
 - *Strategia Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*, przyjęta uchwałą Nr XX/162/2025 Rady Miasta Szczecinek z dnia 29 maja 2025 r.,
 - *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*, przyjęte uchwałą Nr LXVIII/637/2023 Rady Miasta Szczecinek z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek,
 - *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego*, przyjęty uchwałą nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3564),
 - *Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego*, przyjęty uchwałą nr XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r.,
 - seryjne mapy geologiczne Polski w skali 1:50 000, arkusz 160 – Szczecinek (N-33-82-C), dostępne on-line na stronie *Centralnej Bazy Danych Geologicznych PIG-PIB* (<http://baza.pgi.gov.pl/resources.html?type=map50&id=160>), w szczególności:
 - szczegółowa mapa geologiczna Polski (Popielski W., 2004),
 - objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski – arkusz Szczecinek (160), Popielski W., PIG, Warszawa 2006,
 - mapa hydrogeologiczna Polski (Prussak E., 2004),
 - mapa zbiorcza: baza danych GIS mapy hydrogeologicznej Polski – pierwszy poziom wodonośny – występowanie i hydrodynamika (Schiewe M., Wiśniowski Z., 2018),

- mapy geośrodowiskowe Polski wraz z objaśnieniami,
- mapy zagrożenia powodziowego dostępne on-line na stronie *Hydroportalu* KZGW ISOK (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP),
- interaktywne mapy *Geoserwisu* prowadzonego przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>).

Podczas sporządzania niniejszej prognozy za podstawę służyły następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm.),
- uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r. poz. 2091, z późn. zm.),
- uchwała Rady Miasta Nr XXXV/327/06 z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie utworzenia użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2006 r. Nr 68, poz. 1234),
- uchwała Nr XXXV/540/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4984) – tzw. uchwała antysmogowa,
- uchwała Nr LXVI/617/2023 Rady Miasta Szczecinek z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu ogólnego miasta Szczecinek.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Metody analizy skutków realizacji ustaleń zawartych w przedmiotowym projekcie *Planu ogólnego* polegają na ocenie potencjalnego oddziaływania i skuteczności przewidywanych w nim działań zapobiegających, ograniczających oraz kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zagospodarowania – potencjalny wpływ na środowisko przyrodnicze poszczególnych rozwiązań w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania oceniany będzie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji ustalających warunki zabudowy, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument.

Ponadto wpływ realizacji postanowień projektu planu ogólnego na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i ich zmian podlegać będzie bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom stanu środowiska, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. UE L. z 2001 r. Nr 197 str. 30) możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. Zakres i częstotliwość monitoringu na analizowanym obszarze będą zatem dostosowane do zakresu

i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska.

Częstotliwość przeprowadzania analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu proponuje się powiązać z częstotliwością oceny aktualności planu ogólnego i planów miejscowych. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki powyższych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Miasta.

5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego miasta Szczecinek* nie będzie źródłem transgranicznego oddziaływania na środowisko. Skala zamierzeń inwestycyjnych ujętych w przedmiotowym dokumencie planistycznym pozwala stwierdzić, że oddziaływanie będzie całkowicie lokalne i nie stworzy znaczących zagrożeń dla powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, powierzchni ziemi i innych komponentów środowiska przyrodniczego, a także nie spowoduje wystąpienia zagrożeń dla zdrowia ludzi.

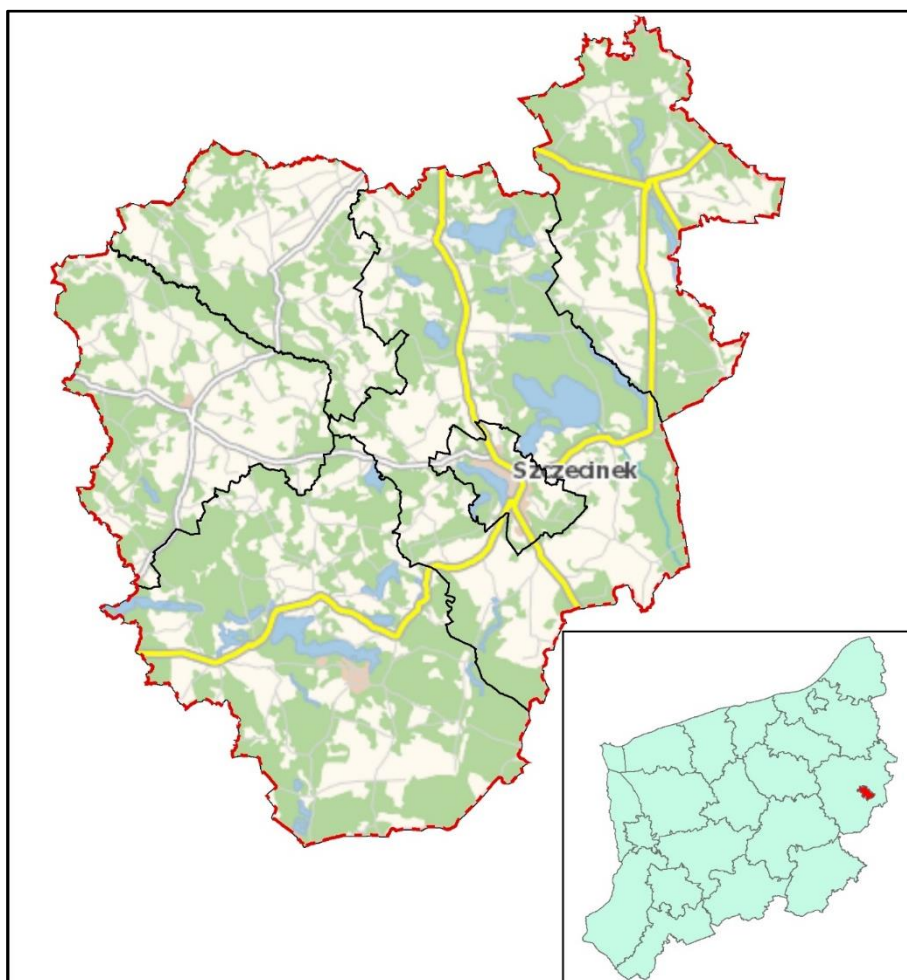
6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

6.1. Położenie geograficzne

Szczecinek położony jest we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, pomiędzy trzema jeziorami: Trzesiecko, Wielimie i Wilczkowo. Ze wszystkich stron graniczy z gminą wiejską Szczecinek. Na koniec roku 2024 w Szczecinku zameldowane były 35 623 osoby, co stanowiło około połowy mieszkańców powiatu szczecineckiego i około 2 % ludności województwa zachodniopomorskiego. Szczecinek zajmuje szóste miejsce pod względem liczby mieszkańców wśród ośrodków miejskich województwa zachodniopomorskiego. Jest miastem powiatowym, skupiającym urzędy i instytucje o zasięgu lokalnym i subregionalnym: Urząd Miasta, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowy Urząd Pracy, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, Sąd Rejonowy, szpital, banki, szkoły podstawowe, średnie i wyższe. Dzięki temu Szczecinek stanowi ważny element sieci osadniczej województwa i zapewnia dostęp do usług wyższego rzędu mieszkańcom miasta i mniejszych miejscowości regionu. Przez miasto przebiegają drogi krajowe: nr 11 (w tym odcinek drogi ekspresowej S11) i 20, droga wojewódzka nr 172, jest też istotnym węzłem linii kolejowych o znaczeniu państwowym (nr 210 relacji Chojnice - Runowo Pomorskie, nr 404 relacji Szczecinek - Kołobrzeg, nr 405 relacji Piła Główna - Ustka).

Całkowita powierzchnia miasta Szczecinek wynosi 48,5 km². Największy obszar zajmują grunty rolne (41,3 % powierzchni), a także grunty zabudowane i zurbanizowane (27,7 % powierzchni). Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 21,6 % powierzchni. Pozostałą powierzchnię miasta zajmują grunty pod wodami (8,9 %) oraz tereny różne (0,6 %). Układ urbanistyczny miasta Szczecinek jest ściśle związany z lokalizacją pomiędzy dwoma jeziorami: Trzesiecko i Wielimie, które determinowały kierunki jego rozwoju. Skutkiem takiego położenia jest podłużny kształt miasta. Struktura przestrzenna charakteryzuje się mniej więcej równomiernym i scentralizowanym rozłożeniem terenów zabudowy. Grunty zabudowane i zurbanizowane zlokalizowane są wzdłuż brzegu jeziora Trzesiecko, rozciągając się w kierunku północnym i wschodnim. W centralnej części miasta dominuje zabudowa o funkcji usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej, gdzie zlokalizowane są również liczne obiekty użyteczności publicznej. Funkcja mieszkaniowa dominuje w zachodniej części miasta: zabudowa mieszkaniowa zarówno jednorodzinna, jak i wielorodzinna – największe w mieście osiedle Zachód. Tereny zabudowy jednorodzinnej znajdują się w większości na obrzeżach miasta (osiedle Marcelin, dawne wsie Świątki

i Trzesieka, przyłączone do miasta w 2010 r.). Na peryferiach zlokalizowane są także główne obszary przemysłowe i produkcyjno-usługowe – w okolicy ulicy Bugno (północna część miasta) oraz ulicy Piłskiej (południowo-wschodnia część miasta), ponadto wzdłuż ulic: G. Narutowicza, Władysława Cieślaka i Gen. W. Sikorskiego.

Ryc. 8. Lokalizacja miasta Szczecinek na tle powiatu i województwa.

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski opracowaną przez Jerzego Kondrackiego, obszar objęty niniejszym opracowaniem należy do prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316), makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4), mezoregionu Pojezierze Drawskie (314.45). Mezoregion ten zajmuje środkową część Pojezierza Zachodniopomorskiego, jest obszarem atrakcyjnym przyrodniczo, o dużej lesistości, ukształtowanym w wyniku działalności lodowców. Jest to mezoregion o charakterze pagórkowatej moreny dennej, położony pomiędzy kolejnymi ciągami recesyjnych moren czołowych fazy pomorskiej stadiału górnego zlodowacenia Wisły. Na północnym zachodzie występuje piaszczysta, płaska równina erozyjno-akumulacyjna wód roztopowych, która w górnym odcinku Parsęty określana jest mianem sandru dolinnego. Na południu i północnym-wschodzie równinę sandrową tworzą piaski wodnolodowcowe. Najwyższe wzniesienia w obrębie Pojezierza Drawskiego wznoszą się na wysokość od 167 do 223 m n.p.m. Pojezierze przecinają głębokie rynny polodowcowe, wypełnione wodami licznych jezior – znajduje się tu ponad 250 jezior o powierzchni powyżej 1 ha (największe z nich to Drawsko). W okolicach Szczecinka są to jeziora: Trzesiecko, Wielimie, Wilczkowo i Leśne.

6.2. Budowa geologiczna

Szczecinek położony jest w obrębie jednostki geologicznej zwanej wałem środkowopolskim, w części określanej jako wał pomorski. Na prekambryjskim podłożu zalegają zaburzone utwory paleozoiczne. Struktura inicjalna wału powstała w obrębie części basenu środkowopolskiego, który formował się i wypełniał od permu do końca kredy. Serię cechsztyńską tworzą głównie utwory soli kamiennej z licznymi przewarstwieniami. Cały ten segment pocięty jest licznymi uskokami m.in. uskokiem Szczecinka. Na przełomie kredy i trzeciorzędu powstała forma wału, silnie wydźwignięta ponad otaczające go niecki.

Pod osadami czwartorzędu zalegają utwory eoceńskie i oligoceńskie. Na osadach oligocenu leżą natomiast utwory miocene, począwszy od różnej miąższości warstw piasków, a kończąc na osadach mułkowo-ilastych, często z przewarstwieniami węgla brunatnego. Osady paleogenu i neogenu są spiętrzone glacitektonicznie. Bezpośrednie podłoże czwartorzędu stanowią osady miocenu, których strop w rejonie Szczecinka układa się na wysokości ok. 60 m n.p.m.

Równiny i terasy jeziorne, czyli centralna część miasta między jeziorami Wielimie i Trzesiecko, rejon Kanału Radackiego oraz obszar między jeziorami Trzesiecko i Wilczkowo zbudowane są z holocenijskich piasków, mułków i ilów jeziornych. W głębokich sondach prezentują się one jako osady piaszczyste, laminowane mułkami i ilami, o łącznej miąższości nieprzekraczającej 6,0 m. Zawierają zazwyczaj liczne szczątki roślin oraz współczesnej fauny jeziornej. Ponadto, w części równiny jeziornej między jeziorami Trzesiecko i Wilczkowo nagromadziły się też plejstocenijskie piaski, miejscami mułki i ily jeziorno-lodowcowe, będące osadami związanymi z końcową fazą deglacjacji omawianego obszaru. Powstały one w związku z wytapianiem się brył martwego lodu na etapie powstawania mis jeziornych. Terasa jeziorno-lodowcowa tworzy nieregularną powierzchnię wznoszącą się około 12 m ponad lustro wody.

Wysoczyzna morenowa falista, na której położona jest wschodnia, południowa i częściowo północna część miasta, pokryta jest głównie plejstocenijskimi glinami zwałowymi. Są to utwory zaliczane do fazy pomorskiej stadiału górnego zlodowacenia Wisły. Najczęściej są to gliny brązowe, mocno piaszczyste, odwapnione i silnie zwiertzałe. Ich stropowe partie są w znacznym stopniu zbudowane z osadów ablacyjnych o bogatym inwentarzu skalnym, powierzchniowo często przechodzą w piaski i żwiry gliniaste. Miąższość glin jest zmienna i waha się od 0,5 do 9,0 m. Wapnistość glin mieści się w przedziale 0,0-4,6%. Glinom zwałowym towarzyszą lodowcowe piski żwirowato-pyłowate. Ich miąższość waha się w granicach około 1-11 m. Są to piaski różnoziarniste ze żwirami drobnooziarnistymi oraz domieszką frakcji pyłowej. Liczne są w nich głazy narzutowe o średnicy do 1,5 m. Piaski na ogół są bezstrukturalne i zalegają płatami na najmłodszych glinach zwałowych bądź zastępują je. Ponadto w kilku miejscach występują piaski i żwiry moren martwego lodu oraz piaski, miejscami żwiry i gliny zwałowe kemów.

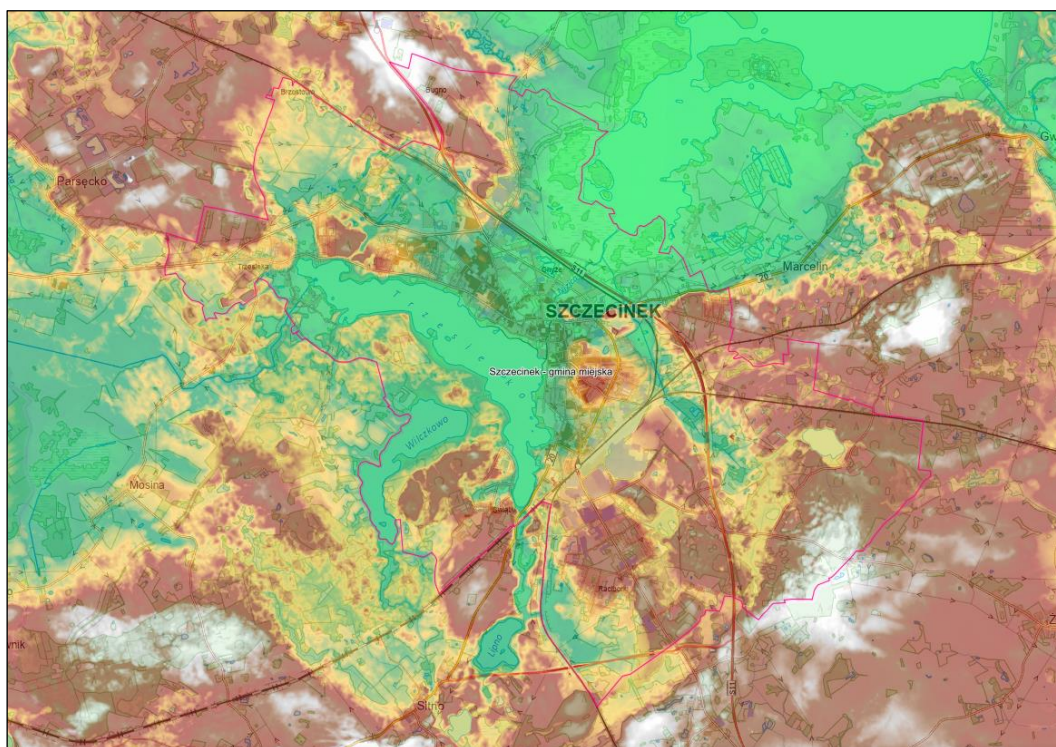
Równiny sandrowe i wodnolodowcowe w zachodniej i północno-zachodniej części Szczecinka tworzą przede wszystkim plejstocenijskie wodnolodowcowe piaski ze żwirami, które powstały podczas stadiału górnego zlodowacenia Wisły. W części proksymalnej właściwego sandru dominują warstwowe piaski różnoziarniste ze żwirami. W miarę oddalania się od linii postojowej czoła lądolodu osady stają się bardziej drobnoziarniste i lepiej przemyte. Badane piaski są prawie bezwapniste, bądź zawierają nieznaczną, około dwuprocentową domieszkę węglanu wapnia.

Ponadto na obrzeżu jeziora Wielimie występuje kreda jeziorna, częściowo pod przykryciem torfów. Miąższość kredy jeziornej jest zwykle rzędu około 3-5 m, a w obrębie złoża „Bugno”, pod dwumetrowym nadkładem torfów i gytii, stwierdzono około dziewięćmetrową miąższość kompleksu osadów węglanowych.

W dolinie Wilczego Kanału, w rejonie Raciborek, szczególnie w okolicach Lipowego Potoku oraz w północno-zachodnim fragmencie miasta występują torfy i namuły torfiaste. Są to z reguły torfy niskie o miąższości około 1-6 m.

6.3. Ukształtowanie powierzchni terenu

Krajobraz miasta jest bardzo urozmaicony pod względem rzeźby i form geomorfologicznych. Ukształtowany został przez procesy zlodowacenia skandynawskiego, zwłaszcza najmłodszego glacjału, zwanego bałtyckim. W związku z powyższym jest to obszar południowego skłonu strefy wzniesień czołowomorenowych głównego ciągu pomorskiego, zajęty przez rozległe równiny sandrowe i płyty wysoczyzn morenowych z licznymi jeziorami, dolinami rzek i zagłębieniami wytopiskowymi. Najniżej położony punkt znajduje się w centrum miasta, przy rzece Nizicy, na wysokości 132 m n.p.m., najwyższy punkt – na wysokości 160 m n.p.m. – zlokalizowany jest w lesie przy wjeździe od strony Trzesieki.

Ryc. 9. Rzeźba terenu miasta Szczecinek i okolicy – mapa hipsometryczna.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportalu (https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html)

W układzie przestrzennym miasta wyróżnia się cztery podstawowe jednostki geomorfologiczne. Pierwszą z nich stanowi równina pojezierna, rozciągająca się między jeziorem Trzesiecko i Wielimie. Teren jest tu niemal płaski (132-136 m n.p.m., spadki 0-2 %), w sąsiedztwie jeziora Wielimie podmokły i zabagniony. W podłożu występują utwory aluwialno-bagienne, jak: torf, kreda jeziorna, namuły organiczne o znacznej miąższości (od 2,0 do 5,0 m), przechodzące w części zachodniej, w miarę zbliżania się do jeziora Trzesiecko, w piaski próchniczne.

Kolejną formą geomorfologiczną jest równina sandrowa, stanowiąca obszar wyniesiony niewiele ponad obniżenie przyjeziorne (136-149 m n.p.m.). Rozciąga się ona na północ i północny zachód między jeziorem Trzesiecko, a torami kolejowymi do Białogardu. Powierzchnia sandru jest lekko falista, urozmaicona pojedynczymi pagórkami (kulminacja 160 m n.p.m. w pobliżu dawnej wsi Trzesieka) oraz rozległymi obniżeniami wytopiskowymi. Obszary sandrowe obniżają się tarasowo w kierunku rynny jeziora Trzesiecko, a spadki terenu są bardzo zróżnicowane i wynoszą od 5 do 10 % oraz od 10 do

15 %. W podłożu występują utwory wodnolodowcowe, piaski i żwiry, a pod nimi zalega kompleks gliny zwałowej. Obniżenia wytopiskowe wysłane są torfami, piaskami próchnicznymi, namułami organicznymi i kredami jeziornymi. Niższe poziomy terasowe zawierają utwory deluwialne i jeziorne, tj. piaski drobne oraz piaski średnie z domieszką próchnicy.

Całą południową oraz fragmenty północnej i wschodniej części miasta zajmuje wysoczyzna moreny dennej. Obszar ten, o rzeźbie falistej i pagórkowatej, wznosi się od 137 do 160 m n.p.m. Wysoczyzna opada stromo w kierunku północnym tj. w kierunku jeziora Wielimie, łagodniej w kierunku południowym i zachodnim. Deniwelacje terenu w części północnej wynoszą ok. 13 m, natomiast w części środkowej przekraczają 20 m. Powierzchnię wysoczyzny urozmaicają pojedyncze pagórki kemowe oraz liczne zagłębienia wytopiskowe. W części środkowej wysoczyznę rozcina rozległa dolina ciek (Wilczy Kanał), który wypływa z jeziora Leśnego i wpada do rzeki Niezdobnej, a dalej uchodzi do jeziora Wielimie. W podłożu występują utwory lodowcowe, gliny zwałowe i piaski gliniaste. Dna obniżeń wysłane są torfami i namułami.

Obszar pomiędzy jeziorami Trzesiecko i Wilczkowo obejmuje strefa marginalna pomorskiej moreny czołowej, wykształconej w formie moreny kemowej. Jest ona w większości porośnięta lasem. Poza wyżej omówionymi podstawowymi jednostkami geomorfologicznymi występują formy szczególne, jak: rynny polodowcowe jeziora Trzesiecko, rozległe obniżenie jeziora Wielimie, pagóry kemowe oraz zagłębienia wytopiskowe. Pierwotna rzeźba terenu została jednak zatarta w obrębie zwartej zabudowy śródmiejskiej i granice zasięgu jednostek geomorfologicznych miejscami są trudne do uchwycenia lub nieczytelne.

6.4. Złóża kopalin

Udokumentowane złoża kopalin

W granicach administracyjnych miasta złoża kopalin nie są eksploatowane. Dawniej dla potrzeb lokalnych wydobywano piasek (pozostały wyrobiska) oraz kredę jeziorną. Zgodnie z danymi zamieszczonymi w *Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.*, na terenie miasta znajdują się poniższe udokumentowane złoża kopalin:

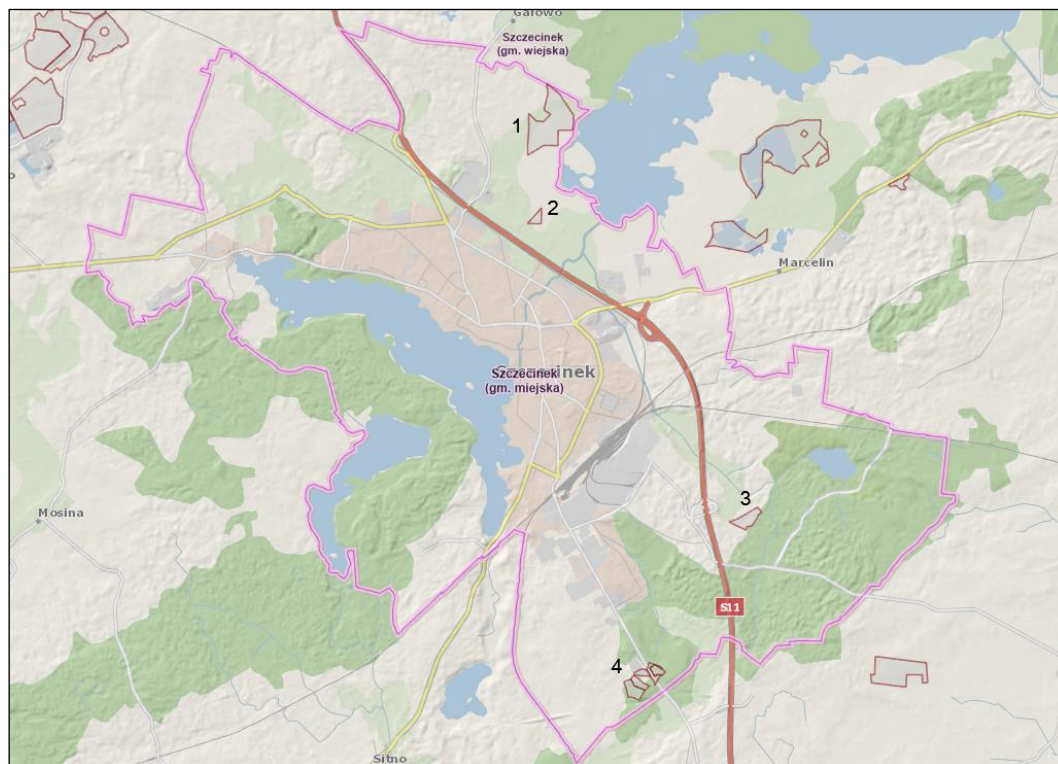
- „Bugno” – kreda – złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie; zasoby geologiczne bilansowe: 1 365 tys. ton;
- „Kwieciszewo” – surowce ilaste ceramiki budowlanej – wydobycie ze złoża zostało zaniechane; zasoby geologiczne bilansowe: 338 tys. ton;
- „Szczecinek-Leśna” – piaski i żwiry – wydobycie ze złoża zostało zaniechane; zasoby geologiczne bilansowe: 387 tys. ton, przemysłowe: 305 tys. ton.

Kopaliny występujące na obszarze miasta związane są z osadami czwartorzędowymi pochodzącymi z fazy pomorskiej ostatniego zlodowacenia (kruszywa naturalne i surowce ilaste) oraz holocenu (kreda jeziorna i torfy).

Piaski i żwiry

Naturalne kruszywa piaskowo-żwirowe dzieli się na dwie zasadnicze grupy: kruszywa grube, obejmujące żwiry i kruszywo piaskowo-żwirowe oraz kruszywa drobne – piaskowe. Rozmieszczenie piasków na obszarze Polski jest na ogół równomierne i jedynie w województwach południowych może zaznaczać się ich niedobór. Natomiast szczególnie poszukiwane kruszywa naturalne grube rozmieszczone są nierównomiernie i zwłaszcza województwa centralne odczuwają ich niedostatek. W Polsce złoża naturalnych piasków i żwirów są przeważnie wieku czwartorzędowego, a tylko podrzędnie należą do starszych formacji: plioceńskiej, mioceńskiej i jurajskiej. Jakość kopaliny, a szczególnie jednorodność złóż zależy w znacznym stopniu od genetycznego typu złoża. W złożach

czwartorzędowych wyróżnia się następujące typy genetyczne: lodowcowe, wodnolodowcowe i rzeczne oraz obserwuje się wyraźną strefowość ich występowania. W Polsce północnej i centralnej – na Niżu Polskim najważniejsze są złoża o genezie lodowcowej (akumulacyjne moreny czołowe) i wodnolodowcowej (sandry, ozy) oraz rzecznej. W północnej części tego obszaru są to złoża żwirowo-piaskowe, zawierające głównie skały skandynawskie – utwory krystaliczne i wapienie z domieszką kwarcu i piaskowców. W części centralnej i południowej znaczny udział w utworach wodnolodowcowych mają osady piaszczyste, zawierające duże ilości skał lokalnych.

Ryc. 10. Udokumentowane złoża kopalin w granicach administracyjnych miasta Szczecinek.

1, 2 – złożo „Bugno”; 3 – złożo „Szczecinek-Leśna”, 4 – złożo „Kwieciszewo”

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy: <https://geologia.pgi.gov.pl/zloza/>

Surowce ilaste ceramiki budowlanej

Podstawowymi surowcami do produkcji ceramiki budowlanej są różnorodne skały ilaste, które zarobione wodą tworzą plastyczną masę – poddającą się formowaniu oraz piaski zwane schudzającymi, które dodaje się do surowca ilastego dla polepszenia właściwości masy ceramicznej. Surowce ilaste i nieilaste (schudzające) często występują razem – w jednym złożu, tworząc pokłady lub przewarstwienia, albo w formie samodzielnych nagromadzeń. Surowce do produkcji ceramiki budowlanej występują na terenie całego kraju. Reprezentują zróżnicowane genetycznie i wiekowo utwory geologiczne. Obecnie największe znaczenie mają złoża czwartorzędowe, neogeńskie, jurajskie i triasowe.

Złożo mułków ceglarskich „Kwieciszewo” udokumentowano na powierzchni 10,60 ha (Mazurkiewicz Z., *Dokumentacja złoża mułków ceramiki budowlanej Kwieciszewo*, Centralne Archiwum Geologiczne, Warszawa 1958). Złożo zlokalizowane jest w południowej części Szczecinka (dawniej wieś Kwieciszewo) po obu stronach trasy wylotowej w stronę Piły. Kopalinę stanowią ilaste mułki zastoiskowe, w środkowej części profilu zapiaszczone i laminowane piaskiem, o miąższości średnio 9,05 m. W nadkładzie występuje gleba, piaski ze żwirami (lodowcowe) oraz piaski mułkowate (zastoiskowe) o łącznej miąższości średnio 2,7 m. Spąg złoża wyznacza poziom gliny zwałowej i piaszczysto-żwirowych osadów lodowcowych. Wyniki próby przemysłowej potwierdziły, że kopalina

jest słabym surowcem ceramicznym – ma średnie i złe własności formierskie. Przy odpowiednim przerobie (mieszanie z łem) można z niej produkować cegłę pełną. W kierunku południowym warunki geologiczno-górnice złoża znacznie się pogarszają: maleje miąższość kopaliny proporcjonalnie do wzrostu grubości nadkładu. Złoże jest częściowo zawodnione. Pod piaszczystym nadkładem występuje poziom wód gruntowych. W samym złożu liczne są poziomy zawieszony związane z piaszczystymi przewarstwieniami – głównie w środkowej części profilu. Ze względu na ochronę gleb, lasów oraz uciążliwość dla środowiska (bliskość zabudowy) i konflikt zagospodarowania terenu, złoże zaliczono do konfliktowych. W połowie lat 60. XX wieku zaniechano wydobywania mułków do produkcji cegły ze złoża ze względu na słabą jakość surowca. Budynki cegielni rozebrano, większość wyrobisk zasypano, a w jednym z nich do 2002 r. zlokalizowany był mogilnik.

Kreda

Kreda jest to wapienna skała osadowa, miękka i porowata, cechująca się wysoką zawartością węglanu wapnia (CaCO_3) i bardzo drobnoziarnistą strukturą. Wykorzystywana jest w różnych gałęziach przemysłu oraz w rolnictwie. Kreda jeziorna jest silnie wilgotną, mazistą masą. Powstaje w wyniku biochemicznego wytrącania i gromadzenia się osadu węglanowego na dnie jezior. Istotną rolę w tym procesie odgrywają rośliny, które pobierają z wody rozpuszczony dwutlenek węgla CO_2 , a zmiany stopnia nasycenia roztworu powodują krystalizację kalcytu. Osady tego typu składają się głównie z węglanów i materii organicznej oraz materiału detrytycznego naniesionego z lądu. Mianem kreda jeziorna określa się utwory o zawartości co najmniej 80 % węglanu wapnia CaCO_3 , natomiast terminem gytia wapienna utwory o zawartości 50-80 % CaCO_3 . Pokłady kredy jeziornej i gytii bardzo często zalegają pod pokładami torfów. Takie następstwo osadów jest efektem wypłymania i stopniowego zarastania jeziornego zbiornika sedymentacyjnego. Występujące w Polsce złoża kredy jeziornej są przeważnie pochodzenia czwartorzędowego i najliczniej występują w północnej i północno-zachodniej Polsce.

Na południowo-zachodnim brzegu jeziora Wielimie, w granicach administracyjnych miasta, udokumentowano złoże kredy jeziornej „Bugno” (Sokołowska H., *Dokumentacja geologiczna złoża kredy jeziornej Bugno w kat. C2*, Centralne Archiwum Geologiczne, Warszawa 1972). Złoże udokumentowano w dwóch polach o powierzchni 30,19 ha. W nadkładzie występuje gleba i torf miejscami także gytia. Cały obszar jest podmokły, pocięty licznymi rowami melioracyjnymi. Spąg złoża wyznaczają osady piaszczyste i podrzędnie gytie. Ze względu na ochronę gleb (na większości powierzchni złoża i w otoczeniu), krajobrazu (obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”), wód podziemnych oraz bliską zabudowę złoże uznano za konfliktowe. Nie było dotychczas eksploatowane. Złoże ma formę pokładową i zlokalizowane jest w obrębie holocenów osadów jeziornych, wypełniających nieckę wytopiskową jeziora Wielimie. Ze względu na złożoność budowy złoże zaliczono do II grupy. Zaliczono je do powszechnie występujących i łatwo dostępnych. Kreda jeziorna wykorzystywana jest jako nawóz do wapnowania gleb. Wyniki badań laboratoryjnych wykazały, że nie może być surowcem zupełnym do produkcji klinkieru cementowego (za niską zawartość SiO_2 , Fe_2O_3 i Al_2O_3). Parametry złoża kształtują się następująco: miąższość 1-9 m (średnia 2,8 m), grubość nadkładu 0,2-2 m (średnia 1,2 m), zawartość CaCO_3 64,80-88,31 % (średnia 74,19 %), wilgotność naturalna od 48,50 %.

Perspektywy i prognozy występowania kopalin

Obok lokalizacji udokumentowanych złóż kopalin, na mapie geośrodowiskowej Polski (portal <https://geologia.pgi.gov.pl/zloza/>) prezentowane są obszary perspektywiczne i prognostyczne, zdefiniowane jako:

- obszary perspektywiczne – obszary występowania skał i naturalnych płynów, które mają cechy kopalin, a geologiczno-górnice warunki nie wykluczają możliwości ich eksploatacji; dla obszarów tych istnieją niepełne dane dotyczące parametrów geologiczno-górnich i jakościowych serii surowcowej;
- obszary prognostyczne – obszary występowania kopalin eksploatowanych powierzchniowo oraz wybranych kopalin eksploatowanych głębinowo, w których seria surowcowa ma znane parametry geologiczno-górnice, właściwości jakościowe kopaliny i określone zasoby szacunkowe.

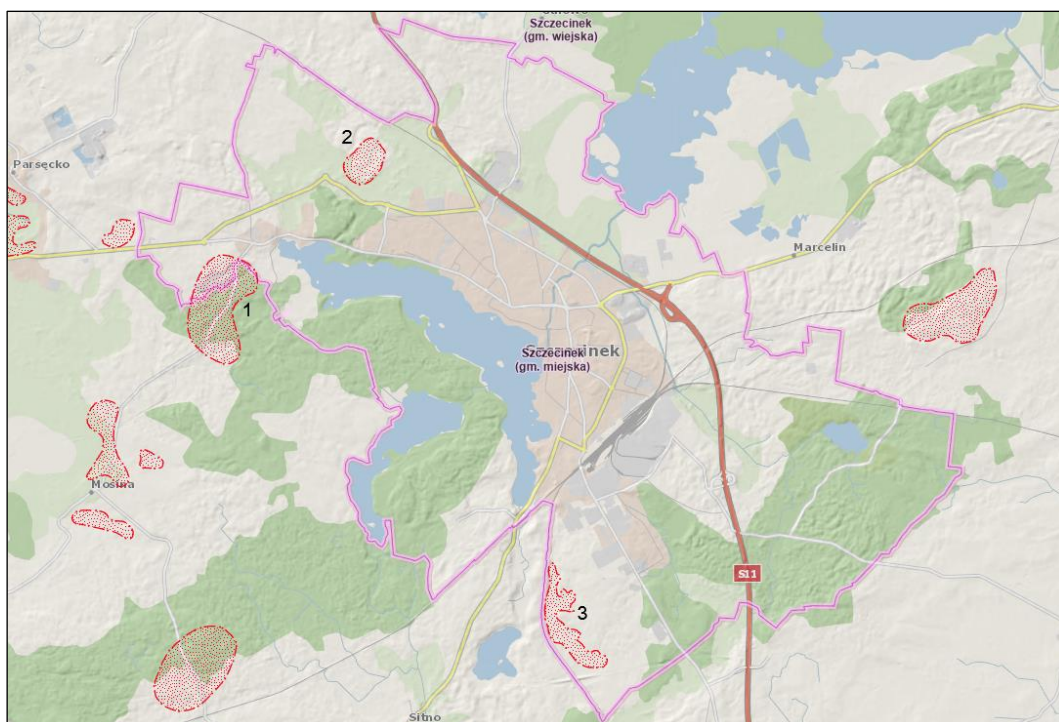
Ich rozróżnienie polega generalnie na tym, że w przypadku perspektyw brane są pod uwagę przede wszystkim aspekty geologiczno-górnice-surowcowe, a przy prognozach dodatkowo uwzględnia się aspekty ochrony środowiska. Celem oceny perspektyw i prognoz surowcowych jest wskazanie obszarów, na których można spodziewać się występowania nowych, nieodkrytych lub nie w pełni rozpoznanych jeszcze złóż kopalin, mogących w przyszłości uzupełnić bazę zasobową, która ulega stałemu uszczuplaniu w wyniku eksploatacji udokumentowanych złóż. Możliwości określenia granic i ilościowego oszacowania perspektyw surowcowych są ograniczone i zależą od stopnia poznania przypuszczalnych nagromadzeń złożowych.

Tabela 3. Obszary perspektywiczne kopalin w granicach administracyjnych miasta Szczecinek.

Nr obszaru	0160_037	0160_028	0160_039
Powierzchnia [ha]	90,38	23,41	36,92
Nadkład min - max (śr) [m]	0,00-1,30 (9999,00)	0,10-0,40 (0,20)	0,00-0,00
Miąższość min - max (śr) [m]	3,20-12,80 (9999,00)	1,30-4,30 (2,50)	9999,00-2,60 (2,20)
Głębokość rozpoznania min - max [m]	5,00-13,00	1,50-4,50	9999,00-2,60
Kopalina	KN - Piasek	KN - Piasek :: KN - Piasek ze żwirem	TO - Torf - dla celów rolniczych
Geneza	osadowa – mechaniczna wodnolodowcowa sandrowa	osadowa – mechaniczna wodnolodowcowa sandrowa :: osadowa – mechaniczna wodnolodowcowa sandrowa	osadowa – organogeniczna
Wiek	czwartorzęd	czwartorzęd :: czwartorzęd	czwartorzęd
Uwagi	Zastosowanie: kopaliny skalne – drogowe i budowlane. W pięciu otworach stwierdzono 0,4-1,0 m przerosty piasku pylastego oraz piasku gliniastego. W spągu występuje piasek pylasty oraz glina piaszczysta.	Zwierciadło wody – brak danych. Zastosowanie: kopaliny skalne – drogowe i budowlane. Na obszarze znajdują się dwa punkty niekoncesjonowanej eksploatacji 0160_057 i 0160_058.	Zwierciadło wody – brak danych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy: <https://geologia.pgi.gov.pl/zloza/>

W okolicach miasta Szczecinek prowadzone były prace geologiczne w celu udokumentowania złóż: kruszywa naturalnego, surowców ilastych, kredy jeziornej, torfów i węgla brunatnych. Prace poszukiwawcze za złożami kruszywa naturalnego objęły głównie osady wodno-lodowcowe, a podrzędnie także lodowcowe fazy pomorskiej zlodowacenia Wisły. W oparciu o wyniki zwiadu terenowego oraz analizę archiwalnych materiałów geologicznych w granicach administracyjnych miasta Szczecinek wyznaczono 3 obszary perspektywiczne.

Ryc. 11. Obszary perspektywiczne kopalin w granicach administracyjnych miasta Szczecinek.

1 – obszar nr 0160_037; 2 – obszar nr 0160_028; 3 – obszar nr 0160_039.

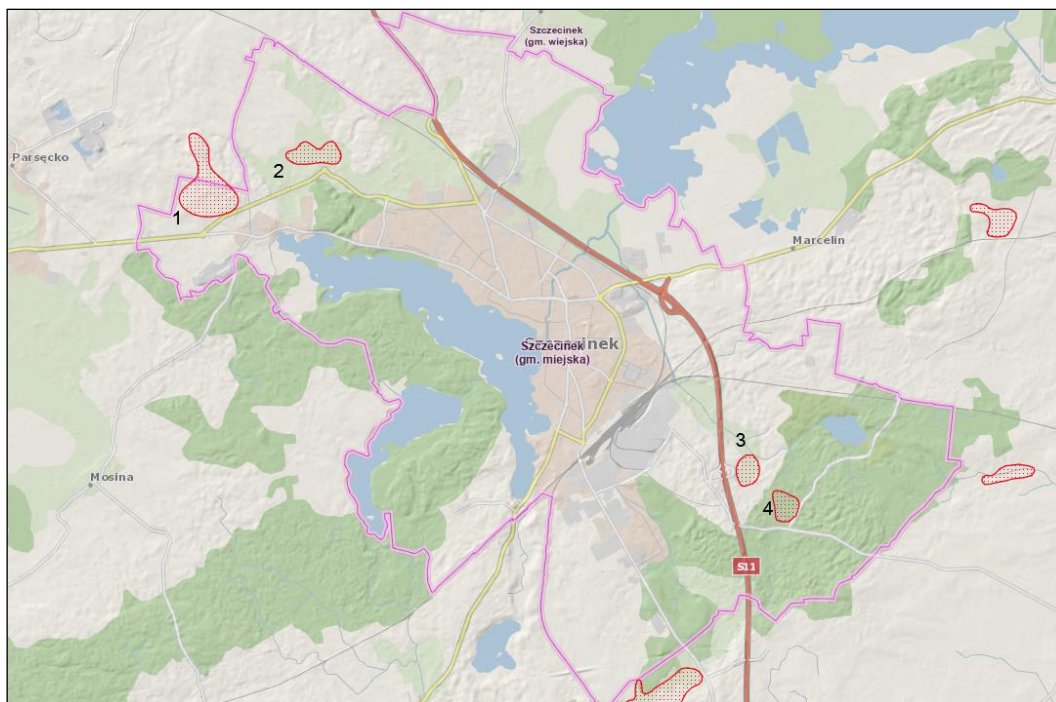
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy: <https://geologia.pgi.gov.pl/zloza/>

Wzdłuż drogi Szczecinek - Barwice rozpoznano osady wodno-lodowcowe do głębokości około 14 m. Na południe od drogi wyznaczono duży obszar perspektywiczny (nr 0160_037) piasków o miąższości od 3,2 do 12,8 m. Możliwość zagospodarowania tego obszaru ograniczą, występujące w jego granicach bądź w bezpośrednim otoczeniu, chronione elementy środowiska naturalnego (lasy) oraz bliskość zabudowy. Dodatkowym ograniczeniem w ewentualnym zagospodarowaniu kruszywa będzie położenie w granicach obszaru chronionego krajobrazu.

Tabela 4. Obszary prognostyczne kopalin w granicach administracyjnych miasta Szczecinek.

Nr obszaru	0160_011	0160_012	0160_015	0160_016
Powierzchnia [ha]	45,09	17,02	10,28	11,39
Zasoby [tys. m ³]	4860,00	361,00	283,00	266,00
Nadkład min - max (śr) [m]	0,20-1,20 (0,60)	0,00-0,00	0,00-0,00	0,00-0,00
Miąższość min - max (śr) [m]	3,20-12,10 (7,50)	9999,00-3,70 (2,30)	9999,00-3,00 (2,60)	9999,00-2,20 (1,90)
Głębokość rozpoznania min - max [m]	8,00-15,00	9999,00-3,70	9999,00-3,00	9999,00-2,20
Kopalina	KN - Piasek ze żwirem	TO - Torf - dla celów rolniczych	TO - Torf - dla celów rolniczych	TO - Torf - dla celów rolniczych
Geneza	osadowa – mechaniczna lodowcowa/morenowa	osadowa – organogeniczna	osadowa – organogeniczna	osadowa – organogeniczna
Wiek	czwartorzęd	czwartorzęd	czwartorzęd	czwartorzęd
Uwagi	Zwierciadło wody – nie stwierdzono. Zastosowanie: kopaliny skalne – drogowe i budowlane.	Zwierciadło wody – brak danych.	Zwierciadło wody – brak danych.	Zwierciadło wody – brak danych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy: <https://geologia.pgi.gov.pl/zloza/>

Ryc. 12. Obszary prognostyczne kopalin w granicach administracyjnych miasta Szczecinek.

1 – obszar nr 0160_011; 2 – obszar nr 0160_012; 3 – obszar nr 0160_015; 4 – obszar nr 0160_016.

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy: <https://geologia.pgi.gov.pl/zloza/>

Po uwzględnieniu terenów prawnie chronionych wyznaczono obszar prognostyczny (nr 0160_011) piasków ze żwirami przydatnych w budownictwie (do produkcji betonów i zapraw budowlanych) i drogownictwie (do nawierzchni drogowych). Obszar prognostyczny położony jest na północ od drogi Trzesieka - Parsęko. Piaski średnio- i różnoziarniste ze żwirami i otoczkami (wodnolodowcowe) mają miąższość od 6,8 do 12,1 m i występują pod nadkładem gleby i piasków pyłowatych o grubości od 0,3 do 1,2 m. Na powierzchni 45 ha zasoby oszacowano na 4 860 tys. m³.

Koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż

Minister Klimatu w 2019 r. udzielił spółce Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA z siedzibą w Warszawie koncesji nr 10/2019/L na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż na obszarze „Sierpowo” (część bloku koncesyjnego nr 106), obejmującym m.in. cały obszar miasta Szczecinek. Celem geologicznych prac poszukiwawczych i rozpoznawczych, prowadzonych w utworach dewonu, karbonu i permu jest udokumentowanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Koncesja udzielona została na okres 30 lat. W 2022 r. koncesja została przejęta przez Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. (obecna nazwa spółki: ORLEN S.A.) z siedzibą w Płocku.

6.5. Gleby

Rodzaj gleb jest odzwierciedleniem warunków geomorfologicznych i litologicznych, a pośrednio również bogactwa szaty roślinnej. Teren miasta Szczecinek charakteryzuje duża różnorodność gleb, wynikająca z urozmaiconej rzeźby terenu.

Gleby utworzone z utworów budujących wysoczyznę morenową i sandr, tj. glin zwałowych i piasków, należą do gleb mineralnych średnio i mało żyznych (w większości gleby brunatne właściwe i brunatne kwaśne w kompleksie z glebami pseudobielicowymi), użytkowanych głównie rolniczo jako grunty orne. Gleby brunatne kwaśne i wylugowane wykształcają się przeważnie z piasków

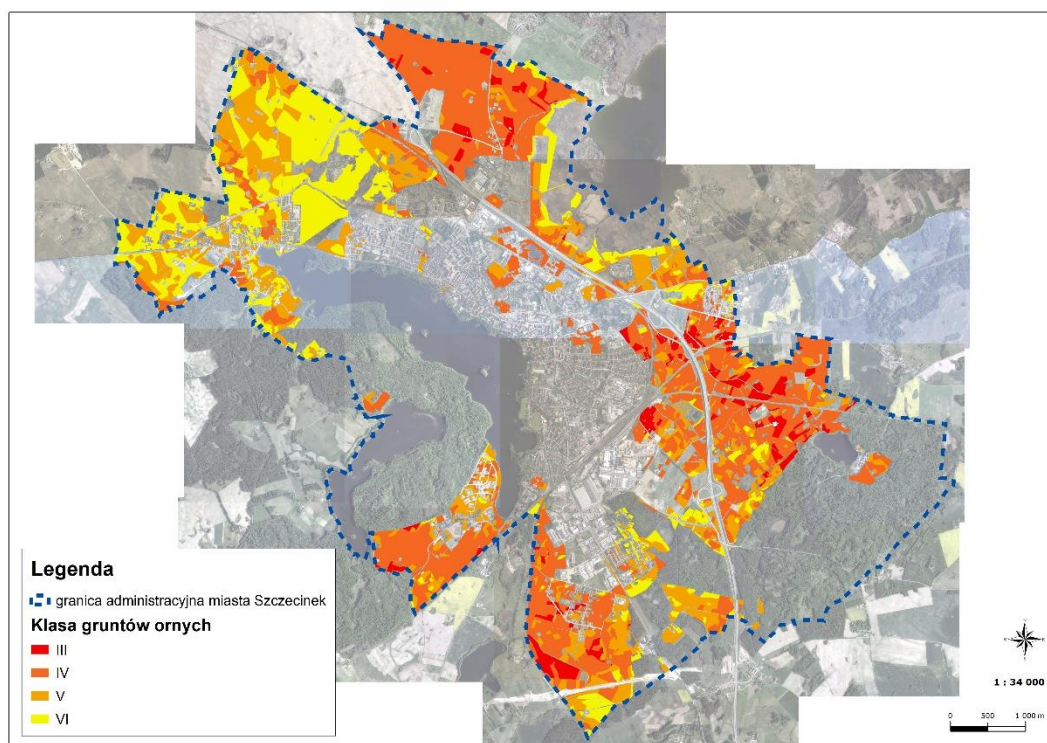
słabogliniastych podścielonych piaskami luźnymi. Są to gleby mało urodzajne, ze względu na słabo rozwinięty kompleks sorpcyjny, nadmierną przepuszczalność, a co za tym idzie ubogie w przyswajalne składniki pokarmowe oraz mające odczyn kwaśny. Wymagają częstego wapnowania.

Gleby wytworzone z utworów aluwialno-bagiennych występujących w podmokłych obniżeniach przyjeziornych (głównie wokół jeziora Wielimie, ale również wzdłuż Wilczego Kanału, w rejonie Raciborek – szczególnie w okolicach Lipowego Potoku oraz w północno-zachodnim fragmencie miasta) należą do gleb organicznych, torfowych i torfowo-murszowych. Obszary ich występowania użytkowane są najczęściej jako trwałe użytki zielone i łąki, gdyż gleby te posiadają wadliwe stosunki wodne i mają ograniczoną możliwość ich regulacji. Wysokość i jakość plonów jest niska, a mechaniczna uprawa i zbiór bardzo utrudnione, czasami wręcz niemożliwa.

Wyrazem wartości użytkowej gleb jest zaliczenie ich do określonej klasy bonitacji oraz do kompleksów przydatności rolniczej. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb występujących w granicach administracyjnych Szczecinka przedstawia się następująco:

- III klasa bonitacyjna – powierzchnia 97 ha, tj. 5,2 % użytków rolnych;
- IV klasa bonitacyjna – powierzchnia 869 ha, tj. 46,7 % użytków rolnych;
- V klasa bonitacyjna – powierzchnia 491 ha, tj. 26,4 % użytków rolnych;
- VI klasa bonitacyjna – powierzchnia 402 ha, tj. 21,6 % użytków rolnych.

Na dużym obszarze miasta występują gleby stosunkowo wysokich klas bonitacyjnych (III i IV) – ich powierzchnia stanowi ponad 50 % powierzchni użytków rolnych. Szczególnie duży udział tych gleb można zauważyć w północnej części miasta, w rejonach ul. Bugno oraz we wschodniej części, w rejonach ul. Leśnej i torów kolejowych. Natomiast piaszczyste utwory na obszarach sandru i miejscami na północnych fragmentach wysoczyzny tworzą słabe gleby klas V i VI, o słabo wykształconym poziomie akumulacyjnym i małej zawartości próchnicy, z często spotykanymi w podłożu kamieniami i żwirem.

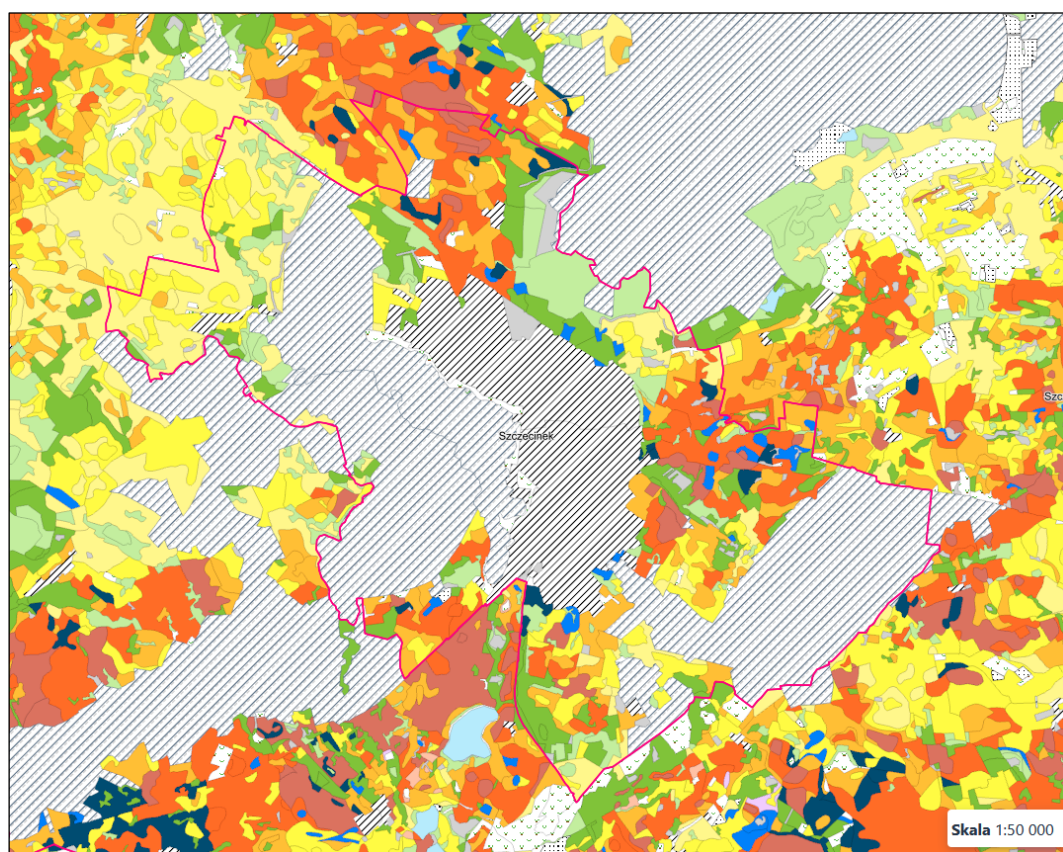

Ryc. 13. Mapa klas gruntów ornych na terenie miasta Szczecinek.

Źródło: Ewidencja gruntów i budynków prowadzona przez Starostę Szczecineckiego, data udostępnienia 25.08.2025 r.

Ze względu na przydatność dla określonych upraw, gleby gruntów orných zaliczone zostały do kompleksów rolniczej przydatności gleb. Pod względem regionalizacji glebowo-rolniczej, Szczecinek znajduje się w zasięgu Podregionu Szczecineckiego, należącego do regionu Kalisko-Szczecineckiego. Podregion ten jest obszarem zdecydowanej przewagi gleb kompleksów 6 oraz 7 rolniczej przydatności gleb. Ma to potwierdzenie na obszarze miasta, gdzie dominują trzy kompleksy: żyrni bardzo dobry, żyrni dobry oraz żyrni słaby. Udział poszczególnych kompleksów przedstawia się następująco:

- kompleks (2) pszenney dobry – 8,2 %,
- kompleks (4) żyrni bardzo dobry – 29,4 %,
- kompleks (5) żyrni dobry – 27,4 %,
- kompleksy (6 i 7) żyrnie słabe – 26 %,
- kompleksy (8 i 9) zbożowo-pastewne – 9 %.

KONTURY_GLEBOWE	
1 - pszenney bardzo dobry	1z - użytki zielone bardzo dobre i dobre
2 - pszenney dobry	2z - użytki zielone średnie
3 - pszenney wadliwy	3z - użytki zielone słabe i bardzo słabe
4 - żyrni bardzo dobry	TUZ - trwale użytki zielone (dotyczy województwa dolnośląskiego)
5 - żyrni dobry	Tnk - teren nieklasyfikowany
6 - żyrni słaby	Ls - las
7 - żyrni bardzo słaby	Lz - zadrzewienie
8 - zbożowo-pastewny mocny	N - nieużytki rolnicze
9 - zbożowo-pastewny słaby	RN - gleby rolniczo nieprzydatne (pod zalesienie)
10 - pszenney górski	Tz - tereny zabudowane
11 - zbożowy górski	W - wody
12 - owsiano-ziemniaczany górski	WN - wody nieużytki
13 - owsiano-pastewny górski	brak kompleksu przydatności gleby
14 - gleby orne przeznaczone pod użytki zielone	

Ryc. 14. Mapa glebowo-rolnicza miasta Szczecinek.

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/imapnext/imap/index.html?moduleId=modulRol&mapview=53.709231%2C16.733756%2C50000s>

Kompleks żytni bardzo dobry (4) obejmuje najlepsze gleby lekkie, wytworzone z piasków gliniastych mocnych całkowitych lub piasków gliniastych, które zalegają na zwięźlejszym podłożu. Gleby zawarte w tym kompleksie są glebami strukturalnymi o właściwych stosunkach wodnych i dobrze wykształconym poziomie próchnicznym. Do kompleksu żytniego bardzo dobrego należą też gleby pyłowe. Racjonalna uprawa i nawożenie tych gleb przez dłuższy czas powoduje zwiększenie ich kultury, co przekłada się na możliwość uprawy tych samych roślin co na kompleksach pszennych bardzo dobrym i dobrym. Ponadto, stosowanie poprawnej agrotechniki powoduje, że gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego mogą przejść do wyższego kompleksu, np. pszennego dobrego, wraz z podniesieniem się klasy bonitacyjnej. Natomiast stosowanie słabego nawożenia i nieumiejętna uprawa powoduje pogorszenie właściwości gleb wchodzących w skład tego kompleksu.

Kompleks żytni dobry (5) obejmuje gleby mniej urodzajne i lżejsze niż gleby zaliczane do kompleksu czwartego. Do tego kompleksu należą przeważnie gleby wytworzone z piasków, całkowite oraz gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich, zalegających na zwięźlejszym podłożu. Gleby te są wrażliwe na suszę i najczęściej są zakwaszone. Na glebach należących do tego kompleksu uprawia się głównie żyto i ziemniaki, choć można również pszenicę i jęczmień, ale gleba musi być w wysokiej kulturze. W klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane są do klasy IV a i IV b.

Kompleks żytni słaby (6) obejmuje gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich, podścielonych tylko żwirem piaszczystym lub piaskiem luźnym oraz gleby wytworzone z piasków słabogliniastych głębokich. Gleby wchodzące w skład tego kompleksu są okresowo lub trwale suche, ponieważ są nadmiernie przepuszczalne i mają niewielką zdolność zatrzymywania wody oraz są ubogie w składniki pokarmowe. Niedobór wody ogranicza działanie stosowanych nawozów mineralnych, z kolei opady powodują szybkie wymywanie niewykorzystanych składników pokarmowych. Tak niekorzystne cechy powodują, że na glebach tego kompleksu uprawia się głównie żyto, łubin, ziemniaki, seradellę i owies. Plony tych roślin zależą w ogromnym stopniu od ilości i rozkładu opadów. Gleby, które zawiera ten kompleks należą do klasy IV b i V według klasyfikacji bonitacyjnej.

Kompleks żytni bardzo słaby (7) obejmuje najslabsze gleby wytworzone z piasków słabo gliniastych i piasków luźnych. Gleby wchodzące w skład tego kompleksu są trwale zbyt suche i ubogie w składniki pokarmowe, co powoduje, że nawet nawożenie mineralne powoduje nieznaczny wzrost plonu. Na glebach tego kompleksu uprawia się prawie wyłącznie żyto i łubin żółty gorzki. Mała przydatność rolnicza tego kompleksu powoduje, że gleby wchodzące w jego skład powinny być zalesione. Kompleks ten jest zaliczany do VI klasy bonitacyjnej.

6.6. Klimat

Uwzględniając zróżnicowanie warunków klimatycznych, w powiązaniu z fizjograficznymi, na obszarze województwa zachodniopomorskiego wydzielono dziesięć krain klimatycznych. Miasto Szczecinek zostało zaliczone do Drawsko-Szczecineckiej Krainy Klimatycznej (VII). Kraina ta, spośród pozostałych krain województwa zachodniopomorskiego odznacza się najgorszymi warunkami usłonecznienia rzeczywistego, które wynosi od 1 460 do 1 530 godzin. Klimat tej krainy jest najbardziej surowy w całym województwie ze średnią temperaturą roku na poziomie od 7,0°C do 7,9°C. Temperatura stycznia wynosi średnio od -2,5°C do -1,4°C. Także lato jest chłodne, ze średnią temperaturą lipca od 16,5°C do 17,3°C.

W obrębie Krainy Drawsko-Szczecineckiej duże zagrożenie stwarzają przymrozki. Ostatnie przymrozki wiosenne zanikają bowiem dopiero w pierwszej dekadzie maja, a w dolinach i obniżeniach terenowych nawet o kilka dni później, natomiast pierwsze jesienne notowane są przeciętnie już w drugiej dekadzie października. Pierwsze jesienne przymrozki w Szczecinku pojawiają się średnio 13.X, choć mogą się już zdarzyć we wrześniu. Najpóźniej odnotowany przymrozek miał miejsce w dniu 16.VI (przy

średniej dacie ostatnich wiosennych przymrozków w dniu 5.V). Z kolei biorąc pod uwagę występowanie przygruntowych przymrozków, średnią datą pierwszego jesiennego przymrozku jest 19.IX, natomiast najwcześniejszy odnotowano już w dniu 24.VIII. Ostatnie wiosenne przygruntowe przymrozki występują średnio do 21.V (najpóźniej odnotowany miał miejsce jeszcze 27.VI). Średnio wiosną odnotowywano 9 dni z przymrozkami (21 dni z przygruntowymi), natomiast jesienią 4 dni (11 dni z przygruntowymi).

Kraina Drawsko-Szczecinecka wyróżnia się najkrótszym okresem gospodarczym i wegetacyjnym. Prace polowe na jej obszarze można wykonywać w okresie liczącym od 238 do 247 dni, a okres wegetacyjny trwa od 212 do 219 dni. Kraina ta odznacza się także najwyższymi i najczęściej występującymi opadami, a także najdłuższym okresem zalegania pokrywy śnieżnej. Roczne sumy opadów kształtują się na poziomie od 620 do 800 mm i są najwyższe w województwie zachodniopomorskim. Średnia liczba dni z opadem wynosi od 115 do 125, zaś średnia liczba dni z pokrywą śnieżną od 50 do 65 (występowanie pokrywy śnieżnej odznacza się ogromną zmiennością czasową i przestrzenną).

6.7. Szata roślinna

Według podziału Polski na regiony geobotaniczne autorstwa Jana Matuszkiewicza, dokonanego na podstawie przestrzennego zróżnicowania potencjalnej roślinności naturalnej, miasto Szczecinek położone jest w: Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Południowobałtyckiej, Dziale Pomorskim (A), Krainie Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4), Okręgu Drawsko-Szczecineckim (A.4.3), na styku trzech Podokręgów: Barwickiego (A.4.3.d), Lotyńskiego (A.4.3.e) i Grzmiącej (A.4.3.f). Dominującym typem krajobrazu roślinnego są krajobrazy: pomorskich buczyn, pomorskich buczyn i acidofilnych dąbrów oraz acidofilnych dąbrów pomorskich.

Z analizy mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski opracowanej przez Jana Matuszkiewicza wynika, że po hipotetycznym wyłączeniu ingerencji człowieka na terenie miasta Szczecinek mogłoby wykształcić się pięć typów leśnych zespołów roślinnych. Na przeważającej części miasta utworzyłyby się mezofilne lasy bukowe i dębowo-grabowe, związane z utworami morenowymi typu gliny zwałowe i piaski gliniaste. Żyzne buczyny pomorskie zespołu *Galio odorati-Fagetum* wykształciłyby się na wschód i południowy wschód od obecnej zabudowy miejskiej. Ich zasięg północny pokrywałby się z granicą wysoczyzny morenowej. Grąd subatlantycki zespołu *Stellario-Carpinetum* zajmowałby cały obszar obecnej zabudowy miejskiej oparty o wschodnie i północne brzegi jeziora Trzesiecko, sięgając na północ i wschód po obniżenie jeziora Wielimie. W dnach dolin cieków i w obniżeniu na północnym krańcu jeziora Trzesiecko wykształciłyby się siedliska łągów jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum*, natomiast w obniżeniu jeziora Wielimie siedliska olsów. Na obszarze pomiędzy jeziorami Wilczkowo i Trzesiecko rozwinęłyby się kwaśna dąbrowa zespołu *Fago-Quercetum*.

Tabela 5. Wykaz gatunków roślin z terenu miasta Szczecinek objętych ochroną prawną (bez gatunków wymarłych i prawdopodobnie wymarłych).

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Stanowiska i źródła danych	CzL. Pol.	CzL. Pom.	Status ochrony
<i>Andromeda polifolia</i>	modrzewnica zwyczajna	Rzadki. Torfowiska przejściowe. UE: Torfowisko Wybudowanie, Torfowisko w Lasku Zachodnim, Torfowisko Raciborki		V	Och.cz.
<i>Aquilegia vulgaris</i>	orlik pospolity	Bardzo rzadki. Cmentarz ewangelicki. Podawany przez Umiastowska (2008) - w Lesie Zachodnim.		V	Och.cz.
<i>Batrachium fluitans</i>	włosienicznik rzeczny	Rzadki. Rzeka Niezdobna, Kanał Radacki			Och.cz.
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	kukułka krwista	Bardzo rzadki. Wilgotne łąki: na pd. od jeziora Wielimie, na terenie byłego poligonu.	NT		Och.cz.

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Stanowiska i źródła danych	CzL. Pol.	CzL. Pom.	Status ochrony
<i>Dactylorhiza majalis subsp. majalis</i>	kukułka szerokolistna	Rzadki. Wilgotna łąka i bagna na byłym poligonie.	NT		Och.cz.
<i>Drosera rotundifolia</i>	rosiczka okrągłolistna	Rzadki. Torfowiska przejściowe – UE: Torfowisko Wybudowanie, Torfowisko Raciborki, Torfowisko w Lasku Zachodnim, obszar byłego poligonu.	NT	I	Och.śc.
<i>Epipactis helleborine</i>	kruszyk szerokolistny	Rzadki. Zadrzewienia liściaste.			Och.cz.
<i>Epipactis palustris</i>	kruszyk błotny	Bardzo rzadki. Bugno - wilgotne łąki w obniżeniu jeziora Wielimie.			Och.śc.
<i>Galanthus nivalis</i>	śnieżyczka przebiśnieg	Rzadki. Lasek Zachodni, cmentarz ewangelicki, cmentarz komunalny. Czarnobór – przydroże oraz na północ od jez. Leśnego.		I	Och.cz.
<i>Helichrysum arenarium</i>	kocanki piaszkowe	Częsty. Suche murawy, nieużytki, piaszczyste przydroża. M.in. ul. Kołobrzaska, ul. Leśna, były poligon, Świątki, cmentarz komunalny.			Och.cz.
<i>Hippophae rhamnoides</i>	rokitnik zwyczajny	Rzadki. Zarośla przy terenach kolejowych			Och.cz.
<i>Ledum palustre</i>	bagno zwyczajne	Nieczęsty. Bory bagienne, torfowiska wysokie i przejściowe. Stwierdzony głównie w obrębie istniejących użytków ekologicznych (UE Torfowisko Wybudowanie, Torfowisko w Lasku Zachodnim, Torfowisko Raciborki), w brzezinie bagiennej w Nadl. Czarnobór, leśn. Turowo oddz. 30d.			Och.cz.
<i>Leucoium vernum</i>	śnieżyca wiosenna	Bardzo rzadki. 1 stanowisko na skarpie wzdłuż północnej granicy cmentarza komunalnego.			Och.cz.
<i>Lonicera periclymenum</i>	wiciokrzew pomorski	Bardzo rzadki. Las na północny-wschód od ul. Klonowej, gdzie rozprzestrzenia się w runie – Nadl. Czarnobór, leśn. Turowo oddz. 46 m, 46n. Prawdopodobnie dziczejący z uprawy.	NT		Och.cz.
<i>Lycopodium clavatum</i>	widlak goździsty	Bardzo rzadki. 1 stanowisko na przydrożu leśnym pod linią energetyczną, na wschód od ul. Bukowej – Nadl. Czarnobór, leśn. Turowo oddz. 51c.	NT		Och.cz.
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	pióropusznik strusi	Bardzo rzadki. 1 stanowisko w lesie liściastym w Raciborkach, na skraju wilgotnych zarośli - Nadl. Czarnobór, leśn. Turowo oddz. 52b. Prawdopodobnie dziczejący z uprawy.			Och.cz.
<i>Menyanthes trifoliata</i>	bobrek trójlistkowy	Dość częsty. Torfowiska przejściowe, kwaśne młaki niskoturzycowe, szuwały trzcinowe, bagienne zarośla wierzbowe, zatorfione łąki. Często tworzy obfite populacje, m.in. w bagiennych zaroślach wierzbowo-brzozowych na terenie byłego poligonu.			Och.cz.
<i>Nymphaea alba</i>	grzybenie białe	Rzadki. Jezioro Leśne			Och.cz.
<i>Ononis repens</i>	wilżyna rozłogowa	Rzadki na piaszczystych przydrożach. Podawany przez Żukowski (1958) - Szczecinek - śmietnisko koło lecznicy zwierząt.		V	Och.cz.
<i>Ononis spinosa</i>	wilżyna ciernista	Rzadki. Przydroża, nieużytki przy drodze DW172. Podawany przez Żukowski (1958) - Szczecinek - śmietniska, Umiastowska (2008) - wyrobisko żwirowe przy ul. Karlińskiej, Las Zachodni, las koło Czarnoboru, dworzec towarowy PKP.			Och.cz.
<i>Ranunculus lingua</i>	jaskier wielki	Rzadki. Wilgotne łąki, mokradła i torfowiska. Trzęsawiska na terenie byłego poligonu, wilgotne łąki nad jez. Wielimie.			Och.cz.

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Stanowiska i źródła danych	CzL. Pol.	CzL. Pom.	Status ochrony
<i>Scheuchzeria palustris</i>	bagnica torfowa	Bardzo rzadki. UE Torfowisko Wybudowanie.	VU		Och.cz.
<i>Scilla bifolia</i>	cebulica dwulistna	Bardzo rzadki. Cmentarz komunalny. Podawany przez Umiastowska (2008) - Las Zachodni, cmentarz komunalny. Wyłącznie na stanowisku antropogenicznym - pochodzi z uprawy.			Och.cz.
<i>Sorbus intermedia</i>	jarząg szwedzki	Dość często w nasadzeniach w zieleni miejskiej, wyłącznie na stanowiskach antropogenicznych.			Och.śc.
<i>Taxus baccata</i>	cis pospolity	Nieczęsto w nasadzeniach w zieleni miejskiej, wyłącznie na stanowiskach antropogenicznych.			Och.cz.

Skróty użyte w tabeli: CzL Pol – status w czerwonej liście Polski (Kaźmierczakowa i in. 2016): VU – gatunek narażony, NT – gatunek bliski zagrożenia; CzL Pom – status w czerwonej liście Pomorza (Żukowski i Jackowiak 1995): V – gatunek narażony; I – gatunek o nieokreślonym zagrożeniu; Och.cz. – ochrona częściowa; Och.śc. – ochrona ścisła. UE - użytek ekologiczny.

Źródło: *Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecinek (2020 r.)*

Flora miasta Szczecinek na tle flory województwa zachodniopomorskiego cechuje się relatywnie dużym zróżnicowaniem. Na jej skład gatunkowy wpływają dominujące na tym terenie kompleksy siedlisk: żyzne siedliska leśne (buczyny i grądy) związane z wysoczyzną morenową, wody eutroficzne występujących w Szczecinku jezior, siedliska bagienne w licznych zagłębieniach bezodpływowych (w tym siedliska torfowisk mszarnych), rozległe strefy bagienne w obniżeniu jeziora Wielimie. Do szczególnych walorów florystycznych, wyróżniających miasto na tle innych miast regionu należy obfitość gatunków bagiennych, związanych m.in. z okolicą jeziora Wielimie, pozostałościami zdegradowanych torfowisk zasadowych i przejściowych, licznymi drobnymi obniżeniami śródpolnymi i śródłąkowymi. Flora miasta Szczecinek obejmuje 811 gatunków roślin naczyniowych, z czego w trakcie badań terenowych, przeprowadzonych w okresie 2019-2020 w trakcie opracowywania waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecinek, stwierdzono występowanie 709 gatunków. Za jednoznacznie wymarłe uznano na terenie miasta 11 gatunków, natomiast kolejne kilkadziesiąt uznano za zaginione i prawdopodobnie wymarłe. Ochroną prawną spośród współczesnej flory objętych jest 25 gatunków, z czego 3 podlegają ochronie ścisłej. Stanowiska niektórych gatunków nie są w Szczecinku pochodzenia naturalnego – część z nich pochodzi z nasadzeń (jak jarząg szwedzki, cis pospolity), niektóre to gatunki najprawdopodobniej zdziczałe, występujące w miejscu lub sąsiedztwie dawnych upraw, czy też rozprzestrzeniające się z roślin uprawianych wyrzucanych jako odpady organiczne (np.: orlik pospolity, śnieżyczka przebiśnieg, śnieżyca wiosenna, pióropusznik strusi, cebulica dwulistna, wiciokrzew pomorski).

Okazałe drzewa rosnące na terenie miasta objęto ochroną w formie pomników przyrody pojedynczych i grupowych:

- grupa drzew (gatunków: dąb szypułkowy *Quercus robur* i buk zwyczajny *Fagus sylvatica*) wzdłuż wschodniego i północnego brzegu jeziora Leśnego w Nadleśnictwie Czarnobór,
- dąb szypułkowy *Quercus robur* w Nadleśnictwie Czarnobór,
- grupa cisów pospolitych *Taxus baccata* obok liceum ogólnokształcącego przy ul. Ordona,
- grupa topoli czarnych *Populus nigra* w Lesie Komunalnym na wysokości ul. Pułaskiego,
- klon pospolity *Acer platanoides* na skrzyżowaniu ul. 1 Maja i ul. Szkolnej przy Zespole Szkół Nr 2,
- dąb szypułkowy *Quercus robur* przy rzece Nizicy (Niezdobnej), ul. Jana Pawła II,
- dąb szypułkowy *Quercus robur* na południowo-wschodnim brzegu jeziora Trzesiecko w Leśnictwie Janowo,

- dąb szypułkowy *Quercus robur* przy ul. Wilczkowskiej w Leśnictwie Janowo,
- dąb szypułkowy *Quercus robur* na terenie ścieżki dydaktyczno-przyrodniczej "Las Klasztorny" w Leśnictwie Janowo,
- dąb szypułkowy *Quercus robur* na terenie parku miejskiego przy pomoście rekreacyjnym niedaleko wieży Przemysławia,
- dęby szypułkowe *Quercus robur* w parku miejskim, w bezpośrednim sąsiedztwie stadionu piłkarskiego przy ul. Piłsudskiego,
- buk zwyczajny *Fagus sylvatica* w parku podworskim przy ul. Bugno.

Na terenie miasta Szczecinek występuje 15 siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym trzy siedliska priorytetowe:

- 3150 – starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* – jeziora: Trzesiecko, Wilczkowo i Leśne;
- 3160 – naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne – siedlisko zidentyfikowane zostało tylko w jednym obiekcie – niewielkim, zarastającym zbiorniku wodnym położonym w sąsiedztwie torfowiska przejściowego w użytku ekologicznym „Torfowisko w Lasku Zachodnim”;
- 3260 – nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis* – siedlisko wykształcone na fragmentach odcinków rzeki Nizicy;
- 6410 – zmiennowilgotne łąki trzęślicowe – występują bardzo rzadko, w postaci niewielkich i słabo wykształconych płatów;
- 6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) – siedlisko to obejmuje antropogeniczne łąki świeże, ekstensywnie użytkowane kośnie lub pastwiskowo, o bujnym runie z dominacją traw i udziałem wielu gatunków bylin;
- 7110 – torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)* – siedlisko priorytetowe; bardzo rzadkie w Szczecinku, wykształcone w postaci tylko jednego płatu w obrębie użytku ekologicznego „Torfowisko Wybudowanie”;
- 7120 – torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji – płaty siedliska stwierdzono w obrębie użytku ekologicznego „Torfowisko Raciborki” oraz w Lasku Zachodnim (poza obszarem użytku ekologicznego);
- 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) – siedlisko wykształca się w Szczecinku w zagłębieniach bezodpływowych oraz jako pływające pła regenerujące się na brzegach zbiorników wodnych (torfianek); stan zachowania torfowisk przejściowych jest zły – tylko w jednym obiekcie (użytek ekologiczny „Torfowisko Wybudowanie”) zachowała się niezaburzona struktura pła mszarnego (kompozycja fitocenozy typowych dla torfowisk przejściowych i wysokich), jednak torfowisko to zostało w ostatnim czasie silnie odwodnione przez przebudowę rowu przebiegającego wzdłuż jego zachodniego skraju;
- 7230 – górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk – w Szczecinku nie stwierdzono występowania typowych fitocenozy z rzędu *Caricetalia davallianae*; do siedliska 7230 zakwalifikowano jeden płat fitocenozy o charakterze bagiennej łąki przechodzącej w szuwar turzycowy, z gatunkami typowymi dla torfowisk alkalicznych, w obniżeniu jeziora Wielimie, w obszarze występowania torfów na kredzie jeziornej;
- 9110 – kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*) – zajmują ubogie siedliska na zboczach i płaskowyżach wzniesień morenowych w obrębie Klasztornego Lasu oraz Lasu Miejskiego;
- 9130 – żyzne buczyny (*Galio odorati-Fagenion*) – siedlisko występuje głównie na rozległych obszarach wzniesień morenowych w Klasztornym Lesie oraz Lesie Miejskim; poza tym niewielki płat kadłubowego zbiorowiska żyznych buczyn występuje na wzgórzu za terenem zakładów produkcyjnych przy ul. Bugno;

- 9160 – grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*) – dobrze wykształcone płaty siedliska obejmujące zbocza i dna niewielkich, okresowych cieków w Lesie Miejskim; słabo wykształcone fitocenozy o charakterze przejściowym do żyznych buczyn zajmują rozległe powierzchnie wysoczyzny w Lesie Miejskim;
- 9190 – kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*);
- 91D0 – bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)* – siedlisko priorytetowe; dobrze wykształcone bory bagienne są rzadkie w Szczecinku – ich fragmenty zachowały się w sąsiedztwie użytku ekologicznego „Torfowisko Wybudowanie”; brzeziny bagienne występują w otoczeniu torfowisk przejściowych oraz wypełniają torfowe zagłębienia terenu w Lesie Miejskim, sporadycznie w Klasztorным Lesie; najrzadsze są olsy torfowcowe, stwierdzone wyłącznie w obrębie niewielkich zagłębień Lasu Miejskiego;
- 91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe* – siedlisko priorytetowe; udział siedlisk łągowych w Szczecinku jest niewielki, są one reprezentowane przez łągi jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum*; zajmują płaskie obszary nieznacznie wyniesione ponad brzegiem jezior Wilczkowo i Trzesiecko (powyżej pasa olsów), w obniżeniu jeziora Wielimie, w dolinie Wilczego Kanału; stwierdzono też występowanie niewielkich zadrzewień nawiązujących do siedliska 91E0 – łągi wierzbowe *Salicetum albo-fragilis*, wykształcających się głównie na północ od drogi S11, pomiędzy Nizicą a ul. Rybacką.

Żadne ze stwierdzonych na terenie Szczecinka płatów siedlisk przyrodniczych nie stanowi przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000. Z uwagi na niewielki stopień reprezentatywności tych siedlisk nie zaproponowano włączenia ich do sieci Natura 2000.

Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 21,6% powierzchni miasta. Obszary leśne zgrupowane są w kilku kompleksach, do których należą:

- lasy Nadleśnictwa Czarnobór – tzw. Las Miejski, zwarty kompleks leśny na południu miasta,
- lasy Nadleśnictwa Szczecinek – o powierzchni 360 ha, zwane Klasztorным Lasem, położone pomiędzy jeziorami Wilczkowo i Trzesiecko,
- Lasek Zachodni – o powierzchni 26 ha, położony w zachodniej części miasta, pomiędzy ul. Kołobrzeską i ul. Kościuszki,
- Lasek Komunalny – o powierzchni 19,5 ha, położony nad północnym brzegiem jeziora Trzesiecko,
- mniejsze kompleksy leśne na sandrze i na stokach na północ od jeziora Trzesiecko, a także w bagiennym obniżeniu przy jeziorze Wielimie.

W największych kompleksach leśnych Szczecinka (Lesie Miejskim i Klasztorным Lesie) dominują siedliska potencjalne grądów i żyznych buczyn. Z uwagi na prowadzoną dość intensywną gospodarkę leśną oraz propagowanie buka w drzewostanie, cechują się one znacznym uproszczeniem składu. Częste są płaty z bardzo słabo rozwiniętym runem. W Lesie Miejskim dominują żyzne siedliska lasu świeżego i lasu mieszanego świeżego, które porośnięte są rozległymi lasami bukowymi. W bezodpływowych zagłębieniach terenu wśród falistego krajobrazu morenowego występują w rozproszeniu płaty borów i brzezin bagiennych, a także dwa kompleksy torfowisk przejściowych i wysokich, objęte ochroną jako użytki ekologiczne „Torfowisko Wybudowanie” i „Torfowisko Raciborki”. Lasek Zachodni jest niewielkim kompleksem leśnym położonym przy zachodniej granicy miasta, zajmującym część wierzchołki i stoku o zmiennym nachyleniu i ekspozycji południowej, opadającego do jeziora Trzesiecko. Stanowi teren o dość urozmaiconej rzeźbie, z rozcięciami erozyjnymi i zagłębieniami, w których zachowały się kompleksy roślinności o charakterze torfowiska przejściowego z fragmentem boru bagiennego (istniejący użytek ekologiczny „Torfowisko w Lasku Zachodnim”).

Ryc. 15. Lasy w granicach administracyjnych miasta Szczecinek.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

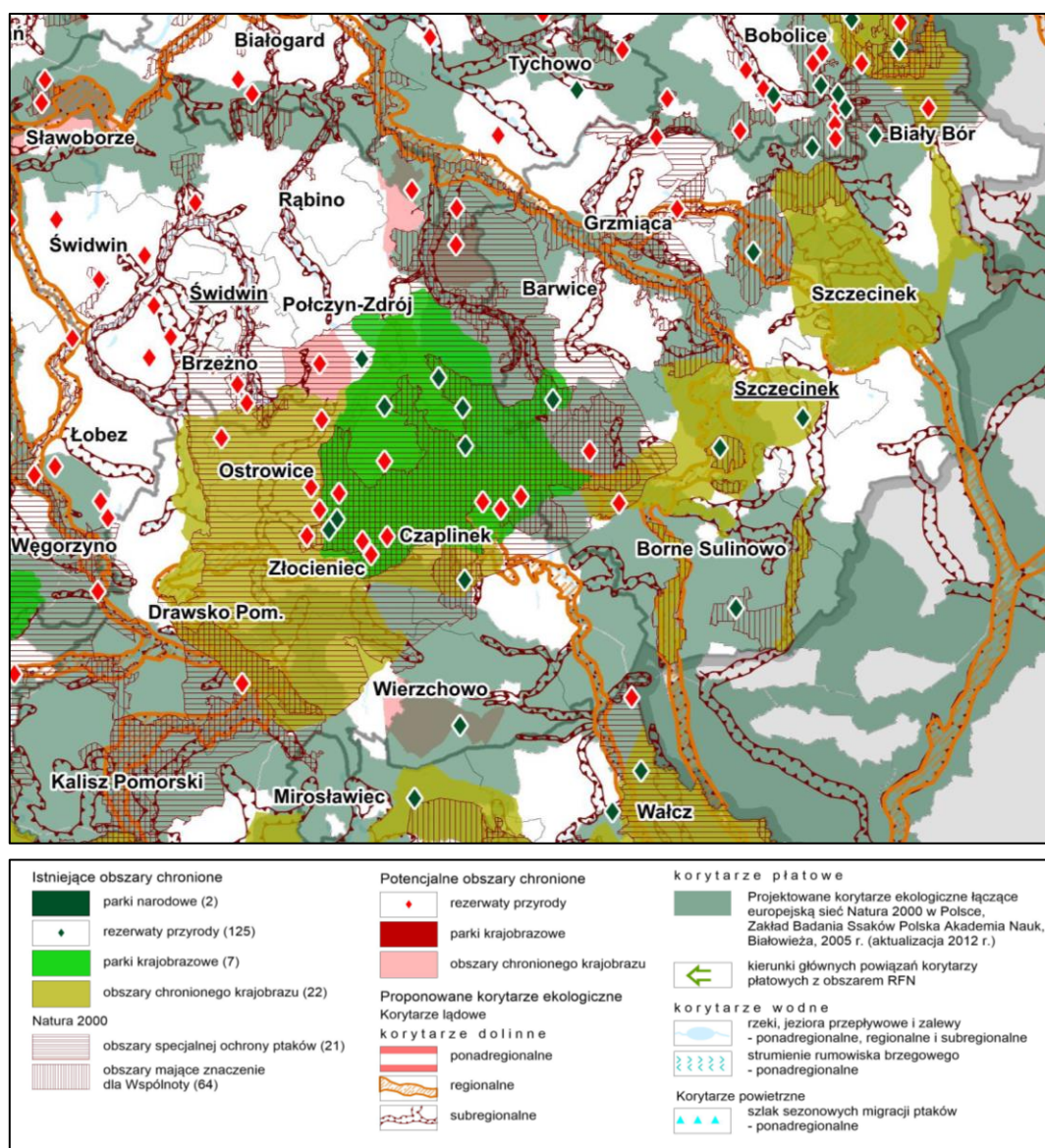
Sieć powiązań przyrodniczych miasta Szczecinek tworzą obszary występowania naturalnej lub półnaturalnej roślinności, zarówno wielkopowierzchniowe (kompleksy leśne, jeziora, rozległa strefa bagienna w obniżeniu jeziora Wielimie), jak i mniejsze, uzupełniające struktury ekologiczne. W kontekście szaty roślinnej i jej lokalnych walorów szczególne znaczenie jako obszary węzłowe w skali lokalnej mają:

- obszar zachodniej części miasta z jeziorami Wilczkowo i Trzesiecko oraz kompleksem lasów liściastych położonych między tymi jeziorami,
- obszar południowo-wschodniej części miasta z kompleksem leśnym Nadleśnictwa Czarnobór (Las Miejski), w którym przeważają siedliska buczyn i grądów, uzupełnione przez jezioro eutroficzne (jezioro Leśne), torfowiska mszarne, brzeziny i bory bagienne, olsy,
- dobrze zachowany rozległy ekosystem bagienny na południowym brzegu jeziora Wielimie, z wielkopowierzchniowymi szuwarami, enklawami łąk wilgotnych, niewielkimi oczkami wodnymi, bagiennymi zaroślami i lasami,
- obszar Lasku Zachodniego i położonego na północ od niego kompleksu mokradeł, bagiennych zarośli, torfowisk mszarnych, mechowisk, pozostałości łąk wilgotnych i zmiennowilgotnych, oczek wodnych, zadrzewień, a także nieużytków porośniętych roślinnością murawową.

Główną sieć systemu przyrodniczego miasta uzupełniają: kompleks użytków zielonych, zagłębień terenu z roślinnością bagienną, zarośli, zadrzewień, torfianek w dolinie Wilczego Kanału oraz teren leśny w większości o charakterze parkowym na wschodnim brzegu jeziora Trzesiecko. Ponadto dla zachowania ciągłości procesów przyrodniczych znaczenie mają pozostałości naturalnych i półnaturalnych fitocenoz takie jak: tereny ze spontaniczną roślinnością wzdłuż linii kolejowych i dróg, płaty zadrzewień i pozostałości lasów na terenach użytkowanych rolniczo, lokalne obniżenia terenu (wśród pól uprawnych, użytków zielonych, ugorów), liniowe zadrzewienia przydrożne i nadwodne.

W szerszej perspektywie, według koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA, opracowanej w latach 90-tych ubiegłego wieku przez zespół autorów pod kierownictwem dr Anny Liro, okolice miasta Szczecinek stanowią skraj obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym –

Pojezierze Kaszubskie (9M). Wśród biocentrów tego obszaru, leżących w bezpośrednim sąsiedztwie miasta, wymienia się: rezerwat „Dęby Wilczkowskie” oraz jezioro Wielimie (na południowym brzegu zlokalizowany jest użytek ekologiczny) i ich okolice. W bezpośrednim sąsiedztwie miasta położony jest również obszar węzłowy o znaczeniu krajowym – obszar Gwdy (5K). Oba wyżej wymienione obszary połączone są z obszarem węzłowym o znaczeniu międzynarodowym – Pojezierze Drawskie (6M) za pośrednictwem korytarza ekologicznego Pojezierza Szczecineckiego (5m) o znaczeniu międzynarodowym. Szczecinek leży na trasie tego korytarza, stanowiąc barierę ekologiczną, na którą składają się zabudowa, linie kolejowe i drogi.

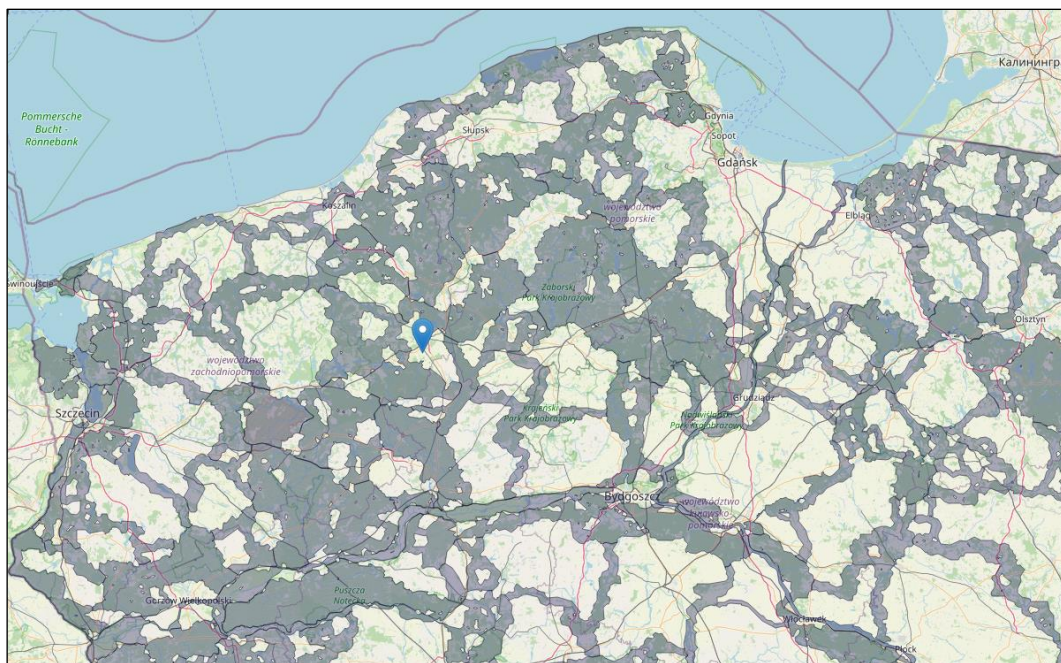
Ryc. 16. Położenie miasta Szczecinek na tle korytarzy ekologicznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (2020).

Choć sieć ECONET-POLSKA nie posiada umocowania prawnego, jest pewną wytyczną polityki przestrzennej. Stanowi wieloprzestrzenny system obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Koncepcja ta odgrywała istotną rolę we współpracy międzynarodowej, wiążąc

się ściśle z konwencją o różnorodności biologicznej i paneuropejską strategią ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Pomimo że nie weszła w życie, stanowiła podstawę do wyznaczania obszarów sieci Natura 2000. W 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowany został projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce, z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej. Opracowanie to stanowi model korytarzy ekologicznych w Polsce i wskazuje, że ok. 60% powierzchni korytarzy pokrywa się z terenami prawnie chronionymi. Kompilacja powyższych projektów była podstawą do wyznaczenia sieci korytarzy ekologicznych na terenie województwa zachodniopomorskiego (przedstawionej w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego* z 2020 r.).

W skali kraju mapa przebiegu korytarzy ekologicznych opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży. Głównym założeniem merytorycznym było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcyjnym – przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci Natura 2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych. W granicach administracyjnych miasta Szczecinek znajduje się niewielki fragment Północnego Korytarza Ekologicznego pod nazwą: Lasy Zaborskie (nr GKPn-18A). Obejmuje on teren użytku ekologicznego „Szuwary nad jeziorem Wielimie”, położonego w północnej części miasta, w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”. Odcinek PKE Lasy Zaborskie łączy Puszcę Koszalińską z Borami Tucholskimi. W obrębie odcinka obecne drogi charakteryzują się wysokim natężeniem ruchu: DK20 Miastko-Szczecinek, DK25 Białe Bórze-Bobolice, DK11 Bobolice-Szczecinek. Ze względu na bardzo istotną rolę w utrzymaniu łączności między kompleksami leśnymi Borów Tucholskich i Puszczy Koszalińskiej z Lasami Krajeńskimi i Puszcą Drawską, zalecono przygotowanie programów działań ochronnych dla tego odcinka.

Ryc. 17. Położenie miasta Szczecinek na tle korytarzy ekologicznych w północnej Polsce.

Źródło: Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R., Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 (<https://mapa.korytarze.pl/>).

6.8. Fauna

Miasto Szczecinek stanowi obszar o dużych walorach faunistycznych. Elementami znacznie wzbogacającymi różnorodność gatunkową w ujęciu lokalnym są rozległe tereny leśne na obrzeżach miasta, niezwykle interesujący obszar terenów podmokłych nad jeziorem Wielimie, jak również obecność dużych jezior, jednakże czynnikami o negatywnym wpływie jest związana z nimi presja antropogeniczna (turystyka, rekreacja). Szczególnie cennymi faunistycznie obszarami są środowiska wodno-błotne, kompleksy leśne, tereny łąkowe – obszary te, jako najciekawsze przyrodniczo, charakteryzują się największą bioróżnorodnością gatunkową. Jednocześnie są one zagrożone degradacją i zanikaniem w wyniku działalności człowieka. Prawną ochroną gatunkową w Polsce objęte są niemal wszystkie gatunki ptaków, wszystkie płazy i gady oraz duża ilość pozostałych gromad zwierząt. Zwierzęta łowne podlegają ochronie okresowej.

Woda jest czynnikiem warunkującym występowanie wielu gatunków zwierząt, m.in. płazów, niektórych gadów, ptaków wodno-błotnych i niektórych drapieżnych, węży, niektórych ślimaków, małży, niektórych ssaków oraz ryb. Zadowalający stan wód, umożliwiający dogodny rozród czy żerowanie oraz wypoczynek w czasie migracji sezonowych, występuje w obrębie jezior Trzesiecko i Wilczkowo. Poziom pozostałych wód płynących, rowów, małych zbiorników wodnych, uwarunkowany jest ich wielkością, obecnością roślinności zacinającej (ograniczenie parowania), presją zabudowy i zagospodarowywania terenów bezpośrednio z nimi sąsiadującymi, wielkością i intensywnością opadów atmosferycznych. Zasypywanie zbiorników wodnych skutkuje całkowitym lub częściowym utraceniem walorów siedliskowych dla zwierząt wodno-błotnych. Turystyczno-rekreacyjne zagospodarowywanie zbiorników wodnych oraz wzrost antropopresji również powoduje wycofywanie się wielu gatunków wodno-błotnych.

O bogactwie fauny świadczą opisane w *Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecinek* (2020): 4 gatunki chronionych bezkręgowców, 23 gatunki ryb, 15 gatunków chronionych płazów i gadów, 133 gatunki ptaków, w tym ujęte w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, ujęte w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt oraz objęte ochroną strefową (bocian czarny *Ciconia nigra* w lasach Nadleśnictwa Czarnobór), 22 gatunki ssaków, w tym ujęte w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Podobna liczba gatunków odnotowana została w poprzedniej waloryzacji przyrodniczej miasta (z 2002 r.) – na terenie Szczecinka stwierdzono wówczas występowanie ponad 200 gatunków kręgowców, w tym: 12 gatunków ryb, 10 gatunków płazów, 4 gatunki gadów, 122 gatunki ptaków lęgowych, 15 gatunków nielegowych i 40 gatunków ssaków. Prawdopodobnie na terenie miasta nie występuje już wiele gatunków zwierząt wymienionych w 2002 r. Część gatunków zmniejszyła swoją liczebność w stosunku do lat wcześniejszych, przede wszystkim ptaki krajobrazu rolniczego, z kolei inne ją zwiększyły, jak np. pokląskwa, kłaskawka, gąsiorek.

W *Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecinek* (2020) wymieniono następujące gatunki objęte ochroną prawną oraz rzadkie i zagrożone, w tym umieszczone w załączniku II i IV Dyrektywy Siedliskowej oraz w Dyrektywie Ptasiej:

- traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*) – Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej, ścisła ochrona gatunkowa,
- bocian biały (*Ciconia ciconia*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,
- bocian czarny (*Ciconia nigra*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa i strefowa,
- błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,
- trzmiełojad (*Pernis apivorus*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,
- derkacz (*Crex crex*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,
- żuraw (*Grus grus*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,
- dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,

- dzięcioł średni (*Dendrocoptes medius*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,
- muchołówka mała (*Ficedula parva*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,
- gąsiorek (*Lanius collurio*) – Załącznik I Dyrektywy Ptasiej, ścisła ochrona gatunkowa,
- nocek duży (*Myotis myotis*) – Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej, ścisła ochrona gatunkowa,
- borowiec wielki (*Nyctalus noctula*) – Załącznik IV Dyrektywy Siedliskowej, ścisła ochrona gatunkowa,
- karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*) – Załącznik IV Dyrektywy Siedliskowej, ścisła ochrona gatunkowa,
- karlik większy (*Pipistrellus nathusii*) – Załącznik IV Dyrektywy Siedliskowej, ścisła ochrona gatunkowa,
- mroczek późny (*Eptesicus serotinus*) – Załącznik IV Dyrektywy Siedliskowej, ścisła ochrona gatunkowa,
- wydra (*Lutra lutra*) – Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej, częściowa ochrona gatunkowa,
- bóbr europejski (*Castor fiber*) – Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej, częściowa ochrona gatunkowa,
- gatunki objęte ochroną ścisłą: grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*), ropucha paskówka (*Epidalea calamita*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*), cyranka (*Spatula querquedula*), gągoł (*Bucephala clangula*), perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), perkozek (*Tachybaptus ruficollis*), zausznik (*Podiceps nigricollis*), krakwa (*Mareca strepera*), łabędź niemy (*Cygnus olor*), jastrząb (*Accipiter gentilis*), krogulec (*Accipiter nisus*), myszołów (*Buteo buteo*), myszołów włochoaty (*Buteo lagopus*), pustułka (*Falco tinnunculus*), czajka (*Vanellus vanellus*), piskliwiec (*Actitis hypoleucos*), samotnik (*Tringa ochropus*), mewa siwa (*Larus canus*), śmieszka (*Chroicocephalus ridibundus*), siniak (*Columba oenas*), puszczyk (*Strix aluco*), dudek (*Upupa epops*), dzięcioł zielony (*Picus viridis*), dymówka (*Hirundo rustica*), oknówka (*Delichon urbicum*), pliszka siwa (*Motacilla alba*), pliszka żółta (*Motacilla flava*), świergotek drzewny (*Anthus trivialis*), świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*), jemioluszek (*Bombycilla garrulus*), kłaskawka (*Saxicola rubicola*), kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*), kos (*Turdus merula*), kwiczoł (*Turdus pilaris*), pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*), pokląskwa (*Saxicola rubetra*), rudzik (*Erithacus rubecula*), słowik szary (*Luscinia luscinia*), śpiewak (*Turdus philomelos*), brzęczka (*Locustella luscinioides*), cierniówka (*Curruca communis*), gajówka (*Sylvia borin*), kapturka (*Sylvia atricapilla*), łożówka (*Acrocephalus palustris*), piegża (*Curruca curruca*), piecuszek (*Phylloscopus trochilus*), pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*), rokitniczka (*Acrocephalus schenobaenus*), świerszczak (*Locustella naevia*), świstunka (*Rhadinia sibilatrix*), trzciniak (*Acrocephalus arundinaceus*), trzcinniczek (*Acrocephalus scirpaceus*), zaganiacz (*Hippolais icterina*), mysikrólik (*Regulus regulus*), muchołówka szara (*Muscicapa striata*), raniuszek (*Aegithalos caudatus*), bogatka (*Parus major*), czarnogłówka (*Poecile montanus*), czubotka (*Lophophanes cristatus*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), sikora uboga (*Poecile palustris*), sosnówka (*Periparus ater*), kowalik (*Sitta europaea*), pełzacz leśny (*Certhia familiaris*), pełzacz ogrodowy (*Certhia brachydactyla*), remiz (*Remiz pendulinus*), wilga (*Oriolus oriolus*), srokosz (*Lanius excubitor*), kawka (*Corvus monedula*), sójka (*Garrulus glandarius*), szpak (*Sturnus vulgaris*), mazurek (*Passer montanus*), wróbel (*Passer domesticus*), czyż (*Spinus spinus*), dzwonek (*Chloris chloris*), gil (*Pyrrhula pyrrhula*), grubodziób (*Coccothraustes coccothraustes*), kulczyk (*Serinus serinus*), makolągwa (*Linaria cannabina*), szczygieł (*Carduelis carduelis*), zięba (*Fringilla coelebs*), potrzyszcz (*Miliaria calandra*), potrzos (*Emberiza schoeniclus*), trznadel (*Schoeniclus citrinella*), przepiórka (*Coturnix coturnix*), karlik drobny (*Pipistrellus pygmaeus*), łyska (*Fulica atra*),

- gatunki objęte ochroną częściową: winniczek (*Helix pomatia*), biegacz skórzasty (*Carabus coriaceus*), trzmieł ziemny (*Bombus terrestris*), ropucha szara (*Bufo bufo*), traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaby zielone (jeziorkowa, śmieszka i wodna, *Rana esculenta complex*), jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), jaszczurka żyworodna (*Zootoca vivipara*), padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*), zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*), kormoran (*Phalacrocorax carbo*), czapla siwa (*Ardea cinerea*), mewa srebrzysta (*Larus argentatus*), kruk (*Corvus corax*), gawron (*Corvus frugilegus*; ochrona częściowa osobników w obszarze administracyjnym miast, poza obszarem – ochrona ścisła), sroka (*Pica pica*), wrona (*Corvus corone cornix*), jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*), kret (*Talpa europea*, osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek leśnych, trawiastych lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych), wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*), mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*),
- łowne gatunki ptaków z okresem ochronnym: cyraneczka (*Anas crecca*), czernica (*Aythya fuligula*), gęgawa (*Anser anser*), gęś białoczelna (*Anser albifrons*), gęś zbożowa (*Anser fabalis*), głowienka (*Aythya ferina*), krzyżówka (*Anas platyrhynchos*).

Listę gatunków, które w *Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecinek* (2020) uznano za wymarłe ustalono na podstawie braku stwierdzeń poszczególnych gatunków od czasu poprzedniej waloryzacji przyrodniczej (na podstawie dostępnej literatury, informacji zawartych w sieci internetowej oraz własnych obserwacji zarówno z okresu prowadzonej waloryzacji przyrodniczej jak i lat ją poprzedzających). Wśród możliwych przyczyn zniknięcia niektórych gatunków zwierząt wskazano:

- zanikanie populacji wielu gatunków ptaków, zwłaszcza wodno-błotnych na terenie całej Polski,
- zanikanie, zasypywanie, wzmożona antropopresja, zarybianie, zarastanie wszelkich, zwłaszcza drobnych zbiorników wodnych, co wiąże się z wycofywaniem się z nich przede wszystkim ptaków i płazów,
- zaniechanie gospodarki rolnej, ugorowanie gruntów, zarastanie gruntów rolnych gatunkami inwazyjnymi – ograniczenie bazy lęgowej, żerowiskowej i odpoczynkowej.

Pomimo tego, że w ciągu ostatnich lat z miasta wycofała się część gatunków zwierząt – w wyniku przede wszystkim intensywnej zabudowy, niszczenia lub znacznego przekształcania zbiorników wodnych, zaniechania uprawy pól, łąk i pastwisk – miasto charakteryzuje się w dalszym ciągu znacznym zróżnicowaniem gatunkowym w porównaniu do innych gmin typowo miejskich.

6.9. Wartości kulturowe

Dziedzictwo kulturowe, rozumiane jako dorobek materialny i duchowy społeczeństwa, jest jednym z czynników kształtujących rozwój oraz wizerunek miasta. Istotną część tego dziedzictwa stanowią zabytki, które są świadectwem działalności ludzi w minionych epokach, mające wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Zgodnie z art. 7. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, z późn. zm.) formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków,
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego

Najcenniejszymi elementami dziedzictwa kulturowego Szczecinka są zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. Wśród nich największy powierzchniowo obszar zabytkowy stanowi śródmieście miasta Szczecinek (nr rej. A-2063 z 4 września 1956 r.), obejmujące teren ograniczony ulicami: Jana Pawła II, Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Powstańców Wielkopolskich, Juliana Ordona, granicami działek ewidencyjnych nr 318/1 i 318/2 obręb 0013, ulicami Junacką i Podwale. Teren ten w części północnej zdewastowany został współczesną zabudową, zacierającą ślady przebiegu historycznych ulic. Obszar obejmuje najcenniejsze pod względem kulturowym tereny Szczecinka. Jest to strefa objęta szczególną ochroną konserwatorską, na którą składają się trzy elementy: restytucja historycznej struktury urbanistycznej, konserwacja, restauracja i modernizacja obiektów pod ochroną konserwatorską oraz pełne dostosowanie nowych inwestycji do charakteru zabudowy historycznej, głównie XIX-wiecznej.

Drugim zabytkowym obszarem, zajmującym szczególną rolę w układzie urbanistycznym i krajobrazie Szczecinka, jest Park Miejski (nr rej. A-1104 z dnia 12 czerwca 1980 r.) o powierzchni 9 ha. Obejmuje obszar wzdłuż jeziora Trzesiecko oraz pomiędzy ulicami: Jeziorną, Juliana Ordona, Pl. Sowińskiego, 3 Maja i Mickiewicza. Ochronie podlega układ przestrzenny parku, w tym aleje, szpalery i grupy drzew oraz roślinność, szczególnie starodrzew.

Wśród pozostałych zabytków nieruchomych wysokimi walorami charakteryzują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego:

- wieża kościoła św. Mikołaja z XVI w. położona przy ul. Księżnej Elżbiety (nr rej. 433),
- południowe skrzydło Zamku Książąt Pomorskich, zwane skrzydłem Filipa II, przy ul. Mickiewicza 2 (nr rej. A-1120),
- cerkiew prawosławna (dawna sala modlitw Towarzystwa Gminnego) przy ul. Szkolnej 6 (nr rej. A-1141),
- spichlerz z ok. 1850 r. przy pl. Sowińskiego 4 (nr rej. A-1121),
- dwór wraz z parkiem z XIX w. przy ul. Bugno (nr rej. A-1123),
- spichlerz z XIX w. przy ul. Junackiej 7 (nr rej. A-1123),
- budynek Szkoły Muzycznej im. Oskara Kolberga przy ul. 3 Maja 2 (nr rej. A-1124),
- budynek Muzeum Regionalnego przy ul. Szkolnej 1 (nr rej. A-107),
- wieża ciśnień na Wzgórzu św. Jerzego z 1912 r. (nr rej. A-389),
- neogotycki kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny z 1905-1908 przy ul. 3 Maja 1 (nr rej. A-1122),
- budynek Sądu Rejonowego przy ul. Bohaterów Warszawy 42 (nr rej. A-1234),
- budynek Poczty Polskiej wraz z bramą wjazdową przy ul. Bohaterów Warszawy 36 (nr rej. A 1257),
- budynek Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza wraz z salą gimnastyczną przy Placu Wazów 1 (nr rej. A-1235),
- budynek dawnego żydowskiego domu przedpogrzebowego przy ul. Wodociągowej (nr rej. A 1405),
- budynek dworca kolejowego przy ul. Dworcowej 1 (nr rej. A-1237),
- ciężki schron bojowy typu B-Werk przy ul. Kościuszki 93 (nr rej. A-1388).

Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego nie jest zbiorem zamkniętym. Wpisy dokonywane są na wniosek właściciela lub z urzędu przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. Na terenie Szczecinka występują również obiekty o walorach historycznych i architektonicznych, które mogą zostać wpisane do rejestru zabytków:

- wieża Przemysława przy ul. Szczecińskiej,
- wieża strażacka przy ul. Strażackiej,

- ratusz miejski na pl. Wolności 13,
- dawna zbrojownia przy ul. Kościuszki 23,
- budynek Poczty Polskiej przy pl. Zesłańców Sybiru 1,
- kaplica cmentarna na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Cieślaka,
- budynek I Liceum Ogólnokształcącego im. Księżnej Elżbiety przy ul. Księżnej Elżbiety 1,
- budynek przy ul. P. Skargi 3 (dawny dom dyrektorów gimnazjum),
- budynek przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 26-30,
- budynek przy ul. Bohaterów Warszawy 38 (dawniej siedziba Zasadniczej Szkoły Zawodowej).

Strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, w tym zabytków archeologicznych

Podczas prac badawczych nad Archeologicznym Zdjęciem Polski (AZP), w granicach administracyjnych miasta Szczecinek rozpoznano 54 miejsca znalezisk archeologicznych, w tym osady, ślady osadnictwa, cmentarzyska. Miasto znajduje się na terenie czterech obszarów AZP, w ramach których wyznaczono stanowiska:

- AZP 24-25 – obejmujące zasięgiem północno-zachodnią część miasta o numerach stanowisk: Szczecinek 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 oraz Trzesieka 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11,
- AZP 25-25 – obejmujące zasięgiem zachodnią i południowo-zachodnią część miasta o numerach stanowisk: Szczecinek 1, 2, 6, 27, 28, 29, 30, 31, Szczecinek-Świątki 4, Parsęcko 34 oraz Trzesieka 1, 1a, 2, 3, 6, 27, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 78,
- AZP 25-26 – obejmujące zasięgiem północno-wschodnią część miasta o numerach stanowisk: Szczecinek 5, 46, 50, 59, 60, 62, 64, 65, 66, 67,
- AZP 26-26 – obejmujące zasięgiem południowo-wschodnią część miasta (brak stanowisk).

Dla większości ww. stanowisk w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczono strefy ochrony archeologicznej oraz ustalono zasady i warunki zagospodarowania w granicach tych stref. Stanowiska te ujęte są w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków prowadzonej przez Burmistrza Miasta Szczecinek. Należy jednak mieć na uwadze, że wiele obszarów w granicach administracyjnych miasta zabudowano przed podjęciem badań nad Archeologicznym Zdjęciem Polski.

Do najcenniejszych obiektów archeologicznych należą zabytki wpisane do rejestru zabytków archeologicznych prowadzonego przez Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. Są to stanowiska o następujących nazwach:

- Szczecinek stanowisko 2 (nr rej. 716; AZP 25-25 nr stanowiska 9) – grodzisko z epoki brązu, okres halsztacki B,
- Szczecinek stanowisko 1 (nr rej. 715; AZP 25-25 nr stanowiska 8) – osada słowiańska z okresu wczesnego średniowiecza,
- Szczecinek stanowisko 18 (nr rej. 717; AZP 25-25 nr stanowiska 10) – otwarta osada z okresu wczesnego i późnego średniowiecza,
- Trzesieka stanowisko 1 (nr rej. 718; AZP 25-25 nr stanowiska 7) – otwarta osada produkcyjna z okresu wczesnego średniowiecza, położone w zachodniej części Szczecinka nad jeziorem Trzesiecko (Wał Polski).

Zabytki chronione na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo ustaleń decyzji lokalizacyjnych

Kolejną formą ochrony zabytków, powszechnie stosowaną w aktach prawa miejscowego stanowiących przez Radę Miasta Szczecinek, są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania

przestrzennego. Ochronie ustaleniami obowiązujących planów miejscowych podlegają głównie budynki, ujęte jednocześnie w gminnej ewidencji zabytków miasta Szczecinek. Obiekty te zlokalizowane są przede wszystkim wzdłuż ulic: Bartoszewskiego, Bohaterów Warszawy, Derdowskiego, Gdyńskiej, Grunwaldzkiej, Jana Pawła II, Jasnej, Jeziornej, Junackiej, Kamiennej, Kamińskiego, Kaszubskiej, Kilińskiego, Kochanowskiego, Konopnickiej, Kopernika, Kosińskiego, Koszalińskiej, Kościuszki, Ks. Elżbiety, Kwiatowej, Lelewela, Limanowskiego, Lipowej, Lwowskiej, 1 Maja, 3 Maja, Matejki, Matuszewicz, Mickiewicza, Mierosławskiego, Miłej, Młynarskiej, Ogrodowej, Parkowej, Pileckiego, Marszałka J. Piłsudskiego, P. Skargi, pl. Sowińskiego, pl. Winniczny, Plater, Podwale, Pomorskiej, Powstańców Wlkp., Pułaskiego, Reja, Rzemieślniczej, Sadowej, Sikorskiego, Słowiańskiej, Słupskiej, Strażackiej, Szczecińskiej, Szkolnej, Toruńskiej, Traugutta, Wacława IV, Wileńskiej, Winnicznej, Wojska Polskiego, Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Wyścigowej, Zamkowej i Zielonej.

Przedmiotem ochrony budynków ujętych w ewidencji zabytków i wskazanych do ochrony w planach miejscowych są przede wszystkim ich historyczne bryły i elewacje, zewnętrzne detale architektoniczne oraz kształty otworów okiennych i drzwiowych. Ponadto plany miejscowe objęły ochroną bunkry, będące relikami umocnień Wału Pomorskiego. W przypadku bunkrów nakazano zachowanie ich gabarytów i formy zewnętrznej, zakazując ich rozbudowy i nadbudowy.

W obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczone zostały liczne strefy ochrony konserwatorskiej. Swoim zasięgiem przestrzennym strefy ochrony konserwatorskiej obejmują obszary, na których występują budynki wpisane do rejestru zabytków lub budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Zaliczono do nich obszary obejmujące:

- średniowieczny układ urbanistyczny, położony w granicach stref: A – ochrony konserwatorskiej, VIII – ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą wzdłuż ul. Pułaskiego,
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą wzdłuż ul. Grunwaldzkiej,
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą wzdłuż ul. Polnej (numery parzyste od 72 do 102),
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą oraz mieszkaniową wielorodzinną wzdłuż ulic: Kościuszki (numery nieparzyste od 67 do 71A), Derdowskiego, Kosińskiego (numery parzyste) i Polnej (numery parzyste od 38 do 52),
- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową ograniczoną ulicami: Kościuszki, Myśliwską, Polną, stanowiącą teren dawnej jednostki wojskowej,
- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i jednorodzinną oraz zabudowę usługową ograniczoną ulicami: Ordoną, Parkową, Bohaterów Warszawy, Kościuszki i Jasną,
- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną ograniczoną ulicami: Jana Pawła II, 1 Maja, Zieloną,
- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz zabudowę usługową ograniczoną ulicami: Mickiewicza, Powstańców Wielkopolskich, Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Pileckiego,
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą i bliźniaczą wzdłuż ulic: Kwiatowej, Sienkiewicza, Szymanowskiego i Wiejskiej,
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą i bliźniaczą wzdłuż ulic: Armii Krajowej (numery nieparzyste od 31 do 49), Artyleryjskiej (numery parzyste od 2 do 14), Matuszewicz, Niecałej, Pomorskiej, Słowackiego,
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną przy ul. Armii Krajowej (numery nieparzyste od 53 do 67, numery parzyste od 30 do 66),
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą i bliźniaczą przy ulicach: Chełmińskiej, Chodkiewicza, M. Skłodowskiej-Curie, gen. W. Sikorskiego (numery nieparzyste od 37 do 51) i Zana,

- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wraz z dworcem kolejowym przy ul. Dworcowej, gen. W. Sikorskiego (numery parzyste od 2 do 16) i Wacława IV (numery parzyste od 60 do 66 i numery nieparzyste od 49 do 53),
- zabudowę usługową przy ul. Staszica 4 oraz wzgórze Marientron.

Strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczone zostały również dla ochrony stanowisk archeologicznych. Obowiązujące plany miejscowe wprowadzają następujące strefy:

- strefę WI pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, wykluczającą wszelką działalność inwestycyjną i inną;
- strefę WII częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, która dopuszcza inwestowanie pod określonymi warunkami;
- strefę WIII ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu inwentaryzacyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych.

Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków

Jednym z obowiązków nałożonych na gminy przez ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska. Zadaniu temu ma służyć gminna ewidencja zabytków, o której mowa w art. 22 ust. 4 ww. ustawy. W świetle tego przepisu wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru,
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Obowiązkiem samorządu gminnego jest dbanie między innymi o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie, a także zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków.

Gminną ewidencję zabytków miasta Szczecinek ustanowiono zarządzeniem Nr 18/2017 Burmistrza Miasta Szczecinek z dnia 7 lutego 2017 r. w sprawie założenia Gminnej Ewidencji Zabytków z terenu miasta Szczecinek, które zostało zmienione zarządzeniem Nr 92/2017 Burmistrza Miasta Szczecinek z dnia 3 października 2017 r. Na zbiór zabytków ujętych w *Gminnej Ewidencji Zabytków z terenu miasta Szczecinek* składają się następujące obiekty:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego,
- obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- obiekty chronione postanowieniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego (budynki oraz zespoły urbanistyczne),
- schrony bojowe Wału Pomorskiego,
- stanowiska archeologiczne,
- cmentarze,
- parki.

Istotnym elementem dziedzictwa kulturowego Szczecinka są tereny cmentarzy. W granicach miasta znajduje się kilka cmentarzy historycznych, do których należą:

- cmentarz komunalny przy ul. Cieślaka z zachowanym historycznym układem kwater oraz zieleni i urządzonym współcześnie lapidarium,
- cmentarz wojenny przylegający od południa do cmentarza komunalnego,
- dawny cmentarz ewangelicki na Wzgórzu św. Jerzego ze starodrzewem,
- dawny cmentarz ewangelicki w Trzesiecu z zachowanym układem kwater i drzewostanem,
- nieczynny cmentarz żydowski z dawną kaplicą cmentarną (obecnie świątynią kościoła ewangelicko-augsburskiego), usytuowany w północno-zachodniej części Wzgórza św. Jerzego,
- dawny cmentarz żołnierzy napoleońskich, usytuowany w zachodniej części Wzgórza św. Jerzego.

6.10. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar opracowania zlokalizowany jest w dorzeczu Gwdy, w zlewni rzeki Nizicy (Niezdobnej), w granicach rzecznej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie: *Gwda do Dołgi*, oznaczonej kodem RW6000181886171. Na obszarze Szczecinka znajdują się trzy jeziora (Trzesiecko, Wilczkowo i Leśne), a do północnej granicy miasta przylega jezioro Wielimie. Do systemu wód powierzchniowych miasta należą również ciek: rzeka Nizica (Niezdobna), Wilczy Kanał, Mulisty Strumień, Lipowy Potok i dopływ z Brzostowa.

Największym akwenem usytuowanym w granicach administracyjnych miasta Szczecinek jest jezioro Trzesiecko, zasilane przez Nizicę oraz mniejsze dopływy: z Brzostowa, spod Sitna (Mulisty Strumień) i spod Lipnicy (Lipowy Potok). Do tego zbiornika uchodzi także kilka niewielkich cieków o charakterze rowów melioracyjnych. Z jeziora wypływa natomiast Nizica, która następnie uchodzi do jeziora Wielimie. Drugim wielkościami akwenem obszaru miejskiego jest jezioro Wilczkowo, które poprzez Mulisty Strumień łączy się z jeziorem Trzesiecko. Poza tym na terenie miasta zlokalizowane jest jeszcze jezioro Leśne oraz różnego pochodzenia małe akweny z wodą stojącą, jak np. sztuczne zbiorniki typu stawowego powstałe wskutek wydobywania torfu, kredy lub piasku.

Obszar miasta Szczecinek posiada mało urozmaiconą sieć rzeczną, na którą składa się rzeka Nizica z prawobrzeżnym dopływem z jeziora Leśnego (Wilczy Kanał). Pozostałe nieliczne ciek stanowią zlewnię jeziora Trzesiecko. Są to raczej niewielkie strumienie, część o znacznym stopniu przekształcenia, bardziej przypominające sztuczne kanały niż naturalne ciek. Sieć wód powierzchniowych płynących tworzą:

- Nizica (Niezdobna) – swój początek bierze z jeziora Ciemino, a dalej poprzez jeziora Mały Radacz, Radacz i Trzesiecko wpływa do jeziora Wielimie; odcinek pomiędzy jeziorami Trzesiecko i Wielimie zwany jest przez mieszkańców miasta Niezdobną, z kolei odcinek pomiędzy jeziorami Radacz i Trzesiecko – Kanałem Radackim; przez tereny miejskie przepływa na długości około 2,5 km uregulowanym korytem o szerokości 4-5 m, o brzegach częściowo zabudowanych i umocnionych, z wyrównanym piaszkowym dnem, ale na długich odcinkach z elementami sztucznymi, stąd ciek ten jest mocno przekształcony i narażony na oddziaływanie człowieka;
- Wilczy Kanał – prawobrzeżny dopływ Nizicy o długości około 5,9 km, wypływający z jeziora Leśnego we wschodniej części miasta, zbierający wody okresowe i odprowadzający je poprzez Nizicę do jeziora Wielimie; na mapach podziału hydrograficznego Polski nazywany Dopływem z jeziora Leśnego; w swym dolnym biegu przepływa przez teren cmentarza komunalnego oraz miejskiej oczyszczalni ścieków (jest odbiornikiem ścieków komunalnych); po pracach melioracyjnych swój naturalny charakter zachował tylko na krótkim odcinku poniżej jeziora;
- Mulisty Strumień – krótki odcinek Dopływu spod Sitna, łączący jeziora Wilczkowo i Trzesiecko; w całości przepływa przez tereny leśne, z tego powodu dno pokryte jest miejscami licznym

rumoszem drzewnym, brak tu natomiast typowych hydrofitów; koryto wyraźne, ale brzegi w odcinku ujściowym rozmyte, podmokłe;

- Lipowy Potok – płynie w południowej części miasta, w rejonie Raciborek, uchodzi do południowej zatoki jeziora Trzesiecko, na mapach podziału hydrograficznego Polski nosi nazwę Dopływ spod Lipnicy; widoczne ślady dawnych regulacji, choć obecnie wykazuje się sporą naturalnością; okresowo prawdopodobnie zrzucane są do niego ścieki, ponieważ dno jest mocno zamulone rozkładającym się osadem organicznym; koryto jest silnie przerośnięte, a woda stagnuje;
- Dopływ z Brzostowa – niewielki ciek uchodzący do najbardziej wysuniętej na północny zachód zatoki jeziora Trzesiecko; praktycznie na całej długości płynie przez łąki i nieużytki; koryto jest wyraźnie wcięte, a dno piaskowe, charakterem przypomina raczej typowy kanał melioracyjny.

System ten uzupełnia sieć rowów (rowy odwadniające w obrębie równiny pojeziornej o szerokości 0,5-1,5 m i głębokości 0,5-1,0 m, warstwa wody wynosi 0,2-0,3 m i po ulewnych deszczach wypełnia rowy całkowicie) i niewielkich cieków okresowych.

Największy akwen położony w granicach miasta to jezioro Trzesiecko o powierzchni 295 ha. Jest to zbiornik stosunkowo płytki o dość urozmaiconej linii brzegowej. W misie jeziornej znajduje się kilka niewielkich wysepek o łącznej powierzchni 1,3 ha. Jego średnia głębokość wynosi 5,4 m, natomiast głębokość maksymalna 11,8 m. Reprezentuje ono typ jeziora rynnowego, o południkowym przebiegu rynny wciętej częściowo w obszar sandrowy, a w kierunku południowym w obszary wysoczyzny dennomorenowej. Wyraźnie zaznaczone brzegi osiągają lokalnie wysokość 10 m. Na obszarze śródmieścia krawędź rynny się obniża. Głównym dopływem jest rzeka Nizica, oprócz niej jezioro Trzesiecko zasilane jest przez kilka niewielkich dopływów: spod Lipnicy (na południu, zwany Lipowym Potokiem), spod Sitna (wpływa do jeziora Wilczkowo i dalej do jeziora Trzesiecko, zwany Mulistym Strumieniem), z Brzostowa (na północnym zachodzie).

W zlewni bezpośredniej jeziora tereny rolne zajmują około 50 %, a lasy około 30 %. Wzdłuż wschodniego brzegu jeziora położone jest miasto Szczecinek, z czym związane jest bardzo intensywne użytkowanie rekreacyjne. Obecnie jezioro Trzesiecko jest bezpośrednim odbiornikiem ścieków deszczowych z miasta. Od 2005 r. jest objęte rekultywacją polegającą na natlenianiu warstwy przydennej jeziora oraz dawkowaniu preparatu PIX (siarczan żelaza) w celu obniżenia koncentracji związków fosforu.

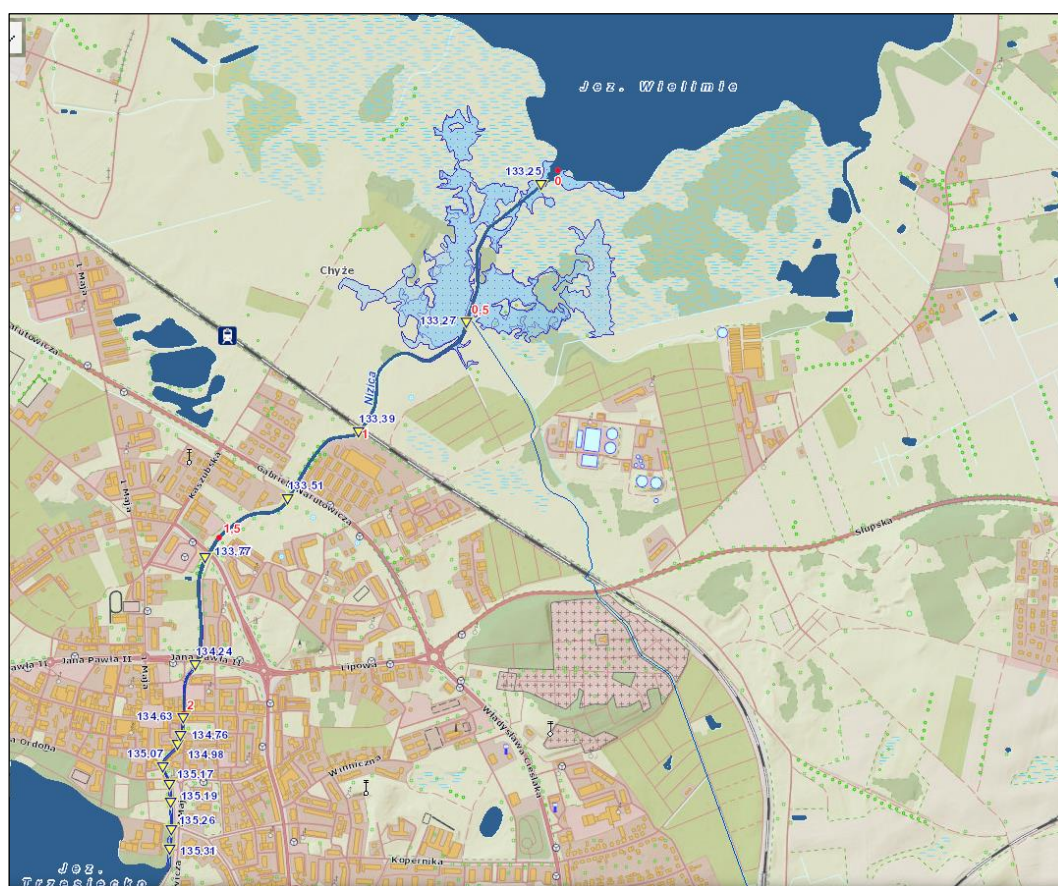
Drugim co do wielkości jeziorem Szczecinka jest eutroficzne, otoczone lasem jezioro Wilczkowo, znajdujące się w środkowo-zachodniej części miasta, przy granicy z gminą Szczecinek. Ma ono powierzchnię około 99 ha, średnia głębokość wynosi 3,5 m, natomiast głębokość maksymalna 7,5 m. Jezioro ma nieregularny kształt, przewężenie mniej więcej w połowie misy jeziornej dzieli ten akwen na dwa baseny. Dno jest mało zróżnicowane, pokryte osadami organicznymi. Jezioro okresowo zasila kilka niewielkich cieków. W południowej części jeziora znajduje się zalesiona wyspa. Nadmiar wód odpływa w kierunku północno-wschodnim do jeziora Trzesiecko (poprzez Mulisty Strumień). Powierzchnia zlewni całkowitej i bezpośredniej wynosi 8,4 km². Tereny leśne zajmują około 60 % powierzchni zlewni bezpośredniej, a pozostałe tereny to grunty orne (17 %) oraz uprawy mieszane (24 %). W obrębie zlewni nie występują punktowe źródła zanieczyszczeń zarówno samego jeziora, jak i cieków z nim związanych. Zagrożeniem dla jeziora mogą być jedynie oddziaływania obszarowe, szczególnie z terenów rolniczych.

Jezioro Leśne o powierzchni 17,7 ha jest najmniejszym ze zbiorników wodnych na terenie Szczecinka. Położone jest we wschodniej części miasta, w dawnej wsi Czarnobór. Na jego północno-wschodnim brzegu znajduje się kąpielisko oraz niewielkie pole biwakowe.

Jezioro Wielimie, zlokalizowane tuż poza północną granicą Szczecinka, jest jednym z największych jezior województwa, o rozległej powierzchni 1 754,6 ha. Jest to płytki zbiornik sandrowy (średnia głębokość 2,2 m, maksymalna – 5,5 m), którego dno prawie w całości stanowi rozległy litoral.

Jego niskie brzegi są mocno zabagnione, dostęp do jeziora od strony miasta jest niemożliwy. Dno misy jeziornej, szczególnie w zachodnich i południowych partiach zbiornika, pokrywają zmiennej grubości osady organiczne w formie namulów, a także osady organiczno-mineralne. W nieregularnym kształcie jeziora wyróżnić można dwa baseny – centralny, bardzo obszerny oraz południowo-zachodni, mniejszy. Są oddzielone od siebie dwiema dużymi wyspami, których łączna powierzchnia, razem z pozostałymi niewielkimi wysepkami wynosi 110,7 ha. Przez jezioro przepływa rzeka Gwda, która dopływa z północy – z jeziora Wierzchowo. Istotnym dopływem jest również Nizica (Niezdobna), która płynie z jeziora Trzesiecko.

W zlewni bezpośredniej jeziora Wielimie (pow. 59,1 km²) występują lasy, pola uprawne i łąki oraz część terenów miasta Szczecinek. Od północno-wschodniej i północnej strony jeziora rozciągają się lasy. Po zachodniej stronie jeziora położone są wsie: Trzcinnio, Gałówko i Gałowo, a w rejonie odpływu wód z jeziora wieś Gwda Wielka. Jezioro Wielimie jest odbiornikiem ścieków komunalnych z miejskiej oczyszczalni ścieków w Szczecinku. Wschodni brzeg jeziora jest użytkowany rekreacyjnie.

Ryc. 17. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią na terenie miasta Szczecinek.

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpmZP

Z map zagrożenia powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, dostępnych na internetowej stronie Hydroportalu KZGW ISOK wynika, iż na terenie miasta Szczecinek obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (1 %) lub wysokie (10 %) obejmują pas terenu wzdłuż rzeki Nizicy oraz okolice jej ujścia do południowej zatoki jeziora Wielimie.

6.11. Wody podziemne

Pod względem regionalizacji wód podziemnych, miasto Szczecinek zlokalizowane jest w dorzeczu Odry, regionie wodnym Warty, w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 26, oznaczonej kodem PLGW600026.

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski w granicach miasta Szczecinek zlokalizowane są jednostki hydrogeologiczne o symbolach:

- **4cQI** – Użytkowy poziom wodonośny związany jest z piaskami czwartego poziomu czwartorzędowego, zalegającymi na głębokości od około 50 do 100 m (lokalnie, w zależności od ukształtowania powierzchni terenu – do około 120 m). Charakteryzuje się średnimi warunkami hydrogeologicznymi. Świadczą o tym: miąższość piasków wodonośnych w granicach 6-20 m, ich przewodność nie przekracza $200 \text{ m}^2/24\text{h}$, wydajność potencjalna pojedynczej studni nie przekracza $50 \text{ m}^3/\text{h}$. Zwierciadło wody jest napięte i stabilizuje się na rzędnych od około 140 do około 120 m n.p.m. Wody przepływają w kierunku północno-zachodnim, a bazą drenażu jest Parsęta. Poziom wodonośny jest dobrze izolowany od powierzchni terenu. Moduł zasobów dyspozycyjnych oszacowano na $85 \text{ m}^3/24\text{h.km}^2$. Wody podziemne z tego poziomu eksploatowane są na terenie jednostki w minimalnym stopniu.
- **5 bQII/Q** – Główny użytkowy poziom wodonośny związany jest z drugim czwartorzędowym poziomem wodonośnym. Jego strop zalega na głębokości od 15 do 50 m. W obrębie tego poziomu występują dobre warunki hydrogeologiczne. Świadczą o tym: miąższość piasków wodonośnych w granicach 10-35 m, ich przewodność na ogół od 200 do $400 \text{ m}^2/24\text{h}$, lokalnie poniżej $100 \text{ m}^2/24\text{h}$. Wydajność potencjalna pojedynczej studni zmienia się w szerokich granicach od 30 do $120 \text{ m}^3/\text{h}$. Jednostka leży w obszarze zasilania wód podziemnych. Przez jej centralną część, z północy na południe, przebiega dział wód I rzędu, rozdzielający dorzecze rzek Przymorza od dorzecza Odry. Dział wód powierzchniowych w przybliżeniu pokrywa się tu z działem wód podziemnych. Zwierciadło wody jest napięte i stabilizuje się na rzędnej około 140 m n.p.m. Generalnie wody spływają w kierunku zachodnim, gdzie bazą drenażu jest Parsęta oraz w kierunku wschodnim, gdzie bazą drenażu jest Gwda. Poziom wodonośny jest słabo izolowany od powierzchni terenu warstwą glin zwałowych miąższości do około 30 metrów. Moduł zasobów dyspozycyjnych oszacowano na $140 \text{ m}^3/24\text{h.km}^2$. Wody podziemne z tego poziomu eksploatowane są na terenie jednostki w niewielkim stopniu. Podrzędne znaczenie użytkowe mają tu wody najniższego (czwartego) czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Wody tego poziomu na terenie jednostki nie są rozpoznane.
- **6 Q/cQ-TrI** – Na terenie jednostki występują skomplikowane warunki geologiczne. Główny użytkowy poziom wodonośny związany jest z zawodnionymi piaskami czwartorzędowo-trzeciorzędowymi, zalegającymi na głębokości od około 80 do ponad 100 m, tj. na rzędnych 40-60 m n.p.m. Lokalnie występuje brak najniższego czwartorzędowego poziomu wodonośnego (otwory nr 26, 29, 31, 32 w Szczecinku) i poziom wodonośny zbudowany jest tylko przez piaski trzeciorzędowe. Najlepsze warunki hydrogeologiczne panują w centralnej części jednostki i pogarszają się ku jej obrzeżom. Miąższość zawodnionych piasków jest na ogół w granicach 20-50 m, ich przewodność wynosi na przeważającym obszarze od 200 do około $1000 \text{ m}^2/24\text{h}$, jedynie lokalnie poniżej $100 \text{ m}^2/24\text{h}$. Wydajność potencjalna pojedynczej studni zmienia się od 50 do ponad $120 \text{ m}^3/\text{h}$. Zwierciadło wody jest napięte i stabilizuje się na rzędnej około 135 m n.p.m. Generalnie wody spływają w kierunku północno-zachodnim, gdzie bazą drenażu poprzez Parsętę jest Morze Bałtyckie. Poziom wodonośny jest dobrze izolowany od powierzchni terenu warstwą glin zwałowych miąższości ponad 50 metrów, choć lokalnie miąższość osadów słabo przepuszczalnych jest mniejsza niż 50 metrów. Moduł zasobów dyspozycyjnych oszacowano na $75 \text{ m}^3/24\text{h.km}^2$.

Wody podziemne z tego poziomu eksploatowane są na terenie jednostki przez duże ujęcie miejskie Szczecinka „Bugno”, a wcześniej przez zlikwidowane już ujęcie „Chyże” i kilka ujęć zakładowych. W rejonie Szczecinka użytkowe poziomy wodonośne – drugi i trzeci – tworzą jeden wspólny poziom wodonośny o różnym rozprzestrzenieniu poziomym i pionowym. Lokalnie w Gałowie i w Szczecinku brak jest tego poziomu. Wody tego poziomu mają podrzędne znaczenie użytkowe i na terenie jednostki są eksploatowane głównie przez niewielkie ujęcia zakładowe i studnie publiczne.

- 9cTrI – Użytkowy poziom wodonośny związany jest z zawodnionymi piaskami występującymi w stropie trzeciorzędu, zalegającymi na głębokości około 100 m. Miąższość piasków wodonośnych w granicach 10-20 m, ich przewodność rośnie w kierunku południowym od około 100 m²/24h, do ponad 500 m²/24h, w podobnym kierunku wzrasta wydajność potencjalna pojedynczej studni, od ponad 50 m³/h do ponad 70 m³/h. Zwierciadło wody jest napięte i stabilizuje się na rzędnych około 140 m n.p.m. Poziom wodonośny jest dobrze izolowany od powierzchni terenu. Moduł zasobów dyspozycyjnych oszacowano na 50 m³/24h.km². Wody podziemne z tego poziomu eksploatowane są na terenie jednostki w minimalnym stopniu.

Ryc. 18. Regionalizacja hydrogeologiczna.

Źródło: Załącznik Nr 5e do Objaśnień do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1: 50 000, Arkusz Szczecinek (0160), E. Prussak, Warszawa 2004 r. – fragment mapy obejmujący okolice miasta.

Do wód podziemnych zaliczane są także wody gruntowe, które charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża. Są to płytkie wody podziemne, identyfikowane najczęściej z pierwszym (od powierzchni terenu) poziomem wodonośnym. Teren miasta jest zróżnicowany pod względem warunków wodnych. Na nizinie pojeziernej jeziora Wielimie, w dnach cieków i zagłębieniach bezodpływowych (tereny podmokłe lub bagienne) występuje woda gruntowa o swobodnym zwierciadle w utworach piaszczysto-żwirowych na głębokościach ok. 1,0-2,0 m p.p.t. W miejscach występowania gruntów organicznych pojawia się woda gruntowa o zwierciadle napiętym, która zalega na głębokościach 0,0-2,2 m p.p.t. Na obszarach wysoczyzny morenowej, woda gruntowa przeważnie nie występuje na głębokości mniejszej niż 4,5 m, miejscami może jednak pojawiać się w postaci sączeń.

Z wysokim poziomem wód gruntowych związane są ekosystemy mokradłowe. W obrębie Szczecinka zlokalizowanych jest szereg obiektów noszących taki charakter. Największym kompleksem bagien jest obszar obniżenia na południe od jeziora Wielimie. Strefa kilkuset metrów od linii brzegowej

Wielimia w kierunku miasta Szczecinek zajęta jest przez obszary bagienne o charakterze trzęsawisk porośnięte przez roślinność szuwarową, zaroślową i leśną. Teren jest niedostępny z uwagi na wysoki poziom wód gruntowych utrzymującym się przez cały rok i niestabilność gruntu. W podłożu występują utwory aluwialno-bagienne: torf, kreda jeziorna i namuły organiczne o znacznej miąższości (2-5 m).

W obrębie falistej powierzchni sandru oraz na wysoczyźnie moreny dennej występują liczne obniżenia i zagłębienia wytopiskowe, o zróżnicowanej powierzchni. Ich dna wypełniają utwory holoceny – torfy, kreda jeziorna, namuły organiczne. Większość z tych obszarów położonych w zasięgu gleb organicznych została dawniej pocięta siecią rowów i kanałów melioracyjnych, zamieniona na użytki zielone. W nielicznych zagłębieniach bezodpływowych wykształciły się torfowiska mszarne o charakterze torfowisk wysokich i przejściowych.

Stosunkowo rozległe obszary bagienne znajdują się w północno-zachodniej części miasta, w obrębie dawnego poligonu wojskowego. Występuje tu kompleks zdegradowanych torfowisk niskich i przejściowych, silnie zarastających wierzbami i brzoźami, z licznymi drobnymi zbiornikami (torfianki, pozostałości niedrożnych rowów) oraz fragmentami mszarów, mechowisk i podmokłych łąk.

Wody podziemne są kluczowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Na terenie miasta zasoby wód podziemnych o znaczeniu użytkowym związane są z występowaniem głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 126 „Zbiornik Szczecinek”. Jest to duży pod względem zasięgu obszar wodonośny, obejmujący miasto, a także większą część powiatu szczecineckiego i sąsiednich. Zgodnie z dokumentacją hydrogeologiczną z 2011 r., powierzchnia zbiornika wynosi 1345,5 km². Jest to zbiornik trzeciorzędowo-czwartorzędowy o charakterze porowym. W osadach kenozoicznych rejonu zbiornika wydzielono trzy główne użytkowe poziomy wodonośne, z których najbardziej zasobnym jest III użytkowy poziom czwartorzędowo-neogeński. Zwierciadło wody ma charakter naporowy, subartezyjski. Poziom wodonośny jest izolowany od powierzchni terenu warstwą glin o zmiennej miąższości około 20-50 m. Zasilanie wód podziemnych GZWP nr 126 następuje przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych w obrębie zbiornika. Zasoby dyspozycyjne dla obszaru zbiornika wynoszą 166 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęć wód 90 m. Stan jakościowy wód podziemnych na obszarze całego zbiornika zaklasyfikowano jako dobry. Dominują tu wody klasy II (wody dobrej jakości), wymagające jedynie prostego uzdatniania. Na podstawie wyników badań modelowych oraz przeprowadzonych obliczeń potencjalnego czasu migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu stwierdzono, że główny poziom GZWP nr 126 charakteryzuje się bardzo małą podatnością na zanieczyszczenia. Ze względu na wysoką odporność terenu na zanieczyszczenia oraz sposób zagospodarowania terenu, dla GZWP nr 126 nie wyznaczono obszaru ochronnego.

6.12. Powietrze atmosferyczne

Monitoring zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego prowadzony jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim dokonywana jest ze względu na ochronę zdrowia oraz ochronę roślin dla każdej z 3 stref – Szczecinek leży w strefie zachodniopomorskiej (kod strefy PL3203). Na terenie miasta monitoring zanieczyszczeń powietrza prowadzony jest w dwóch stacjach pomiarowych – przy ul. 1 Maja oraz przy ul. Przemysłowej.

W rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2024 z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, strefa zachodniopomorska uzyskała klasę A dla: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} (klasa A1), benzeno (C₆H₆), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃) – poziom docelowy, a także benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz metali ciężkich oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀ (ołowiu, arsenu, kadmu i niklu). Jest to kolejna ocena jakości powietrza, która wykazała brak przekroczeń

poziomów dopuszczalnych i docelowych badanych substancji. Zarejestrowano jedynie przekroczenia poziomu wyznaczonego dla celu długoterminowego dotyczącego ozonu (klasa D2). Fakt ten nie wymaga opracowania programu ochrony powietrza w strefie, jednak powinien być uwzględniony w wojewódzkim programie ochrony środowiska poprzez zaplanowanie działań zmierzających do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń będących prekursorami ozonu – tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych.

Tabela 6. Klasy strefy zachodniopomorskiej (kod strefy PL3203) dla poszczególnych zanieczyszczeń w latach 2020-2024 – kryteria dla ochrony zdrowia.

Rok oceny	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)	PM 10	PM 2,5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
2020	A	A	A	A	A	D2	A	A1	A	A	A	A	C
2021	A	A	A	A	A	D2	A	A1	A	A	A	A	C
2022	A	A	A	A	A	D2	A	A1	A	A	A	A	A
2023	A	A	A	A	A	D2	A	A1	A	A	A	A	A
2024	A	A	A	A	A	D2	A	A1	A	A	A	A	A

dc – poziom docelowy, dt – poziom celu długoterminowego,

¹⁾ dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, klasa A1 (obowiązująca od roku 2020).

Źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim (raporty wojewódzkie za rok 2020, 2021, 2022, 2023 oraz 2024).*

Analizując wyniki pomiarów z ostatnich pięciu lat zauważyć można, iż nastąpiła poprawa jakości powietrza. Przez cały ten okres utrzymuje się brak przekroczeń obowiązujących kryteriów dla pyłu PM₁₀, a od trzech lat nie odnotowano przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. W przypadku ozonu przekroczenia występowały wyłącznie dla kryterium dodatkowego, tj. poziomu celu długoterminowego. Pozostałe zanieczyszczenia na przestrzeni rozpatrywanego okresu nie ulegały zmianom, a ich stężenia zawsze utrzymywały się na niskich poziomach dając klasę A. Przyczyną przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu jest obserwowana w ostatnich latach większa liczba bardzo słonecznych, upalnych dni, które sprzyjają występowaniu wysokich stężeń ozonu. Natomiast w przypadku benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, pomiary wykonane w 2024 r. – podobnie jak w latach poprzednich – wykazały wyraźną sezonowość występowania go w powietrzu. Stężenia w okresach zimowych były znacząco wyższe niż w sezonie letnim. Oznacza to, iż głównym źródłem emisji tego zanieczyszczenia do powietrza jest spalanie paliw stałych (często niskiej jakości) związane z indywidualnym ogrzewaniem mieszkań. Stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu pozostające poniżej wartości kryterialnej są z pewnością konsekwencją stale podejmowanych działań naprawczych na obszarze całego województwa, zmierzających do obniżenia stężeń substancji w powietrzu. Do najważniejszych zadań należą wymiana indywidualnych źródeł ciepła oraz zabiegi termomodernizacyjne zwiększające efektywność cieplną ogrzewanych budynków. Drugim elementem, który ma wpływ na wysokość stężeń benzo(a)pirenu w powietrzu, są warunki meteorologiczne panujące w danym roku kalendarzowym, w szczególności występowanie łagodnych zim oraz korzystnych warunków przewietrzania. Rok 2024 został meteorologicznie sklasyfikowany jako rok ekstremalnie ciepły, zatem niskie stężenia tego zanieczyszczenia mogą być również konsekwencją występowania sprzyjających warunków pogodowych. Warto zauważyć, że na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie zachodniopomorskim rysuje się tendencja spadkowa dla stężeń średniorocznych, w 2023 r. zanotowano najniższe poziomy stężenie na przestrzeni lat 2015-2024. Natomiast w roku 2024 na niektórych stanowiskach w województwie zanotowano niewielki wzrost stężeń w stosunku do roku 2023. Jest to trzeci już z rzędu rok w historii pomiarów,

w którym na żadnej stacji wartość średnioroczna banzo(a)pirenu uzyskana w drodze pomiarów ciągłych nie przekroczyła poziomu docelowego.

Przeprowadzona ocena wyników pomiarów ozonu uzyskanych w roku 2024 na podmiejskim stanowisku pomiarowym w strefie zachodniopomorskiej w Widuchowej (powiat gryfiński) wskazuje na brak przekroczeń poziomu docelowego określonego pod kątem ochrony roślin. Wyniki pomiarów ozonu na stanowisku w strefie zachodniopomorskiej, jak i wyniki szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2024 wykonanego przez IOŚ-PIB przekroczyły natomiast wartość określoną dla drugiego kryterium oceny tj. poziomu celu długoterminowego, dlatego też strefa została zaliczona do klasy D2. Analiza poziomów stężeń zanieczyszczeń monitorowanych w 2024 r. i w latach wcześniejszych wskazuje na ścisłą zależność zmierzonych stężeń od warunków pogodowych, w szczególności nasłonecznienia i temperatury powietrza. W 2024 r. odnotowano wyższe stężenia ozonu w porównaniu z rokiem 2023. Duża zmienność stężeń ozonu w każdym analizowanym roku związana jest przede wszystkim z różnicami w warunkach pogodowych w sezonie ciepłym występujących w kraju w kolejnych latach, z kierunkiem napływu mas powietrza nad Polskę oraz ze stopniem ich zanieczyszczenia ozonem, a także substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu. Do prekursorów ozonu zalicza się między innymi: dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO) i metan (CH_4) oraz lotne związki organiczne (LZO) – na przykład niedopalone składniki benzyny lub oleju napędowego. Jako przyczynę przekroczeń poziomu celu długoterminowego wskazuje się, podobnie jak w przypadku ozonu analizowanego pod kątem ochrony zdrowia ludzi, występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem i substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu z terenów zurbanizowanych województwa i spoza granic kraju.

Tabela 7. Klasy strefy zachodniopomorskiej (kod strefy PL3203) dla poszczególnych zanieczyszczeń w latach 2020-2024 – kryteria dla ochrony roślin.

Rok oceny	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona roślin			
	SO_2	NO_x	O_3 (dc)	O_3 (dt)
2020	A	A	A	D2
2021	A	A	A	D2
2022	A	A	A	D2
2023	A	A	A	D2
2024	A	A	A	D2

dc – poziom docelowy, dt – poziom celu długoterminowego

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim (raporty wojewódzkie za rok 2020, 2021, 2022, 2023 oraz 2024).

W rocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej na podstawie dostępnych informacji dla 2024 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, w przypadku wszystkich zanieczyszczeń strefa zachodniopomorska uzyskała klasę A. Na uwzględnionym w ocenie stanowisku pomiarowym tła pozamiejskiego, zlokalizowanym w Widuchowej (powiat gryfiński), nie zanotowano wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych/docelowych określonych dla kryterium celu ochrony roślin. Strefa zachodniopomorska została natomiast zaliczona do klasy D2 z uwagi na przekroczenie kryterium celu długoterminowego ustanowionego dla ozonu, zarejestrowane na stanowisku w Widuchowej.

Podsumowując, w ocenie jakości powietrza za rok 2024 liczba stref w klasie A pozostała na tym samym poziomie co w latach 2022-2023. Jest to trzecia już z rzędu ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, która wykazała dotrzymanie poziomów dopuszczalnych

i docelowych ocenianych zanieczyszczeń w powietrzu. Na obszarze województwa wystąpiły jedynie przekroczenia poziomów celu długoterminowego dla ozonu.

6.13. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny środowiska cechuje się dużymi zmianami w czasie i przestrzeni, zwłaszcza w warunkach lokalnych. Zależy on w głównej mierze od stopnia nasycenia danego środowiska urządzeniami i pojazdami oraz układu urbanistycznego i rozplanowania w nim osiedli mieszkaniowych wraz z terenami zieleni, układu komunikacyjnego, obiektów handlowo-usługowych, zakładów produkcyjnych. Najistotniejszy wpływ na klimat akustyczny ma hałas komunikacyjny. Od lat utrzymuje się tendencja wzrostowa zarejestrowanych pojazdów, co przekłada się na wzrost natężenia ruchu drogowego oraz postępującą degradację środowiska. Poziom hałasu generowanego podczas ruchu pojazdów zależy od wielu czynników, m.in.: prędkości ruchu, rodzaju i stanu technicznego nawierzchni, płynności ruchu, natężenia i struktury ruchu (liczby pojazdów lekkich i ciężkich), ukształtowania terenu.

Dominującym źródłem hałasu w Szczecinku jest ruch samochodowy. Miasto pełni rolę ważnego węzła drogowego. Krzyżują się tutaj dwie drogi o znaczeniu krajowym droga nr 11 (w granicach miasta obwodnica S11 oraz droga nr 20. Droga nr 11 biegnie z południa na północ kraju od Bytomia, przez Poznań do Kołobrzegu. Przed wykonaniem nowej obwodnicy, na terenie Szczecinka przebiegała ona ulicami: Pilską, Sikorskiego, Słowiańską, Cieślaka, Narutowicza i Koszalińską. Był to przebieg niezwykle kłopotliwy dla miasta ze względu na duże natężenie ruchu tranzytowego przejeżdżającego na wielu odcinkach w rejonie zabudowy mieszkaniowej.

W 2010 r. na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska opracowana została przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie *Mapa akustyczna miasta Szczecinek w otoczeniu badanych odcinków dróg krajowych*, która wskazała obszary najbardziej narażone na oddziaływanie hałasu komunikacyjnego. Obszar objęty mapą akustyczną to otoczenie odcinków dróg krajowych nr 11 i 20 (ulice: Cieślaka i Sikorskiego), stanowiące główne arterie miasta Szczecinek, przebiegające przez tereny zabudowane. Ocena stanu warunków akustycznych określona została w oparciu o wskaźniki: L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczany w ciągu wszystkich dób w roku) i L_N (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczany w ciągu wszystkich pór nocy w roku). W tym celu w 2009 r. prowadzono pomiary hałasu na drodze krajowej nr 11 w punktach pomiarowych przy ul. gen. Sikorskiego oraz przy ul. Cieślaka. Najbardziej uciążliwa akustycznie dla mieszkańców Szczecinka była arteria będąca wspólnym odcinkiem drogi krajowej nr 11 (Bytom-Kołobrzeg) i drogi krajowej nr 20 (Stargard-Gdynia). Według pomiarów przeprowadzonych w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) w 2005 r. średni dobowy ruch pojazdów na drodze krajowej nr 11 na odcinku Szczecinek /przejście/ wynosił 10 683 pojazdów na dobę. W 2009 r. średni ruch dobowy wyniósł: na ul. Cieślaka 13 053 pojazdów na dobę, na ul. Sikorskiego – 11 354. Powierzchnia terenów zagrożonych ponadnormatywnym hałasem, ocenianym wskaźnikiem L_{DWN} w 2010 r. wynosiła 0,12 km². Obszar ten zamieszkiwało prawie 2,5 tys. osób, w tym 500 mieszkańców i 160 lokali mieszkalnych znajdowało się na obszarze, na którym odnotowano przekroczenia dopuszczalnego hałasu powyżej przedziału 10-20 dB (zły stan klimatu akustycznego). Powierzchnia terenów i liczba mieszkańców zagrożonych ponadnormatywnym hałasem ocenianym wskaźnikiem L_N były bardzo zbliżone do powyższych. Nie stwierdzono obszarów, na których występowały przekroczenia poziomów hałasu powyżej 20 dB. Najwięcej osób zamieszkiwało lokale mieszkalne narażone na hałas oceniany wskaźnikiem L_{DWN} na poziomie 65-70 dB, natomiast oceniany wskaźnikiem L_N na poziomach 60-65 dB oraz 55-60 dB.

W 2018 r. opracowane zostały *Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa zachodniopomorskiego*. Na terenie miasta Szczecinek

analizą objęto odcinek drogi krajowej nr 11 o długości 4,215 km. Natężenie ruchu pojazdów samochodowych określono na podstawie pomiarów wykonanych w ramach GPR 2015 w dwóch punktach pomiarowych: Szczecinek /przejście 1/ (kilometraż 110,568 do 112,565) oraz Szczecinek /przejście 2/ (kilometraż 112,565 do 114,783). Średni ruch dobowy wyniósł odpowiednio: 9 628 i 13 594 pojazdów na dobę. W opracowaniu zawarto analizę trendu zmian klimatu akustycznego środowiska w okresie 2010-2015 porównując wyniki pomiarów na drodze krajowej nr 11 na odcinku Szczecinek /przejście/ (kilometraż od 110,568 do 114,783). Średni ruch dobowy w 2010 r. wyniósł 12 716, natomiast w 2015 r. 11 611 co daje spadek o 8,7 %, a w przypadku poziomu dźwięku spadek o 0,39 dB.

Ryc. 19. Generalny Pomiar Ruchu 2020/21. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych (oznaczonych kolorem zielonym) i wojewódzkich (oznaczonych kolorem żółtym).

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

W celu poprawy stanu akustycznego środowiska opracowany został *Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego*, w którym jako działania naprawcze wskazano inwestycję planowaną przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad – budowę obwodnicy Szczecinka w ciągu drogi S11. Budowa obwodnic pozwala na wyprowadzenie ruchu tranzytowego (w tym w szczególności pojazdów ciężkich) z terenów zurbanizowanych poza miasto, co w rezultacie przyczynia się do znacznego obniżenia natężenia ruchu w granicach miasta.

Natężenie ruchu pojazdów samochodowych określone na podstawie pomiarów wykonanych w ramach GPR 2010 na odcinkach drogi krajowej nr 11 poza granicami miasta wyniosło 5 872 pojazdów na odcinku Szczecinek-Okonek i 5 898 pojazdów na odcinku Szczecinek-Bobolice. Kolejny pomiar, przeprowadzony w 2020 r., wykazał wzrost ruchu na południe od Szczecinka do poziomu 7,5 tys. pojazdów, natomiast na odcinku do Bobolic – spadek do 5 tys. pojazdów. W granicach miasta badanie było przeprowadzane już na nowym odcinku drogi (obwodnicy Szczecinka w ciągu drogi S11), gdzie uzyskano wyniki sięgające 6,3 tys. pojazdów, co pozwala szacować, iż obwodnica przejęła połowę ruchu na tym kierunku. Przebudowa drogi krajowej nr 11 do parametrów drogi ekspresowej i przeniesienie jej lokalizacji na zachód, poza tereny mieszkaniowe, wydatnie odciążała zatem wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz rozwiązała problem uciążliwości ruchu tranzytowego.

Druga z dróg krajowych – nr 20, łącząca Stargard z Gdynią, przebiega przez Szczecinek ulicami: Szczecińską, Gdańską, Sikorskiego, Słowiańską, Cieślaka i Słupską. Pomiar ruchu przeprowadzony poza granicami miasta na odcinkach Czaplinek - Szczecinek i Szczecinek - Gwda Mała w 2010 r.

wyказаł odpowiednio 3,5 tys. i 5,6 tys. pojazdów na dobę. Pomiary powtórzone dziesięć lat później dały wyniki wyższe o 35 i 25 %.

Ryc. 20. Zmiana wielkości średniego dobowego ruchu rocznego pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych pomiędzy GPR 2015 a GPR 2020/21.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

W granicach miasta zlokalizowany jest fragment tylko jednej drogi wojewódzkiej. Jest to droga wojewódzka nr 172 relacji Szczecinek - Polczyn Zdrój, która biegnie obecnie nowym przebiegiem – po ul. Kołobrzeskiej do ronda z tzw. małą obwodnicą i dalej ul. Trzesiecką do granic miasta. Docelowo, droga ta zostanie przesunięta jeszcze bardziej na północ, by połączyć się z węzłem obwodnicy miasta na drodze S11. Stary przebieg, dużo mniej korzystny, włączał do drogi wojewódzkiej ulice: Karlińską i Kościuszki powodując utrudnienia w ruchu miejskim.

Hałas przemysłowy dotyka znacznie mniejszej części mieszkańców niż hałas komunikacyjny. Jego uciążliwość odnosi się do zabudowy zlokalizowanej zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów. Za hałas przemysłowy odpowiadają wszystkie źródła hałasu znajdujące się na terenie zakładu przemysłowego, zarówno na otwartej przestrzeni, jak i w budynkach (hałach). Punktowymi źródłami hałasu są między innymi czerpnie powietrza, wentylatory, sprężarki, klimatyzatory, agregaty, itp. usytuowane na zewnątrz budynków. Źródłem hałasu wtórnego są obiekty budowlane, w których hałas generowany podczas pracy maszyn i urządzeń emitowany jest do środowiska przez ściany, strop, okna i drzwi. Źródłem hałasu są również prace wykonywane poza budynkami produkcyjnymi, takie jak: cięcie, kucie oraz transport wewnątrzzakładowy i prace rozładunkowe na terenie zakładu. Najczęstszymi przyczynami nadmiernej emisji hałasu z zakładów przemysłowych do środowiska są: brak właściwych zabezpieczeń akustycznych źródeł hałasu pracujących na zewnątrz budynków, niewystarczająca izolacyjność akustyczna ścian budynków produkcyjnych, nieprawidłowa lokalizacja linii technologicznych, instalacji i urządzeń na terenie zakładu oraz samych zakładów pośród zabudowy mieszkaniowej. Działania zmierzające do wyciszenia pracujących instalacji i urządzeń polegają na zastosowaniu ekranów akustycznych, tłumików i obudów dźwiękoizolacyjnych, czy też zmianie technologii.

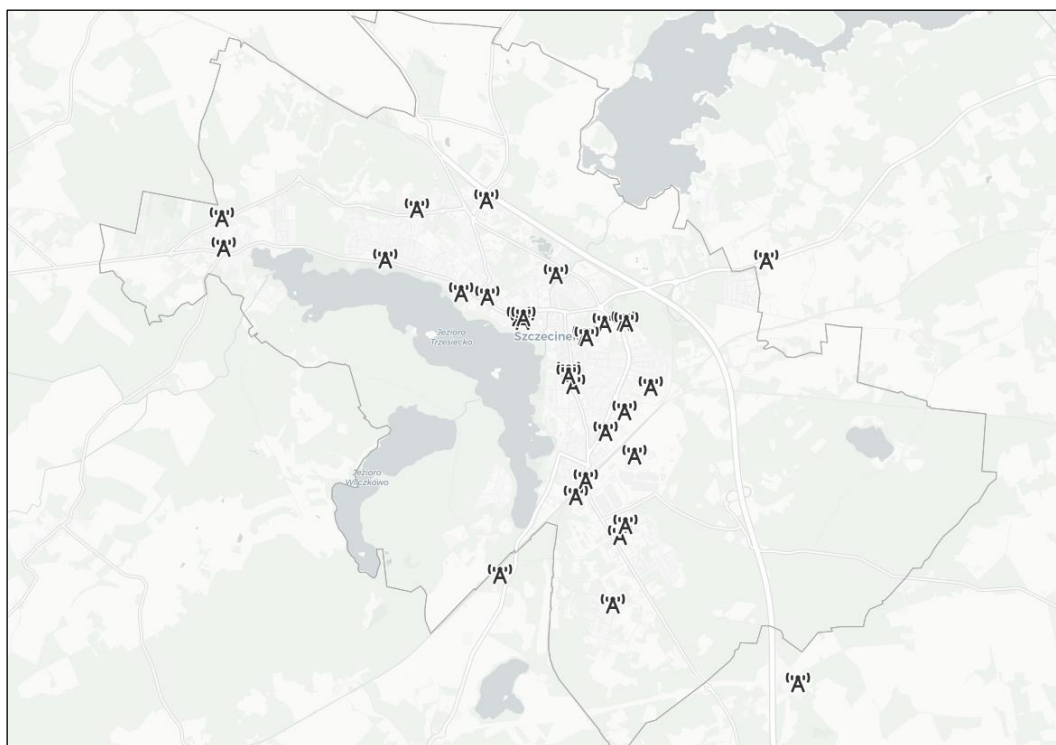
Miasto Szczecinek jest istotnym węzłem kolejowym, łącząc trasy nr: 210 (relacji Chojnice - Runowo Pomorskie), 404 (relacji Szczecinek - Kołobrzeg) i 405 (relacji Piła Główna - Ustka).

W dokumencie „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku”, udostępnionym na stornie internetowej PLK S.A. pod adresem <https://www.plk-sa.pl/> (zakładka: Informacje-Rozwój), zawarto informacje o zaplanowanej rewitalizacji linii kolejowych, po której natężenie ruchu kolejowego może nadal wzrastać.

6.14. Pole elektromagnetyczne (PEM)

W środowisku występują dwa rodzaje źródeł promieniowania elektromagnetycznego: naturalne (pole geomagnetyczne Ziemi, promieniowanie kosmiczne, pierwiastki promieniotwórcze) oraz sztuczne (wprowadzone do środowiska przez człowieka). Przepisy prawa odnoszą się do sztucznych źródeł pól elektromagnetycznych takich jak: obiekty elektroenergetyczne do wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej (elektrownie, elektrociepłownie, stacje transformatorowe, napowietrzne linie elektroenergetyczne), instalacje i urządzenia radiokomunikacyjne (stacje bazowe telefonii komórkowej, radiowe i telewizyjne stacje nadawcze, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne).

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w bazie danych SI2PEM, prowadzonej przez Ministra Cyfryzacji (<https://si2pem.gov.pl/>), w granicach administracyjnych miasta Szczecinek zlokalizowanych jest 28 stacji bazowych telefonii komórkowej (niektóre z nich użytkuje więcej niż jeden operator). Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. poz. 2448). Dla miejsc dostępnych dla ludności w zakresie częstotliwości pola elektromagnetycznego od 10 MHz do 400 MHz dopuszczalna wartość składowej elektrycznej E wynosi 28 V/m. Pomiary pól elektromagnetycznych wykonane w latach 2018-2025 nie wykazały przekroczeń poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych w środowisku. Wyniki były dużo niższe od poziomu dopuszczalnego – najwyższą odnotowaną wartością było 8,7 V/m, które stanowi 31 % wartości granicznej wynoszącej 28 V/m.

Ryc. 21. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej w granicach administracyjnych miasta Szczecinek.
Źródło: <https://si2pem.gov.pl/>

Na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem przekroczeń dotyczących terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Na terenie miasta Szczecinek w 2024 roku nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Tabela 8. Maksymalne zmierzone wartości poziomów PEM w otoczeniu stacji bazowych w Szczecinku na podstawie najnowszych dostępnych raportów.

L.p.	Identyfikator stacji i adres	Operator	Najwyższe natężenie pola E [V/m]	Procent wartości granicznej	Rok pomiaru
1	32859 (42859N!), Szczecinek, 60/3	T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	2,1	7,6	2024
2	BT44849 (Szczecinek Zachód), Szczecinek, Komin, ul. Polna 1	Towerlink Poland Sp. z o.o.	7,3	26,1	2021
3	SCZ0001 (SCZ0001C Kolobrzeska), ul. Kolobrzeska	P4 Sp. z o.o.	4,6	16,5	2023
4	3954 (42863N!), ul. Armii Krajowej 81	Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	1,0*	-	2018
5	SCZ0010, ul. Koszalińska 91	P4 Sp. z o.o.	4,2	15,1	2023
6	BT42412 (Szczecinek Śródmieście), ul. Kościuszki 23b, dz. nr 363/22 23	Towerlink Poland Sp. z o.o.	2,1	7,5	2023
7	SCZ0004 (SCZ0004B BOH_WARSZAW), ul. Bohaterów Warszawy 31/35	P4 Sp. z o.o.	8,7	31,0	2025
8	7432 (42864N!), ul. Boh. Warszawy 31-35	Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	1,0*	-	2018
9	32861 (42861N!), ul. Winniczna 520	T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	5,3	18,8	2024
10	SCZ0002 (SCZ0002A CIEŚLAKA_7), ul. Cieślaka 7	P4 Sp. z o.o.	5,0	17,7	2025
11	10204 (42862N!), ul. Cieślaka 1	Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	1,0*	-	2018
12	BT43276 (Szczecinek 2), ul. Kardynała Wyszyńskiego 69a	Towerlink Poland Sp. z o.o.	6,7	24,0	2023
13	32868 (42868N!), ul. Kardynała Wyszyńskiego 69a	T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	6,3	22,4	2024
14	SCZ0006 (SCZ0006C Wyszyńskiego), ul. Kardynała Wyszyńskiego 90	P4 Sp. z o.o.	5,2	18,6	2024
15	32865 (42865N!), ul. Gen. Sikorskiego 28	T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	3,0	10,5	2025
16	SCZ0005 (SCZ0005B WISNIOWA_10), Wiśniowa 10	P4 Sp. z o.o.	6,0	21,5	2022
17	BT43268 (Szczecinek Zakład), ul. Waryńskiego 1	Towerlink Poland Sp. z o.o.	5,1	12,4	2021
18	32869 (42869N!), ul. Gen. Sikorskiego	T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	4,3	15,4	2025
19	SCZ0014, ul. Piłska 2	P4 Sp. z o.o.	2,4	8,6	2022
20	BT43275 (Szczecinek Południe), ul. Piłska, dz. nr 2	Towerlink Poland Sp. z o.o.	2,4	8,5	2022
21	32866 (42866N!), ul. Fabryczna 13	T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	3,7	13,2	2025
22	BT42450 (SZCZECINEK PÓŁNOC 2), ul. Cieślaka 1	Towerlink Poland Sp. z o.o.	3,8	13,7	2023

L.p.	Identyfikator stacji i adres	Operator	Najwyższe natężenie pola E [V/m]	Procent wartości granicznej	Rok pomiaru
23	BT43274 (SZCZECINEK WIEŻA), Wieża Radia ReJA, ul. Fabryczna 13, dz. nr 9/1 13	Towerlink Poland Sp. z o.o.	3,1	11,1	2024
24	SCZ0007 (SCZ0007A TRZESIEKA), ul. Turystyczna 4	P4 Sp. z o.o.	1,6	5,8	2024
25	SCZ0008 (SCZ0008B SZCZECINEK _KILINSKIEGO), ul. Kilińskiego 7	P4 Sp. z o.o.	5,0	17,7	2025
26	SCZ0009, ul. Kościuszki 91, dz. nr 316/3, obr. 0007	P4 Sp. z o.o.	2,1	7,5	2024
27	SCZ0011, ul. Kaszubska 7; dz. nr 288/2; obręb 0008	P4 Sp. z o.o.	2,4	8,4	2024
28	SCZ0012, ul. Słowiańska, dz. nr 1/127, obr. 0020	P4 Sp. z o.o.	2,7	9,6	2023

* – poniżej czułości miernika

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zamieszczonych w bazie danych SI2PEM (<https://si2pem.gov.pl/>)

6.12. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uchwalenie planu ogólnego gminy jest obligatoryjne. Zastąpi on *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*, przyjęte uchwałą Nr LXVIII/637/2023 Rady Miasta Szczecinek z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek, które straci ważność po 1 lipca 2026 r. W przypadku braku planu ogólnego gminy, po tym terminie nie będzie możliwości uchwalania nowych lub zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ani wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wobec powyższego przekształcanie środowiska przyrodniczego na terenie miasta następować będzie w wyniku realizacji ustaleń obowiązujących planów miejscowych, których potencjalne oddziaływania zostały już przeanalizowane w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzanych przed ich uchwaleniem. Zgodnie z przepisami ww. ustawy obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zawierają ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, uwzględniające lokalne uwarunkowania ekofizjograficzne. Odstąpienie od wprowadzenia projektowanego *Planu ogólnego miasta Szczecinek* skutkować będzie utrzymaniem określonych w obecnie obowiązujących planach miejscowych funkcji terenów oraz zasad ich zabudowy i zagospodarowania, a także w wydanych decyzjach o warunkach zabudowy. Realizacja nowych obiektów budowlanych, a także infrastruktury technicznej i komunikacyjnej spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku, których charakter, intensywność oraz zasięg uzależnione będą od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu. Natomiast na terenach, dla których nie uchwalono miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie będzie możliwości ich uchwalania oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. *Plan ogólny* ma na celu określenie najbardziej korzystnego kierunku realizowanej polityki zagospodarowania przestrzennego, zgodnej z zasadą zrównoważonego rozwoju, której celem jest zapewnienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

7.1. Problemy z dotrzymaniem standardów jakości powietrza atmosferycznego

Na terenie miasta Szczecinek monitoring zanieczyszczeń powietrza prowadzony jest w dwóch stacjach pomiarowych – przy ul. 1 Maja oraz przy ul. Przemysłowej. Stacja przy ul. 1 Maja mierzy tło miejskie – zlokalizowana jest w taki sposób, aby na poziom zanieczyszczenia miało wpływ łączne oddziaływanie zanieczyszczeń pochodzących z wielu źródeł emisji, zaliczanych do różnych kategorii (emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, ze środków transportu, z zakładów przemysłowych), natomiast pomiary w stacji przy ul. Przemysłowej mają na celu ocenę oddziaływania przemysłu. Pomiary dokonywane są w następującym zakresie: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, benzen, pył zawieszony PM_{2,5}; pył zawieszony PM₁₀ oraz zawartość w nim metali ciężkich (arsenu, kadmu, niklu, ołowiu) i benzo(a)pirenu. Poza obowiązkowym programem monitoringowym obejmującym substancje, dla których ustalone zostały poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe i poziomy celu długoterminowego, na stanowisku przy ul. Przemysłowej prowadzone są pomiary formaldehydu. Badania te mają charakter lokalny, a ich celem jest określenie emisji tego zanieczyszczenia do powietrza z instalacji przemysłowych zlokalizowanych w pobliżu stacji.

Rejestrowane w latach 2020-2024 stężenia metali ciężkich w pyłe zawieszonym PM₁₀: ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd) i niklu (Ni) były bardzo niskie i nie przekroczyły określonych dla tych zanieczyszczeń wartości kryterialnych – poziomu dopuszczalnego ołowiu oraz poziomów docelowych stężeń arsenu, kadmu i niklu. Ze względu na niskie zawartości tych zanieczyszczeń w powietrzu, nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Pomiary zanieczyszczeń monitorowanych na terenie miasta Szczecinek nie wykazały przekroczeń poziomu dopuszczalnego stężeń średniorocznych w ostatnich pięciu latach również dla dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀ oraz tlenku węgla (mierzony od 2020 r.).

Tabela 9. Wyniki pomiarów stężeń Pb, As, Cd i Ni na stanowisku pomiarowym przy ul. 1 Maja w Szczecinku w latach 2020-2024.

Rok	Stężenie średnioroczne			
	Pb [µg/m³]	As [ng/m³]	Cd [ng/m³]	Ni [ng/m³]
2020	0,0	0,6	0,1	1,2
2021	0,003	0,6	0,1	1,0
2022	0,004	0,6	0,1	1,3
2023	0,003	0,5	0,1	2,0
2024	0,002	0,5	0,1	1,1
poziom dopuszczalny	0,5			
poziom docelowy		6	5	20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Monitoringu Środowiska.

Problem z dotrzymaniem standardów jakości powietrza od wielu lat dotyczył poziomu docelowego dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, wynoszącego 1 ng/m³. W 2024 r. (podobnie jak w latach 2022-2023) na obszarze wszystkich stref województwa zachodniopomorskiego nie stwierdzono przekroczenia powyższego poziomu docelowego. Można ponadto zauważyć, że na wszystkich stanowiskach pomiarowych rysuje się tendencja spadkowa dla

stężeń średniorocznych. W roku 2023 zanotowano najniższe poziomy stężenie na przestrzeni lat 2015-2024, natomiast w roku 2024 na niektórych stanowiskach w województwie zanotowano niewielki wzrost stężeń w stosunku do roku poprzedniego. Jest to trzeci już z rzędu rok w historii pomiarów, w którym na żadnej stacji wartość średnioroczna benzo(a)pirenu uzyskana w drodze pomiarów ciągłych nie przekroczyła poziomu docelowego.

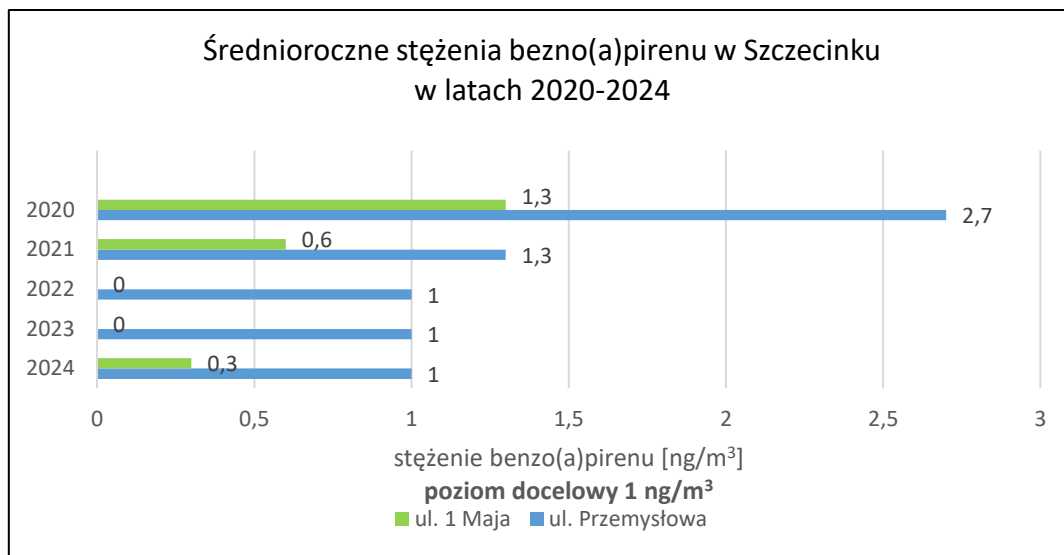
Tabela 10. Wyniki pomiarów stężeń NO₂, SO₂, PM_{2,5}, PM₁₀ w Szczecinku w latach 2020-2024.

Rok	Stężenie średnioroczne				
	NO ₂ [µg/m ³]	SO ₂ [µg/m ³]	PM _{2,5} [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]	
				ul. 1 Maja	ul. Przemysłowa
2020	11,1	1,8	9,8	19	20
2021	13,2	2,6	13,3	20	21
2022	12,0	----	11,0	19	19
2023	11,0	----	13,0	19	18
2024	13,0	----	13,0	19	18
poziom dopuszczalny	40,0	20,0	25,0 (I fazy) 20,0 (II fazy)	40	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Monitoringu Środowiska.

Podobnie jak w latach poprzednich, również pomiary wykonane w 2024 r. wykazały wyraźną sezonowość występowania stężeń benzo(a)pirenu w powietrzu. Stężenia w okresach zimowych były znacząco wyższe niż w sezonie letnim. Oznacza to, iż głównym źródłem emisji tego zanieczyszczenia do powietrza jest spalanie paliw stałych (często niskiej jakości) związane z indywidualnym ogrzewaniem mieszkań. Stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu pozostające poniżej wartości kryterialnej są z pewnością konsekwencją stale podejmowanych działań naprawczych na obszarze całego województwa, zmierzających do obniżenia stężeń substancji w powietrzu. Do najważniejszych zadań należą wymiana indywidualnych źródeł ciepła oraz zabiegi termomodernizacyjne zwiększające efektywność cieplną ogrzewanych budynków. Drugim elementem, który ma wpływ na wysokość stężeń benzo(a)pirenu w powietrzu, są warunki meteorologiczne panujące w danym roku kalendarzowym, w szczególności występowanie łagodnych zim oraz korzystnych warunków przewietrzania. Rok 2024 został meteorologicznie sklasyfikowany jako rok ekstremalnie ciepły, zatem niskie stężenia tego zanieczyszczenia mogą być również konsekwencją występowania sprzyjających warunków pogodowych.

Analiza wyników badań monitoringowych jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia prowadzonych dla całej strefy zachodniopomorskiej wskazuje, że w minionych latach w tej strefie dochodziło do przekroczenia kryteriów dotyczących pyłu zawieszonego PM₁₀, zawartego w nim benzo(a)pirenu oraz ozonu (w zakresie poziomu celu długoterminowego). W związku z odnotowaniem w 2021 r. przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w strefie zachodniopomorskiej, opracowana została *Aktualizacja Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej*, przyjęta uchwałą Nr XLV/540/23 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5048), będąca kontynuacją działań zawartych w programach ochrony powietrza realizowanych w latach poprzednich. Celem opracowania programu jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów docelowych benzo(a)pirenu, a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Monitoringu Środowiska.

Zdecydowana większość sytuacji wystąpienia wysokich stężeń zarówno pyłu zawieszonego PM₁₀, jak i benzo(a)pirenu miała miejsce w okresie zimowym, wobec czego sformułowano wniosek, że za podwyższone wartości stężeń odpowiedzialna jest przede wszystkim niska emisja z systemów grzewczych, związana z sektorem komunalno-bytowym. W miejscach, gdzie przeważa zabudowa jednorodzinna i funkcjonują systemy indywidualnego ogrzewania budynków dochodzi do kumulacji zanieczyszczeń. Jest to efekt wzmożonej emisji ze spalania paliw stałych (często słabej jakości) w paleniskach domowych. W okresie zimowym częstym zjawiskiem są ponadto szczególnie niekorzystne scenariusze meteorologiczne, które mogą wpływać na powstawanie i utrzymywanie się warunków utrudniających dyspersję zanieczyszczeń. Najmniej korzystne warunki wiążą się z niską temperaturą powietrza, która skutkuje wzmożoną emisją z systemów grzewczych, niską prędkością wiatru, uniemożliwiającą dyspersję zanieczyszczeń oraz niskim położeniem warstwy mieszania i stanem stałym równowagi atmosfery, co oznacza stagnację lub niewielki ruch mas powietrza. Ponadto dość wysokie stężenia pyłu również w okresie ciepłym mogą wskazywać na rosnący udział komunikacji w stężeniach pyłu zawieszonego PM₁₀.

Mając na uwadze konieczność poprawy jakości powietrza, Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą Nr XXXV/540/18 z dnia 26 września 2018 r. przyjął tzw. uchwałę antysmogową (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4984), wprowadzającą na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Na terenie województwa od 1 maja 2019 r. zakazane jest stosowanie wymienionych w uchwale paliw stałych najniższej jakości, jak np. paliwa niesortowane, muły i flotokoncentraty węglowe. Określono też terminy wymiany kotłów, rozpoczynając od urządzeń niespełniających żadnych standardów emisyjnych (kotły bezklasowe). Uchwała zakłada, że do roku 2028 wszystkie instalacje muszą spełniać standard 5 klasy, a do roku 2024 zostaną usunięte kotły niespełniające żadnych standardów. Ponadto docelowo na terenie województwa zachodniopomorskiego dopuszczone będzie eksploatowanie ogrzewaczy pomieszczeń (kominki, kozy, piece kaflowe itp.) spełniających minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w ust. 1 i 2 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Wymiana lub dostosowanie ogrzewaczy niespełniających powyższych wymogów musi nastąpić do 1 stycznia 2028 r.

7.2. Problemy z dotrzymaniem standardów jakości wód powierzchniowych

Obszar opracowania zlokalizowany jest w dorzeczu Gwdy, w zlewni rzeki Nizicy (Niezdobnej), w granicach rzecznej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie: *Gwda do Dołgi*, oznaczonej kodem RW6000181886171. Monitoring zanieczyszczeń wód powierzchniowych prowadzony jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dla jeziora Trzesiecko oraz jeziora Wielimie położonego poza północną granicą miasta.

Jeziora śródmiejskie, takie jak Trzesiecko, ze względu na swoje położenie są szczególnie narażone na degradację w wyniku intensywnego wpływu antropogenicznego. W 2000 r. na podstawie wyników przeprowadzonych badań jezioro Trzesiecko zaliczone zostało do III klasy czystości (wody silnie eutroficzne) oraz do III klasy kategorii podatności na degradację (akwen o niskiej odporności). Wyniki badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzonych w kolejnych latach obrazują problemy z dotrzymaniem standardów jakości wód jeziora Trzesiecko:

- w 2008 r. zaliczono je do akwenów o umiarkowanym stanie ekologicznym (III klasa) z uwagi na niedostateczne natlenienie wód; odstąpiono od oceny zawartości chlorofilu w jeziorze ze względu na stosowanie środków chemicznych likwidujących zakwity fitoplanktonu (jezioro od 2005 r. objęte jest rekultywacją), w rezultacie nie przeprowadzono oceny jeziora pod względem biologicznym; stan chemiczny wód jeziora nie był badany, ocena ogólna to stan zły;
- w 2010 r. jezioro zostało zakwalifikowane do umiarkowanego stanu ekologicznego (III klasa); ocenę zdeterminowała wartość indeksu fitoplanktonowego PMPL; badania wskaźników fizykochemicznych wykazały przekroczenia standardów dobrej jakości w zakresie natlenienia wód przydennych oraz ponadnormatywne stężenia formaldehydu;
- w 2011 r. jezioro zostało zakwalifikowane do umiarkowanego stanu ekologicznego (III klasa); o wyniku klasyfikacji biologicznej zdecydował indeks makrofitowy ESMI określający stan roślinności wodnej; badania wskaźników fizykochemicznych wykazały przekroczenia standardów dobrej jakości w zakresie zawartości tlenu rozpuszczonego w wodach przydennych oraz ponadnormatywne stężenia formaldehydu; nie stwierdzono przekroczenia wartości granicznych dla pestycydów oraz metali ciężkich, odnotowano natomiast przekroczenia w grupie zanieczyszczeń węglowodorami aromatycznymi;
- w 2018 r. jezioro zostało zaliczone do silnie zmienionych części wód (SZCW); wynik klasyfikacji ekologicznej to słaby potencjał ekologiczny (IV klasa); ocenę tę zdeterminował indeks makrofitowy ESMI; ocena wskaźników fizykochemicznych została określona jako poniżej dobrego z uwagi na przekroczenie standardów dobrej jakości w zakresie zawartości tlenu rozpuszczonego w wodach przydennych; badania stanu chemicznego nie były prowadzone, stan ogólny oceniono jako zły.

Powyższe wyniki monitoringu obrazują postępującą eutrofizację jeziora Trzesiecko. Akwen ma nagromadzone przez lata ładunki zanieczyszczeń i wyraźnie pogorszoną jakościowo wodę naddenną, która podczas wiosennego i jesienno-mieszanego mieszania wód użyźnia wody powierzchniowe. W opracowanym w 2019 r. na zlecenie Centrum Edukacji Ekologicznej i Rewitalizacji Jezior w Szczecinku raporcie z prac wykonanych w ramach zadania *Analiza aktualnego stanu wód jeziora Trzesiecko wraz ze wskazaniem metod dalszej jego rewitalizacji* wskazuje się, że jezioro należy w dalszym ciągu poddawać zabiegom rekultywacyjnym, np. przy zastosowaniu trwających od wielu lat zabiegów napowietrzania stref przydennych jeziora z dawkowaniem koagulantów oraz przy zastosowaniu metod biomanipulacyjnych. Jednocześnie w dalszym ciągu należy dokładać wszelkich starań, aby minimalizować negatywny wpływ zlewni na jezioro. Chemizm głównych dopływów w kontekście zasobności w materię organiczną i biogenną wypada gorzej niż samo jezioro i jego odpływ, a to oznacza, że jezioro Trzesiecko akumuluje materię docierającą ze zlewni. Działania ochronne powinny uwzględniać zarówno ograniczenie emisji ładunków biogenów do zlewni pośrednich i jezior je odbierających (Radacz, Ciemino, Wilczkowo) jak

i ograniczanie niekontrolowanego dopływu zanieczyszczeń z terenu Szczecinka, szczególnie siecią kolektorów wód opadowych i małych cieków.

W 2008 r. w wodach jeziora Trzesiecko stwierdzono obecność formaldehydu, który należy do grupy specyficznych wskaźników zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych, uwzględnianych przy ocenie ekologicznej. Stężenia formaldehydu w wodach jeziora mieściły się w granicach 0,09-0,24 mg/l. Monitoring obecności aldehydu mrówkowego w wodach powierzchniowych prowadzony był w kolejnych latach w jeziorach Trzesiecko i Wielimie, gdyż akweny te znajdują się w strefie oddziaływania zakładu przemysłowego emitującego tę substancję do atmosfery oraz do wód powierzchniowych. W wodach jeziora Trzesiecko w 2010 r. wartość średnia wyniosła 0,074 mg/l, a w roku 2011 – 0,079 mg/l. Maksymalne wyniki pomiarów w roku 2010 wyniosły 0,110 mg/l, a w 2011 – 0,090 mg/l. W wodach jeziora Wielimie w roku 2010 nie wykryto aldehydu mrówkowego (4 wyniki poniżej granicy oznaczalności). W latach: 2016, 2017 i 2018 w wodach jeziora Trzesiecko nie stwierdzono przekroczenia wartości granicznej, która dla średniej wartości stężeń wynosi 0,05 mg/l. Stężenia aldehydu mrówkowego w wodach jeziora Trzesiecko uległy obniżeniu na skutek przekierowania emisji tej substancji w ściekach z zakładu przemysłowego do jeziora Wielimie, poprzez rzekę Nizicę (Niezdobną). Rzeką tą wpływa do południowej zatoki jeziora Wielimie. W roku 2016 jeden wynik dla jeziora Wielimie był niższy od granicy oznaczalności, a pozostałe mieściły się w zakresie 0,015-0,028 mg/l. Wartość średnia stężeń (0,020 mg/l) była poniżej wartości granicznej przewidzianej dla tej substancji. W badaniach wykonanych w latach 2016-2018 przekroczenie wartości granicznej, która dla średniej wartości stężeń wynosi 0,05 mg/l, odnotowano tylko w 2017 r. w południowej zatoce jeziora Wielimie.

Sąsiadujące z miastem jezioro Wielimie stanowi jednolitą część wód powierzchniowych jeziornych o kodzie LW10528 zaliczoną do naturalnych części wód (NAT), której stan ekologiczny oceniono jako umiarkowany, stan chemiczny oceniono jako poniżej dobrego, stan ogólny JCWP jeziornej oceniono jako zły. Jest ona zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego jakim jest umiarkowany stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. W 2014 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzono badania jeziora, będącego m.in. odbiornikiem ścieków komunalnych. Zakres pomiarów obejmował określenie potencjału ekologicznego. Na podstawie otrzymanych wyników potencjał ekologiczny oceniono jako zły. Wskaźnikiem decydującym o klasie stanu ekologicznego był indeks fitoplanktonowy. Pod względem elementów biologicznych jezioro zaliczono do klasy V, natomiast stan chemiczny oceniono na dobry. Ocena wskaźników fizykochemicznych została określona jako poniżej dobrego. Pod względem zawartości substancji syntetycznych i niesyntetycznych jezioro zaliczono do I/II klasy. Stan ogólny jeziora Wielimie oceniono jako zły. Wyniki badań monitoringowych przeprowadzonych w 2017 r. wskazują na poprawę czystości jeziora, pomimo że ogólny jego stan nadal oceniany jest jako zły. Poprawił się potencjał ekologiczny jeziora – ze złego na umiarkowany oraz klasa elementów biologicznych – z V na III. Elementy fizykochemiczne wspierające badania biologiczne zaliczono do klasy III. Ponadto w ramach monitoringu badawczego kontrolowane jest występowanie w wodach jeziora Wielimie aldehydu mrówkowego.

7.3. Problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na terenie miasta Szczecinek zlokalizowane są dwa rodzaje obszarów wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- obszary chronionego krajobrazu – obejmujące tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarza ekologicznego,

- użytki ekologiczne – zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Oprócz powyższych obszarowych form, ochrona przyrody jest również realizowana przez ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów. Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w celu ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony. Na terenie Nadleśnictwa Czarnobór wyznaczone są dwie strefy ochrony ostoi oraz miejsca rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową. Strefy powołano zgodnie z Decyzjami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie:

- znak WOPN-O.6442.29.2025.ASi z dnia 8 maja 2025 r. – powołującej strefę ochrony ostoi oraz miejsca rozrodu i regularnego przebywania bielika (*Haliaeetus albicilla*) na terenie Leśnictwa Czarnobór,
- znak WOPN-O.6442.24.2025.ASi z dnia 18 czerwca 2025 r. – powołującej strefę ochrony ostoi oraz miejsca rozrodu i regularnego przebywania bielika (*Haliaeetus albicilla*) na terenie Leśnictwa Wrzosiec.

Obowiązująca do niedawna strefa ochrony dla bociana czarnego (*Ciconia nigra*) w Leśnictwie Czarnobór została zniesiona na mocy Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie znak WST-Z.6442.11.2025.Asi z dnia 21 marca 2025 r.

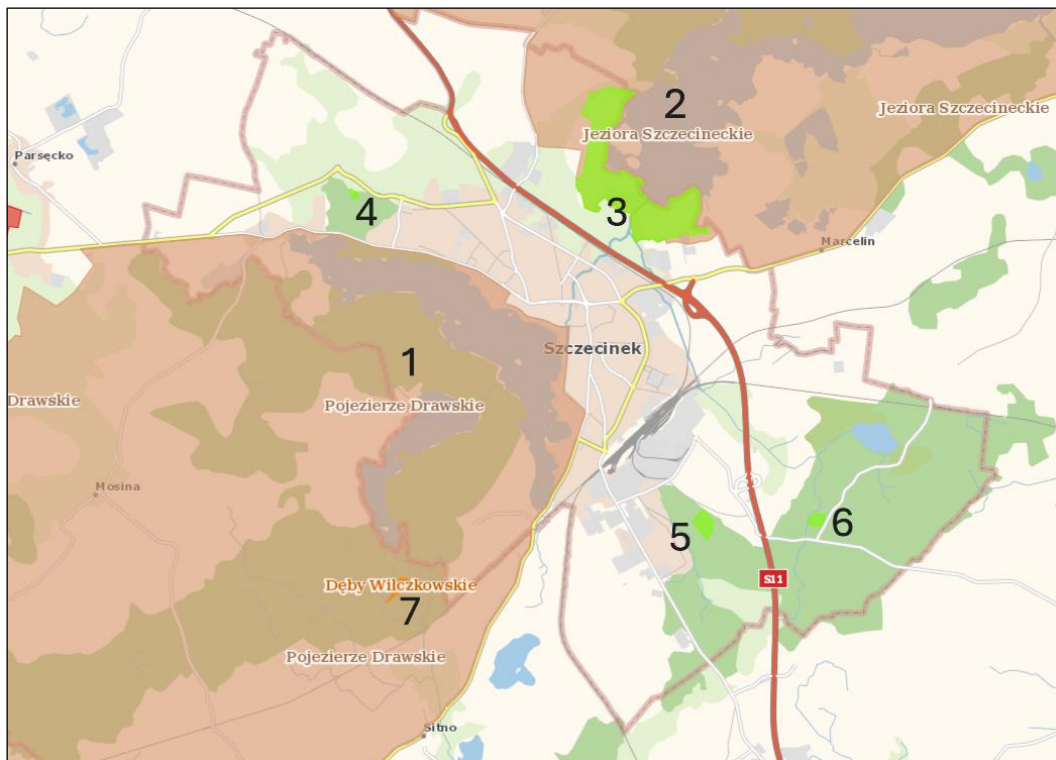
W strefach ochrony bez zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska zabrania się:

- przebywania osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą;
- wycinania drzew lub krzewów;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków;
- wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji.

Zgodnie z art. 60 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody przepisów określających zakazy w strefach ochrony nie stosuje się do inwestycji strategicznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 103a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wielkość stref ochrony określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt – dla bielika (*Haliaeetus albicilla*) strefa ochrony całorocznej obejmuje obszar w promieniu do 200 m od gniazda, natomiast strefa ochrony okresowej – obszar w promieniu do 500 m od gniazda. Termin ochrony okresowej trwa od 1 stycznia do 31 lipca. Wielkość i kształt stref ochrony określa się indywidualnie dla każdego gatunku i każdego stanowiska w oparciu o zasady podane w ww. rozporządzeniu Ministerstwa Środowiska. Strefa ochrony całorocznej wyznaczona dla ptaków obejmuje drzewa gniazdowe wraz z fragmentem otaczającego je drzewostanu. Dla niektórych gatunków strefa obejmować może również fragment terenu otwartego, np. torfowiska lub bagna. Strefa ochrony okresowej stanowi obszar wyłączony z działalności człowieka okresowo. Obejmuje ona swym zasięgiem najbliższe otoczenie miejsca rozrodu opisanego strefą całoroczną. Strefa ta zapewnia ptakom spokój i bezpieczeństwo w okresie ich lęgów. Zakazy w strefie okresowej obowiązują tylko w czasie wyznaczonym dla danego gatunku w rozporządzeniu o ochronie gatunkowej.

Zgodnie z informacjami zawartymi w *Programie Ochrony Przyrody – Tom IB Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Czarnobór sporządzonym na okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2034 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2025 roku* przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku z siedzibą przy ul. Koszalińskiej 91B, wykonywanie zadań przewidzianych w *Planie Urządzenia Lasu* na obszarach objętych strefami ochrony okresowej należy dostosować do okresów poza lęgowych (poza terminami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt). W drzewostanach znajdujących się w strefie ochrony całorocznej wokół gniazd nie planowano żadnych zabiegów gospodarczych; w strefach ochrony okresowej zaplanowane użytkowanie odbywać się może wyłącznie poza okresem ochronnym.

Ryc. 22. Położenie miasta Szczecinek na tle obszarowych form ochrony przyrody.

1 – OCHK Pojezierze Drawskie, 2 – OCHK Jeziora Szczecineckie, 3 – UE Szuwary nad jeziorem Wielimie, 4 – UE Torfowisko w Lasku Zachodnim, 5 – UE Torfowisko Raciborki, 6 – UE Torfowisko Wybudowanie, 7 – Rezerwat Dęby Wilczkowskie.

Źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

Spośród obszarowych form ochrony przyrody największą powierzchnię w granicach miasta zajmuje obszar chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie”. Utworzony został w 1975 r. w celu ochrony naturalnego i kulturowego krajobrazu Pojezierza Drawskiego oraz fragmentu Pojezierza Szczecińskiego – mozaiki jezior, łąk, pól i lasów. W granicach Szczecinka obejmuje północny fragment rynny jeziora Trzesiecko wraz z jeziorem oraz terenami na zachód od niego. Z uwagi na położenie, większość szaty roślinnej tego obszaru jest silnie przekształcona antropogenicznie. Teren wokół jeziora od dawna pełni funkcję rekreacyjną dla mieszkańców miasta. Na obszarze chronionym występują pozostałości łąk, olsów oraz wilgotnych grądów, reprezentowanych przez pojedyncze szpalery złożone z okazałych olsz, topól i wierzb białych. Zbocza zachodniej części rynny jeziornej porastają sztuczne nasadzenia świerka, sosny, modrzewia, dębu, lipy i klonu. Runo budują gatunki charakterystyczne dla lasów grądowych i łąk. Widoczny jest również wpływ eutrofizacji spowodowanej penetracją ludzką. Miejskami zachowały się fragmenty szuwarów trzcinowych,

mannowych lub tatarakowych. Obszar ten posiada również wysokie walory faunistyczne. Na jeziorze i jego nabrzeżach zarejestrowano ok. 80 gatunków kręgowców. W granicach OCHK „Pojezierze Drawskie” występują: pomniki przyrody, lokalny korytarz ekologiczny biegnący na rzece Niezdobna, objęty ochroną konserwatorską park miejski, a także chronione gatunki i siedliska.

Obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” obejmuje północno-wschodnią część miasta. Jego głównym celem ochrony są najpiękniejsze pod względem krajobrazowym i przyrodniczym tereny w strefie wzniesień czołowo-morenowych, unikatowe typy jezior. W części południowej obszaru znajdują się głównie sztuczne lasy na gruntach porolnych i silnie przekształcone jezioro Wielimie. Część OCHK „Jeziora Szczecineckie” położona w granicach Szczecinka przebiega po linii brzegowej jeziora Wielimie, dalej po południowej granicy użytku ekologicznego „Szuwary nad jeziorem Wielimie” oraz wzdłuż ul. Bugno. Stanowi on w dużym fragmencie podmokłe, bagienne, porośnięte szuwarami tereny przyległe do jeziora Wielimie, uznane w większości za użytek ekologiczny „Szuwary nad jeziorem Wielimie”. Ponadto na obszarze tym występują: fragment lokalnego korytarza ekologicznego biegnącego na rzece Niezdobna, gatunki i siedliska chronione prawem.

Na ww. obszarach obowiązują zakazy wprowadzone uchwałą Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r. poz. 2091, z późn. zm.):

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoosuwniskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych lub zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Od powyższych zakazów w określonych przypadkach obowiązują odstępstwa (np. wskazane w art. 24 ust. 2-3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Uchwałą Rady Miasta Nr XXXV/327/06 z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie utworzenia użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2006 r. Nr 68, poz. 1234), w granicach administracyjnych Szczecinka ustanowiono 4 użytki ekologiczne:

- 1) użytek ekologiczny „Szuwary nad jeziorem Wielimie” – położony w północnej części miasta, nad brzegiem jeziora Wielimie, o powierzchni 118,4 ha;
 - przedmiot i cel ochrony: zachowanie cennego biotopu bagienno-łukowego ze stanowiskami chronionych gatunków fauny i flory oraz chronionymi siedliskami przyrodniczymi;
 - zagrożenia: ustabilizowana sytuacja przestrzenna od strony jeziora Wielimie oraz niezwykle trudny dostęp od strony miasta sprawiają, że teren ten nie podlega specjalnym zagrożeniom; możliwymi zagrożeniami są: zmiana stosunków wodnych oraz nieuregulowany ruch turystyczny;
 - wskazania konserwatorskie i planistyczne: zakaz przeprowadzania melioracji szczegółowych; prowadzenie gospodarki łąkowo-pastwiskowej (konieczne regularne koszenie); zakaz wypalania i pozyskiwania trzciny; nie powinno się dopuścić do jakiegokolwiek destrukcyjnej ingerencji człowieka, tak od strony jeziora jak i suchego łądu;
- 2) użytek ekologiczny „Torfowisko w Lasku Zachodnim” – położony w Lasku Zachodnim, 400 m na północ od ul. Kościuszki, przy wyjeździe w kierunku dawnej wsi Trzesieka, o powierzchni 0,85 ha;
 - przedmiot i cel ochrony: torfowisko wysokie z charakterystyczną roślinnością zawierającą rzadkie i chronione gatunki flory;
 - zagrożenia: zmiana stosunków wodnych; eutrofizacja wód; penetracja ludzka; zaśmiecenie różnymi odpadami;
 - wskazania konserwatorskie i planistyczne: usunięcie odpadów (gruz, śmieci) zgromadzonych na obrzeżach obiektu; zachowanie istniejących stosunków wodnych; zachowanie czystości wód; wprowadzenie zakazów wstępu i prowadzenia działalności;
- 3) użytek ekologiczny „Torfowisko Wybudowanie” – położony w Nadleśnictwie Czarnobór, w oddziale 40i Leśnictwa Czarnobór, w obrębie Lasu Miejskiego, o powierzchni 2,82 ha;
 - przedmiot i cel ochrony: torfowisko wysokie z charakterystyczną roślinnością zawierającą rzadkie i chronione gatunki flory;
 - zagrożenia: zmiana stosunków wodnych;
 - wskazania konserwatorskie i planistyczne: zachowanie istniejących stosunków wodnych; wyłączenie z gospodarki leśnej;
- 4) użytek ekologiczny „Torfowisko Raciborki” – położony w Nadleśnictwie Czarnobór, w oddziale 46h Leśnictwa Czarnobór, w obrębie Lasu Miejskiego, o powierzchni 5,75 ha;
 - przedmiot i cel ochrony: torfowisko wysokie z sosnowym borem bagiennym (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*);
 - zagrożenia: zmiana stosunków wodnych;
 - wskazania konserwatorskie i planistyczne: zachowanie istniejących stosunków wodnych; wyłączenie z gospodarki leśnej.

Zgodnie z powyższą uchwałą, na ww. obszarach zabrania się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;

- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Ponadto, zagospodarowując tereny sąsiadujące z ww. użytkami, należy w szczególności zwrócić uwagę na to, aby przyszłe zagospodarowanie nie wpłynęło na zmianę stosunków wodnych.

Dla zachowania walorów szaty roślinnej Szczecinka kluczowe jest wzmocnienie ochrony zachowanych dotychczas siedlisk z najlepiej wykształconymi pozostałościami ekosystemów naturalnych i półnaturalnych. Istotne siedliska gatunków zagrożonych proponowane są do objęcia formami ochrony powierzchniowej – użytkami ekologicznymi. Warunkiem skutecznej ochrony różnorodności gatunkowej jest zachowanie ekosystemów stanowiących siedliska gatunków, a nie punktowa ochrona konkretnych populacji. W *Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecinek* z 2020 r. zaproponowano utworzenie dwóch użytków ekologicznych: „Mokradła na byłym poligonie I” oraz „Mokradła na byłym poligonie II”, powiększenie obszaru istniejących użytków ekologicznych „Szuwary nad jeziorem Wielimie”, „Torfowisko Wybudowanie” oraz „Torfowisko w Lasku Zachodnim”. Ponadto podtrzymano propozycję utworzenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Klasztorny Las”, która pojawiła się w poprzedniej waloryzacji przyrodniczej miasta (z 2002 r.). Nowe formy ochrony przyrody proponowane do powołania na terenie miasta to:

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Klasztorny Las” – obszar wyróżniający się malowniczymi panoramami krajobrazu otaczającego jeziora Wilczkowo i Trzesiecko; występują tu siedliska kwaśnej i żyznej buczyny, grądu subatlantyckiego, niewielkie płyty łęgów jesionowo-olszowych, a także olsy, wiele okazów starodrzewu bukowego ma wymiary pomnikowe; nad brzegiem jeziora Wilczkowo zlokalizowane jest ciekawe geostanowisko, będące formą nagromadzenia głazów narzutowych; propozycja ta pojawiła się już w poprzedniej waloryzacji przyrodniczej z 2002 r.;
- użytki ekologiczne „Mokradła na byłym poligonie I” i „Mokradła na byłym poligonie II” – w celu zachowania cennych ekosystemów mokradłowych obejmujących kompleks rozległych zarośli bagiennych, a także potorfii, niewielkich zbiorników wodnych, torfowisk niskich i przejściowych, oraz łąk zmiennowilgotnych z liczną chronioną i rzadko spotykaną florą.

Ponadto proponuje się powiększenie trzech istniejących użytków ekologicznych:

- użytek ekologiczny „Szuwary nad jeziorem Wielimie” – dla ochrony cennych ekosystemów łąk bagiennych ze stanowiskami chronionych gatunków roślin;
- użytek ekologiczny „Torfowisko w Lasku Zachodnim” – dla ochrony cennych ekosystemów torfowiska mszarnego oraz borów bagiennych ze stanowiskami chronionych roślin;
- użytek ekologiczny „Torfowisko Wybudowanie” – dla ochrony ekosystemu torfowiska wysokiego z kompleksem borów bagiennych i bardzo liczną populacją bagna zwyczajnego *Ledum palustre*.

Zaproponowano również utworzenie 5 pomników przyrody:

- wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*), obwód 356 cm, rosnący między budynkami przy ul. Szkolnej 17,
- dąb szypułkowy (*Quercus robur*), obwód 332 cm, rosnący na podwórzu przy ul. Kościuszki 2,
- dąb szypułkowy (*Quercus robur*), obwód 411 cm, rosnący na podwórzu przy ul. Kościuszki 2,
- kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*), obwód 290 cm, rosnący przed blokiem przy ul. Winnicznej 7 A-B,

- klon zwyczajny (*Acer platanoides*), obwód 365 cm, rosnący przy ul. Dworcowej, blisko dworca kolejowego.

Lokalny układ hydrologiczny jest kluczowy dla wielu ekosystemów istotnych przyrodniczo na terenie miasta. Na obszarach leśnych, w szczególności w lasach Nadleśnictwa Czarnobór, stosunkowo niewielkie, ale dość liczne zagłębienia są miejscem kształtowania się torfowisk mszarnych oraz borów i brzezin bagiennych, a także olsów torfowcowych, stanowiących siedliska przyrodnicze 7110, 7140, 91D0. Udział powierzchniowy tych siedlisk jest stosunkowo niewielki, ale mają one ogromne znaczenie w zachowaniu populacji chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych i mszaków. Torfowiska mszarne oraz bory i lasy bagienne noszą wyraźnie ślady degradacji związanej z obniżaniem poziomu wód gruntowych. Oprócz wykonanych działań odwadniających (rowy) przyczyną są postępujące zmiany klimatu, wyrażające się wyższymi temperaturami, zmienioną strukturą opadów, większą częstotliwością susz.

Bardzo istotnym ekosystemem bagiennym na terenie miasta jest obniżenie jeziora Wielimie. Prace melioracyjne prowadzone w XVIII i XIX wieku spowodowały drastyczne obniżenie poziomu wód i powierzchni samego jeziora. Teren ten z uwagi na niestabilny grunt i stale wysoki poziom wód pozostaje w zasadzie całkowicie niedostępny dla ludzi. W tych warunkach możliwe jest niezakłócone funkcjonowanie układów przyrodniczych. Mozaika szuwarów, pozostałości bagiennych łąk, ziołorośli, zarośli, zadrzewień i bagiennych lasów stanowi cenną ostoję dla flory związanej z tymi ekosystemami, w tym dla gatunków chronionych i rzadkich, jak kukulka krwista (*Dactylorhiza incarnata*), kruszczyk błotny (*Epipactis palustris*), jaskier wielki (*Ranunculus lingua*), bobrek trójlistkowy (*Menyanthes trifoliata*), turzycza dwustronna (*Carex disticha*), dziewięciornik błotny (*Parnassia palustris*).

Cenne siedliska mokradłowe znajdują się na obszarze dawnego poligonu wojskowego. Dość rozległy ekosystem obejmujący bagienne zarośla łozowe, liczne torfianki, bezodpływowe zagłębienia z regenerującą się roślinnością mszarną, zarastające mechowiska i trzęsawiska są miejscem obfitego występowania rzadkiej i zagrożonej flory. Występują tu m.in. bogate populacje turzycy obłej (*Carex diandra*), kukulki szerokolistnej (*Dactylorhiza majalis*), bobrka trójlistkowego a także mchu błotniszka wełnistego (*Helodium blandowii*). Obszar pełni bardzo istotną funkcję retencji wód w lokalnym krajobrazie.

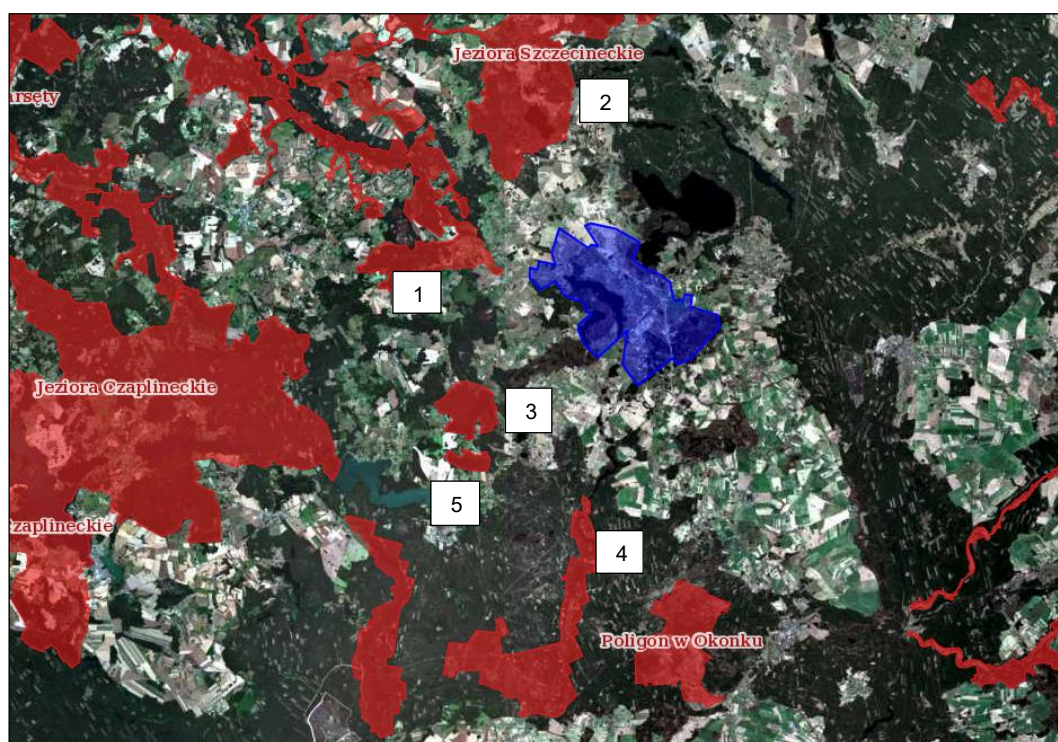
Cieki w Szczecinku, podobnie jak większość wód płynących w krajobrazie nizinnym, podlegają od wieków znaczącym przekształceniom związanym z regulacją koryt, pogłębieniami, formowaniem i umacnianiem skarp. Nizica, pomimo że jest rzeką uregulowaną, pozbawioną meandrów już w XIX wieku, a na znacznej części w centrum miasta płynącą obudowanym kanałem, posiada odcinek z włosienicznikiem rzeczny, kwalifikującym ją do siedliska 3260. Podobny charakter ma w obrębie Szczecinka Kanał Radacki (odcinek Nizicy pomiędzy jeziorami Radacz i Trzesiecko).

Szczecinek znajduje się poza systemem terenów sieci Natura 2000. Najbliżej położone obszary Natura 2000 to specjalne obszary ochrony siedlisk: Dorzecze Parsęty (PLH320007) w odległości ok. 1,62 km, Jeziora Szczecineckie (PLH320009) w odległości ok. 3,95 km, Bagno i Jezioro Ciemino (PLH320036) w odległości ok. 6,13 km, Diabelskie Pustacie (PLH320048) w odległości ok. 7,22 km, Jezioro Śmiadowo (PLH320042) w odległości ok. 8,49 km oraz obszar specjalnej ochrony Ostoja Drawska (PLB320019) w odległości ok. 9,74 km.

Dorzecze Parsęty (PLH320007)

Obszar swoim zasięgiem obejmuje dolinę rzeki Parsęty, od źródeł koło Parsęcka aż po strefę ujściową w Kołobrzegu. W dorzeczu Parsęty znajduje się szereg ważnych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie zidentyfikowano ich 25, tworzących mozaikę i pokrywających ponad 50% powierzchni obszaru. Często są to siedliska bardzo rzadkie bądź unikatowe w skali kraju i Europy. Wiele z nich jest ważnym biotopem dla cennej fauny, która podlega ochronie na podstawie konwencji

międzynarodowych. Stwierdzono tu występowanie 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługują: rzeka i jej liczne dopływy, które posiadają najlepsze w Polsce warunki dla tarła łososi; rozległe połacie różnego typu lasów łęgowych; liczne i bardzo dobrze zachowane biotopy dla ptaków drapieżnych oraz dla ptaków związanych z obszarami wodno-błotnymi. Zakres zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dorzecze Parsęty zawiera aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Białogard na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r., sporządzony przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Nie zawiera on wskazań do wprowadzenia zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w granicach miasta. Również w Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Bobolice na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2028 r., sporządzonym przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku, nie zawarto wskazań, które należałoby uwzględnić w dokumentach planistycznych obejmujących obszar miasta Szczecinek.

Ryc. 23. Położenie miasta Szczecinek na tle specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000

1 – Dorzecze Parsęty (PLH320007), 2 – Jeziora Szczecineckie (PLH320009), 3 – Bagno i Jezioro Ciemino (PLH320036), 4 – Diabelskie Pustacie (PLH320048), 5 – Jezioro Śmiadowo (PLH320042)

Źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

Jeziora Szczecineckie (PLH320009)

Jest to wyróżniający się pod względem różnorodności biologicznej fragment strefy morenowej Pomorza, o urozmaiconym krajobrazie, stanowiący miejsce koncentracji unikatowych gatunków i siedlisk przyrodniczych. W skład obszaru wchodzi między innymi Torfowisko Kusowskie Bagno, będące jednym z lepiej zachowanych torfowisk wysokich typu bałtyckiego w Polsce. W połączeniu z sąsiadującym lobeliowym jeziorem Wielatowo i kompleksem Buczyn Wielatowskich, zachodnia część obszaru stanowi jeden z najcenniejszych obiektów przyrodniczych Pomorza Zachodniego. Stwierdzono tu występowanie 8 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie ustanowiono Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1652 z późn. zm.),

w którym dla miasta Szczecinek nie zawarto wskazań do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Bagno i Jezioro Ciemino (PLH320036)

Obszar obejmuje dawne torfowisko wysokie porośnięte zwartym borem bagiennym i przylegające do niego jezioro. Torfowisko nie było nigdy eksploatowane na większą skalę, lecz zostało odwodnione rowami i zalesione, dziś jest w całości porośnięte lasem z udziałem starodrzewi bukowych. Tylko w centralnej części obiektu niewielkie fragmenty rozluźnionego boru bagiennego nawiązują do niegdyś bezleśnej kopuły torfowiska. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno i Jezioro Ciemino ustanowiono zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1650 z późn. zm.), w którym dla miasta Szczecinek nie zawarto wskazań do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Diabelskie Pustacie (PLH320048)

Obszar obejmuje tereny dawnego poligonu oraz przylegającą do niego rynną rzeki Płynicy z jeziorami. Na dawnym poligonie zachowały się rozległe przestrzenie bezleśne, pokryte wrzosowiskami. Część terenu została zalesiona, jednak znaczne przestrzenie wrzosowisk są czynnie chronione przez administrację leśną. Rynnie rzeki towarzyszą liczne zagłębienia wytopiskowe o owalnym lub podłużnym kształcie, wypełnione złożami torfu. Koryto Płynicy cechuje się naturalną morfologią: posiada liczne drobne i większe baseny oraz zatoki. Łącznie w obszarze stwierdzono występowanie 12 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 7 gatunków z Załącznika II. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie ustanowiono zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 września 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4790), w którym dla miasta Szczecinek nie zawarto wskazań do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

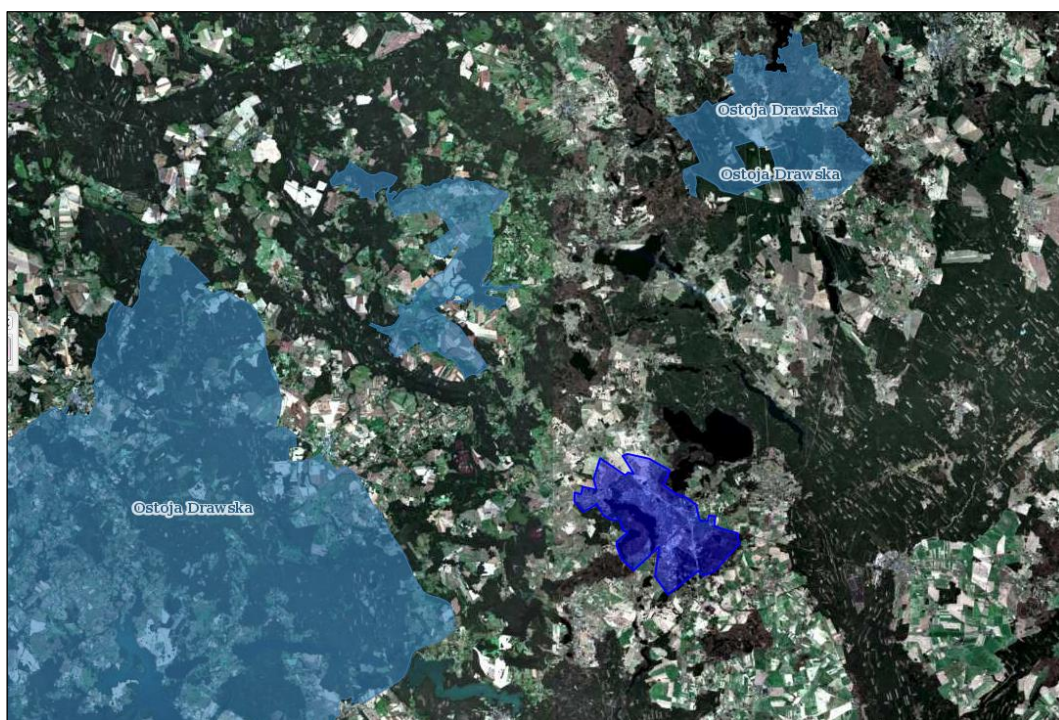
Jezioro Śmiadowo (PLH320042)

Obszar obejmuje jezioro o powierzchni 132,7 ha z wąskim pasem lasu i zarośli porastających brzegi akwenu. Jezioro Śmiadowo jest jednym z pięciu największych jezior lobeliowych, wyróżniających Pojezierza Pomorskie w skali kraju i środkowej Europy. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo ustanowiono zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 1653 z późn. zm.), w którym dla miasta Szczecinek nie zawarto wskazań do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ostoja Drawska (PLB320019)

Obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Drawska jest jedną z największych w kraju ostoi ptaków (153 906,1 ha), obejmującą swym zasięgiem najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym fragmenty Pojezierza Drawskiego. Obszar ten, ukształtowany geologicznie przez lądolód skandynawski, charakteryzuje znaczne zróżnicowanie krajobrazowe. Występują tu liczne formy polodowcowe oraz liczne doliny rzek i jeziora, głównie o charakterze jezior rynnowych i wytopiskowych. Na terenie chronionym występuje ponad 50 jezior różnej wielkości, spośród których największym i najgłębszym jeziorem jest jezioro Drawsko (maksymalna głębokość 79,7 m). Ważną rolę, łączącą

poszczególne fragmenty obszaru, odgrywają rzeki ostoje (największa jest Drawa). Lasy ostoje (ok. 45 % powierzchni terenu) rozczłonkowane są licznymi terenami rolnymi (stanowiącymi ok. 43 % powierzchni). Łącznie stwierdzono tu występowanie co najmniej 185 gatunków ptaków, z czego 40 to gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy. Na terenie Ostoje Drawskiej notuje się również rozród 14 gatunków ptaków z Polskiej Czerwonej Księgi. Na obszarze Ostoje Drawskiej stwierdzono ponadto występowanie co najmniej 17 gatunków zwierząt wymienionych w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej. Ze względu na występujące na tym terenie zagrożone gatunki roślin i zagrożone siedliska (ponad 20 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej) wyznaczono dwie ostoje roślinne. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska ustanowiono zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2674 z późn. zm.), w którym dla miasta Szczecinek nie zawarto wskazań do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ryc. 24. Położenie miasta Szczecinek na tle obszarów specjalnej ochrony Natura 2000 Ostoja Drawska

Źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakie te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Cele ochrony środowiska formułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce już w trakcie egzekwowania odpowiednich aktów prawnych, które stanowią bezpośrednie wdrożenie dyrektyw unijnych lub opracowane zostały zgodnie z zaleceniami lub postanowieniami międzynarodowych konwencji. Z punktu widzenia planu ogólnego, na szczeblu międzynarodowym istotne znaczenie mają cele dokumentu *Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju* (*Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*) przyjętego przez Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ), który definiuje model zrównoważonego

rozwoju na poziomie globalnym. Cele *Agendy 2030* dotyczą zrównoważonych miast i społeczności, przeciwdziałania zmianom klimatu, ochrony ekosystemów lądowych, racjonalnego gospodarowania wodami oraz zapewnienia zrównoważonych wzorców produkcji i konsumpcji. Dokument ten zakłada ochronę planety przed degradacją, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi oraz pilne działania w zakresie zmian klimatu. Szczególnie istotny jest cel 11, odnoszący się do kształtowania miast i osiedli jako struktur włączających, bezpiecznych, odpornych i zrównoważonych.

Na szczeblu wspólnotowym, szczególne znaczenie mają cele wynikające z *Europejskiego Zielonego Ładu* oraz 8. *Programu działań w zakresie środowiska do 2030 r.* Program ten wyznacza kierunki polityki środowiskowej UE, obejmujące m.in. łagodzenie zmian klimatu, adaptację do zmian klimatu, ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej, gospodarkę o obiegu zamkniętym, dążenie do zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń oraz ograniczanie presji środowiskowych związanych z produkcją i konsumpcją. Z punktu widzenia projektowanego *Planu ogólnego* istotne są również cele dotyczące ochrony zasobów wodnych, ochrony przyrody, poprawy jakości powietrza, zwiększenia efektywności energetycznej, rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz kształtowania odpornych struktur miejskich.

Na szczeblu krajowym podstawowe znaczenie ma *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej*, przyjęta uchwałą Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. poz. 794), której rolą jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia mieszkańców. Istotne są również dokumenty dotyczące adaptacji do zmian klimatu, ochrony powietrza i gospodarki wodnej, jak np. *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)*, który jako główny cel wskazuje zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz sprawnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Jako główny cel *Polityki ekologicznej państwa 2030 (PEP2030)* wskazano rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele środowiskowe, dodatkowo wspierane przez dwa cele horyzontalne, określone w tym dokumencie to:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;
- cele horyzontalne: (1) Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa; (2) Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele zawarte w *PEP2030* uszczegółowione zostały w programach ochrony środowiska opracowanych na różnych szczeblach:

- *Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030*, przyjęty uchwałą Nr XXIX/339/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2021 r.,
- *Program ochrony środowiska powiatu szczecineckiego 2030*, przyjęty uchwałą Nr LXXVI/556/2024 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 3 kwietnia 2024 r.,
- *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szczecinek na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032*, przyjęty uchwałą Nr XXVIII/216/2025 Rady Miasta Szczecinek z dnia 17 grudnia 2025 r.

Zadania określone w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Szczecinek* wyznaczono na podstawie dokumentów wyższego szczebla (poziom wojewódzki i powiatowy). Obejmują one następujące cele w zależności od obszaru interwencji:

- I. Ochrona klimatu i jakości powietrza – Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
- II. Zagrożenia hałasem – Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.
- III. Pola elektromagnetyczne – Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.
- IV. Gospodarowanie wodami – System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.
- V. Gospodarka wodno-ściekowa – Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
- VI. Zasoby geologiczne – Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.
- VII. Gleby – Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
- VIII. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój gminy.
- IX. Zasoby przyrodnicze – Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.
- X. Zagrożenia poważnymi awariami – Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

W zakresie ochrony klimatu i poprawy jakości powietrza opracowana została *Aktualizacja Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej*, przyjęta uchwałą Nr XLV/540/23 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5048). Stanowi ona kontynuację działań zawartych w programach ochrony powietrza realizowanych w latach poprzednich, a opracowano ją w związku z odnotowaniem w 2021 r. przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w strefie zachodniopomorskiej. Celem opracowania programu jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów docelowych benzo(a)pirenu, a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza. Jednym ze wskazanych działań, których realizacja może skutkować redukcją poziomów analizowanych substancji w powietrzu do poziomów nieprzekraczających poziomów docelowych, jest kształtowanie polityki przestrzennej m.in. przez ochronę korytarzy przewietrzania miasta oraz obszarów zieleni. Korytarze zapewniają wymianę powietrza w obszarach gęstej zabudowy, natomiast tereny zieleni w miastach służą poprawie jakości powietrza, pozwalają na odizolowanie terenów przemysłowych oraz wzmożonego ruchu komunikacyjnego od terenów zamieszkałych. Pochłaniają również niektóre zanieczyszczenia powietrza. Odpowiednie kształtowanie ładu przestrzennego, szczególnie w obszarach gęstej zabudowy mieszkaniowej, powinno być również elementem polityki miejskiej jako elementu strategii lokalnych. Rozwój zieleni pełni funkcje zdrowotne poprzez zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, a także poprzez stabilizowanie temperatury i wilgotności powietrza w przestrzeni miejskiej.

Plan ogólny miasta Szczecinek, jako akt planowania przestrzennego określający strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta, strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne, pozostaje w bezpośrednim związku z celami ochrony środowiska ustanowionymi na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Charakter ustaleń *Planu ogólnego* powoduje, że dokument ten nie rozstrzyga szczegółowych zasad realizacji poszczególnych inwestycji, jednak wyznacza ramy

przestrzenne dla przyszłego zagospodarowania terenów, w tym dla ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych, wodnych, leśnych oraz dla ograniczania presji urbanizacyjnej na tereny otwarte. W projekcie *Planu ogólnego miasta Szczecinek* cele ochrony środowiska uwzględniono przede wszystkim przez przyjęcie rozwiązań ograniczających rozpraszanie zabudowy, wspierających racjonalne wykorzystanie już zurbanizowanych i uzbrojonych terenów oraz zachowujących istotne elementy systemu przyrodniczego miasta. W projektowanym *Planie ogólnym* rozwój zabudowy skoncentrowano głównie na obszarach już zabudowanych, zagospodarowanych lub wyposażonych w infrastrukturę techniczną, ograniczając do minimum wyznaczanie nowych terenów rozwoju funkcji mieszkaniowych i usługowo-przemysłowych na terenach wolnych od zabudowy. Jednocześnie wyznaczono strefy otwarte oraz strefy zieleni i rekreacji, a także ustalono możliwie wysokie wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja adaptacji do zmian klimatu, ograniczaniu uszczelniania powierzchni, poprawie retencji oraz ochronie lokalnych powiązań przyrodniczych. Projekt *Planu ogólnego* uwzględnia potrzebę ochrony terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, w tym obszarów chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” i „Jeziora Szczecineckie”, użytków ekologicznych, pomników przyrody oraz terenów leśnych i zadrzewionych. W granicach użytków ekologicznych wyznaczono strefy otwarte bez określania dodatkowego profilu funkcjonalnego, co ogranicza ryzyko przekształcenia najcenniejszych fragmentów systemu przyrodniczego miasta. W celu umożliwienia rozwoju produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w projekcie *Planu ogólnego* wyznaczono strefy gospodarcze oraz dodatkowe profile funkcjonalne w ramach stref otwartych, usługowych, produkcji rolniczej i infrastrukturalnych. W zakresie ochrony zasobów wodnych w projekcie *Planu ogólnego* uwzględniono występowanie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 126 „Zbiornik Szczecinek”, stref ochronnych ujęć wody, wód powierzchniowych oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Dla terenów szczególnego zagrożenia powodzią położonych w rejonie rzeki Nizicy oraz jej ujścia do jeziora Wielimie przewidziano przede wszystkim strefy otwarte i strefy zieleni i rekreacji, a obszary uzupełnienia zabudowy wyznaczono poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Reasumując, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały uwzględnione w *Planie ogólnym miasta Szczecinek* przede wszystkim przez: racjonalne kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, ograniczenie rozpraszania zabudowy, ochronę terenów otwartych, wyznaczenie stref zieleni i rekreacji, zachowanie obszarów cennych przyrodniczo, uwzględnienie obszarów zagrożenia powodziowego, ochronę zasobów wodnych i złóż kopalin, umożliwienie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz określenie parametrów urbanistycznych sprzyjających utrzymaniu powierzchni biologicznie czynnej. Przyjęte rozwiązania pozwalają na dalszy rozwój miasta przy jednoczesnym ograniczaniu negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zachowaniu podstawowych elementów systemu przyrodniczego Szczecinka.

9. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, określając ustalenia planu ogólnego gminy należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, przede wszystkim przez zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania

i kształtowania terenów zieleni. W tym celu wykorzystano informacje zawarte w *Opracowaniu ekofizjograficznym* sporządzonym na potrzeby *Planu ogólnego miasta Szczecinek*, gdzie określone zostały przyrodnicze predyspozycje funkcjonalno-przestrzenne poszczególnych fragmentów miasta oraz rekomendacje do *Planu ogólnego*. Przeanalizowano w nim stan i funkcjonowanie środowiska, a także scharakteryzowano lokalne uwarunkowania środowiskowe ze szczególnym uwzględnieniem obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną lub proponowanych do ochrony. Ponadto wskazano istniejące i potencjalne ograniczenia oraz zagrożenia, zarówno pochodzenia naturalnego, jak i antropogenicznego. Rezultatem analiz było nakreślenie tła środowiskowego dla ustaleń *Planu ogólnego* oraz sformułowanie wniosków i zaleceń, uwzględniających dążenie do utrzymania równowagi przyrodniczej i ciągłości systemu przyrodniczego. Określając strefy planistyczne w projekcie *Planu ogólnego* wzięto pod uwagę ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowania ekofizjograficzne przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych. Wyznaczone strefy planistyczne, z podstawowym profilem funkcjonalnym oraz – w zależności od potrzeb – profilem dodatkowym, są najbardziej dopasowane do stanu istniejącego (faktycznego i prawnego). Biorąc pod uwagę obecny stan zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowania przyrodnicze, najbardziej pożądanym kierunkiem jest rozwój zabudowy mieszkaniowej w ramach istniejącego systemu osadniczego. Dążenie do osiągnięcia zwartej zabudowy miasta preferowane jest poprzez wypełnianie luk w sąsiedztwie już zagospodarowanych i powiązanych komunikacyjnie terenów, unikając obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, które kształtują system przyrodniczy oraz pełnią funkcję turystyczną i rekreacyjną. W związku z powyższym w projektowanym *Planie ogólnym miasta Szczecinek* nie wyznaczono nowych stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową lub zagrodową poza terenami, o których mowa w art. 13d ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj.: obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej; obszarach uzupełnienia zabudowy; obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie. Rozwój zabudowy do wewnątrz – w obrębie wykształconych struktur miejskich – zapewnia kompleksowe rozwiązanie problemów zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, systemów transportowych oraz kształtowania terenów zieleni. W podziale miasta na strefy planistyczne uwzględniono wynikające z *Opracowania ekofizjograficznego* proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia, zachowując wysoki odsetek terenów klasyfikowanych jako strefa otwarta (SO). Obszary te tworzą system przyrodniczy, który zapewnia prawidłowe funkcjonowanie środowiska i zachowanie bioróżnorodności. W celu ograniczenia antropopresji, jedynie w pojedynczych strefach otwartych (SO) ustalono profil dodatkowy, w którym z dopuszczonych rozporządzeniem profili wybrano teren elektrowni słonecznej i teren zieleni urządzonej. W pozostałych terenach SO dopuszczalne funkcje ograniczają się do tych wskazanych w profilu funkcjonalnym podstawowym. Rekomendacje sformułowane w *Opracowaniu ekofizjograficznym* zostały uwzględnione w możliwie najszerszym zakresie i przyczyniły się do ukierunkowania rozwoju przestrzennego miasta w sposób zrównoważony.

Strefy planistyczne w projekcie *Planu ogólnego miasta Szczecinek* określono w celu odzwierciedlenia faktycznej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i zapewnienia czytelnego podziału na obszary o dominujących funkcjach i kierunkach zagospodarowania. Wyznaczono 941 stref planistycznych:

- wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) – 257 stref,
- wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) – 156 stref,
- wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ) – 10 stref,

- usługowe (SU) – 127 stref,
- handlu wielkopowierzchniowego (SH) – 7 stref,
- gospodarcze (SP) – 38 stref,
- produkcji rolniczej (SR) – 6 stref,
- infrastrukturalne (SI) – 161 stref,
- zieleni i rekreacji (SN) – 95 stref,
- cmentarzy (SC) – 4 strefy,
- górnictwa (SG) – 2 strefy,
- otwarte (SO) – 59 stref,
- komunikacyjne (SK) – 19 stref.

Realizacja ustaleń zawartych w analizowanym projekcie *Planu ogólnego* spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. W niniejszym rozdziale przeanalizowano oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne jakie mogą wystąpić w związku z realizacją zapisów analizowanego projektu planu miejscowego. Oceniono przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony najbliższych obszarów Natura 2000 oraz ich integralność, a także na środowisko – w szczególności na: rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną, ludzi, wodę, powietrze, klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Przedstawiono także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

9.1. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

W analizowanym projekcie *Planu ogólnego* uwzględniono maksymalną ochronę terenów otwartych przez koncentrację rozwoju zabudowy miasta na obszarach już zabudowanych i zagospodarowanych lub niezabudowanych i uzbrojonych w odpowiednią infrastrukturę techniczną. Do minimum ograniczono wyznaczenie stref rozwoju funkcji mieszkalnej i usługowo-przemysłowej na terenach wolnych od zabudowy. Strefy planistyczne dla nowej zabudowy mieszkaniowej wyznaczono zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy oraz rekomendacjami *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*. Wyznaczono strefy planistyczne dedykowane terenom zieleni oraz ustalono możliwie wysokie wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Takie ustalenia *Planu ogólnego* pozwalają na właściwe kształtowanie zabudowy i zagospodarowania przestrzennego terenu w planach miejscowych, zwiększenie retencji wód na obszarach zurbanizowanych oraz ochronę przyrody.

Projektowany *Plan ogólny* uwzględnia istniejące formy ochrony przyrody w granicach administracyjnych miasta przez:

- wyznaczenie stref związanych z realizacją zabudowy w granicach obszarów chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” i „Pojezierze Drawskie” na podstawie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i z uwzględnieniem zakazów ustalonych w uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r. poz. 2091, z późn. zm.),

- wyznaczenie stref otwartych (2SO, 4SO, 6SO, 15SO, 52SO) w granicach istniejących użytków ekologicznych.

Obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” z uwagi na różnorodne użytkowanie i zagospodarowanie terenów w jego granicach, objęty został następującymi strefami planistycznymi:

- użytek ekologiczny „Szuwary nad jeziorem Wielimie” – strefy otwarte (2SO, 4SO, 6SO) bez wyznaczania profilu funkcjonalnego dodatkowego,
- tereny użytkowane rolniczo – strefa otwarta (1SO),
- tereny zabudowy mieszkaniowej wzdłuż ulic Bugno i Rybackiej – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (3SJ, 4SJ, 5SJ, 8SJ, 155SJ),
- teren rolniczy wraz z zabudową zagrodową lub zabudowa obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (2Z),
- tereny zieleni urządzonej, pas ochrony funkcjonalnej pod linią elektroenergetyczną wysokiego napięcia 110 kV i rodzinne ogrody działkowe – strefy zieleni i rekreacji (2SN, 3SN, 5SN),
- teren zabudowy usługowej – strefa usługowa (2SU, 134SU),
- fragment drogi powiatowej nr 127Z (ulica Bugno) – strefa komunikacyjna (11SK).

Obszar chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” z uwagi na różnorodne użytkowanie i zagospodarowanie terenów w jego granicach, objęty został następującymi strefami planistycznymi:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż ulic Kościuszki i Szczecińskiej oraz w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki, wyznaczone zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (105SJ, 107SJ, 116SJ, 117SJ, 118SJ, 121SJ, 122SJ, 123SJ, 124SJ, 125SJ, 126SJ, 127SJ, 128SJ, 129SJ, 130SJ, 131SJ, 132SJ, 133SJ, 134SJ, 150SJ, 151SJ, 152SJ, 153SJ, 154SJ, 27SJ, 28SJ, 29SJ, 30SJ, 31SJ, 39SJ, 40SJ, 41SJ, 42SJ, 43SJ, 45SJ, 46SJ, 47SJ, 48SJ, 49SJ, 65SJ, 66SJ, 67SJ),
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wzdłuż ulic: Kościuszki, Kilińskiego i Szczecińskiej, wyznaczone zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (240SW, 241SW, 245SW, 246SW, 247SW, 248SW, 249SW, 250SW, 251SW, 41SW, 42SW, 43SW, 44SW, 45SW, 46SW, 47SW, 48SW, 69SW),
- tereny zabudowy zagrodowej w obrębie ewidencyjnym Trzesieka – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (7SZ, 8SZ),
- teren dawnego cmentarza ewangelickiego w obrębie ewidencyjnym Trzesieka – strefa cmentarzy (1SC),
- jezioro Trzesiecko – strefa otwarta (58SN) i strefy zieleni i rekreacji (16SN, 75SN, 76SN, 77SN, 78SN, 79SN, 80SN, 81SN, 82SN i 83SN),
- jezioro Wilczkowo – strefa otwarta (32SO),
- fragment drogi wojewódzkiej nr 172 – strefa komunikacyjna (10SK),
- fragment drogi powiatowej nr 1284Z (ulica Łowiecka) – strefa komunikacyjna (16SK),
- obszary infrastruktury technicznej oraz dróg publicznych – strefy infrastrukturalne (128SI, 134SI, 135SI, 136SI, 137SI, 138SI, 139SI, 140SI, 141SI, 142SI, 143SI, 162SI, 17SI, 18SI, 21SI, 22SI, 23SI, 27SI, 58SI, 59SI, 60SI, 62SI),
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Łowieckiej – strefa infrastrukturalna (16SI),
- tereny zieleni urządzonej w Parku Miejskim oraz w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki – strefy zieleni i rekreacji (11SN, 13SN, 15SN, 17SN, 18SN, 19SN, 22SN, 23SN, 30SN, 31SN, 33SN, 34SN, 48SN, 55SN, 57SN, 58SN, 59SN, 60SN, 61SN, 62SN, 63SN, 73SN, 84SN, 86SN, 87SN),

- tereny zabudowy rolniczej w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki – strefy produkcji rolniczej (1SR, 2SR),
- tereny użytkowane rolniczo w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki, Mulisty Strumień, Lipowy Potok oraz lasy, w tym Las Klasztorny – strefy otwarte (24SO, 27SO, 28SO, 29SO, 30SO, 31SO, 34SO, 43SO, 45SO, 46SO, 57SO),
- tereny zabudowy usługowej wzdłuż ulic: Kościuszki, Juliana Ordona, Mickiewicza, Szczecińskiej, w Parku Miejskim oraz w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki, wyznaczone zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – strefy usługowe (116SU, 119SU, 120SU, 121SU, 122SU, 123SU, 124SU, 125SU, 126SU, 14SU, 15SU, 16SU, 18SU, 21SU, 22SU, 43SU, 50SU, 51SU, 52SU, 53SU, 54SU, 59SU, 60SU, 61SU, 62SU, 63SU, 82SU, 83SU, 84SU),
- Mysia Wyspa w obrębie ewidencyjnym Trzesieka – strefa zieleni i rekreacji (98SN) wraz z dodatkowymi profilami funkcjonalnymi z zakresu wybranych usług, które zostały określone na podstawie ustaleń obowiązującego planu miejscowego,
- tereny zieleni urządzonej w Parku Miejskim, w granicach których ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalają usługi o różnych profilach – strefy zieleni i rekreacji (23SN, 57SN, 88SN, 89SN, 90SN, 91SN, 92SN, 93SN, 94SN, 95SN, 96SN, 97SN) wraz z dodatkowymi profilami funkcjonalnymi z zakresu usług, które zostały określone na podstawie ustaleń planów miejscowych.

Porównanie profili funkcjonalnych stref planistycznych wyznaczonych w *Planie ogólnym miasta Szczecinek* z przeznaczeniem ustalonym w obowiązujących planach miejscowych w odległości 100 m od jezior i naturalnych cieków dla obszarów chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” i „Jeziora Szczecineckie” zawiera załącznik do niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko.

Wszystkie istniejące użytki ekologiczne są położone poza obszarem uzupełnienia zabudowy. Pomniki przyrody stanowią punktową lokalizację obiektów objętych ochroną i mogą stanowić samodzielne obiekty lub część większego kompleksu zieleni. W pierwszym przypadku pomniki przyrody włączono do poszczególnych stref planistycznych o różnym profilu funkcjonalnym. W sytuacji, gdy stanowią część większego kompleksu zieleni, zostały one przyporządkowane do poszczególnych terenów leśnych i parkowych, dla których wyznaczono strefy otwarte (SO) oraz strefy zieleni i rekreacji (SN).

W celu zapewnienia ochrony siedlisk przyrodniczych położonych w granicach obszarów chronionego krajobrazu zostały wyznaczone strefy otwarte (SO). Siedliska przyrodnicze położone poza obszarami chronionego krajobrazu objęto strefami otwartymi (głównie na terenach lasów), zaś w pozostałych przypadkach dla każdej strefy planistycznej innej niż otwarta, w granicach której znajdują się siedliska przyrodnicze, dodany został dodatkowy profil funkcjonalny: teren zieleni naturalnej oraz – w zależności od potrzeb – teren lasu lub teren wód.

W *Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecinek* z 2020 r. zaproponowano utworzenie dwóch użytków ekologicznych: „Mokradła na byłym poligonie I” oraz „Mokradła na byłym poligonie II”, powiększenie obszaru istniejących użytków ekologicznych „Szuwary nad jeziorem Wielimie”, „Torfowisko Wybudowanie” oraz „Torfowisko w Lasku Zachodnim”. Ponadto podtrzymano propozycję utworzenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Klasztorny Las”, która pojawiła się w poprzedniej waloryzacji przyrodniczej miasta (z 2002 r.). Powyższe proponowane formy ochrony przyrody zlokalizowane są w następujących strefach planistycznych:

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Klasztorny Las” – 30SO, 31SO, 32SO, 45SO, 58SO, 135SI, 162SI, 121SJ, 122SJ, 123SJ, 128SJ, 150SJ, 119SU, 122SU;
- użytek ekologiczny „Mokradła na byłym poligonie I” – 25SN, 13SU, 25SU, 10SK, 7SH;
- użytek ekologiczny „Mokradła na byłym poligonie II” – 25SN;

- użytek ekologiczny „Torfowisko w Lasku Zachodnim II” – 24SN;
- poszerzenie użytku ekologicznego „Szuwary nad jeziorem Wielimie” – 1SO, 2SO, 4SO, 5SO, 6SO, 4SN, 6SP;
- poszerzenie użytku ekologicznego „Torfowisko Wybudowanie” – 15SO.

Dla proponowanych form ochrony przyrody wyznaczono strefy planistyczne o różnych profilach funkcjonalnych w oparciu o: przeznaczenie ustalone w obowiązujących planach miejscowych, istniejący sposób zagospodarowania terenu oraz kierunki rozwoju miasta Szczecinek określone w dotychczas obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*, a także politykę przestrzenną wyrażoną w *Strategii rozwoju miasta Szczecinek na lata 2025-2032*. Dla stref planistycznych obejmujących proponowane użytki ekologiczne „Mokradła na byłym poligonie I” i „Mokradła na byłym poligonie II” dodano dodatkowe profile funkcjonalne – teren zieleni naturalnej oraz – w zależności od potrzeb – teren lasu i teren wód. Strefa komunikacyjna 10SK, przebiegająca przez proponowany użytek ekologiczny „Mokradła na byłym poligonie I”, wyznaczona została ze względu na budowany obecnie łącznik drogi wojewódzkiej nr 172 z drogą ekspresową S11. Jest to inwestycja celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawarta w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego*. Na terenie miasta w realizacji jest fragment drogi wojewódzkiej nr 172 na odcinku od Ronda Leśnego do granicy administracyjnej miasta, dla której Wojewoda Zachodniopomorski wydał 28 października 2024 r. decyzję nr 6/2024 znak K-AP-1.7820.3.2023.EW(6) o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Budowa obejścia m. Szczecinek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 172 – etap II”. W bezpośrednim sąsiedztwie użytku ekologicznego „Szuwary nad Jeziorem Wielimie”, w granicach obszaru proponowanego do jego powiększenia, usunięto strefę zieleni i rekreacji 4SN – obecnie tereny te stanowią strefę otwartą 2SO bez dodatkowych profili funkcjonalnych. Dla strefy gospodarczej 6SP dodano dodatkowe profile funkcjonalne – teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

Na terenie Nadleśnictwa Czarnobór wyznaczono dwie strefy ochrony ostoi oraz miejsca rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową. W granicach administracyjnych miasta znajduje się powołana decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie znak WOPN-O.6442.29.2025.ASi z dnia 8 maja 2025 r. strefa ochrony ostoi oraz miejsca rozrodu i regularnego przebywania bielika (*Haliaeetus albicilla*) na terenie Leśnictwa Czarnobór. Zgodnie z informacjami zawartymi w *Programie Ochrony Przyrody – Tom IB Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Czarnobór sporządzonym na okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2034 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2025 roku* przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku z siedzibą przy ul. Koszalińskiej 91B w Szczecinku, wykonywanie zadań przewidzianych w *Planie Urządzenia Lasu* na obszarach objętych strefami ochrony okresowej należy dostosować do okresów poza lęgowych (poza terminami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt). W drzewostanach znajdujących się w strefie ochrony całorocznej wokół gniazd nie planowano żadnych zabiegów gospodarczych; w strefach ochrony okresowej zaplanowane użytkowanie odbywać się może wyłącznie poza okresem ochronnym. Wyznaczona strefa ochrony całorocznej, obejmująca obszar w promieniu do 200 m od gniazda, w projektowanym *Planie ogólnym* znajduje się w strefie otwartej (SO), natomiast strefa ochrony okresowej – obszar w promieniu do 500 m od gniazda obejmuje niewielkie fragmenty stref górnictwa (SG) i gospodarczej (SP) przylegających do strefy otwartej (SO).

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.

9.2. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja ustaleń projektowanego *Planu ogólnego miasta Szczecinek* będzie oddziaływać na ludzi przede wszystkim pośrednio, poprzez kształtowanie warunków życia, dostępności usług, terenów zieleni, komunikacji, bezpieczeństwa i jakości środowiska. Oddziaływanie to może dotyczyć:

- poprawy jakości życia przez uporządkowanie rozwoju miasta – wyznaczenie stref planistycznych zgodnych z przyjętą strukturą funkcjonalno-przestrzenną konkretyzuje wytyczne zawarte w *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025–2032*, której celem jest m.in. wysoka jakość życia, zrównoważony rozwój i poszanowanie środowiska,
- lepszej dostępności usług, infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych – wyznaczenie stref usługowych, mieszkaniowych oraz zieleni i rekreacji umożliwia rozwój funkcji potrzebnych mieszkańcom: usług publicznych, edukacji, zdrowia, sportu, rekreacji, kultury, handlu czy turystyki, może również poprawić codzienne warunki życia, zwłaszcza jeżeli późniejsze plany miejscowe utrzymają dobrą dostępność tych funkcji w pobliżu miejsc zamieszkania,
- korzystnego wpływu na zdrowie przez ochronę zieleni i terenów rekreacyjnych – wyznaczenie stref zieleni i rekreacji oraz stref otwartych obejmujących m.in. parki, lasy, tereny przy jeziorach, użytki ekologiczne i inne obszary przyrodniczo cenne sprzyja wypoczynkowi, aktywności fizycznej, poprawie mikroklimatu, ograniczaniu przegrzewania miasta i poprawie komfortu życia mieszkańców,
- większego bezpieczeństwa mieszkańców wobec powodzi – uwzględniono obszary szczególnego zagrożenia powodzią wzdłuż rzeki Nizicy; dla części tych terenów wyznaczono strefy otwarte oraz strefy zieleni i rekreacji, co ogranicza presję inwestycyjną na obszary bardziej ryzykowne; obszary uzupełnienia zabudowy zostały wyznaczone poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią,
- ochrony zdrowia mieszkańców przez uwzględnienie ujęć wody i zasobów wodnych – uwzględniono strefy ochronne ujęć wody oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 126 „Zbiornik Szczecinek”; ma to znaczenie dla bezpieczeństwa zaopatrzenia mieszkańców w wodę dobrej jakości z miejskiego ujęcia „Bugno”,
- wsparcia rozwoju gospodarczego i miejsc pracy – wyznaczenie stref gospodarczych, usługowych i infrastrukturalnych tworzy warunki dla rozwoju działalności gospodarczej, produkcyjnej, usługowej i turystycznej, dla mieszkańców może to oznaczać większą dostępność miejsc pracy i usług;
- ochrony dziedzictwa kulturowego i tożsamości miasta – ochrona tych elementów wpływa pozytywnie na jakość przestrzeni publicznej, atrakcyjność miasta i poczucie lokalnej tożsamości mieszkańców.

Mając na uwadze powyższe, projektowany *Plan ogólny miasta Szczecinek* powinien oddziaływać na ludzi korzystnie, ponieważ porządkuje rozwój przestrzenny, wzmacnia dostęp do usług, terenów zieleni i rekreacji, uwzględnia bezpieczeństwo powodziowe, ochronę wód oraz dziedzictwo kulturowe. Możliwe oddziaływania negatywne będą miały głównie charakter lokalny i mogą dotyczyć terenów sąsiadujących z nową zabudową, drogami, koleją, strefami gospodarczymi lub infrastrukturą techniczną. Ich rzeczywista skala będzie zależała od szczegółowych ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i sposobu realizacji konkretnych inwestycji.

9.3. Oddziaływanie na wodę

Czynniki wpływające na jakość wód powierzchniowych to między innymi: rodzaj i ilość zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, podatność danej kategorii wód na degradację oraz jej zdolność do samooczyszczania. Do głównych zagrożeń należy zaliczyć: punktowe zrzuty ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy

powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe) oraz nadmierny pobór wód.

Zagrożenie jakości wód podziemnych z kolei uwarunkowane jest stopniem ich wrażliwości na zanieczyszczenie oraz wynikającą z działalności człowieka obecnością ognisk zanieczyszczeń. Wrażliwość wód podziemnych na zanieczyszczenie związana jest z parametrami hydrogeologicznymi poziomu wodonośnego lub warstwy wodonośnej oraz warunkami zasilania. Źródłem zagrożenia dla wód podziemnych – ze względu na ich wzajemne powiązanie – są czynniki niekorzystnie wpływające na wody powierzchniowe, jak również szczególne ogniska potencjalnych zanieczyszczeń, m.in.: składowiska odpadów, doły chłonne, osadniki, szamba, podziemne magazyny produktów naftowych, punkty dystrybucji paliw, rolnicze wykorzystanie ścieków, przydomowe oczyszczalnie ścieków rozsączające odcieki do gruntu, spływy wód opadowych i roztopowych zmywające zanieczyszczenia z nawierzchni dróg. Ochrona wód podziemnych ma ogromne znaczenie, gdyż powrót do ich właściwego stanu po zdegradowaniu jest długotrwały ze względu na powolne czasy przepływu, a w konsekwencji również oczyszczania.

W granicach miasta występują 3 jeziora, kilka cieków wodnych oraz mniejsze zbiorniki i rowy. W projektowanym *Planie ogólnym* uwzględniono te elementy przy wyznaczaniu stref planistycznych, w szczególności stref otwartych oraz zieleni i rekreacji. Dzięki temu ograniczono ryzyko nadmiernej urbanizacji terenów bezpośrednio związanych z wodami powierzchniowymi. W projekcie *Planu ogólnego* wody powierzchniowe objęto strefami otwartymi, strefami zieleni i rekreacji, strefą infrastrukturalną oraz strefami komunikacyjnymi. Jeśli chodzi o wody podziemne, w granicach administracyjnych miasta położone są wyłącznie bezpośrednie strefy ochronne ujęć wody. W projektowanym *Planie ogólnym* ujęcia wód podziemnych zlokalizowane są w następujących strefach planistycznych:

- użytkowane przez zakłady produkcyjne: 14SP, 4SP, 31SP, 35SP,
- na terenie rodzinnego ogrodu działkowego: 37SO,
- miejskie ujęcie „Bugno”: 2SI,
- użytkowane przez szpital: 51SU,
- użytkowane przez Miasto Szczecinek: 44SU, 36SJ.

Mając na uwadze zakres ustaleń określonych w *projektowanym Planie ogólnym miasta Szczecinek*, nie przewiduje się znaczącego wpływu jego realizacji na wody powierzchniowe i podziemne.

9.4. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na jakość powietrza wpływ ma wiele czynników. Obok bezpośredniej emisji zanieczyszczeń, są to również: warunki topograficzne, kształtujące możliwości przewietrzania oraz warunki meteorologiczne, wpływające na procesy fizyko-chemiczne zachodzące w atmosferze, ale także na wielkość emisji niektórych zanieczyszczeń. Istotne znaczenie dla możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu ma pionowy rozkład temperatury. Występowanie zjawiska inwersji termicznej wpływa na utrudnienie pionowego transportu zanieczyszczeń i ich kumulację w dolnej, przypowierzchniowej warstwie atmosfery. Zjawisko to często towarzyszy występowaniu epizodów wysokich i bardzo wysokich stężeń zanieczyszczeń pyłowych. Innym czynnikiem meteorologicznym, który ma wpływ na jakość powietrza jest prędkość wiatru, decydująca o prędkości przemieszczania się zanieczyszczeń. Niska prędkość wiatru sprzyja zwiększeniu poziomu stężenia zanieczyszczeń. Z kolei silne i gwałtowne podmuchy wiatru mogą również prowadzić do okresowego wzrostu stężenia pyłu zawieszonego w powietrzu poprzez jego unos z powierzchni, zwłaszcza w okresach długotrwałego braku opadów. Temperatura powietrza w pewnym zakresie warunkuje aktywność źródeł grzewczych w okresie

jesiennie-zimowym, przez co wpływa też na ilość zanieczyszczeń emitowanych z sektora komunalno-bytowego. W okresie wiosenno-letnim wysoka temperatura oraz duży poziom promieniowania słonecznego powodują wzrost intensywności reakcji fotochemicznych i przemian prowadzących do formowania się zanieczyszczeń wtórnych, w tym ozonu. Kolejnym czynnikiem warunkującym także jakość powietrza jest opad atmosferyczny, który poprzez wymywanie zanieczyszczeń wpływa na zmniejszenie się ich stężenia w atmosferze.

Realizacja ustaleń projektowanego *Planu ogólnego miasta Szczecinek* może mieć wpływ na niewiele spośród czynników wymienionych powyżej. Pośrednie oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego dotyczy przede wszystkim działań polegających na ograniczaniu rozpraszania zabudowy, ochrony terenów zieleni i wód oraz dopuszczeniu produkcji energii z odnawialnych źródeł. Rozwój zabudowy na obszarach już zagospodarowanych albo uzbrojonych w infrastrukturę sprzyja ograniczaniu emisji z indywidualnego transportu samochodowego. Ponadto lokalizacja nowej zabudowy na terenach mających dostęp do sieci ciepłowniczej ogranicza powstawanie nowych źródeł niskiej emisji. Na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych może również wpłynąć rozwój odnawialnych źródeł energii. Warunki sprzyjające rozwojowi transportu zbiorowego oraz rozbudowa tras rowerowych w dłuższej perspektywie także mogą sprzyjać ograniczeniu emisji z transportu. Natomiast ochrona terenów zieleni i wód sprzyja utrzymaniu systemu korytarzy przewietrzania miasta.

Mając na uwadze zakres ustaleń określonych w projektowanym *Planie ogólnym miasta Szczecinek*, nie przewiduje się znaczącego wpływu jego realizacji na powietrze atmosferyczne.

9.5. Oddziaływanie na klimat lokalny

Do czynników kształtujących klimat należą: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, opady, temperatura, wilgotność względna oraz prędkość wiatru. Wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. Ze względu na to, że plan ogólny nie jest dokumentem, który wyznacza lokalizację inwestycji, a jedynie tworzy ramy dla późniejszych planów miejscowych i decyzji przestrzennych, realizacja ustaleń projektowanego *Planu ogólnego miasta Szczecinek* może pośrednio oddziaływać na klimat, przede wszystkim przez ograniczanie rozpraszania zabudowy, ochronę terenów zieleni i wód, zwiększanie retencji oraz dopuszczenie odnawialnych źródeł energii. Najważniejsze korzystne oddziaływania to:

- maksymalna ochrona terenów otwartych, zwiększanie retencji wód, przeciwdziałanie zasklepianiu gruntu oraz utrzymanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej na terenach zurbanizowanych może ograniczać efekt miejskiej wyspy ciepła, poprawiać infiltrację wód opadowych i zmniejszać skutki deszczy nawalnych,
- ograniczenie ekspansji zabudowy, polegające na preferowaniu rozwoju zabudowy na obszarach już zabudowanych, zagospodarowanych albo uzbrojonych w infrastrukturę i zredukowanie do minimum wyznaczania nowych stref mieszkaniowych i usługowo-przemysłowych na terenach wolnych od zabudowy; takie rozwiązanie ogranicza rozlewanie się miasta i emisję z indywidualnego transportu samochodowego,
- możliwość rozwoju odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energii słonecznej, w strefach otwartych, gospodarczych, usługowych, produkcji rolniczej i infrastrukturalnych, co może wpłynąć na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- korzystne warunki dla rozwoju transportu zbiorowego i rowerowego, które w dłuższej perspektywie mogą sprzyjać ograniczeniu emisji z transportu, choć efekt będzie zależał od późniejszych inwestycji i realnej zmiany zachowań mieszkańców.

Mając na uwadze, że projektowany *Plan ogólny miasta Szczecinek* jako dokument porządkujący rozwój przestrzenny może wpływać na klimat jedynie w sposób pośredni, nie przewiduje się znaczącego

wpływu realizacji jego ustaleń na klimat lokalny. Nie wyeliminuje on całkowicie presji urbanizacyjnej, ale zawiera rozwiązania, które powinny ograniczać jej negatywne skutki klimatyczne.

9.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Analizowany projekt *Planu ogólnego miasta Szczecinek* zakłada koncentrację rozwoju zabudowy na terenach już zabudowanych, zagospodarowanych albo uzbrojonych w infrastrukturę. Do minimum zredukowano w nim wyznaczanie nowych stref mieszkaniowych i usługowo-przemysłowych na terenach wolnych od zabudowy. Ograniczy to zajmowanie nowych gruntów, fragmentację terenów otwartych oraz trwałe przekształcanie powierzchni ziemi. Przekształcenie powierzchni ziemi może wystąpić lokalnie tam, gdzie dojdzie do realizacji nowej zabudowy lub infrastruktury. Może tam mieć miejsce niwelacja terenu, usunięcie warstwy gleby, wykonanie wykopów, nasypów, utwardzenie powierzchni i zmiana stosunków wodnych, ale ich skala będzie zależała od szczegółowych ustaleń planów miejscowych i konkretnych projektów inwestycyjnych.

Projekt *Planu ogólnego* uwzględnia obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, w tym teren nieczynnej kopalni piasku i żwiru „Szczecinek-Leśna”, teren historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi przy ul. Łowieckiej oraz tereny wymagające przekształceń funkcjonalnych. Uporządkowanie terenów zdegradowanych i poprzemysłowych może mieć korzystny wpływ na powierzchnię ziemi, ponieważ umożliwia ponowne zagospodarowanie terenów już przekształconych zamiast zajmowania nowych gruntów.

Ponadto projektowany *Plan ogólny* zabezpiecza udokumentowane złoża kopalin zlokalizowane na terenie miasta. Ewentualna przyszła eksploatacja mogłaby silnie oddziaływać na powierzchnię ziemi, ale obecnie żadne z tych złóż nie jest eksploatowane, a część terenów poeksploatacyjnych została już zrehabilitowana.

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na powierzchnię ziemi.

9.7. Oddziaływanie na krajobraz

Zgodnie z art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia planu ogólnego określa się uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe. *Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego* przyjęto uchwałą nr XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. Na terenie miasta nie wyznaczono krajobrazów priorytetowych. Ze względu na położenie miasta w granicach dwóch obszarów chronionego krajobrazu w *Audycie krajobrazowym* określono rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:

- na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” dla następujących stref typologicznych:
 - obszary wodne (podtyp 1a), kod krajobrazu: 32-314.66-27 (jezioro Wilczkowo) oraz 32-314.66-31 (jezioro Trzesiecko),
 - obszary leśne (podtyp: 3a, 3b, 3c), kod: 32-314.45-115, 32-314.66-29,
 - obszary rolnicze (podtyp: 6c, 6d, 6e, 6g), kod krajobrazu: 32-314.45-134,
 - obszary podmiejskie osadnicze (podtyp: 7a, 7b, 8a, 8d), kod krajobrazu: 32 314.45-51, 32-314.66-3,
 - obszary miejskie (podtyp: 9a, 9b, 10a, 10c, 10e), kod krajobrazu: 32-314.66-8, 32-314.66-9, 32-314.66-50,

- na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” dla następujących stref typologicznych:
 - obszary bagienno-ławkowe (podtyp: 2a, 2d), kod krajobrazu 32-314.66-5,
 - obszary rolnicze (podtyp: 6c, 6d, 6e), kod krajobrazu: 32-314.45-41, 32 314.45-54, 32-314.45-134, 32-314.66-28,
 - obszary podmiejskie osadnicze (podtyp 7a), kod krajobrazu 32-314.61-6.

W projekcie *Planu ogólnego* przy wyznaczaniu stref planistycznych oraz określaniu standardów urbanistycznych dla nich wzięto pod uwagę rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom dla krajobrazów położonych w granicach obszarów chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” oraz „Jeziora Szczecineckie”. Mając na uwadze powyższe, nie przywiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na krajobraz miasta Szczecinek.

9.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W projektowanym *Planie ogólnym* udokumentowane złoża kopalin położone w granicach administracyjnych miasta zostały objęte następującymi strefami planistycznymi:

- „Bugno” – strefy otwarte (1SO, 2SO),
- „Kwieciszewo” – strefa górnictwa (2SG), strefa gospodarcza (29SP), strefy infrastrukturalne (150SI, 160SI), strefy komunikacyjne (9SK, 14SK), strefy otwarte (51SO, 52SO), strefa zieleni i rekreacji (65SN),
- „Szczecinek-Leśna” – strefa górnictwa (1SG).

Ustalenia *Planu ogólnego* zabezpieczają możliwości ich eksploatacji lub wykorzystania przez wyznaczenie stref otwartych (SO) i górnictwa (SG), a pozostałe wyznaczone strefy planistyczne (gospodarcze, infrastrukturalne, komunikacyjne) w granicach złóż kopalin wynikają z istniejącego zagospodarowania i zabudowania tych terenów, przebiegu dróg publicznych oraz ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W granicach administracyjnych Szczecinka nie występują gleby I i II klasy bonitacyjnej. Gleby III klasy zajmują niewielką powierzchnię – 97 ha, tj. 5,2 % użytków rolnych. Zlokalizowane są głównie w północnej części miasta (w rejonach ulicy Bugno), we wschodniej części (w rejonach ulic Leśnej i Czarnobór) oraz w południowej części miasta (osiedla Raciborki i Świątki). Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82) ochrona gruntów rolnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Według ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostę Szczecineckiego, największy obszar miasta zajmują użytki rolne, które stanowią 41,3 % powierzchni miasta (około 1 999,65 ha), a także grunty leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione stanowiące 21,6 % powierzchni (około 1 047,30 ha).

Zgodnie z art. 10a ww. ustawy przepisów ograniczających przeznaczanie gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne nie stosuje się do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast. W projekcie *Planu ogólnego* znaczną część gruntów rolnych zaliczono do strefy otwartej (SO), przy czym dla wybranych stref otwartych określono dodatkowe profile funkcjonalne związane

z możliwością realizacji elektrowni słonecznych. Zgodnie z polityką przestrzenną miasta, wyrażoną w *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*, część terenów dotychczas użytkowanych rolniczo przeznaczono pod funkcje nie związane z rolnictwem i objęto je strefami: gospodarczymi, infrastrukturalnymi, usługowymi, wielofunkcyjnymi z zabudową mieszkaniową oraz zieleni i rekreacji.

Powierzchnia lasów na terenie miasta według ewidencji gruntów i budynków wynosi 1 047,30 ha, z czego 1 035,48 ha znajduje się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Na podstawie art. 15 pkt 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2025 r. poz. 567, z późn. zm.) zdecydowana większość lasów miasta Szczecinek kwalifikuje się jako lasy ochronne. Wg Banku Danych o Lasach na terenie miasta status lasów ochronnych posiada drzewostan o powierzchni 981,32 ha.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochrona gruntów leśnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W projektowanym *Planie ogólnym* tereny lasów zarządzane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe objęto głównie strefami otwartymi (SO). W niewielkim zakresie wyznaczono dla lasów również inne strefy: produkcji rolniczej (1SR), wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (17SJ, 18SJ, 32SJ, 45SJ, 47SJ, 55SJ, 139SJ), wielofunkcyjną z zabudową zagrodową (6SZ), zieleni i rekreacji (10SN). Strefy o profilu funkcjonalnym innym niż dedykowany lasom wyznaczono zgodnie z przeznaczeniem ustalonym w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Siedziba Nadleśnictwa Szczecinek została objęta strefą wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (34SW), a Nadleśnictwa Czarnobór strefami usługowymi (8SU, 9SU, 10SU) i infrastrukturalną (12SI).

Dla części terenów lasów, które są zarządzane przez inne podmioty niż Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przeprowadzono procedurę zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Przeznaczenie ustalone w obowiązujących planach miejscowych było podstawą zaliczenia poszczególnych stref planistycznych: wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (12SJ, 32SJ, 35SJ, 45SJ, 137SJ, 142SJ), wielofunkcyjną z zabudową zagrodową (12SZ), usługowej (23SU, 127SU, 128SU, 132SU), gospodarcze (7SP, 42SP), zieleni i rekreacji (6SN, 9SN, 20SN, 57SN, 67SN, 69SN, 98SN), wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (23SJ, 51SJ), górnictwa (1SG), handlu wielkopowierzchniowego (6SH) i infrastrukturalną (156SI).

Dla części lasów położonych w mieście, dla których Plan ogólny określa profil funkcjonalny strefy inny niż teren lasów, może zająć konieczność przeprowadzenia procedury zmiany przeznaczenia tych gruntów na cele nieleśne. Zgodnie z przepisami prawa procedura ta następuje w trakcie sporządzania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do takich terenów, na których możliwe będzie zmiana przeznaczenia, zaliczają się następujące strefy planistyczne: zieleni i rekreacji (6SN, 12SN, 19SN, 22SN, 24SN, 62SN), usługowe (13SU, 1226SU, 133SU), gospodarcze (3SP, 26SP), wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (45SJ, 49SJ) i produkcji rolniczej (3SR, 6SR). Dodatkowo strefy otwarte, dla których w profilu dodatkowym określono teren elektrowni słonecznej, również dla tych terenów będzie wymagana procedura zmiany przeznaczenia na cele nieleśne. Mając

na uwadze fakt, że Plan ogólny nie przesądza o konieczność przeprowadzenia procedury zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, o której mowa w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a jedynie wyznacza ramy możliwości przeprowadzenia tej procedury przy sporządzaniu planów miejscowych, do każdej wyżej wymienionej strefy planistycznej został przyporządkowany teren lasów w ramach profilu funkcjonalnego (podstawowego lub dodatkowego) tych stref.

Cały obszar miasta Szczecinek leży w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 126, potencjalnie możliwy jest więc wpływ sposobu zagospodarowania powierzchni na jakość wód podziemnych. Na podstawie wyników badań modelowych oraz przeprowadzonych obliczeń potencjalnego czasu migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu stwierdzono, że główny poziom GZWP nr 126 charakteryzuje się bardzo małą podatnością na zanieczyszczenia. Ze względu na wysoką odporność terenu na zanieczyszczenia oraz sposób zagospodarowania terenu, dla GZWP nr 126 nie wyznaczono obszaru ochronnego.

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na zasoby naturalne.

9.9. Oddziaływanie na zabytki

W zakresie ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego w *Planie ogólnym miasta Szczecinek* wyznaczono strefy planistyczne obejmujące:

- obiekty zabytkowe, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- stanowiska archeologiczne,
- obiekty ujęte w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Profil podstawowy i dodatkowy stref planistycznych oraz standardy urbanistyczne dla tych stref, tj. wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy i minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zapewniają ochronę obiektów i obszarów zabytkowych położonych na terenie miasta.

Najcenniejszymi elementami dziedzictwa kulturowego miasta są zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. W *Planie ogólnym* ujęto je jako strefy planistyczne lub też włączono do poszczególnych stref planistycznych w zależności od przeznaczenia ustalonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub aktualnego sposobu użytkowania. Strefy planistyczne, które obejmują zabytki wpisane do rejestru zabytków, przedstawiono w tabeli poniżej. Obszarowe zabytki, tj. historyczne śródmieście miasta oraz Park Miejski, położone są w granicach kilku stref planistycznych o profilach zgodnych z przeznaczeniem ustalonym w planach miejscowych. Ochrona wartości zabytkowych w *Planie ogólnym* polega na ustaleniu profilu funkcjonalnego strefy planistycznej oraz określeniu standardów urbanistycznych dla niej tj. wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy i minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zagospodarowanie zabytków, prowadzenie badań, prac i robót oraz podejmowanie innych działań przy zabytkach wymaga uzyskania stosownej decyzji właściwego konserwatora zabytków.

Tabela 12. Zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego

Lp.	Nazwa zabytku	Symbol strefy planistycznej
1	Dawny schron bojowy ciężki typu B-werk	23SU
2	Dwór wraz z parkiem	5SJ
3	Budynek Sądu Rejonowego	57SU
4	Budynek Poczty Polskiej wraz z bramą wjazdową	57SU
5	Dawna sala modlitw Towarzystwa Gminnego (obecnie cerkiew)	82SW, 83SW
6	Budynek Muzeum Regionalnego w Szczecinku	66SU
7	Budynek dawnego domu przedpogrzebowego żydowskiego	75SU
8	Wieża ciśnień	77SU
9	Wieża św. Mikołaja	70SW
10	Spichlerz przy ul. Junackiej 7	70SW
11	Spichlerz przy Placu Sowińskiego 4	120SW
12	Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny	79SU
13	Budynek Szkoły Muzycznej im. Oskara Kolberga	80SU
14	Południowe skrzydło Zamku Książąt Pomorskich zwane skrzydłem Filipa II	62SU
15	Budynki Szkoły Podstawowej nr 1 (budynek szkoły i sali gimnastycznej)	158SW
16	Budynek dworca kolejowego przy ul. Dworcowej 1	111SU
17	Budynek dawnego Domu Dyrektorów, obecnie Przedszkole Publiczne	65SW
18	Śródmieście miasta Szczecinka	62SW, 63SW, 64SW, 65SW, 66SW, 67SW, 68SW, 70SW, 71SW, 72SW, 73SW, 74SW, 75SW, 115SW, 116SW, 117SW, 118SW, 119SW, 120SW, 121SW, 122SW, 123SW, 124SW, 125SW, 126SW, 35SN, 45SN, 46SN, 47SN, 34SO, 58SU, 64SU, 61SI, 62SI, 66SI, 67SI, 69SI, 85SI, 88SI, 89SI, 90SI, 91SI, 92SI
19	Park Miejski	33SN, 34SN, 48SN, 94SN, 34SO, 61SU, 69SW, 62SI

Źródło: Uzasadnienie do Planu ogólnego miasta Szczecinek (część tekstowa)

Ochronie konserwatorskiej poprzez wpis do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego podlegają również obiekty archeologiczne, przedstawione w tabeli poniżej. Poszczególne strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych włączono do stref planistycznych w zależności od przeznaczenia ustalonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu. Wyznaczone

w *Planie ogólnym* strefy planistyczne oraz standardy urbanistyczne uwzględniają ochronę dziedzictwa kulturowego w zakresie stanowisk archeologicznych. Zasady ochrony poszczególnych stref określa się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 13. Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego

Lp.	Stanowisko archeologiczne	Symbol strefy planistycznej
1	Szczecinek stanowisko 2 (AZP 25-25 nr stanowiska 9)	58SO, 55SN, 116SU
2	Szczecinek stanowisko 1 (AZP 25-25 nr stanowiska 8)	58SO, 34SN, 61SU, 62SU, 63SU, 78SN, 93SN
3	Szczecinek stanowisko 18 (AZP 25-25 nr stanowiska 10)	57SN, 120SU, 134SI
4	Trzesieka stanowisko 1 (AZP 25-25 nr stanowiska 7)	30SO, 58SO

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZWKZ w Szczecinie

Formą ochrony zabytków są także ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy. Zakres tej ochrony w planach miejscowych został określony w uzgodnieniu z Zachodniopomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Szczecinie oraz z Miejskim Konserwatorem Zabytków w Szczecinku. Natomiast w przypadku zabytków, które są zlokalizowane poza terenami objętymi planami miejscowymi, zasady ochrony określa się każdorazowo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Zabytki chronione na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo ustaleń decyzji lokalizacyjnych włączono do stref planistycznych zależnie od przeznaczenia ustalonego w planach miejscowych bądź istniejącego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu. Wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu (maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej) dla poszczególnych stref planistycznych zostały określone w oparciu o ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Szczegółowy zakres ochrony konserwatorskiej, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu obejmujące poszczególne obiekty o walorach zabytkowych określa się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Jednym z obowiązków nałożonych na gminy przez ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska. Zadaniu temu ma służyć gminna ewidencja zabytków. Na zbiór zabytków ujętych w *Gminnej Ewidencji Zabytków z terenu miasta Szczecinek* składają się:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego,
- obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- obiekty chronione ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego (budynki oraz zespoły urbanistyczne),
- obiekty militarne (schrony bojowe, bierne i obserwacyjne) Wału Pomorskiego,
- stanowiska archeologiczne,

- cmentarze,
- parki.

Zabytki ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków włączono do poszczególnych stref planistycznych zależnie od przeznaczenia ustalonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu. Wyznaczone w *Planie ogólnym* strefy planistyczne oraz standardy urbanistyczne uwzględniają ochronę dziedzictwa kulturowego w zakresie tych zabytków. Wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu (maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej) dla poszczególnych stref planistycznych zostały określone w oparciu o ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obiekty ujęte w *Gminnej Ewidencji Zabytków* uwzględnia się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez określenie zasad ochrony.

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na zabytki zlokalizowane na terenie miasta.

9.10. Oddziaływanie na dobra materialne

W celu zapewnienia ochrony ludności i mienia w projektowanym *Planie ogólnym* uwzględniono obszary szczególnego zagrożenia powodzią, prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi, poziom zagrożenia powodziowego, proponowaną zabudowę i zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, a także jego aktualne zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie miasta są zlokalizowane wzdłuż rzeki Nizicy. Obszary te na odcinku pomiędzy jeziorem Trzesiecko a drogą krajową nr S11 mają charakter liniowy wzdłuż koryta rzeki i w większości zawierają się w granicach strefy otwartej (34SO). Częściowo położone są na terenie zabudowanym ścisłego centrum miasta (w odległości od 0 m do maksymalnie 2,5 m od granicy działki ewidencyjnej nr 1 obręb 0013, stanowiącej grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi – rzekę Nizicę). Obszar ścisłego centrum miasta jest terenem zagospodarowanym zgodnie z przeznaczeniem ustalonym w obowiązujących planach miejscowych. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią położone wzdłuż koryta rzeki Nizicy znajdują się częściowo w granicach następujących stref planistycznych: strefy komunikacyjnej (1SK), stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (73SW, 74SW, 78SW, 115SW, 117SW, 120SW), stref usługowych (62SU, 65SU), stref infrastrukturalnych (62SI, 66SI, 68SI, 88SI), stref zieleni i rekreacji (4SN, 34SN, 35SN, 44SN, 48SN, 74SN) oraz strefy otwartej (58SO). W tym zakresie projekt *Planu ogólnego* uwzględnia ustalenia i przeznaczenia obowiązujących planów miejscowych. Obszary uzupełnienia zabudowy położone są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią położonych na północ od drogi krajowej nr S11, stanowiącej strefy komunikacyjnej 2SK i 3SK, w projekcie *Planu ogólnego* wyznaczono następujące strefy planistyczne: strefy otwarte (2SO, 4SO, 5SO, 6SO) oraz strefę zieleni i rekreacji (4SN).

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na dobra materialne.

9.11. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność

Szczecinek znajduje się poza granicami obszarów chronionych w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Najbliżej położone obszary Natura 2000 to specjalne obszary ochrony

siedlisk: Dorzecze Parsęty (PLH320007) w odległości ok. 1,62 km, Jeziora Szczecineckie (PLH320009) w odległości ok. 3,95 km, Bagno i Jezioro Ciemino (PLH320036) w odległości ok. 6,13 km, Diabelskie Pustacie (PLH320048) w odległości ok. 7,22 km, Jezioro Śmiadowo (PLH320042) w odległości ok. 8,49 km oraz obszar specjalnej ochrony Ostoja Drawska (PLB320019) w odległości ok. 9,74 km. Zakres zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dorzecze Parsęty zawiera aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Białogard na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r., sporządzony przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Dla pozostałych obszarów plany zadań ochronnych ustanowiono poniższymi zarządzeniami:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1652 z późn. zm.),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno i Jezioro Ciemino PLH320036 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1650, z późn. zm.),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 września 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4790),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo PLH320042 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 1653 z późn. zm.),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2674 z późn. zm.).

W żadnym z powyższych zarządzeń nie określono wskazań do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie miasta Szczecinek, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Również aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Białogard oraz Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Bobolice nie zawierają wskazań do wprowadzenia zmian w obowiązujących w granicach miasta dokumentach planistycznych. Mając na uwadze powyższe, nie przywiduje się znaczącego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność.

10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu *Planu ogólnego miasta Szczecinek*, obejmującego obszar administracyjny miasta z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Prace nad projektem *Planu ogólnego* zainicjowane zostały uchwałą Nr LXVI/617/2023 Rady Miasta Szczecinek z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu ogólnego miasta Szczecinek. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest jednym z elementów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego. Obowiązek jej przeprowadzenia wynika z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670). Celem przeprowadzanej procedury jest zidentyfikowanie potencjalnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu planu oraz przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub

kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań. Zawartość sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko zgodna jest z zakresem określonym w art. 51 ust. 2 ww. ustawy. Ponadto na podstawie art. 53 powyższej ustawy, zakres i stopień szczegółowości wymaganych w prognozie informacji uzgodniony został z właściwymi organami, tj. z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinku.

Zgodnie z art. 13a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) *Plan ogólny miasta Szczecinek* jest dokumentem planistycznym sporządzanym obowiązkowo i obejmuje obszar w granicach administracyjnych miasta z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu. Plan ogólny sporządza się w formie danych przestrzennych. Obszar nim objęty dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne spośród trzynastu rodzajów wymienionych w art. 13c ust. 2 ww. ustawy, różniących się profilem funkcjonalnym (podstawowym i dodatkowym) oraz minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Możliwe przeznaczenie oraz wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów w strefach planistycznych określone są w stopniu ogólnym – jako zakres dopuszczalnych profili funkcjonalnych podstawowych, a w zależności od potrzeb również dodatkowych oraz maksymalne wartości wskaźników (minimalne – w przypadku udziału powierzchni biologicznie czynnej). Wraz z projektem planu ogólnego opracowywane jest uzasadnienie, składające się z części tekstowej i graficznej.

W *Planie ogólnym miasta Szczecinek* na podstawie art. 13a ust. 4 ww. ustawy określono strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne, obszary uzupełnienia zabudowy oraz obszar zabudowy śródmiejskiej. W przedmiotowym dokumencie nie określono natomiast gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej, o których mowa w art. 13f ust. 1 ww. ustawy. Ustalenia *Planu ogólnego* określono uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta, w szczególności:

- politykę przestrzenną określoną w *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*,
- ustalenia *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego*,
- znajdujące się na terenie miasta:
 - formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,
 - obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
 - obszary gruntów zmeliorowanych,
 - strefy ochronne ujęć wody,
 - tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi,
 - udokumentowane złoża kopalin,
 - zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej,
 - tereny zamknięte i ich strefy ochronne,
 - obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
 - obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,
 - grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne,
 - zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu,
- rekomendacje i wnioski zawarte w *Audycie krajobrazowym województwa zachodniopomorskiego*,
- *Opracowanie ekofizjograficzne* sporządzone na potrzeby *Planu ogólnego miasta Szczecinek*,
- zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w mieście.

W granicach administracyjnych miasta nie występują inne obiekty lub obszary, których istnienie mogłoby mieć wpływ na strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne określone w *Planie ogólnym*, tj.:

- wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału,
- tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,
- obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,
- kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,
- obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej,
- obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,
- obszary ograniczonego użytkowania,
- obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją,
- obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego.

Strefy planistyczne w *Planie ogólnym* wyznaczono w celu odzwierciedlenia faktycznej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i zapewnienia czytelnego podziału na obszary o dominujących funkcjach i kierunkach zagospodarowania. Wyznaczono łącznie 941 stref planistycznych, w tym:

- 257 stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), wyznaczonych w pierwszej kolejności na terenach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, w obszarach uzupełnienia zabudowy oraz w obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej; obejmują przede wszystkim istniejącą zabudowę, w tym zabudowę o charakterze mieszkaniowo-usługowym w centrum miasta oraz osiedla mieszkaniowe zlokalizowane w jego różnych częściach; w drugiej kolejności objęto nimi obszary, które w obowiązujących planach miejscowych nie są przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, a są położone w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy – do tej kategorii terenów zaliczają się obszary istniejącej zabudowy o charakterze usługowym i biurowym oraz luki w tego rodzaju zabudowie (tereny przedszkoli, szkół podstawowych oraz niektórych obiektów usługowych zlokalizowanych w różnych częściach miasta); ponadto w celu zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania na obszary inwestycyjne pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wskazano tego rodzaju strefy na terenach niezabudowanych i niezagospodarowanych, które zostały objęte obszarami uzupełnienia zabudowy, w miejscach o najlepszej dostępności do infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej, w zdecydowanej większości stanowiących luki w istniejącej zabudowie miasta;
- 156 stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), wyznaczonych w pierwszej kolejności na obszarach, dla których w obowiązujących planach miejscowych określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, a następnie na obszarach uzupełnienia zabudowy i obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej;
- 10 stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (SZ), wyznaczonych dla istniejącej zabudowy zagrodowej oraz planowanej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, położonych na obrzeżach miasta przy ulicach: Rybackiej, Sosnowej, Trzesieckiej i Wierzbowej; nie wyznaczono nowych terenów pod zabudowę zagrodową; w zakresie dodatkowego profilu funkcjonalnego dla każdej ze stref ustalono: teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, ponadto w zależności od potrzeb i uwarunkowań dla niektórych stref ustalono: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód; wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu określono przede wszystkim

- w oparciu o ustalenia obowiązujących planów miejscowych, przy czym uwzględniono również charakter i intensywność planowanej do realizacji zabudowy w ramach tych stref;
- 127 stref usługowych (SU), obejmujących istniejące oraz planowane tereny usług publicznych i komercyjnych, których lokalizacja na terenie miasta ma charakter rozproszony, w szczególności miejsca świadczenia usług publicznych (administracji, bezpieczeństwa i porządku publicznego, edukacji, kultury, nauki, pomocy społecznej, rozrywki, zdrowia itp.); część terenów usług, w tym te znajdujące się w budynkach o funkcji mieszkalnej lub mieszanej, włączono do stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną lub wielorodzinną, stref zieleni i rekreacji z profilem funkcjonalnym dodatkowym związanym z usługami oraz stref gospodarczych; zdecydowaną większość stref usługowych wyznaczono zgodnie z istniejącym użytkowaniem terenu oraz ustaleniami obowiązujących planów miejscowych; zakres profilu funkcjonalnego dodatkowego określono dla niespełna połowy stref usługowych – w zależności od potrzeb i uwarunkowań ustalono jedno lub kilka przeznaczeń spośród następujących: teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód; wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu wyznaczono przede wszystkim w oparciu o ustalenia obowiązujących planów miejscowych, przy czym uwzględniono również aktualną skalę i charakter istniejącej zabudowy oraz politykę przestrzenną wyrażoną w Strategii Rozwoju Miasta;
 - 7 stref handlu wielkopowierzchniowego (SH), obejmujących istniejące obiekty wielkopowierzchniowe oraz planowane w obowiązujących planach miejscowych; w dodatkowym profilu funkcjonalnym w zależności od potrzeb określono: teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej; dla strefy planistycznej oznaczonej symbolem 6SH w profilu funkcjonalnym dodatkowym dopuszczono teren zieleni naturalnej i teren lasu, jeśli zostanie utrzymany dotychczasowy sposób użytkowania;
 - 38 stref gospodarczych (SP), obejmujących obszary istniejącej i planowanej zabudowy produkcyjno-usługowej, które zostały ustalone w obowiązujących planach miejscowych oraz w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*; w ramach tych stref przewiduje się rozwój funkcji produkcyjnej, magazynowej oraz odnawialnych źródeł energii; zlokalizowane są one głównie w północnej części miasta (m.in. w rejonie ulic: Bugno, G. Narutowicza, Koszalińskiej i drogi krajowej nr S11) oraz w jego południowej części (m.in. w rejonie ulic: Armii Krajowej, Ignacego Łukasiewicza, Piłskiej, Waryńskiego, Wiśniowej i drogi krajowej nr S11); dla wszystkich stref w dodatkowym profilu funkcjonalnym określono teren usług, a pozostałe przeznaczenia (teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód) określono dla poszczególnych stref w zależności od potrzeb i uwarunkowań przestrzennych; dla każdej strefy gospodarczej w zależności od potrzeb określono parametry standardów urbanistycznych, przy czym minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi oraz lokalnymi uwarunkowaniami przestrzennymi;
 - 6 stref produkcji rolniczej (SR), zlokalizowanych przy ulicach: Sosnowej, Stanisława Staszica i Żeglarskiej, stanowiących odzwierciedlenie przeznaczeń tych nieruchomości w obowiązujących planach miejscowych jako tereny rolnicze i tereny obsługi produkcji w gospodarstwach hodowlanych, leśnych, ogrodniczych lub rolnych; dla każdej strefy określono również profil dodatkowy, który w zależności od potrzeb obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej, teren lasu i teren wód;
 - 161 stref infrastrukturalnych (SI), obejmujących przede wszystkim istniejące obiekty infrastrukturalne istotne z punktu widzenia funkcjonowania miasta, związane z odprowadzaniem ścieków, dostarczaniem wody, zasilaniem w ciepło i energię elektryczną, gaz oraz zagospodarowaniem odpadów; strefy te zawierają zarówno tereny z istniejącymi obiektami

infrastrukturalnymi, jak również obszary wskazane do rozwoju systemu infrastruktury technicznej, zaliczono do nich także niektóre elementy układu komunikacyjnego miasta (wybrane miejskie drogi publiczne) oraz tereny obsługi komunikacji (tereny garaży i parkingów); profil dodatkowy określono w zależności od potrzeb dla około połowy stref infrastrukturalnych, w większości przypadków jest to (łącznie lub oddzielnie): teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód; dla każdej strefy infrastrukturalnej w zależności od potrzeb określono wybrane parametry standardów urbanistycznych, przy czym minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi oraz lokalnymi uwarunkowaniami przestrzennymi;

- 95 stref zieleni i rekreacji (SN), wyznaczonych przede wszystkim dla terenów o dużym udziale zieleni, wykorzystywanych rekreacyjnie lub sportowo, a także terenów usługowych o profilu funkcjonalnym usług sportu i rekreacji oraz turystyki z dużym udziałem zieleni; w ramach profilu funkcjonalnego podstawowego określono: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej; profil funkcjonalny dodatkowy dla każdej strefy wyznaczono indywidualnie w zależności od potrzeb, przy czym może on obejmować: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej ustalono w większości stref na poziomie 50 %, chyba że z ustaleń obowiązujących planów miejscowych wynika jego niższa wartość; strefami zieleni i rekreacji objęto również otwarte tereny niezabudowane w zachodniej części miasta na północ od drogi wojewódzkiej nr 172, wojskowe tereny po zlikwidowanym poligonie przy ulicy Kołobrzeszkiej, tereny rolnicze przy rzece Nizicy (Niezdobnej) oraz jezioro Trzesiecko, dla których wyznaczono kierunek zagospodarowania zgodny z profilem funkcjonalnym podstawowym i dodatkowym przyporządkowanym dla tej strefy planistycznej;
- 4 strefy cmentarzy (SC), obejmujące położone na terenie miasta: nieczynny cmentarz ewangelicki z II połowy XIX w. oraz Cmentarz Komunalny przy ulicy Władysława Cieślaka wraz z nową częścią przy ulicy Bolesława Prusa; granice stref wyznaczono zgodnie z ustaleniami planów miejscowych; dla stref obejmujących Cmentarz Komunalny ustalono dodatkowy profil funkcjonalny: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej i teren wód (w zależności od potrzeb);
- 2 strefy górnictwa (SG), wyznaczone w celu ochrony i możliwości wykorzystania udokumentowanych złóż kopalin stwierdzonych w granicach administracyjnych miasta: „Szczecinek-Leśna” – strefa górnictwa 1SG, „Kwieciszewo” – strefa górnictwa 2SG;
- 59 stref otwartych (SO), obejmujących tereny: lasów, rolnicze, wód powierzchniowych (jeziora i ciek) oraz zieleni naturalnej, w tym użytków ekologicznych; podstawowy profil funkcjonalny stref obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych i teren infrastruktury technicznej, dodatkowy profil funkcjonalny obejmuje: teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej; w zależności od potrzeb oraz uwarunkowań przestrzennych dla części stref otwartych określono dodatkowy profil funkcjonalny: teren elektrowni słonecznej i teren zieleni urządzonej;
- 19 stref komunikacyjnych (SK), uwzględniających aktualne zagospodarowanie nieruchomości jako tereny komunikacji kolejowej oraz drogowej; wyznaczone strefy obejmują w ramach podstawowego profilu funkcjonalnego: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji

kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych i teren infrastruktury technicznej; dodatkowy profil funkcjonalny dla poszczególnych stref komunikacyjnych został określony w zależności od potrzeb i uwarunkowań.

Przystąpienie do sporządzenia *Planu ogólnego miasta Szczecinek* jest następstwem nowelizacji ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie w dniu 24 września 2023 r. Zgodnie z zapisami ww. nowelizacji sporządzenie planu ogólnego jest obligatoryjne dla wszystkich gmin. *Plan ogólny miasta Szczecinek* jest aktem prawa miejscowego, który zastąpi obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*. Uwzględnia się go przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz stanowi on podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.), określając ustalenia planu ogólnego gminy zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;
- uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Wymagania, o których mowa powyżej, określa się na podstawie opracowań ekofizjograficznych. W tym celu wykorzystano informacje zawarte w *Opracowaniu ekofizjograficznym* sporządzonym na potrzeby *Planu ogólnego miasta Szczecinek*, gdzie określone zostały przyrodnicze predyspozycje funkcjonalno-przestrzenne poszczególnych fragmentów miasta oraz rekomendacje do *Planu ogólnego*. Przeanalizowano w nim stan i funkcjonowanie środowiska, a także scharakteryzowano lokalne uwarunkowania środowiskowe ze szczególnym uwzględnieniem obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną lub proponowanych do ochrony. Ponadto wskazano istniejące i potencjalne ograniczenia oraz zagrożenia, zarówno pochodzenia naturalnego, jak i antropogenicznego. Rezultatem analiz było nakreślenie tła środowiskowego dla ustaleń *Planu ogólnego* oraz sformułowanie wniosków i zaleceń, uwzględniających dążenie do utrzymania równowagi przyrodniczej i ciągłości systemu przyrodniczego. Określając strefy planistyczne w *Planie ogólnym* wzięto pod uwagę ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowania ekofizjograficzne przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych.

Prace nad sporządzeniem niniejszego opracowania rozpoczęto od analizy dostępnych materiałów w postaci: map tematycznych (z zakresu m.in. geologii, hydrogeologii, PEM), waloryzacji przyrodniczych, dokumentów planistycznych i opracowań ekofizjograficznych, obowiązujących aktów prawnych, programów oraz raportów dotyczących stanu środowiska opracowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Uzyskane na podstawie powyższych źródeł informacje zostały następnie zweryfikowane w trakcie wizyt w terenie oraz uzupełnione o dokumentację fotograficzną.

Analizie poddano również sposób uwzględnienia w projekcie planu ogólnego zagadnień związanych z ochroną środowiska zawartych w programach i strategiach lokalnych, regionalnych oraz ponadregionalnych. Następnie oceniono czy określone strefy planistyczne wraz z wyznaczonymi dla nich profilami funkcjonalnymi oraz wskaźnikami zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Materiały źródłowe oraz prace terenowe pozwoliły określić stan i funkcjonowanie środowiska na obszarze objętym opracowaniem i w jego otoczeniu, przedstawić potencjalne zagrożenia środowiska oraz wpływ ustaleń projektowanego planu ogólnego na jego funkcjonowanie. Ocena stanu środowiska na badanym obszarze oparta została na metodach analitycznych i waloryzacyjnych, dotyczących poszczególnych komponentów przyrodniczych oraz inwentaryzacji terenowej.

Metody analizy skutków realizacji ustaleń zawartych w przedmiotowym projekcie *Planu ogólnego* polegają na ocenie potencjalnego oddziaływania i skuteczności przewidywanych w nim działań zapobiegających, ograniczających oraz kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zagospodarowania – potencjalny wpływ na środowisko przyrodnicze poszczególnych rozwiązań w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania oceniany będzie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji ustalających warunki zabudowy, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument.

Ponadto wpływ realizacji postanowień projektu *Planu ogólnego* na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i ich zmian podlegać będzie bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom stanu środowiska, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. UE L. z 2001 r. Nr 197 str. 30) możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. Zakres i częstotliwość monitoringu na analizowanym obszarze będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska.

Częstotliwość przeprowadzania analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu proponuje się powiązać z częstotliwością oceny aktualności planu ogólnego i planów miejscowych. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki powyższych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Miasta.

Realizacja ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego miasta Szczecinek* nie będzie źródłem transgranicznego oddziaływania na środowisko. Skala zamierzeń inwestycyjnych ujętych w przedmiotowym dokumencie planistycznym pozwala stwierdzić, że oddziaływanie będzie całkowicie lokalne i nie stworzy znaczących zagrożeń dla powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, powierzchni ziemi i innych komponentów środowiska przyrodniczego, a także nie spowoduje wystąpienia zagrożeń dla zdrowia ludzi.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uchwalenie planu ogólnego gminy jest obligatoryjne. Zastąpi on *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*, przyjęte uchwałą Nr LXVIII/637/2023 Rady Miasta Szczecinek z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek, które straci ważność po 1 lipca 2026 r. W przypadku braku planu ogólnego gminy, po tym terminie nie będzie możliwości uchwalania nowych lub zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ani wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wobec

powyższego przekształcanie środowiska przyrodniczego na terenie miasta następować będzie w wyniku realizacji ustaleń obowiązujących planów miejscowych, których potencjalne oddziaływania zostały już przeanalizowane w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzanych przed ich uchwaleniem. Zgodnie z przepisami ww. ustawy obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zawierają ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, uwzględniające lokalne uwarunkowania ekofizjograficzne. Odstąpienie od wprowadzenia projektowanego *Planu ogólnego miasta Szczecinek* skutkować będzie utrzymaniem określonych w obecnie obowiązujących planach miejscowych funkcji terenów oraz zasad ich zabudowy i zagospodarowania, a także w wydanych decyzjach o warunkach zabudowy. Realizacja nowych obiektów budowlanych, a także infrastruktury technicznej i komunikacyjnej spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku, których charakter, intensywność oraz zasięg uzależnione będą od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu. Natomiast na terenach, dla których nie uchwalono miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie będzie możliwości ich uchwalania oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. *Plan ogólny* ma na celu określenie najbardziej korzystnego kierunku realizowanej polityki zagospodarowania przestrzennego, zgodnej z zasadą zrównoważonego rozwoju, której celem jest zapewnienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń.

Cele ochrony środowiska formułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce już w trakcie egzekwowania odpowiednich aktów prawnych, które stanowią bezpośrednie wdrożenie dyrektyw unijnych lub opracowane zostały zgodnie z zaleceniami lub postanowieniami międzynarodowych konwencji. Z punktu widzenia planu ogólnego, na szczeblu międzynarodowym istotne znaczenie mają cele dokumentu *Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development)* przyjętego przez Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ), który definiuje model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Cele *Agendy 2030* dotyczą zrównoważonych miast i społeczności, przeciwdziałania zmianom klimatu, ochrony ekosystemów lądowych, racjonalnego gospodarowania wodami oraz zapewnienia zrównoważonych wzorców produkcji i konsumpcji. Dokument ten zakłada ochronę planety przed degradacją, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi oraz pilne działania w zakresie zmian klimatu. Szczególnie istotny jest cel 11, odnoszący się do kształtowania miast i osiedli jako struktur włączających, bezpiecznych, odpornych i zrównoważonych.

Na szczeblu wspólnotowym, szczególne znaczenie mają cele wynikające z *Europejskiego Zielonego Ładu* oraz *8. Programu działań w zakresie środowiska do 2030 r.* Program ten wyznacza kierunki polityki środowiskowej UE, obejmujące m.in. łagodzenie zmian klimatu, adaptację do zmian klimatu, ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej, gospodarkę o obiegu zamkniętym, dążenie do zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń oraz ograniczanie presji środowiskowych związanych z produkcją i konsumpcją. Z punktu widzenia projektowanego *Planu ogólnego* istotne są również cele dotyczące ochrony zasobów wodnych, ochrony przyrody, poprawy jakości powietrza, zwiększenia efektywności energetycznej, rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz kształtowania odpornych struktur miejskich.

Na szczeblu krajowym podstawowe znaczenie ma *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej*, przyjęta uchwałą Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. poz. 794), której rolą jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia mieszkańców. Istotne są również dokumenty dotyczące adaptacji do zmian klimatu, ochrony powietrza i gospodarki wodnej, jak np. *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)*, który jako główny cel wskazuje zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz sprawnego funkcjonowania

gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Jako główny cel *Polityki ekologicznej państwa 2030 (PEP2030)* wskazano rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele środowiskowe, dodatkowo wspierane przez dwa cele horyzontalne, określone w tym dokumencie to:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;
- cele horyzontalne: (1) Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa; (2) Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele zawarte w *PEP2030* uszczegółowione zostały w programach ochrony środowiska opracowanych na różnych szczeblach:

- *Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030*, przyjęty uchwałą Nr XXIX/339/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2021 r.,
- *Program ochrony środowiska powiatu szczecineckiego 2030*, przyjęty uchwałą Nr LXXVI/556/2024 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 3 kwietnia 2024 r.,
- *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szczecinek na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2029-2032*, przyjęty uchwałą Nr XXVIII/216/2025 Rady Miasta Szczecinek z dnia 17 grudnia 2025 r.

W zakresie ochrony klimatu i poprawy jakości powietrza opracowana została *Aktualizacja Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej*, przyjęta uchwałą Nr XLV/540/23 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5048). Stanowi ona kontynuację działań zawartych w programach ochrony powietrza realizowanych w latach poprzednich, a opracowano ją w związku z odnotowaniem w 2021 r. przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w strefie zachodniopomorskiej. Celem opracowania programu jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów docelowych benzo(a)pirenu, a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza. Jednym ze wskazanych działań, których realizacja może skutkować redukcją poziomów analizowanych substancji w powietrzu do poziomów nieprzekraczających poziomów docelowych, jest kształtowanie polityki przestrzennej m.in. przez ochronę korytarzy przewietrzania miasta oraz obszarów zieleni. Korytarze zapewniają wymianę powietrza w obszarach gęstej zabudowy, natomiast tereny zieleni w miastach służą poprawie jakości powietrza, pozwalają na odizolowanie terenów przemysłowych oraz wzmożonego ruchu komunikacyjnego od terenów zamieszkałych. Pochłaniają również niektóre zanieczyszczenia powietrza. Odpowiednie kształtowanie ładu przestrzennego, szczególnie w obszarach gęstej zabudowy mieszkaniowej, powinno być również elementem polityki miejskiej jako elementu strategii lokalnych. Rozwój zieleni pełni funkcje zdrowotne poprzez zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, a także poprzez stabilizowanie temperatury i wilgotności powietrza w przestrzeni miejskiej.

Plan ogólny miasta Szczecinek, jako akt planowania przestrzennego określający strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta, strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne, pozostaje w bezpośrednim związku z celami ochrony środowiska ustanowionymi na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Charakter ustaleń *Planu ogólnego* powoduje, że dokument ten nie rozstrzyga szczegółowych zasad realizacji poszczególnych inwestycji, jednak wyznacza ramy

przestrzenne dla przyszłego zagospodarowania terenów, w tym dla ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych, wodnych, leśnych oraz dla ograniczania presji urbanizacyjnej na tereny otwarte. W projekcie *Planu ogólnego miasta Szczecinek* cele ochrony środowiska uwzględniono przede wszystkim przez przyjęcie rozwiązań ograniczających rozpraszanie zabudowy, wspierających racjonalne wykorzystanie już zurbanizowanych i uzbrojonych terenów oraz zachowujących istotne elementy systemu przyrodniczego miasta. W projektowanym *Planie ogólnym* rozwój zabudowy skoncentrowano głównie na obszarach już zabudowanych, zagospodarowanych lub wyposażonych w infrastrukturę techniczną, ograniczając do minimum wyznaczanie nowych terenów rozwoju funkcji mieszkaniowych i usługowo-przemysłowych na terenach wolnych od zabudowy. Jednocześnie wyznaczono strefy otwarte oraz strefy zieleni i rekreacji, a także ustalono możliwie wysokie wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja adaptacji do zmian klimatu, ograniczaniu uszczelniania powierzchni, poprawie retencji oraz ochronie lokalnych powiązań przyrodniczych. Projekt *Planu ogólnego* uwzględnia potrzebę ochrony terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, w tym obszarów chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” i „Jeziora Szczecineckie”, użytków ekologicznych, pomników przyrody oraz terenów leśnych i zadrzewionych. W granicach użytków ekologicznych wyznaczono strefy otwarte bez określania dodatkowego profilu funkcjonalnego, co ogranicza ryzyko przekształcenia najcenniejszych fragmentów systemu przyrodniczego miasta. W celu umożliwienia rozwoju produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w projekcie *Planu ogólnego* wyznaczono strefy gospodarcze oraz dodatkowe profile funkcjonalne w ramach stref otwartych, usługowych, produkcji rolniczej i infrastrukturalnych. W zakresie ochrony zasobów wodnych w projekcie *Planu ogólnego* uwzględniono występowanie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 126 „Zbiornik Szczecinek”, stref ochronnych ujęć wody, wód powierzchniowych oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Dla terenów szczególnego zagrożenia powodzią położonych w rejonie rzeki Nizicy oraz jej ujścia do jeziora Wielimie przewidziano przede wszystkim strefy otwarte i strefy zieleni i rekreacji, a obszary uzupełnienia zabudowy wyznaczono poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Reasumując, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały uwzględnione w *Planie ogólnym miasta Szczecinek* przede wszystkim przez: racjonalne kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, ograniczenie rozpraszania zabudowy, ochronę terenów otwartych, wyznaczenie stref zieleni i rekreacji, zachowanie obszarów cennych przyrodniczo, uwzględnienie obszarów zagrożenia powodziowego, ochronę zasobów wodnych i złóż kopalin, umożliwienie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz określenie parametrów urbanistycznych sprzyjających utrzymaniu powierzchni biologicznie czynnej. Przyjęte rozwiązania pozwalają na dalszy rozwój miasta przy jednoczesnym ograniczaniu negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zachowaniu podstawowych elementów systemu przyrodniczego Szczecinka.

Zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, określając ustalenia planu ogólnego gminy należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, przede wszystkim przez zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni. W tym celu wykorzystano informacje zawarte w *Opracowaniu ekofizjograficznym* sporządzonym na potrzeby *Planu ogólnego miasta Szczecinek*, gdzie określone zostały przyrodnicze predyspozycje funkcjonalno-przestrzenne poszczególnych fragmentów miasta oraz rekomendacje do *Planu ogólnego*. Przeanalizowano w nim stan i funkcjonowanie środowiska, a także scharakteryzowano lokalne uwarunkowania środowiskowe ze szczególnym uwzględnieniem obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną lub

proponowanych do ochrony. Ponadto wskazano istniejące i potencjalne ograniczenia oraz zagrożenia, zarówno pochodzenia naturalnego, jak i antropogenicznego. Rezultatem analiz było nakreślenie tła środowiskowego dla ustaleń *Planu ogólnego* oraz sformułowanie wniosków i zaleceń, uwzględniających dążenie do utrzymania równowagi przyrodniczej i ciągłości systemu przyrodniczego. Określając strefy planistyczne w projekcie *Planu ogólnego* wzięto pod uwagę ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowania ekofizjograficzne przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych. Wyznaczone strefy planistyczne, z podstawowym profilem funkcjonalnym oraz – w zależności od potrzeb – profilem dodatkowym, są najbardziej dopasowane do stanu istniejącego (faktycznego i prawnego). Biorąc pod uwagę obecny stan zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowania przyrodnicze, najbardziej pożądanym kierunkiem jest rozwój zabudowy mieszkaniowej w ramach istniejącego systemu osadniczego. Dążenie do osiągnięcia zwartej zabudowy miasta preferowane jest poprzez wypełnianie luk w sąsiedztwie już zagospodarowanych i powiązanych komunikacyjnie terenów, unikając obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, które kształtują system przyrodniczy oraz pełnią funkcję turystyczną i rekreacyjną. W związku z powyższym w projektowanym *Planie ogólnym miasta Szczecinek* nie wyznaczono nowych stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową lub zagrodową poza terenami, o których mowa w art. 13d ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj.: obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej; obszarach uzupełnienia zabudowy; obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie. Rozwój zabudowy do wewnątrz – w obrębie wykształconych struktur miejskich – zapewnia kompleksowe rozwiązanie problemów zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, systemów transportowych oraz kształtowania terenów zieleni. W podziale miasta na strefy planistyczne uwzględniono wynikające z *Opracowania ekofizjograficznego* proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia, zachowując wysoki odsetek terenów klasyfikowanych jako strefa otwarta (SO). Obszary te tworzą system przyrodniczy, który zapewnia prawidłowe funkcjonowanie środowiska i zachowanie bioróżnorodności. W celu ograniczenia antropopresji, jedynie w pojedynczych strefach otwartych (SO) ustalono profil dodatkowy, w którym z dopuszczonych rozporządzeniem profili wybrano teren elektrowni słonecznej i teren zieleni urządzonej. W pozostałych terenach SO dopuszczalne funkcje ograniczają się do tych wskazanych w profilu funkcjonalnym podstawowym. Rekomendacje sformułowane w *Opracowaniu ekofizjograficznym* zostały uwzględnione w możliwie najszerszym zakresie i przyczyniły się do ukierunkowania rozwoju przestrzennego miasta w sposób zrównoważony.

Strefy planistyczne w projekcie *Planu ogólnego miasta Szczecinek* określono w celu odzwierciedlenia faktycznej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i zapewnienia czytelnego podziału na obszary o dominujących funkcjach i kierunkach zagospodarowania. Wyznaczono 941 stref planistycznych:

- wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) – 257 stref,
- wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) – 156 stref,
- wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ) – 10 stref,
- usługowe (SU) – 127 stref,
- handlu wielkopowierzchniowego (SH) – 7 stref,
- gospodarcze (SP) – 38 stref,
- produkcji rolniczej (SR) – 6 stref,
- infrastrukturalne (SI) – 161 stref,

- zieleni i rekreacji (SN) – 95 stref,
- cmentarzy (SC) – 4 strefy,
- górnictwa (SG) – 2 strefy,
- otwarte (SO) – 59 stref,
- komunikacyjne (SK) – 19 stref.

Realizacja ustaleń zawartych w analizowanym projekcie *Planu ogólnego* spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. W niniejszym rozdziale przeanalizowano oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne jakie mogą wystąpić w związku z realizacją zapisów analizowanego projektu planu miejscowego. Oceniono przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony najbliższych obszarów Natura 2000 oraz ich integralność, a także na środowisko – w szczególności na: rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną, ludzi, wodę, powietrze, klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Przedstawiono także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

W analizowanym projekcie *Planu ogólnego* uwzględniono maksymalną ochronę terenów otwartych przez koncentrację rozwoju zabudowy miasta na obszarach już zabudowanych i zagospodarowanych lub niezabudowanych i uzbrojonych w odpowiednią infrastrukturę techniczną. Do minimum ograniczono wyznaczanie stref rozwoju funkcji mieszkalnej i usługowo-przemysłowej na terenach wolnych od zabudowy. Strefy planistyczne dla nowej zabudowy mieszkaniowej wyznaczono zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy oraz rekomendacjami *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*. Wyznaczono strefy planistyczne dedykowane terenom zieleni oraz ustalono możliwie wysokie wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Takie ustalenia *Planu ogólnego* pozwalają na właściwe kształtowanie zabudowy i zagospodarowania przestrzennego terenu w planach miejscowych, zwiększenie retencji wód na obszarach zurbanizowanych oraz ochronę przyrody.

Projektowany *Plan ogólny* uwzględnia istniejące formy ochrony przyrody w granicach administracyjnych miasta przez:

- wyznaczenie stref związanych z realizacją zabudowy w granicach obszarów chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” i „Pojezierze Drawskie” na podstawie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i z uwzględnieniem zakazów ustalonych w uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r. poz. 2091, z późn. zm.),
- wyznaczenie stref otwartych (2SO, 4SO, 6SO, 15SO, 52SO) w granicach istniejących użytków ekologicznych.

Obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” z uwagi na różnorodne użytkowanie i zagospodarowanie terenów w jego granicach, objęty został następującymi strefami planistycznymi:

- użytek ekologiczny „Szuwary nad jeziorem Wielimie” – strefy otwarte (2SO, 4SO, 6SO) bez wyznaczania profilu funkcjonalnego dodatkowego,
- tereny użytkowane rolniczo – strefa otwarta (1SO),

- tereny zabudowy mieszkaniowej wzdłuż ulic Bugno i Rybackiej – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (3SJ, 4SJ, 5SJ, 8SJ, 155SJ),
- teren rolniczy wraz z zabudową zagrodową lub zabudowa obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (2Z),
- tereny zieleni urządzonej, pas ochrony funkcjonalnej pod linią elektroenergetyczną wysokiego napięcia 110 kV i rodzinne ogrody działkowe – strefy zieleni i rekreacji (2SN, 3SN, 5SN),
- teren zabudowy usługowej – strefa usługowa (2SU, 134SU),
- fragment drogi powiatowej nr 127Z (ulica Bugno) – strefa komunikacyjna (11SK).

Obszar chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” z uwagi na różnorodne użytkowanie i zagospodarowanie terenów w jego granicach, objęty został następującymi strefami planistycznymi:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż ulic Kościuszki i Szczecińskiej oraz w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki, wyznaczone zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (105SJ, 107SJ, 116SJ, 117SJ, 118SJ, 121SJ, 122SJ, 123SJ, 124SJ, 125SJ, 126SJ, 127SJ, 128SJ, 129SJ, 130SJ, 131SJ, 132SJ, 133SJ, 134SJ, 150SJ, 151SJ, 152SJ, 153SJ, 154SJ, 27SJ, 28SJ, 29SJ, 30SJ, 31SJ, 39SJ, 40SJ, 41SJ, 42SJ, 43SJ, 45SJ, 46SJ, 47SJ, 48SJ, 49SJ, 65SJ, 66SJ, 67SJ),
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wzdłuż ulic: Kościuszki, Kilińskiego i Szczecińskiej, wyznaczone zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodziną (240SW, 241SW, 245SW, 246SW, 247SW, 248SW, 249SW, 250SW, 251SW, 41SW, 42SW, 43SW, 44SW, 45SW, 46SW, 47SW, 48SW, 69SW),
- tereny zabudowy zagrodowej w obrębie ewidencyjnym Trzesieka – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (7SZ, 8SZ),
- teren dawnego cmentarza ewangelickiego w obrębie ewidencyjnym Trzesieka – strefa cmentarzy (1SC),
- jezioro Trzesiecko – strefa otwarta (58SN) i strefy zieleni i rekreacji (16SN, 75SN, 76SN, 77SN, 78SN, 79SN, 80SN, 81SN, 82SN i 83SN),
- jezioro Wilczkowo – strefa otwarta (32SO),
- fragment drogi wojewódzkiej nr 172 – strefa komunikacyjna (10SK),
- fragment drogi powiatowej nr 1284Z (ulica Łowiecka) – strefa komunikacyjna (16SK),
- obszary infrastruktury technicznej oraz dróg publicznych – strefy infrastrukturalne (128SI, 134SI, 135SI, 136SI, 137SI, 138SI, 139SI, 140SI, 141SI, 142SI, 143SI, 162SI, 17SI, 18SI, 21SI, 22SI, 23SI, 27SI, 58SI, 59SI, 60SI, 62SI),
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Łowieckiej – strefa infrastrukturalna (16SI),
- tereny zieleni urządzonej w Parku Miejskim oraz w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki – strefy zieleni i rekreacji (11SN, 13SN, 15SN, 17SN, 18SN, 19SN, 22SN, 23SN, 30SN, 31SN, 33SN, 34SN, 48SN, 55SN, 57SN, 58SN, 59SN, 60SN, 61SN, 62SN, 63SN, 73SN, 84SN, 86SN, 87SN),
- tereny zabudowy rolniczej w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki – strefy produkcji rolniczej (1SR, 2SR),
- tereny użytkowane rolniczo w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki, Mulisty Strumień, Lipowy Potok oraz lasy, w tym Las Klasztorny – strefy otwarte (24SO, 27SO, 28SO, 29SO, 30SO, 31SO, 34SO, 43SO, 45SO, 46SO, 57SO),
- tereny zabudowy usługowej wzdłuż ulic: Kościuszki, Juliana Ordona, Mickiewicza, Szczecińskiej, w Parku Miejskim oraz w obrębach ewidencyjnych Trzesieka i Świątki, wyznaczone zgodnie

- z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – strefy usługowe (116SU, 119SU, 120SU, 121SU, 122SU, 123SU, 124SU, 125SU, 126SU, 14SU, 15SU, 16SU, 18SU, 21SU, 22SU, 43SU, 50SU, 51SU, 52SU, 53SU, 54SU, 59SU, 60SU, 61SU, 62SU, 63SU, 82SU, 83SU, 84SU),
- Mysia Wyspa w obrębie ewidencyjnym Trzesieka – strefa zieleni i rekreacji (98SN) wraz z dodatkowymi profilami funkcjonalnymi z zakresu wybranych usług, które zostały określone na podstawie ustaleń obowiązującego planu miejscowego,
- tereny zieleni urządzonej w Parku Miejskim, w granicach których ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalają usługi o różnych profilach – strefy zieleni i rekreacji (23SN, 57SN, 88SN, 89SN, 90SN, 91SN, 92SN, 93SN, 94SN, 95SN, 96SN, 97SN) wraz z dodatkowymi profilami funkcjonalnymi z zakresu usług, które zostały określone na podstawie ustaleń planów miejscowych.

Porównanie profili funkcjonalnych stref planistycznych wyznaczonych w *Planie ogólnym miasta Szczecinek* z przeznaczeniem ustalonym w obowiązujących planach miejscowych w odległości 100 m od jezior i naturalnych cieków dla obszarów chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” i „Jeziora Szczecineckie” zawiera załącznik do niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko.

Wszystkie istniejące użytki ekologiczne są położone poza obszarem uzupełnienia zabudowy. Pomniki przyrody stanowią punktową lokalizację obiektów objętych ochroną i mogą stanowić samodzielne obiekty lub część większego kompleksu zieleni. W pierwszym przypadku pomniki przyrody włączono do poszczególnych stref planistycznych o różnym profilu funkcjonalnym. W sytuacji, gdy stanowią część większego kompleksu zieleni, zostały one przyporządkowane do poszczególnych terenów leśnych i parkowych, dla których wyznaczono strefy otwarte (SO) oraz strefy zieleni i rekreacji (SN).

W celu zapewnienia ochrony siedlisk przyrodniczych położonych w granicach obszarów chronionego krajobrazu zostały wyznaczone strefy otwarte (SO). Siedliska przyrodnicze położone poza obszarami chronionego krajobrazu objęto strefami otwartymi (głównie na terenach lasów), zaś w pozostałych przypadkach dla każdej strefy planistycznej innej niż otwarta, w granicach której znajdują się siedliska przyrodnicze, dodany został dodatkowy profil funkcjonalny: teren zieleni naturalnej oraz – w zależności od potrzeb – teren lasu lub teren wód.

W *Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecinek* z 2020 r. zaproponowano utworzenie dwóch użytków ekologicznych: „Mokradła na byłym poligonie I” oraz „Mokradła na byłym poligonie II”, powiększenie obszaru istniejących użytków ekologicznych „Szuwary nad jeziorem Wielimie”, „Torfowisko Wybudowanie” oraz „Torfowisko w Lasku Zachodnim”. Ponadto podtrzymano propozycję utworzenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Klasztorny Las”, która pojawiła się w poprzedniej waloryzacji przyrodniczej miasta (z 2002 r.). Powyższe proponowane formy ochrony przyrody zlokalizowane są w następujących strefach planistycznych:

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Klasztorny Las” – 30SO, 31SO, 32SO, 45SO, 58SO, 135SI, 162SI, 121SJ, 122SJ, 123SJ, 128SJ, 150SJ, 119SU, 122SU;
- użytek ekologiczny „Mokradła na byłym poligonie I” – 25SN, 13SU, 25SU, 10SK, 7SH;
- użytek ekologiczny „Mokradła na byłym poligonie II” – 25SN;
- użytek ekologiczny „Torfowisko w Lasku Zachodnim II” – 24SN;
- poszerzenie użytku ekologicznego „Szuwary nad jeziorem Wielimie” – 1SO, 2SO, 4SO, 5SO, 6SO, 4SN, 6SP;
- poszerzenie użytku ekologicznego „Torfowisko Wybudowanie” – 15SO.

Dla proponowanych form ochrony przyrody wyznaczono strefy planistyczne o różnych profilach funkcjonalnych w oparciu o: przeznaczenie ustalone w obowiązujących planach miejscowych, istniejący sposób zagospodarowania terenu oraz kierunki rozwoju miasta Szczecinek określone w dotychczas

obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek*, a także politykę przestrzenną wyrażoną w *Strategii rozwoju miasta Szczecinek na lata 2025-2032*. Dla stref planistycznych obejmujących proponowane użytki ekologiczne „Mokradła na byłym poligonie I” i „Mokradła na byłym poligonie II” dodano dodatkowe profile funkcjonalne – teren zieleni naturalnej oraz – w zależności od potrzeb – teren lasu i teren wód. Strefa komunikacyjna 10SK, przebiegająca przez proponowany użytek ekologiczny „Mokradła na byłym poligonie I”, wyznaczona została ze względu na budowany obecnie łącznik drogi wojewódzkiej nr 172 z drogą ekspresową S11. Jest to inwestycja celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawarta w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego*. Na terenie miasta w realizacji jest fragment drogi wojewódzkiej nr 172 na odcinku od Ronda Leśnego do granicy administracyjnej miasta, dla której Wojewoda Zachodniopomorski wydał 28 października 2024 r. decyzję nr 6/2024 znak K-AP-1.7820.3.2023.EW(6) o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Budowa obejścia m. Szczecinek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 172 – etap II”. W bezpośrednim sąsiedztwie użytku ekologicznego „Szuwary nad Jeziorem Wielimie”, w granicach obszaru proponowanego do jego powiększenia, usunięto strefę zieleni i rekreacji 4SN – obecnie tereny te stanowią strefę otwartą 2SO bez dodatkowych profili funkcjonalnych. Dla strefy gospodarczej 6SP dodano dodatkowe profile funkcjonalne – teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

Na terenie Nadleśnictwa Czarnobór wyznaczono dwie strefy ochrony ostoi oraz miejsca rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową. W granicach administracyjnych miasta znajduje się powołana decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie znak WOPN-O.6442.29.2025.ASi z dnia 8 maja 2025 r. strefa ochrony ostoi oraz miejsca rozrodu i regularnego przebywania bielika (*Haliaeetus albicilla*) na terenie Leśnictwa Czarnobór. Zgodnie z informacjami zawartymi w *Programie Ochrony Przyrody – Tom IB Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Czarnobór sporządzonym na okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2034 roku na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2025 roku* przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku z siedzibą przy ul. Koszalińskiej 91B w Szczecinku, wykonywanie zadań przewidzianych w *Planie Urządzenia Lasu* na obszarach objętych strefami ochrony okresowej należy dostosować do okresów poza lęgowych (poza terminami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt). W drzewostanach znajdujących się w strefie ochrony całorocznej wokół gniazd nie planowano żadnych zabiegów gospodarczych; w strefach ochrony okresowej zaplanowane użytkowanie odbywać się może wyłącznie poza okresem ochronnym. Wyznaczona strefa ochrony całorocznej, obejmująca obszar w promieniu do 200 m od gniazda, w projektowanym *Planie ogólnym* znajduje się w strefie otwartej (SO), natomiast strefa ochrony okresowej – obszar w promieniu do 500 m od gniazda obejmuje niewielkie fragmenty stref górnictwa (SG) i gospodarczej (SP) przylegających do strefy otwartej (SO).

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.

Oddziaływanie na ludzi

Realizacja ustaleń projektowanego *Planu ogólnego miasta Szczecinek* będzie oddziaływać na ludzi przede wszystkim pośrednio, poprzez kształtowanie warunków życia, dostępności usług, terenów zieleni, komunikacji, bezpieczeństwa i jakości środowiska. Oddziaływanie to może dotyczyć:

- poprawy jakości życia przez uporządkowanie rozwoju miasta – wyznaczenie stref planistycznych zgodnych z przyjętą strukturą funkcjonalno-przestrzenną konkretyzuje wytyczne zawarte w *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*, której celem jest m.in. wysoka jakość życia, zrównoważony rozwój i poszanowanie środowiska,

- lepszej dostępności usług, infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych – wyznaczenie stref usługowych, mieszkaniowych oraz zieleni i rekreacji umożliwia rozwój funkcji potrzebnych mieszkańcom: usług publicznych, edukacji, zdrowia, sportu, rekreacji, kultury, handlu czy turystyki, może również poprawić codzienne warunki życia, zwłaszcza jeżeli późniejsze plany miejscowe utrzymają dobrą dostępność tych funkcji w pobliżu miejsc zamieszkania,
- korzystnego wpływu na zdrowie przez ochronę zieleni i terenów rekreacyjnych – wyznaczenie stref zieleni i rekreacji oraz stref otwartych obejmujących m.in. parki, lasy, tereny przy jeziorach, użytki ekologiczne i inne obszary przyrodniczo cenne sprzyja wypoczynkowi, aktywności fizycznej, poprawie mikroklimatu, ograniczaniu przegrzewania miasta i poprawie komfortu życia mieszkańców,
- większego bezpieczeństwa mieszkańców wobec powodzi – uwzględniono obszary szczególnego zagrożenia powodzią wzdłuż rzeki Nizicy; dla części tych terenów wyznaczono strefy otwarte oraz strefy zieleni i rekreacji, co ogranicza presję inwestycyjną na obszary bardziej ryzykowne; obszary uzupełnienia zabudowy zostały wyznaczone poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią,
- ochrony zdrowia mieszkańców przez uwzględnienie ujęć wody i zasobów wodnych – uwzględniono strefy ochronne ujęć wody oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 126 „Zbiornik Szczecinek”; ma to znaczenie dla bezpieczeństwa zaopatrzenia mieszkańców w wodę dobrej jakości z miejskiego ujęcia „Bugno”,
- wsparcia rozwoju gospodarczego i miejsc pracy – wyznaczenie stref gospodarczych, usługowych i infrastrukturalnych tworzy warunki dla rozwoju działalności gospodarczej, produkcyjnej, usługowej i turystycznej, dla mieszkańców może to oznaczać większą dostępność miejsc pracy i usług;
- ochrony dziedzictwa kulturowego i tożsamości miasta – ochrona tych elementów wpływa pozytywnie na jakość przestrzeni publicznej, atrakcyjność miasta i poczucie lokalnej tożsamości mieszkańców.

Mając na uwadze powyższe, projektowany *Plan ogólny miasta Szczecinek* powinien oddziaływać na ludzi korzystnie, ponieważ porządkuje rozwój przestrzenny, wzmacnia dostęp do usług, terenów zieleni i rekreacji, uwzględnia bezpieczeństwo powodziowe, ochronę wód oraz dziedzictwo kulturowe. Możliwe oddziaływania negatywne będą miały głównie charakter lokalny i mogą dotyczyć terenów sąsiadujących z nową zabudową, drogami, koleją, strefami gospodarczymi lub infrastrukturą techniczną. Ich rzeczywista skala będzie zależeć od szczegółowych ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i sposobu realizacji konkretnych inwestycji.

Oddziaływanie na wodę

Czynniki wpływające na jakość wód powierzchniowych to między innymi: rodzaj i ilość zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, podatność danej kategorii wód na degradację oraz jej zdolność do samooczyszczania. Do głównych zagrożeń należy zaliczyć: punktowe zrzuty ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe) oraz nadmierny pobór wód.

Zagrożenie jakości wód podziemnych z kolei uwarunkowane jest stopniem ich wrażliwości na zanieczyszczenie oraz wynikającą z działalności człowieka obecnością ognisk zanieczyszczeń. Wrażliwość wód podziemnych na zanieczyszczenie związana jest z parametrami hydrogeologicznymi poziomu wodonośnego lub warstwy wodonośnej oraz warunkami zasilania. Źródłem zagrożenia dla wód podziemnych – ze względu na ich wzajemne powiązanie – są czynniki niekorzystnie wpływające na wody powierzchniowe, jak również szczególne ogniska potencjalnych zanieczyszczeń, m.in.: składowiska odpadów, doły chłonne, osadniki, szamba, podziemne magazyny produktów naftowych, punkty dystrybucji paliw, rolnicze wykorzystanie ścieków, przydomowe oczyszczalnie ścieków

rozsączające odcieki do gruntu, spływy wód opadowych i roztopowych zmywające zanieczyszczenia z nawierzchni dróg. Ochrona wód podziemnych ma ogromne znaczenie, gdyż powrót do ich właściwego stanu po zdegradowaniu jest długotrwały ze względu na powolne czasy przepływu, a w konsekwencji również oczyszczania.

W granicach miasta występują 3 jeziora, kilka cieków wodnych oraz mniejsze zbiorniki i rowy. W projektowanym *Planie ogólnym* uwzględniono te elementy przy wyznaczaniu stref planistycznych, w szczególności stref otwartych oraz zieleni i rekreacji. Dzięki temu ograniczono ryzyko nadmiernej urbanizacji terenów bezpośrednio związanych z wodami powierzchniowymi. W projekcie *Planu ogólnego* wody powierzchniowe objęto strefami otwartymi, strefami zieleni i rekreacji, strefą infrastrukturalną oraz strefami komunikacyjnymi. Jeśli chodzi o wody podziemne, w granicach administracyjnych miasta położone są wyłącznie bezpośrednie strefy ochronne ujęć wody. W projektowanym *Planie ogólnym* ujęcia wód podziemnych zlokalizowane są w następujących strefach planistycznych:

- użytkowane przez zakłady produkcyjne: 14SP, 4SP, 31SP, 35SP,
- na terenie rodzinnego ogrodu działkowego: 37SO,
- miejskie ujęcie „Bugno”: 2SI,
- użytkowane przez szpital: 51SU,
- użytkowane przez Miasto Szczecinek: 44SU, 36SJ.

Mając na uwadze zakres ustaleń określonych w *projektowanym Planie ogólnym miasta Szczecinek*, nie przewiduje się znaczącego wpływu jego realizacji na wody powierzchniowe i podziemne.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na jakość powietrza wpływ ma wiele czynników. Obok bezpośredniej emisji zanieczyszczeń, są to również: warunki topograficzne, kształtujące możliwości przewietrzania oraz warunki meteorologiczne, wpływające na procesy fizyko-chemiczne zachodzące w atmosferze, ale także na wielkość emisji niektórych zanieczyszczeń. Istotne znaczenie dla możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu ma pionowy rozkład temperatury. Występowanie zjawiska inwersji termicznej wpływa na utrudnienie pionowego transportu zanieczyszczeń i ich kumulację w dolnej, przypowierzchniowej warstwie atmosfery. Zjawisko to często towarzyszy występowaniu epizodów wysokich i bardzo wysokich stężeń zanieczyszczeń pyłowych. Innym czynnikiem meteorologicznym, który ma wpływ na jakość powietrza jest prędkość wiatru, decydująca o prędkości przemieszczania się zanieczyszczeń. Niska prędkość wiatru sprzyja zwiększeniu poziomu stężenia zanieczyszczeń. Z kolei silne i gwałtowne podmuchy wiatru mogą również prowadzić do okresowego wzrostu stężenia pyłu zawieszonego w powietrzu poprzez jego unos z powierzchni, zwłaszcza w okresach długotrwałego braku opadów. Temperatura powietrza w pewnym zakresie warunkuje aktywność źródeł grzewczych w okresie jesienno-zimowym, przez co wpływa też na ilość zanieczyszczeń emitowanych z sektora komunalno-bytowego. W okresie wiosenno-letnim wysoka temperatura oraz duży poziom promieniowania słonecznego powodują wzrost intensywności reakcji fotochemicznych i przemian prowadzących do formowania się zanieczyszczeń wtórnych, w tym ozonu. Kolejnym czynnikiem warunkującym także jakość powietrza jest opad atmosferyczny, który poprzez wymywanie zanieczyszczeń wpływa na zmniejszenie się ich stężenia w atmosferze.

Realizacja ustaleń projektowanego *Planu ogólnego miasta Szczecinek* może mieć wpływ na niewiele spośród czynników wymienionych powyżej. Pośrednie oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego dotyczy przede wszystkim działań polegających na ograniczaniu rozpraszania zabudowy, ochrony terenów zieleni i wód oraz dopuszczeniu produkcji energii z odnawialnych źródeł. Rozwój zabudowy na obszarach już zagospodarowanych albo uzbrojonych w infrastrukturę sprzyja

ograniczaniu emisji z indywidualnego transportu samochodowego. Ponadto lokalizacja nowej zabudowy na terenach mających dostęp do sieci ciepłowniczej ogranicza powstawanie nowych źródeł niskiej emisji. Na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych może również wpłynąć rozwój odnawialnych źródeł energii. Warunki sprzyjające rozwojowi transportu zbiorowego oraz rozbudowa tras rowerowych w dłuższej perspektywie także mogą sprzyjać ograniczeniu emisji z transportu. Natomiast ochrona terenów zieleni i wód sprzyja utrzymaniu systemu korytarzy przewietrzania miasta.

Mając na uwadze zakres ustaleń określonych w projektowanym *Planie ogólnym miasta Szczecinek*, nie przewiduje się znaczącego wpływu jego realizacji na powietrze atmosferyczne.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Do czynników kształtujących klimat należą: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, opady, temperatura, wilgotność względna oraz prędkość wiatru. Wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. Ze względu na to, że plan ogólny nie jest dokumentem, który wyznacza lokalizację inwestycji, a jedynie tworzy ramy dla późniejszych planów miejscowych i decyzji przestrzennych, realizacja ustaleń projektowanego *Planu ogólnego miasta Szczecinek* może pośrednio oddziaływać na klimat, przede wszystkim przez ograniczanie rozpraszania zabudowy, ochronę terenów zieleni i wód, zwiększanie retencji oraz dopuszczenie odnawialnych źródeł energii. Najważniejsze korzystne oddziaływania to:

- maksymalna ochrona terenów otwartych, zwiększanie retencji wód, przeciwdziałanie zasklepianiu gruntu oraz utrzymanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej na terenach zurbanizowanych może ograniczać efekt miejskiej wyspy ciepła, poprawiać infiltrację wód opadowych i zmniejszać skutki deszczy nawalnych,
- ograniczenie ekspansji zabudowy, polegające na preferowaniu rozwoju zabudowy na obszarach już zabudowanych, zagospodarowanych albo uzbrojonych w infrastrukturę i zredukowanie do minimum wyznaczania nowych stref mieszkaniowych i usługowo-przemysłowych na terenach wolnych od zabudowy; takie rozwiązanie ogranicza rozlewanie się miasta i emisję z indywidualnego transportu samochodowego,
- możliwość rozwoju odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energii słonecznej, w strefach otwartych, gospodarczych, usługowych, produkcji rolniczej i infrastrukturalnych, co może wpłynąć na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- korzystne warunki dla rozwoju transportu zbiorowego i rowerowego, które w dłuższej perspektywie mogą sprzyjać ograniczeniu emisji z transportu, choć efekt będzie zależał od późniejszych inwestycji i realnej zmiany zachowań mieszkańców.

Mając na uwadze, że projektowany *Plan ogólny miasta Szczecinek* jako dokument porządkujący rozwój przestrzenny może wpływać na klimat jedynie w sposób pośredni, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji jego ustaleń na klimat lokalny. Nie wyeliminuje on całkowicie presji urbanizacyjnej, ale zawiera rozwiązania, które powinny ograniczać jej negatywne skutki klimatyczne.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Analizowany projekt *Planu ogólnego miasta Szczecinek* zakłada koncentrację rozwoju zabudowy na terenach już zabudowanych, zagospodarowanych albo uzbrojonych w infrastrukturę. Do minimum zredukowano w nim wyznaczanie nowych stref mieszkaniowych i usługowo-przemysłowych na terenach wolnych od zabudowy. Ograniczy to zajmowanie nowych gruntów, fragmentację terenów otwartych oraz trwałe przekształcanie powierzchni ziemi. Przekształcenie powierzchni ziemi może wystąpić lokalnie tam, gdzie dojdzie do realizacji nowej zabudowy lub infrastruktury. Może tam mieć miejsce niwelacja terenu, usunięcie warstwy gleby, wykonanie wykopów, nasypów, utwardzenie powierzchni i zmiana stosunków wodnych, ale ich skala będzie zależała od szczegółowych ustaleń planów miejscowych i konkretnych projektów inwestycyjnych.

Projekt *Planu ogólnego* uwzględnia obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, w tym teren nieczynnej kopalni piasku i żwiru „Szczecinek-Leśna”, teren historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi przy ul. Łowieckiej oraz tereny wymagające przekształceń funkcjonalnych. Uporządkowanie terenów zdegradowanych i poprzemysłowych może mieć korzystny wpływ na powierzchnię ziemi, ponieważ umożliwia ponowne zagospodarowanie terenów już przekształconych zamiast zajmowania nowych gruntów.

Ponadto projektowany *Plan ogólny* zabezpiecza udokumentowane złoża kopalin zlokalizowane na terenie miasta. Ewentualna przyszła eksploatacja mogłaby silnie oddziaływać na powierzchnię ziemi, ale obecnie żadne z tych złóż nie jest eksploatowane, a część terenów poeksploatacyjnych została już zrekultywowana.

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na powierzchnię ziemi.

Oddziaływanie na krajobraz

Zgodnie z art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia planu ogólnego określa się uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe. *Audyt krajobrazowy województwa zachodniopomorskiego* przyjęto uchwałą nr XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. Na terenie miasta nie wyznaczono krajobrazów priorytetowych. Ze względu na położenie miasta w granicach dwóch obszarów chronionego krajobrazu w *Audycie krajobrazowej* określono rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom:

- na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” dla następujących stref typologicznych:
 - obszary wodne (podtyp 1a), kod krajobrazu: 32-314.66-27 (jezioro Wilczkowo) oraz 32-314.66-31 (jezioro Trzesiecko),
 - obszary leśne (podtyp: 3a, 3b, 3c), kod: 32-314.45-115, 32-314.66-29,
 - obszary rolnicze (podtyp: 6c, 6d, 6e, 6g), kod krajobrazu: 32-314.45-134,
 - obszary podmiejskie osadnicze (podtyp: 7a, 7b, 8a, 8d), kod krajobrazu: 32 314.45-51, 32-314.66-3,
 - obszary miejskie (podtyp: 9a, 9b, 10a, 10c, 10e), kod krajobrazu: 32-314.66-8, 32-314.66-9, 32-314.66-50,
- na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie” dla następujących stref typologicznych:
 - obszary bagienno-ławkowe (podtyp: 2a, 2d), kod krajobrazu 32-314.66-5,
 - obszary rolnicze (podtyp: 6c, 6d, 6e), kod krajobrazu: 32-314.45-41, 32 314.45-54, 32-314.45-134, 32-314.66-28,
 - obszary podmiejskie osadnicze (podtyp 7a), kod krajobrazu 32-314.61-6.

W projekcie *Planu ogólnego* przy wyznaczaniu stref planistycznych oraz określaniu standardów urbanistycznych dla nich wzięto pod uwagę rekomendacje i wnioski w zakresie przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom dla krajobrazów położonych w granicach obszarów chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” oraz „Jeziora Szczecineckie”. Mając na uwadze powyższe, nie przywidyuje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na krajobraz miasta Szczecinek.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

W projektowanym *Planie ogólnym* udokumentowane złoża kopalin położone w granicach administracyjnych miasta zostały objęte następującymi strefami planistycznymi:

- „Bugno” – strefy otwarte (1SO, 2SO),
- „Kwieciszewo” – strefa górnictwa (2SG), strefa gospodarcza (29SP), strefy infrastrukturalne (150SI, 160SI), strefy komunikacyjne (9SK, 14SK), strefy otwarte (51SO, 52SO), strefa zieleni i rekreacji (65SN),
- „Szczecinek-Leśna” – strefa górnictwa (1SG).

Ustalenia *Planu ogólnego* zabezpieczają możliwości ich eksploatacji lub wykorzystania przez wyznaczenie stref otwartych (SO) i górnictwa (SG), a pozostałe wyznaczone strefy planistyczne (gospodarcze, infrastrukturalne, komunikacyjne) w granicach złóż kopalin wynikają z istniejącego zagospodarowania i zabudowania tych terenów, przebiegu dróg publicznych oraz ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W granicach administracyjnych Szczecinka nie występują gleby I i II klasy bonitacyjnej. Gleby III klasy zajmują niewielką powierzchnię – 97 ha, tj. 5,2 % użytków rolnych. Zlokalizowane są głównie w północnej części miasta (w rejonach ulicy Bugno), we wschodniej części (w rejonach ulic Leśnej i Czarnobór) oraz w południowej części miasta (osiedla Raciborki i Świątki). Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82) ochrona gruntów rolnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Według ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostę Szczecineckiego, największy obszar miasta zajmują użytki rolne, które stanowią 41,3 % powierzchni miasta (około 1 999,65 ha), a także grunty leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione stanowiące 21,6 % powierzchni (około 1 047,30 ha).

Zgodnie z art. 10a ww. ustawy przepisów ograniczających przeznaczanie gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne nie stosuje się do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast. W projekcie *Planu ogólnego* znaczną część gruntów rolnych zaliczono do strefy otwartej (SO), przy czym dla wybranych stref otwartych określono dodatkowe profile funkcjonalne związane z możliwością realizacji elektrowni słonecznych. Zgodnie z polityką przestrzenną miasta, wyrażoną w *Strategii Rozwoju Miasta Szczecinek na lata 2025-2032*, część terenów dotychczas użytkowanych rolniczo przeznaczono pod funkcje nie związane z rolnictwem i objęto je strefami: gospodarczymi, infrastrukturalnymi, usługowymi, wielofunkcyjnymi z zabudową mieszkaniową oraz zieleni i rekreacji.

Powierzchnia lasów na terenie miasta według ewidencji gruntów i budynków wynosi 1 047,30 ha, z czego 1 035,48 ha znajduje się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Na podstawie art. 15 pkt 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2025 r. poz. 567, z późn. zm.) zdecydowana większość lasów miasta Szczecinek kwalifikuje się jako lasy ochronne. Wg Banku Danych o Lasach na terenie miasta status lasów ochronnych posiada drzewostan o powierzchni 981,32 ha.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochrona gruntów leśnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,

- przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W projektowanym *Planie ogólnym* tereny lasów zarządzane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe objęto głównie strefami otwartymi (SO). W niewielkim zakresie wyznaczono dla lasów również inne strefy: produkcji rolniczej (1SR), wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (17SJ, 18SJ, 32SJ, 45SJ, 47SJ, 55SJ, 139SJ), wielofunkcyjną z zabudową zagrodową (6SZ), zieleni i rekreacji (10SN). Strefy o profilu funkcjonalnym innym niż dedykowany lasom wyznaczono zgodnie z przeznaczeniem ustalonym w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Siedziba Nadleśnictwa Szczecinek została objęta strefą wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (34SW), a Nadleśnictwa Czarnobór strefami usługowymi (8SU, 9SU, 10SU) i infrastrukturalną (12SI).

Dla części terenów lasów, które są zarządzane przez inne podmioty niż Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przeprowadzono procedurę zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Przeznaczenie ustalone w obowiązujących planach miejscowych było podstawą zaliczenia poszczególnych stref planistycznych: wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (12SJ, 32SJ, 35SJ, 45SJ, 137SJ, 142SJ), wielofunkcyjną z zabudową zagrodową (12SZ), usługowej (23SU, 127SU, 128SU, 132SU), gospodarcze (7SP, 42SP), zieleni i rekreacji (6SN, 9SN, 20SN, 57SN, 67SN, 69SN, 98SN), wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (23SJ, 51SJ), górnictwa (1SG), handlu wielkopowierzchniowego (6SH) i infrastrukturalną (156SI).

Dla części lasów położonych w mieście, dla których Plan ogólny określa profil funkcjonalny strefy inny niż teren lasów, może zająć konieczność przeprowadzenia procedury zmiany przeznaczenia tych gruntów na cele nieleśne. Zgodnie z przepisami prawa procedura ta następuje w trakcie sporządzania nowego miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do takich terenów, na których możliwe będzie zmiana przeznaczenia, zaliczają się następujące strefy planistyczne: zieleni i rekreacji (6SN, 12SN, 19SN, 22SN, 24SN, 62SN), usługowe (13SU, 1226SU, 133SU), gospodarcze (3SP, 26SP), wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (45SJ, 49SJ) i produkcji rolniczej (3SR, 6SR). Dodatkowo strefy otwarte, dla których w profilu dodatkowym określono teren elektrowni słonecznej, również dla tych terenów będzie wymagana procedura zmiany przeznaczenia na cele nieleśne. Mając na uwadze fakt, że Plan ogólny nie przesądza o konieczności przeprowadzenia procedury zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, o której mowa w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a jedynie wyznacza ramy możliwości przeprowadzenia tej procedury przy sporządzaniu planów miejscowych, do każdej wyżej wymienionej strefy planistycznej został przyporządkowany teren lasów w ramach profilu funkcjonalnego (podstawowego lub dodatkowego) tych stref.

Cały obszar miasta Szczecinek leży w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 126, potencjalnie możliwy jest więc wpływ sposobu zagospodarowania powierzchni na jakość wód podziemnych. Na podstawie wyników badań modelowych oraz przeprowadzonych obliczeń potencjalnego czasu migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu stwierdzono, że główny poziom GZWP nr 126 charakteryzuje się bardzo małą podatnością na zanieczyszczenia. Ze względu na wysoką odporność terenu na zanieczyszczenia oraz sposób zagospodarowania terenu, dla GZWP nr 126 nie wyznaczono obszaru ochronnego.

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na zasoby naturalne.

Oddziaływanie na zabytki

W zakresie ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego w *Planie ogólnym miasta Szczecinek* wyznaczono strefy planistyczne obejmujące:

- obiekty zabytkowe, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- stanowiska archeologiczne,
- obiekty ujęte w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Profil podstawowy i dodatkowy stref planistycznych oraz standardy urbanistyczne dla tych stref, tj. wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy i minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zapewniają ochronę obiektów i obszarów zabytkowych położonych na terenie miasta.

Najcenniejszymi elementami dziedzictwa kulturowego miasta są zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. W *Planie ogólnym* ujęto je jako strefy planistyczne lub też włączono do poszczególnych stref planistycznych w zależności od przeznaczenia ustalonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub aktualnego sposobu użytkowania. Obszarowe zabytki, tj. historyczne śródmieście miasta oraz Park Miejski, położone są w granicach kilku stref planistycznych o profilach zgodnych z przeznaczeniem ustalonym w planach miejscowych. Ochrona wartości zabytkowych w *Planie ogólnym* polega na ustaleniu profilu funkcjonalnego strefy planistycznej oraz określeniu standardów urbanistycznych dla niej tj. wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy i minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zagospodarowanie zabytków, prowadzenie badań, prac i robót oraz podejmowanie innych działań przy zabytkach wymaga uzyskania stosownej decyzji właściwego konserwatora zabytków.

Ochronie konserwatorskiej poprzez wpis do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego podlegają również obiekty archeologiczne. Poszczególne strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych włączono do stref planistycznych w zależności od przeznaczenia ustalonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu. Wyznaczone w *Planie ogólnym* strefy planistyczne oraz standardy urbanistyczne uwzględniają ochronę dziedzictwa kulturowego w zakresie stanowisk archeologicznych. Zasady ochrony poszczególnych stref określa się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Formą ochrony zabytków są także ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy. Zakres tej ochrony w planach miejscowych został określony w uzgodnieniu z Zachodniopomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Szczecinie oraz z Miejskim Konserwatorem Zabytków w Szczecinku. Natomiast w przypadku zabytków, które są zlokalizowane poza terenami objętymi planami miejscowymi, zasady ochrony określa się każdorazowo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Zabytki chronione na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo ustaleń decyzji lokalizacyjnych włączono do stref planistycznych zależnie od przeznaczenia ustalonego w planach miejscowych bądź istniejącego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu. Wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu

(maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej) dla poszczególnych stref planistycznych zostały określone w oparciu o ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Szczegółowy zakres ochrony konserwatorskiej, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu obejmujące poszczególne obiekty o walorach zabytkowych określa się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Jednym z obowiązków nałożonych na gminy przez ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska. Zadaniu temu ma służyć gminna ewidencja zabytków. Na zbiór zabytków ujętych w *Gminnej Ewidencji Zabytków z terenu miasta Szczecinek* składają się:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego,
- obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- obiekty chronione ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego (budynki oraz zespoły urbanistyczne),
- obiekty militarne (schrony bojowe, bierne i obserwacyjne) Wału Pomorskiego,
- stanowiska archeologiczne,
- cmentarze,
- parki.

Zabytki ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków włączono do poszczególnych stref planistycznych zależnie od przeznaczenia ustalonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu. Wyznaczone w *Planie ogólnym* strefy planistyczne oraz standardy urbanistyczne uwzględniają ochronę dziedzictwa kulturowego w zakresie tych zabytków. Wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu (maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej) dla poszczególnych stref planistycznych zostały określone w oparciu o ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obiekty ujęte w *Gminnej Ewidencji Zabytków* uwzględnia się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez określenie zasad ochrony.

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na zabytki zlokalizowane na terenie miasta.

Oddziaływanie na dobra materialne

W celu zapewnienia ochrony ludności i mienia w projektowanym *Planie ogólnym* uwzględniono obszary szczególnego zagrożenia powodzią, prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi, poziom zagrożenia powodziowego, proponowaną zabudowę i zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, a także jego aktualne zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie miasta są zlokalizowane wzdłuż rzeki Nizicy. Obszary te na odcinku pomiędzy jeziorem Trzesiecko a drogą krajową nr S11 mają charakter liniowy wzdłuż koryta rzeki i w większości zawierają się w granicach strefy otwartej (34SO). Częściowo położone są na terenie zabudowanym ścisłego centrum miasta (w odległości od 0 m do maksymalnie 2,5 m od granicy działki ewidencyjnej nr 1 obręb 0013, stanowiącej grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi – rzekę Nizicę). Obszar ścisłego centrum miasta jest terenem

zagospodarowanym zgodnie z przeznaczeniem ustalonym w obowiązujących planach miejscowych. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią położone wzdłuż koryta rzeki Nizicy znajdują się częściowo w granicach następujących stref planistycznych: strefy komunikacyjnej (1SK), stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (73SW, 74SW, 78SW, 115SW, 117SW, 120SW), stref usługowych (62SU, 65SU), stref infrastrukturalnych (62SI, 66SI, 68SI, 88SI), stref zieleni i rekreacji (4SN, 34SN, 35SN, 44SN, 48SN, 74SN) oraz strefy otwartej (58SO). W tym zakresie projekt *Planu ogólnego* uwzględnia ustalenia i przeznaczenia obowiązujących planów miejscowych. Obszary uzupełnienia zabudowy położone są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią położonych na północ od drogi krajowej nr S11, stanowiącej strefy komunikacyjnej 2SK i 3SK, w projekcie *Planu ogólnego* wyznaczono następujące strefy planistyczne: strefy otwarte (2SO, 4SO, 5SO, 6SO) oraz strefę zieleni i rekreacji (4SN).

Wobec powyższych uwarunkowań, nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu *Planu ogólnego* na dobra materialne.

Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność

Szczecinek znajduje się poza granicami obszarów chronionych w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Najbliżej położone obszary Natura 2000 to specjalne obszary ochrony siedlisk: Dorzecze Parsęty (PLH320007) w odległości ok. 1,62 km, Jeziora Szczecineckie (PLH320009) w odległości ok. 3,95 km, Bagno i Jezioro Ciemino (PLH320036) w odległości ok. 6,13 km, Diabelskie Pustacie (PLH320048) w odległości ok. 7,22 km, Jezioro Śmiadowo (PLH320042) w odległości ok. 8,49 km oraz obszar specjalnej ochrony Ostoja Drawska (PLB320019) w odległości ok. 9,74 km. Zakres zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dorzecze Parsęty zawiera aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Białogard na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r., sporządzony przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Dla pozostałych obszarów plany zadań ochronnych ustanowiono poniższymi zarządzeniami:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Szczecineckie PLH320009 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1652 z późn. zm.),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno i Jezioro Ciemino PLH320036 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1650, z późn. zm.),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 września 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4790),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Śmiadowo PLH320042 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 1653 z późn. zm.),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2674 z późn. zm.).

W żadnym z powyższych zarządzeń nie określono wskazań do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie miasta Szczecinek, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Również aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Białogard oraz Plan Urządzenia

Lasu Nadleśnictwa Bobolice nie zawierają wskazań do wprowadzenia zmian w obowiązujących w granicach miasta dokumentach planistycznych. Mając na uwadze powyższe, nie przywidyje się znaczącego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność.

Sporządziła:

Martyna Gębska

Oświadczenie

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Małgorzata Gzbska